KARL MAY JOSÉ MOSELLI

AVENTURIERUL

IUBIRE ȘI HAZARD

ITĂTORII DE AUR

KARL MAY
JOSÉ MOSELLI

Aventuricrul detectiv • Căutătorii de aur
Extraordinarele aventuri în jurul lumii

Orașele prin care eroul romanului are senzaționalele aventuri sunt:

- JUNEAU—CITY
- DAWSON—CITY
- YUKN—CITY
- KLONDIKE—CITY } ALASCA
- CIRCLE—CITY
- SAN—MICHAEL
- SAN—FRANCISCO
- SHANHAI
- NAGASAKI
- VLADIVOSTOK
- IRKUȚSC
- CHARA—LUREN } PUSTIUL GOBI
- KALGAN
- PEKIN
- SEUL
- SINGAPORE
- COLOMBO—CEYLON

seria
IUBIRE ȘI HAZARD

Consilier editorial
MARIA SIMIONESCU

Ediția de față a preluat textul după REGELE BOXERILOR de JOSÉ MOSELLI, traducere de Lia Bârsu, librăria editoare I. G. HERTZ București, f. a., modernizând ortografia și îndreptând inadvertențele lexicale stilistice în lumina exigențelor editoriale actuale.

KARL MAY
JOSÉ MOSELLI

AVENTURIERUL DETECTIV
CĂUTĂTORII DE AUR

EXTRAORDINARELE AVENTURI ÎN JURUL LUMII

ROMAN

Editura LOGOS STAR
1993

Coperta de VASILE SOCOLIUC

ISBN : 973 – 96185 – 3 – 7

Pentru informaţii şi comenzi, contactaţi-ne la adresa :
Editura Logos-Star
Str. Intr. Lucăci Nr. 3—Ap 8—sector 3—Tel. 661.76.57

I

Dormi douăzeci şi opt de ore fără întrerupere şi se trezi abia a doua zi la amiază.

Cu ochii umflaţi de somn, buimac, se miră că se vede într-o cabină elegantă şi curată.

Se ridică în pat, şi încetul cu încetul, îşi aduse aminte ce s-a întâmplat: suferinţele lui grozave, sosirea providenţială a lui Mariposa şi tragicul sfârşit al lui „Queen Margaret".

Oboseala îi trecuse cu desăvârşire. Nu simţea altceva decât foame — o foame de lup. După razele soarelui care străbăteau pieziş prin geamul gros al ferestruicii, Marcel socoti că trebuie să fie ora prânzului.

— N-am dormit mai nimic, îşi zise el. Şi eu care credeam azi dimineaţă, că o să dorm cel puţin douăsprezece ceasuri! În sfârşit, principalul e că mă simt odihnit.

Se spălă repede la lavoarul fixat de peretele cabinei şi, după ce se îmbrăcă, ieşi pe punte.

Nu văzu pe nimeni. Înţelese că toată lumea e la masă. Tocmai voia să se îndrepte şi el spre sala de mese, când auzi pe cineva strigându-i de pe puntea de comandă:

— Te-ai trezit, în sfârşit, domnule Dunot? Allright! Stai niţel că vin şi eu, o să mâncăm împreună.

Marcel tresări şi întoarse capul. Îl văzu pe căpitanu Simmonds venind spre el.

Îşi strânseră prieteneşte mâinile.

— Felicitările mele, făcu Simmonds zâmbind. După cum văd eu, dumneata nu te-ncurci. Când dormi, apoi dormi nu glumă!

— Glumeşti pesemne, căpitane! Nici nu cred să fi dormit mai mult de patru ceasuri.

— Vrei să zici douăzeci şi opt de ore încheiate!

— Ce... ce face? Cum, nu azi dimineaţă m-aţi luat pe vaporul dumneavoastră? strigă Marcel Dunot nevenindu-i să creadă ce-i spunea căpitanul.

În cele din urmă se convinse şi se duseră la masă, în tovărăşia celorlalţi ofiţeri de la bord.

În timp ce mânca, povesti cu mult haz păţaniile lui la Honduras şi la Panama; când sfârşi, îl felicitară toţi pentru bravura şi isteţimea lui.

— După cum ţi-am spus ieri, mister Dunot, adăugă căpitanul, „Mariposa" e în drum spre Juneau, unde vom ajunge peste opt zile, dacă bineînţeles, timpul va fi favorabil. De acolo plecăm la Newcastle în Australia, unde voi încărca vaporul cu cărbuni. La plecarea noastră din Acapulco, un marinar de-al meu şi-a rupt un picior. Vrei să-i iei dumneata locul? Leafa: treizeci de dolari pe lună.

— Îţi sunt foarte recunoscător, căpitane. Şi din Australia încotro porniţi?

— Mă întorc la Juneau să descarc cărbunii.

Marcel Dunot rămase câtva timp pe gânduri.

— Si dacă nu primesc propunerea dumitale ce se va întâmpla? întrebă el apoi, căci perspectiva de a cutreiera oceanele nu-i surâdea defel, scopul lui fiind să ajungă în China, pentru a da de ticălosul de Mac Farlan.

— În cazul acesta, spre marea mea părere de rău, trebuie să te debarc la Juneau, bineînţeles, dacă nu eşti dispus să-ţi plăteşti drumul spre Newcastle. Cred, însă, că ţi-ar fi greu s-o faci...

— Aşa e, încuviinţă Marcel zâmbind.

— Înţelegi că pentru mine ar fi o plăcere să te am la bord, dar vaporul nu e al meu şi Compania nu ar tolera să transport pe cineva gatis. Te rog să crezi că-mi pare foarte rău...

— Nici nu mă îndoiesc, căpitane, dar nu m-am gândit o clipă măcar să-ţi cer aşa ceva... Dacă refuz oferta dumitale binevoitoare e că trebuie să ajung cât mai curând în China, ca să-l pedepsesc, precum merită, pe ticălosul de Mac Farlan. Înţelegi şi dumneata că nu rămânând la bordul lui Mariposa" îmi pot pune planul în aplicare. Voi debarca deci la Juneau şi de acolo voi încerca să iau vreunul din vapoarele care merg în China.

— Ţi-ar fi cu neputinţă, dragul meu, căci la Juneau nu opreşte nici un vapor care să vină sau să se ducă în

America. Nu există nici un trafic, în afară de acela cu mineri sau proviziile de care au aceştia nevoie.

Dar nu dispera. De la Juneau o să-ţi fie lesne să te îmbarci pe vreun vas care face naveta între acest port şi Vancouver, din Columbia britanică. O să te recomand vreunuia din prietenii mei care comandă un astfel de vas. Odată ajuns la Vancouver, ai de unde alege: pleacă opt vapoare pe lună spre Japonia şi China, aşa că vei putea găsi un post de marinar pe unul din ele.

Simmonds tăcu. Nu era deprins să vorbească mult. Încheie ridicând paharul:

— Noroc să-ţi dea Dumnezeu, mister Dunot!

Ciocniră cu toţii. Marcel Dunot, mişcat de atâta prietenie, de abia putu lega câteva cuvinte de mulţumire.

Masa se sfârşi într-o veselie generală şi fiecare se duse să se odihnească.

Marcel ieşi pe punte şi se întinse într-un scaun de pânză.

Fără îndoială lucrurile luau o întorsătură favorabilă pentru el. Drama de pe „Queen Margaret" îi întârziase doar cu câteva zile sosirea în China.

Se sculă de pe scaun şi se duse la pupa unde stătu multă vreme, privind dus pe gânduri, marea şi cerul. Deodată de simţi bătut pe umăr cu putere.

Cu pumnii strânşi, cu sprâncenele încruntate, Marcel se întoarse ca să ceară socoteală individului care-şi permisese acest gest. În faţa lui stătea un bărbat înalt, îmbrăcat în haine de stofă. Chipul lui ars de soare şi de vânturi, era luminat de doi ochi mari, albaştri. Avea o barbă deasă, neagră, iar pe cap purta o şapcă de postav.

Văzându-l pe Marcel încruntat, scoase din gură pipa şi zise zâmbind:

— No matter! (Nu e nimic). Te rog să mă ierţi că te-am trezit din visare. Mă numesc William Garbett Fullerton şi sunt din Swansea.

— Da? Ei şi, ce mă priveşte pe mine asta! răspunse Marcel pe care păţaniile îl făcură bănuitor.

— Stai că-ţi spun numaidecât. Stiu că dumneata eşti mister Marcel Dunot. Prietenul meu, locotenentul Haksprigg, mi-a povestit întâmplările nemaipomenite prin care ai trecut şi, drept să-ţi spun, mister Dunot, îmi placi!

— Îmi pare bine, zise Marcel ca să spună ceva.

— Așa? Atunci uite despre ce e vorba. După cât am aflat, vrei să te duci în China, dar în urma celor ce ți s-au întâmplat ai rămas fără un golegan în buzunar.

— Ascultă, domnule, asta nu e treaba dumitale! se răsti Marcel căruia începuse să-i sară țandăra.

— O, mister Dunot, de ce te superi? Nici prin gând nu mi-a trecut să te jignesc, crede-mă... protestă William Fullerton. Te rog să mă asculți până la sfârșit, fără să mă întrerupi. Dacă propunerea mea nu-ți convine, n-ai decât să-mi spui, ceea ce nu mă va împiedica să rămân totuși, admiratorul dumitale.

— Bine, te ascult, răspunse Marcel impasibil.

— Mulțumesc. Află că am trăit opt ani în Mexic, unde am lucrat în minele de arginț de acolo. Deși se câștigă greu existența, am reușit să agonisesc ceva și m-am hotărât să-mi încerc norocul la Klondyke. Era vorba să plec cu un prieten, dar acesta a murit cu o săptămână înainte de plecare, de friguri galbene.

Cum însă cheltuisem tot ce aveam cu pregătirile și pe biletul de drum până acolo, a trebuit să plec vrând nevrând.

Nu știu dacă știi că în meseria de căutător de aur trebuie să fie întotdeauna doi tovarăși, pentru ca, dacă se îmbolnăvește vreunul, să aibă cine-l îngriji, sau în caz de succes, să poată păzi cu rândul comoara găsită, fiindcă în ținuturile aurifere mișună hoții.

Socoteam, deci, că odată ajuns la Juneau să găsesc vreun om de ispravă ca să pornim amândoi în căutarea norocului.

Acum, când cunosc energia și curajul dumitale cred că n-aș putea găsi pe altcineva mai bun. Îți propun deci să fii tovarășul meu. Am provizii pentru un an întreg și toate sculele trebuincioase spre a duce la bun sfârșit o astfel de întreprindere. M-au costat toate 1200 de dolari. Dacă te învoiești, vei deveni datornicul meu, pentru jumătate din sumă, pe care mi-o vei restitui din primele dumitale beneficii.

Chibzuiește bine la ce ți-am spus și dacă ai vreo lămurire de cerut, îți stau la dispoziție. Și încă un lucru: dacă norocul e de partea noastră, putem fi în trei luni oameni bogați, poate și mai curând — cunosc cazuri.

William Fullerton tăcu. Trase de câteva ori cu sete din pipă și așteptă.

Marcel Dunot tăcea. Propunerea minerului era atât de neașteptată, încât nu știa ce să facă. Trecură zece minute. Marcel se gândea. William Herton, rezemat de parapet, trăgea liniștit din pipă.

În cele din urmă, după ce chibzui îndelung tânărul francez zise cu hotărâre:

— Bine, primesc propunerea dumitale, dar cu o condiție: după trei luni, fie că reușim sau nu am dreptul să-mi reiau libertatea. Îți convine bine, nu...

— Trei luni e cam puțin, răspunse Fullerton.

— Altfel nu primesc. Vreau neapărat să ajung în China. Îți spun și eu la rândul meu același lucru: chibzuiește bine.

— Nu mai e nevoie... Cu un om ca dumneata sunt sigur că voi reuși.

Învoiala se făcu printr-o strângere de mână puternică.

Cât timp ținu călătoria, Marcel Dunot își petrecu timpul în tovărășia asociatului său.

William Fullerton îl pregătea pentru viața care-i aștepta. Într-adevăr, aceasta n-avea nimic plăcut: să bălăcești în noroi, să dormi pe ghiață, să răscolești pământul și să scormonești rândurile înghețate fără răgaz și odihnă; să fii mereu în primejdie, să mori de foame, de oboseală ori degerat... Dar și dacă reușești! Te vezi dintr-odată om bogat, nu-ți mai pasă de nimeni...

Dar Marcel Dunot văzuse de atâtea ori moartea cu ochii, încât o astfel de viață nu-l înspăimânta.

La data anunțată de căpitanul Simmonds la 12 iunie — Mariposa, după ce trecu printre insulele acoperite veșnic cu zăpadă, intră într-un golf în fundul căreia se vedea, între doi munți înalți, cu piscurile înzăpezite, orașul Juneau.

O mulțime de bărci înconjurară imediat vaporul și debarcarea călătorilor începu. Ținu până la miezul nopții, deoarece fiecare miner avea circa o mie de kilograme bagaj, împărțit în pachete de treizeci de kilograme.

Înainte de a coborî de pe vapor, Marcel mulțumi călduros căpitanului Simmonds, pentru bunăvoința pe care i-o arătase.

— N-ai pentru ce-mi mulțumi, răspunse acesta zâmbind. Îți urez noroc în noua dumitale întreprindere; de altfel, sunt sigur, că vei reuși. Sper ca pe la 25 august să vin iarăși și la 1 septembrie să pornesc spre casă. Aș fi

foarte fericit să aflu că ai izbutit. Încă o dată noroc şi să ne vedem sănătoşi. A, uitam să-ţi spun că se va găsi oricând un loc pentru dumneata la bordul lui Mariposa.

Mişcat, Marcel strânse mâna ofiţerului şi se duse după William Fullerton, care începuse să-şi descarce bagajul într-o barcă. În sfârşit, de abia pe la orele două după amiază coborâră în port.

Sufla un vânt rece şi cu toate că tovarăşul său îi dăduse o haină de ren, Marcel Dunot tremura.

Cei doi tovarăşi, petrecură noaptea — dacă noapte se poate numi intervalul de două ore, cât apune soarele acolo — într-un han igrasios, cu ferestrele crăpate şi cu aşternutul umed. Camera costa şase dolari pe noapte.

— Se cunoaşte că aurul e ieftin pe aici! zise Marcel Dunot.

A doua zi, William Fullerton cumpără două sănii şi treizeci de câini, încărcară bagajele şi porniră spre nord.

Zăpada se cernea mărunt din văzduh şi vântul le biciuia feţele.

Cu biciurile în mână, cu capul aplecat ca să se apere de asprimea vântului, Marcel Dunot şi tovarăşul său străbătură aproape douăzeci de kilometri.

Pe înserate poposiră la marginea unei păduri de brazi, unde îşi făcuseră tabără încă vreo douăzeci de căutători de aur.

Cei doi tovarăşi îşi întinseră cortul, dădură de mâncare câinilor şi, după ce mâncară, se culcară înfăşuraţi în câte un sac de blană.

A doua zi la patru, porniră mai departe.

Ar fi plictisitor pentru cititori să descriem amănunţit călătoria aceasta prin pustiul îngheţat.

Mulţumită energiei lor ajunseră după şase zile de drum în faţa faimoasei treceri Chilkoot. Aici trebuiră să demonteze săniile căci potecile erau atât de drepte şi de netede, încât ar fi fost cu neputinţă câinilor să le urce cu vreo povară, oricât de mică.

Vreme de două zile şi două nopţi, cei doi tovarăşi făcură de cincisprezece ori drumul, urcând câte 1200 de metri cu patruzeci de kilograme în spinare. În sfârşit isprăviră de cărat.

Îşi aşezară cortul în vârful trecătorii şi, obosiţi cum erau, se culcară fără să mănânce.

De aici își urmară mai departe drumul spre nord și peste trei zile ajunseră la orășelul Sheep-Camp, o așezare de tripouri și hoteluri dubioase.

Istoviți de atâta drum, cei doi prieteni hotărâră să se odihnească vreo două zile la un han.

Își opriră deci săniile în fața unei magherniță de butuci, pe care scria :

Golden Standard Hotel
(La steagul de aur)

Hangiul, un uriaș cu chip de bandit și cu o barbă roșie, stătea în prag cu mâinile încrucișate pe piept.

— Poftiți, gentlemeni, făcu el dându-se la o parte din ușă.

— Mai întâi să ne vedem câinii și săniile la adăpost. Ai cumva un șopron pe aici? îl întrebă Fullerton.

— Cum să nu, gentlemeni! Vă arăt numaidecât. Ei, Jimmy! Niky! Luați seama să nu spargă ceva mușterii!

După ce strigă aceste cuvinte în cârciumă, hangiul se îndreptă spre un șopron din spatele hanului.

Scoase o cheie de la brâu și descuie o ușă masivă de lemn mormăind :

— Iată, gentlemeni. Câinii și proviziile dumneavoastră vor fi aici în siguranță ca la Banca Națională din Washington.

Poftiți și cheia. Doi dolari pe oră. Acum e ora cinci; primele două ceasuri se plătesc înainte.

— Bine, bine, ne-am înțeles, îl întrerupse flegmatic William Fullerton. Poftim patru dolari. Maghernița asta mai are vreo ușă?

— Nu. Dar îmi mai datorezi încă cinci dolari.

— Ce? strigă Fullerton crezând că n-a auzit bine.

— Da, garanție pentru lacăt. Banii ți-i dau îndărăt, la plecare. De unde știu eu că nu pleci cu lacătul meu odată ce ai cheia la dumneata!

Fullerton înălță din umeri. Dădu să înțeleagă printr-un gest, lui Marcel Dunot, care de-abia își putea stăpâni mânia, că n-avea încotro, apoi întinse hangiului o hârtie de cinci dolari.

Acesta o examină cu luare-aminte ca să se încredințeze că nu e falsă și o vârî în buzunar zicând :

— Sunt la dispoziția dumneavoastră, gentlemeni am niște whisky!...

Fără să-i răspundă, cei doi tovarăși băgară în șopron câinii și săniile cu provizii și, după ce dădură de mâncare animalelor, încuiară ușa și se duseră la cârciumă.

Un fum înăbușitor de tutun și aburi de punci umpleau încăperea. În mijloc, o sobă mare de pământ, plină cu buturugi, ardea cu zgomot. În jurul meselor, indivizi voinici, cu haine de blană descheiate la piept, discutau cu însuflețire ultimele evenimente. Și ce evenimente!

Franck Sanrush adunase în trei săptămâni aur în valoare de o sută de mii de dolari; Samuel Phicasso se îmbogățise. Și atâția alții, veniți goi-pușcă, erau acum putrezi de bogați...

Marcel Dunot se așeză cu William Fullerton la o masă goală.

Cârciumarul se apropie de ei cu mâinile în șolduri.

— Ce doresc domnii? întrebă el.

— O sticlă de whisky și două pahare, răspunse Fullerton.

De abia își sfârși vorba, când un individ solid cu ochii sfredelitori, se apropie de masa lor.

— Ce, ești nebun, Tom, strigă el cârciumarului, cum ai îndrăznit să dai masa noastră unor străini? Porc de câine ce ești? Să-mi aduci, numaidecât, niște rachiu, dar din cel mai bun, că de nu e vai de pielea ta, ai auzit? Și dumneavoastră gentlemeni, ștergeți-o de aici, altminteri mă voi vedea silit, cu părere de rău — eu Jim Crammer — să vă sfărâm țestele. Hei, Bob, Bill, Dick, Jasper, Jef! ia veniți, băieți!

Marcel Dunot, și William Fullerton, palizi de mânie, se ridicară în picioare.

— Ia mai zi o dată, nătărăule! mormăi Marcel.

Jim Crammer îl măsură cu dispreț și adăugă:

— Dacă nu ne dați masa imediat, vă zbor pe ușă afară!

Marcel împinse scaunul cât colo și se îndreptă spre Jim Crammer, în vreme ce William Fullerton se pregătea și el de luptă.

În fața atitudinii lor, Jim Crammer și tovarășii săi șovără o clipă, dar, deodată, Crammer scoase revolverul de la brâu și îl îndrptă spre Marcel, descărcând șase gloanțe unul după altul.

Nu făcu însă altă ispravă decât să găurească niște reclame agățate de perete.

— Hei! Împuşcaţi-vă afară, dacă vreţi, nu în prăvălia mea! strigă Tom, cârciumarul lui Golden Standard.

— Nu, nu! Lasă-i să se bată! Sunt oameni de treabă, de ce să degere afară! răcniră câteva glasuri răguşite.

— Ura Jim!

— Trăiască frenchman-ul! Pariez zece uncii de pulbere pe francez!

— Douăzeci pentru Crammer!

Marcel se aplecase la vreme ca să nu-l nimerească gloanţele lui Crammer. După al şaselea glonţ se ridică brusc şi, cu capul înainte, se repezi în stomacul lui Crammer care aruncat în aer de puternica izbitură, căzu grămadă peste mese.

— Ura! Trăiască francezul! răcneau cei de faţă entuziasmaţi!

Marcel se şi aşezase în poziţie de apărare. Văzu în cercul format de consumatori pe Fullerton, luptându-se cu doi din tovarăşii lui Crammer care căutau să-l înjunghie cu cuţitele lor mari.

Alţi trei bandiţi, care stătuseră până atunci deoparte, lăsând şefului lor bucuria izbândei, se repeziră la Marcel.

Acesta nu avea armă şi nici timp să facă rost. Încleştă pumnii şi, cu chipul palid, cu ochii sclipitori, se năpusti asupra duşmanilor. Izbi cu călcâiul pe unul din bandiţi în fluierul piciorului; omul scăpă pumnalul din mână şi se prăbuşi urlând de durere.

Cu capul aplecat, se repezi la ceilalţi doi. Cu mâna stângă dădu la o parte braţul înarmat al unuia, iar pumnul lui drept lovi ca un ciocan bărbia celuilalt.

Omul nici nu crâcni şi căzu grămadă, fără să mai mişte.

Marcel se aplecă fulgerător, îi smulse pumnalul şi dintr-o săritură se repezi la cel de-al treilea. Acesta n-avu când feri lovitura: cuţitul din mâna lui Marcel i se înfipse până la prăsele în beregată.

— Ura! Ura! răcneau cei de faţă.

În vremea asta, William Fullerton se lupta vitejeşte cu alţi doi tovarăşi ai lui Crammer.

Marcel Dunot, scos din fire şi învârtind în aer pumnalul plin de sânge, răcnea cât putea:

— Fugiţi! Fugiţi! că vă ucid şi pe voi!

Cei doi bandiţi, îngroziţi de răcnetul lui sălbatic, se repeziră la uşă, o deschiseră şi pieiră în întunerec. Jim Crammer, clătinându-se şi ţinându-se de pântec, îi urmă.

Pe dușumea rămaseră două cadavre și un om cu piciorul zdrobit, care urla de durere.

Marcel Dunot privi în jur ca și când ar mai fi căutat un dușman. Dar nu văzu decât fețe vesele și prietenoase.

William Fullerton îi strânse mâinile strigând:

— Bravo, băiatule! Pentru prima oară văd cum poate fi omorât un om cu un pumn!

— Mare lucru! Hai să ne bem whisky-ul și să mergem la culcare. Sunt rupt de oboseală... răspunse tânărul francez cu modestie.

Cei doi tovarăși se așezară iar la masă, pe când cârciumarul trăgea de picioare cadavrele afară în zăpadă.

Rănitul fu dus într-o cameră și conversațiile urmară ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

După ce-și băură sticla de whisky, Marcel și cu Fullerton se duseră să se culce. Li se dădu o cameră — dacă așa se poate numi un spațiu de doi metri pe doi și jumătate, cu un culcuș de paie pe jos și două piei de ren în loc de plăpumi — unde se odihniră până la ziuă. Camera costa zece dolari pe noapte!

Se treziră în zori, adică pe la orele două.

Cerură să li se dea ceva de mâncare — tocană de bou și câțiva pesmeți, care costa opt dolari! După ce sfârșiră masa, înhămară câinii și plătiră să plece.

Dar, când să pornească, îl auziră pe hangiu strigând din prag:

— Gentlemeni! Gentlemeni!

— Ce e? întrebară ei într-un glas, crezând că hangiul vrea să le mai ceară ceva bani.

— Mi s-a adus asta pentru dumneavoastră.

Și hangiul le întinse o bucată de hârtie pe care citiră următoarele:

„Pentru cei doi indivizi care i-au ucis ieri pe prietenii mei Jef și Bill și l-au rănit la picior pe Jasper.

Eu, Jim Cramner, vă anunț că o să vă fac la amândoi de petrecanie și că o să vă jupoi pielea ca pe niște iepuri. Atât."

— Cine a adus asta? întrebă William Fullerton după ce isprăvi de citit.

— Nu știu... răspunse hangiul care se vedea că minte.

Cei doi înțeleseră că omului îi era frică să spună, de teama banditilor.

— Bine, zise Fullerton. Good by!

— Umblați sănătoși!

William Fullerton pocni din bici. Câinii traseră de hamuri și săniile porniră încet pe zăpada înghețată.

— Să fim cu băgare de seamă, zise Fullerton. Ticălosul acela de Crammer n-o să ne lase și tare mă tem că o să avem de furcă cu el. Să ținem mereu revolverele la îndemână.!

— O să vedem noi.. răspunse cu nepăsare Marcel.

Mica lor caravană nu se opri până la amiază.

Înaintau ușor pe întinderea nesfârșită de zăpadă înghețată.

Nici o adiere de vânt. Temperatura, deși foarte scăzută, era suportabilă. După un popas de două ceasuri și un prânz hrănitor porniră iar la drum. Merseră până la ora opt, apoi își așezară cortul în mijlocul unui șes întins și sterp, de unde se putea vedea la mare depărtare.

Totuși, pentru mai multă siguranță, dormiră cu rândul.

Dar noaptea trecu fără nici un incident. La opt dimineața, după ce mâncară bine, porniră mai departe.

Merseră încă două zile, cu popasuri chibzuite și hrană îndestulătoare, până ce zăriră, în sfârșit, piscurile înzăpezite ale muntelui Semenoff, la poalele căruia ajunseră chiar în seara aceea.

— Mâine, zise Fullerton, după ce se uită pe hartă, vom sfârși partea cea mai grea a călătoriei noastre. Odată muntele Semenoff trecut, ne vom afla la vreo zece mile de râul Lewis care se varsă în Yukon. Ne vom face o plută pe care vom coborî la vale până la Dawson.

— Bine c-a dat Dumnezeu! făcu Marcel bucuros, căci umbletul acesta de zile întregi prin ținuturi atât de pustii începuse să-l cam plictisească.

— Și acum, urmă Fullerton, fiindcă am scăpat de ce-a fost mai greu, propun să facem un chef strașnic.

Marcel fu și el de aceeași părere.

Întinseră masa și mâncară o friptură de gâscă la cutie, un plumpudding[1] și destupară o sticlă de vin din puținele pe care le aveau cu ei.

— Noroc să dea Dumnezeu! zise Fullerton ridicând paharul.

— Și să ni se împlinească dorințele, adăugă Marcel, care se gândea în momentul acela la Denise Pordon, fata patronului lui din Saint-Quentin.

[1] O prăjitură favorită a englezilor.

Amintirea aceasta îl întristă şi, cât ţinu seara, nu mai scoase un cuvânt. Discret, William Fullerton, se feri să-l întrebe ce are.

Pe la zece, Marcel care trebuia să stea de pază, de abia după patru ceasuri se culcă şi adormi numaidecât.

La două dimineaţa, Fullerton veni şi-l trezi.

— Nimic nou? întrebă ca de obicei Marcel.

— Nu, dar barometrul coboară şi mă tem că o să avem furtună. Trebuie să ştii că aşa ceva e foarte primejdios pe aici. Riscăm să fim acoperiţi de zăpadă.

— Dacă e aşa, să plecăm imediat! strigă Marcel.

— Nu avem de ce ne grăbi; şi-apoi s-ar putea să se schimbe vântul. Ce e mai prost, e că ne aflăm la mai bine de cincizeci de mile de portul Selkirk, adăpostul cel mai apropiat. Cel mai bun lucru ce avem de făcut e să aşteptăm. Mă duc să mă odihnesc şi eu patru ceasuri pe urmă vom vedea ce o să fie.

Marcel fu şi el de aceaşi părere. După ce se culcă Fullerton, începu să se plimbe în jurul cortului. Priponiţi de un stâlp înfipt în pământul îngheţat, câinii nu dormeau. Se întindeau alene, adulmecau aerul şi mârâiau înăbuşit.

Marcel se simţea cuprins de îngrijorare. Se apropie de barometru şi citi cu groază: Furtună.

Totuşi atmosfera era liniştită şi cerul senin. Nici urmă de vânt. Soarele asfinţea în zare luminând câmpia de zăpadă posomorâtă şi palidă. În depărtare, spre apus, câţiva nori de culoarea pucioasei se adunau încet-încet. La est, piscurile înzăpezite ale Semenoff-ului se ridicau falnice spre cer.

Nu mai încăpea îndoială, furtuna se apropia. Câinii nu-şi mai găseau locul.

Cu toate acestea, Marcel nu-şi mai trezi tovarăşul înainte de ora hotărâtă. Îşi zicea, pe drept cuvânt, că aceasta n-ar folosi la nimic şi era mai bine să-l lase să se odihnească pentru a putea fi în putere când va trebui să lupte cu furtuna.

În sfârşit, se făcu ora patru. Barometrul cobora mereu. Intră în cort şi-l trezi pe Fullerton.

— Barometrul? întrebă acesta cum deschise ochii.

— Coboară.

Fullerton sări repede din sacul de blană.

— Proastă afacere! zise el. Trebuia să mă scol. Acum să ne strângem catrafusele şi... la drum. Să vedem dacă

nu dăm de vreo grotă la poalele muntelui, unde să ne putem adăposti.

Fullerton se încotoşmăni bine în blană şi ieşi din cort.

Aerul era liniştit, doar norii se adunau tot mai ameninţători. Soarele, asemenea unui disc de alamă, împrăştia o lumină gălbuie şi lividă. Câinii, în picioare toţi se căzneau zadarnic să rupă cureaua de care erau legaţi.

— Vine un ciclon, asta e sigur, zise Fullerton, după ce privi cu atenţie cerul. Trebuie să fugim... să fugim cât mai e vreme şi să căutăm neapărat un adăpost. Mă îndoiesc că o să-l găsim, dar să încercăm....

Marcel Dunot tăcea. Îi era ciudă pe el că se încrezuse în experienţa tovarăşului său şi-şi zicea că de acum încolo va fi mai prevăzător. Ajută lui Fullerton să strângă cortul şi să-l lege de o sanie şi înhămară câinii.

Într-un sfert de ceas fură gata.

— Acum la drum! zise el.

Cele două sănii, conduse fiecare de unul din ei, porniră spre muntele Semenoff.

Făcură vreo doi kilometri fără să întâmpine nici o greutate. Câinii, ca şi când ar fi înţeles situaţia alergau cât puteau pe zăpada îngheţată.

Caravana merse astfel ceas, fără să se oprească. Aerul era tot aşa de liniştit, numai că norii acopereau tot mai mult cerul şi un întuneric sinistru se lăsa treptat.

Ajunseră la contrafortul unui deal, în lungul căruia şerpuia o potecă, care slujea probabil de albie unui pârâu.

Lată de vreo doi metri, era destul ca să poată lăsa loc de trecere săniilor. Porniră pe potecă. Urcuşul era anevoios, căci de sub zăpada îngheţată ieşeau vârfuri de bolovani de care tălpicele săniilor se loveau scoţând un scârţâit lugubru.

Câinii îşi încetiniră mersul şi, după ce mai făcură cu greu vreo sută de metri, se opriră istoviţi.

Ca să-i îndemne la drum Fullerton le dădu câteva firimituri de pesmeţi; zadarnic însă. Nici bătaia nu-i mai putu urni.

Cei doi tovarăşi fură nevoiţi să se înhame şi ei lângă câinii şi să tragă din răsputeri pentru a mişca săniile din loc.

Cerul, acoperit acum în întregime de nori, era negru ca smoala. Un întuneric sinistru se lăsase peste munte şi ţurţurii de gheaţă, care acopereau vârfurile de bolovani

ieşiţi din stâncă ameninţau să le spargă capetele. Totuşi nu se lăsau; oameni şi animale, uniţi într-o luptă comună, târau anevoie, prin bezna mereu crescândă, cele două sănii care li se păreau ca de plumb. Şi nicăieri un adăpost! Pe amândouă malurile pârâului îngheţat panta dreaptă acoperită de gheţuş. De abia la mare depărtare se zăreau întinderi imense de brazi uriaşi.

Dar ce protecţie le-ar fi putut oferi? Nici una. Ce le trebuia lor era un cot de stâncă unde să se adăpostească până ce va trece prăpădul.

Cei doi tovarăşi îşi dădură seama de asta şi-şi urmau drumul în nădejdea că vor găsi în cele din urmă ce căutau.

Mergeau astfel de vreo două ceasuri, fără să găsească un cât de mic adăpost, când un fulger năprasnic brăzdă cerul.

Un tunet grozav bubui. Câinii se opriră şi începură să urle.

— Hi! Hi! înainte, javre ajurisite! răcnea cât putea Fullerton.

Dar câinii nu se clintiră.

— Hi! Hi! îi îndemna Marcel pe-ai săi, dar degeaba.

Loviturile de bici cădeau ca grindina pe spinările bietelor animale, care îngrozite de apropierea uraganului, nu se mişcau. În aer domnea aceeaşi linişte înfiorătoare.

— Aici nu putem rămâne, zise Marcel când văzu că orice mişcare era zadarnică. Ar trebui...

Un tunet şi mai grozav îi acoperi glasul şi, în acelaşi timp o răbufneală de vânt, însoţită de un şuierat strident, cutremură văzduhul.

Marcel şi Fullerton de abia avură vreme să se lase la pământ cu faţa în jos pentru a nu fi luaţi pe sus.

Norii se sparseră dintr-odată.

Fulgi mari începură să joace în aer şi, în câteva clipe, oameni, sănii şi câini fură acoperiţi de zăpadă.

— Trebuie să fugim... cu orice preţ... altminteri vom fi îngropţi de vii... reuşi să spună Fullerton, ridicând capul.

Dar Marcel nu-l auzi. Englezul încercă să se scoale dar o răbufneală de vânt îl făcu să se poticnească. Căzu peste sanie. Se lovi la cap şi leşină.

— Fullerton! răcni Marcel.

Nu-i răspunse nimeni.

Uraganul era din ce în ce mai violent. Marcel se ridică pentru a nu fi acoperit de zăpadă care era acum groasă de un metru!

— Fullerton! repetă Dunot încleştat de sanie.

Nici un răspuns.

Atunci, cu o trudă neînchipuită, se târî până la sania tovarăşului său, unde de abia a putut ajunge într-un ceas, ameninţat în ficcare clipă să fie smuls de uragan şi azvârlit în aer.

Încleştat cu o mână de sanie, reuşi cu cealaltă să dea de William Fullerton care zăcea întins cu faţa în jos, nemişcat. Totuşi nu era mort. Marcel îi simţi trupul cald sub haină.

— Fullerton! zbieră el cu atâta putere încât întrecu mugetul furtunei.

Nici un răspuns.

Începu atunci să pipăie prin întuneric şi, ca să-i fie mai uşor îşi scoase mănuşile, fără să-i pese de vântul îngheţat care sufla cu furie.

Deodată, simţi, atingând faţa lui Fullerton, ceva călduţ şi lipicios: era sânge!

Fullerton era rănit la cap şi leşinat!

Vântul se întetea şi spulbera zăpada care se îngrămădea treptat în jurul săniilor.

Câinii, înnebuniţi de groază, trăgeau cât puteau de hamuri, nădăjduind să poată fugi.

Din fericire nămeţii de zăpadă care înconjurau săniile îi împiedicau.

Simţind că încep să-i îngheţe degetele, Marcel îşi puse mănuşile. Se lăsă între tălpicele primei sănii, se târî prin zăpadă sub ea şi, proptindu-se în mâini şi în picioare, vru să facă o încercare cu adevărat nebunească: să ridice partea de dinapoi a saniei ca s-o pună peste cealaltă. Odată planul realizat, îl vârî pe Fullerton în acest adăpost şi se vârî şi el acolo.

Ideea era bună, dar aproape irealizabilă; sania cu povara ei cântărea peste trei sute de kilograme şi zăpada adunată deasupra cam tot pe atât.

Îşi încordă muşchii şi încercă să ridice sania.

Zadarnic. Ca şi când ar fi fost înţepenită în pământ, ea nu se clinti.

De cinci ori încercă, dar de cinci ori dădu greş.

De furie îi dădură lacrimile. Istovit, gâfâind, rămase câteva momente nemişcat.

Se dezmetici însă repede şi începu să se târască pe sub sanie până ce ieşi de sub ea.

Cu puterea disperării, se urcă deasupra ei şi se apucă să dea jos zăpada. Pe urmă sări iar jos şi săpă, cu cuţitul pământul îngheţat de sub tălpicele saniei. Dădu apoi fuga la câini; bietele dobitoace, istovite, stăteau nemişcate înghesuite unele într-altele, fără să le pese de viscol şi de zăpadă care se lăsa încetul cu încetul peste ele.

Marcel tăie hamurile de la prima sanie şi le legă de cea de-a doua, lângă care zăcea William Fullerton. Se lăsă iar jos şi, cu o smucitură, o deslipi de pământ. Dar de abia avu timp să se arunce pe burtă, simţind cum îl ia vântul. Rămase aşa câtva timp, să răsufle, apoi începu iar munca.

De abia după a cincea încercare reuşi să împingă sania şi s-o apropie de cealaltă.

În sfârşit se vârî sub acest adăpost improvizat şi stătu să se odihnească puţin.

Rămase vreun sfert de ceas nemişcat, istovit de efortul făcut. Simţind că-i revin puterile, se ridică şi, pe dibuite, legă săniile una de alta cu o funie.

Operaţiunea aceasta era cât se poate de necesară căci vântul ar fi luat pe sus fiecare sanie în parte.

Îl trase apoi binişor pe bietul Fullerton sub sanie, scutură zăpada de pe el, îi curăţă rana de la frunte şi-l pansă cu batista.

După ce isprăvi se gândi şi la sine. Adună zăpada din jurul săniilor şi ridică de fiecare parte un fel de zid de apărare. Deocamdată nu mai era nimic de făcut. Deşi bietul băiat nu mai putea de foame, nu cuteza să dezlege frânghia de pe muşama ca să nu împrăştie vântul tot ce se afla în sanie. Se întinse pe pământul îngheţat şi încercă să adoarmă.

Viscolul ţinu aproape toată ziua. De abia pe la trei după amiază, ninsoarea încetă, norii se risipiră şi soarele — galben ca un cap de mort — se ivi pe cer.

Marcel Dunot se sculă, ieşi din adăpost şi izbuti cu mare greu să dezlege un colţ al prelatei care acoperea lada cu merinde.

Scoase de acolo o sticlă de whisky, o bucată de şuncă doi pesmeţi şi maşina de spirt.

Puse la loc muşamaua şi se întoarse în adăpost.

Cea dintâi grijă a lui fu să umple cu zăpadă o crăticioară şi să aprindă spirtul cu ajutorul brichetei de buzunar. Pe când zăpada se topea în cratiţă Marcel începu să se ocupe de Fullerton.

La lumina palidă a razelor de soare, văzu că englezul avea o rană destul de mare, deşi nu adâncă, la tâmplă. Lovitura puternică pe care o căpătase şi oboseala provocaseră leşinul. După ce mai spălă o dată rana cu apă călduţă, Marcel făcu un pansament mai ca lumea, cu bucăţi rupte din batistă, pe urmă începu să-i toarne englezului whisky pe gât.

Efectul fu imediat.

La cea dintâi înghiţitură englezul strănută. Se ridică brusc şi mormăi cu privirea rătăcită.

— M-a dat gata... Bloody Hell!

Recunoscându-l pe Marcel şi văzându-l cu sticla în mână, zbieră:

— Ce dracu mai e şi asta? Aha! mai toarnă, băiete

Tânărul francez duse sticla la gura tovarăşului său; William Fullerton sorbi cu lăcomie aproape un sfert de litru, tuşi, apoi mormăi:

— Aşa! Dar ce am la cap, frăţioare?

— Mai nimic! Ai căzut şi te-ai rănit. Altminteri cum te simţi?

— Nu tocmai rău! numai că mi-e frig al dracului... S-a mai potolit vremea?

— Aşa, niţeluş.

— Ba da. Cum naiba ai făcut omule, să ridici sania sub care ne adăpostim? Ai descărcat ce era în ea?

— Nu!

William Fullerton nu-şi găsea cuvintele. Se uită cu admiraţie la Marcel şi zise iar:

— Cum zici că ai făcut? Nu pricep!

Tânărul francez îi povesti ceasurile grozave prin care trecuse şi încheie cu vorbele:

— Principalul e că rana nu e grozavă şi deoarece furtuna s-a potolit, vom putea pleca mâine dimineaţă.

Fullerton strânse cu putere mâinile lui Mrcel şi strigă cu însufleţire:

— Când spuneam eu că eşti un om şi jumătate! Văd că nu m-am înşelat. Dacă eram cu vreun papă-lapte nă

rămâneau oasele pe aci la amândoi. Mi-ai scăpat viața și...

— Să nu mai vorbim... îi tăie vorba Marcel, stinghe-rit.

— Well! să nu mai vorbim dacă nu-ți place, da eu, William Garbett Fullerton, țin să-ți spun că n-am să uit niciodată ce-ai făcut pentru mine!

Târându-se apoi în genunchi, ieși din adăpostul improvizat de Marcel.

Ninsoarea încetase. Vântul se mai domolise. Deși era tot atât de rece ca și de dimineață, împrăștia totuși norii de pe bolta cerului, care se limpezea tot mai mult. Câinii lătrau ca nebunii, trăgând cu neastâmpăr de hamuri.

— Le e foame, săracii! zise Fullerton. Dumneata, Dunot, pregătește o masă bună; ne putem permite după ce ne-am întors de pe lumea cealaltă.

Se apucară amândoi de treabă. Nu trecu nici un ceas și câinii fură hrăniți, cortul întins și masa servită pe o ladă.

Fullerton și Dunot mâncară cu poftă. Barometrul arăta timp frumos. Numai nămeții de zăpadă mai aminteau viscolul cumplit care bântuise în ziua aceea. Săniile fură curățate de zăpadă și câinii priponiți zdravăn.

După ce se încredințară că e destul de bine înțepenit cortul, cei doi prieteni, frânți de oboseală, se vârâră fiecare în sacul lui de blană și adormiră numaidecât.

Marcel Dunot se trezi cel dintâi. Se uită la ceas și văzu că era aproape ora prânzului.

Îl lăsă pe Fullerton să mai doarmă, pregăti masa, dădu câinilor să mănânce și-l deșteptă în cele din urmă pe englez.

Rușinat și oțărându-se că e leneș și netrebnic, Fullerton se așeză la masă și mâncă plin de voie bună.

Se pregătiră de plecare. Strânseră cortul, încărcară toate în sanie, controlară hamurile și pe la două după amiază porniră la drum.

Odihniți și sătui, merseră fără întrerupere până la opt seara.

Ninsoarea acoperise bolovanii albiei pârâului, așa că drumul fu mai puțin anevoios, deși cei doi tovarăși erau nevoiți să se înhame și ei din când în când la sănii pentru a ușura câinilor greutatea urcușului.

Pe la șase zăriră piscul muntelui Semenoff.

Peste două ore, osteniți, se hotărâră să poposească într-un desiș de brazi.

A doua zi dimineața porniră mai departe și pe la amiază ajunseră la poalele muntelui.

După ce mâncară ceva, o luară iar din loc și după vreo două ceasuri dădură de un râu lat pe malul căruia se vedeau împrăștiate cutii de conserve ruginite și alte lucruri ce dovedeau că trecuseră, nu de mult, oameni pe acolo.

— Acum să ne oprim, fu de părere Fullerton. Ce-a fost mai greu s-a făcut. Am ajuns la malul râului Lewis, afluent al Yukon-ului, care ne duce la Dawson. Să facem o plută și pe urmă... la drum, băiete! Dacă lucrurile merg bine, peste șase zile suntem la Dawson.

— Să sperăm că au să meargă, răspunse Marcel.

Fără să mai piardă vremea, cei doi tovarăși așezară cortul lângă un brad mare și amânară pentru a doua zi construirea plutei. Mâncară ceva și se culcară.

La patru dimineața fură în picioare.

Dădură de mâncare câinilor, mâncară și ei, și cu câte o secure în mână se apucară de treabă.

Până pe înserate, tăiaseră vreo patruzeci de brazi pe care îi curățară a doua zi de ramuri.

Prevăzător, Fullerton luase cu sine câteva frânghii gudronate care să-i slujească la legarea buștenilor.

În patruzeci și opt de ore pluta fu gata. De pe povârnișul malului unde o făcuseră, era lesne să-i dea drumul pe apă. Pluta, lungă de doisprezece metri și lată de cinci, alunecă dintr-odată, și de bună seamă că ar fi luat-o curentul dacă cei doi n-ar fi avut ideea s-o lege de copacii de pe povârniș.

Marcel Dunot și cu tovarășul său începură îndată să încarce tot ce aveau. Săniile fură demontate și așezate în mijlocul plutei, lăzile și baloturile acoperite bine cu prelata ca să fie la adăpost de umezeală.

De abia când se înnoptă, se opriră din lucru. De altfel nu mai rămăseseră pe mal decât vreo câteva lăzi cu pesmeți și câinii pe care Marcel hotărâse să-i urce la urmă pe plută din pricina neastâmpărului lor.

Cei doi tovarăși erau foarte mulțumiți de cum mergeau lucrurile. Cinară la unsprezece și se culcară îndată ca să se poată scula devreme.

Obosiți de munca de peste zi, adormiră numaidecât.

Fură treziți din somn de urletele câinilor.

Afară era întuneric beznă.

— Afurisite javre! murmură Fullerton. Vor fi simțit vreo vulpe. Și ce bine dormeam.

Lătrăturile deveneau însă tot mai furioase.

— Mă duc să văd ce e zise Marcel.

— Du-te și dă-le și câteva bice bune... Mi-au stricat somnul și știu că n-o să mai pot adormi acum până la ziuă.

Marcel Dunot se sculă, își puse blana pe el, luă un bici și ieși din cort.

Luna împrăștia o lumină metalică.

Înainte de a-i bate, Marcel vru să vadă din ce pricină lătrau atât de furios. Privi în juru-i, nimic decât vuietul râului și umbrele brazilor care își întindeau vârfurile spre cerul înstelat.

— Dobitoacele astea au înnebunit de tot! murmură Marcel necăjit.

Se apropie de câini și ridică biciul. În clipa aceea o împușcătură bubui ca un tunet și un glonț trecu șuierând pe lângă urechile lui.

Marcel dădu drumul bibiului și trase revolverul de la brâu.

Încă un glonț, apoi altul trecură la câțiva centimetri de el, pe când vreo zece inși, în capul cărora se afla Jim Cramer, ieșiră din pădure.

Marcel trase și el. Doi dintre bandiți se prăbușiră la pământ.

— Omul din Sheep-Camp, zbieră Jim Cramer recunoscându-l pe Marcel. Să punem mâna pe el.

— Să-l omorâm! Să-l omorâm! răcniră ceilalți.

Dezmeticit de-a binelea de detunăturile de armă, William Fullerton, alergase în ajutorul tovarășului său.

— Tare mă tem, că am pățit-o, murmură el. Bine făceam dacă plecam de ieri...

— Stai că n-au pus ei încă mâna pe noi... zise Marcel Dunot scrâșnind din dinți.

Dar Jim Cramer și cu tovarășii săi se ascunseră după brazi și trăgeau mereu. Gloanțele lor șuierau pe la urechile celor doi prieteni, fără să-i nimerească.

— Să luăm seama... vor să ne rănească numai, ca să ne prindă vii..., strigă tânărul francez.

— Fă ca mine! mai strigă Marcel punând mâna pe o ladă.

În câteva minute, cei doi tovarăși făcură din lăzile de pezmeți un fel de baricadă, în care gloanțele se înfigeau fără să-i atingă.

Până la ziuă situația rămase neschimbată. Jim Cramer cu banditii săi, tupilați printre brazi, își descărcau mereu carabinele. Apoi, treptat, folosindu-se de cea mai mică neatenție a lui Dunot, își strângeau cercul. Pe la ora opt dimineața ajunseră la mai puțin de patruzeci de metri de baricadă.

Deodată se auzi glasul răgușit al lui Jim Cramer:

— Înainte băieți, am pus mâna pe ei!

Banditii se repeziră toți deodată spre cei doi tovarăși.

II

Suntem pierduți! strigă William Fullerton.

— Nu încă! răspunse Marcel Dunot.

Tânărul francez, cu un curaj nemaipomenit, sări peste baricada de lăzi.

Unul din banditi se apropie de Marcel și descărcă șase gloanțe spre el, dar nici unul nu-l nimeri.

Atunci, văzându-l dezarmat, Marcel Dunot îl izbi cu patul revolverului în cap, cu atâta putere, încât banditul se prăbuși mort la pământ.

Marcel o luă la fugă spre stâlpul de care erau priponiți câinii, îi dezlegă și le strigă:

— Șo pe ei!

Enervați de atâta stat pe loc, înnebuniți de zgomotul împușcăturilor, câinii se repeziră mârâind spre banditi. Aceștia nu știau acum cum să scape de colții care li se înfigeau în carne.

— Ura! Înainte Fullerton! răcni Marcel și doborî cinci banditi unul după altul. Fullerton omorî și el trei. Plini de răni, cu hainele sfâșiate, ceilalți reușiră cu mare greutate să scape de câini și o luară la fugă printre copaci.

Când fu la vreo sută de metri, Jim Cramer se opri.

— Lasă, că o să ne mai întâlnim noi, strigă el. Ție, Fullerton, am să-ți spintec burta cu cuțitul, și pe tine, francez nemernic o să te dau câinilor mei să te mănânce!

Norocul lui Jim Cramer că era tupilat după un brad cu trunchiul mare, altminteri glonțul lui Marcel l-ar fi doborât.

Banditul o tuli printre copaci.

La chemarea stăpânilor câinii se adunară în jurul lor. Dar patru din ei zăceau răniți în zăpadă; schelălăiau jalnic și ochii lor mari căutau la cei doi stăpâni mila ca și când le-ar fi cerut ajutor.

Marcel înțelegea parcă rugămintea lor și-l cuprinse mila.

Ce putea face altceva pentru aceste biete animale, decât să le curme suferințele? Cu durere în suflet îi ucise cu focuri de revolver.

Șapte din banditi se luptau cu moartea undeva pe aproape. Horcăielile lor sfâșiau tăcerea pustiului de zăpadă.

— Ne-au omorât cinci câini, zise Fullerton necăjit. Câte douăzeci de dolari unul, înseamnă că ticăloșii ăștia ne-au păgubit de o sută de dolari...

— Eu zic să plecăm numaidecât, îi tăie vorba Marcel. O să se facă ziuă în curând și s-ar putea să se întoarcă Jim Cramer cu încă vreo câțiva de-ai lui și atunci nu știu dacă ne vom mai putea descotorosi așa de lesne de ei.

— Bine zici. Drept să-ți spun, minunată idee ai avut să asmuți câinii pe ei.

— De, face omul ce poate... Până una alta, noi s-o ștergem cât mai repede, zise Marcel Dunot începând să care lăzile pe plută.

Răsărise soarele.

În mai puțin de un ceas, câinii și lăzile cu pesemeți fură duse pe plută, apoi cei doi tovarăși tăiară funiile ce țineau pluta.

Marcel Dunot și William Fullerton se așezară fiecare la un capăt al plutei și cu o prăjină lungă tăiată dintr-un brad tânăr o cârmeau pe apă.

Nu era lucru ușor, căci pluta sărea pe apa repede descriind zig-zaguri înspăimântătoare care amenințau să o izbească de malurile Lewis-ului.

Râul, de-altminteri, se îngusta din ce în ce și cursul lui era tot mai năvalnic. Aspectul malurilor se schimbase.

Alcătuite din bazalt negru, drepte ca un zid, nu puteau oferi nici un refugiu în caz de naufragiu. Apa, în canalul acesta îngust, sărea în munți de spumă cu un vuiet grozav, așa că le era imposibil celor doi plutași să se audă unul pe altul.

O zi și-o noapte nu se putură mișca de la postul lor.

Nu putură, deci, nici să mănânce, nici să se odihnească.

Pe la opt dimineața albia râului se mai lărgi nițel și curentul începu să se mai domolească.

Istoviți, cei doi prieteni se folosiră de prilej ca să mănânce ceva, fără să lase prăjinile din mână. De abia după amiază se putură odihni puțin făcând cu schimbul.

Râul era acum foarte lat și apa curgea liniștită la vale.

Zăriră la un moment dat fortul Selkirk, așezat pe o colină la confluența lui Lewis cu Yukon-ul.

Se hotărâră să se oprească ca să se odihnească peste noapte.

Îndreptară pluta spre malul nisipos al apei și-o priponiră de un copac. Se întoarseră apoi pe plută ca să dea de mâncare câinilor, care nu mâncaseră, sărmanii, nimic de treizeci și șase de ceasuri. Stăteau înghesuiți unul într-altul, amețiți parcă, neîndrăznind măcar să latre, atât îi înfricoșase călătoria.

Bietele dobitoace mâncară cu lăcomie rația dublă de pesmeți pe care le-o împărți Fullerton, pe când Marcel le aducea apă din râu.

Apoi cei doi tovarăși se apucară să întindă cortul și să pregătească și pentru ei cina, căci erau flămânzi. Mâncară trei cutii întregi de carne conservată, aproape un kilogram de pesmeți și băură o sticlă de rachiu.

Sătui și oarecum în siguranță, se încredințară dacă pluta e bine legată și se duseră în cort să se culce.

Dormiră douăsprezece ore și se treziră odihniți. După ce îmbucară ceva la repezeală, strânseră cortul, dezlegară frânghiile care țineau pluta și porniră mai departe.

După un ceas ajunseră la locul unde se vărsa Lewis în Yukon.

În apa repede și murdară a acestui râu mare, sloiuri enorme de gheață gălbuie se izbeau între ele cu zgomot.

Marcel Dunor și William Fullerton fură foarte atenți. Le trebuia o putere îndoită ca să ocolească sloiurile acestea grozave care amenințau să le facă pluta țăndări.

Totuși, străbătură în ziua aceea aproape o sută de kilometri fără să li se întâmple ceva. Le mai rămânea o distanță aproape egală până la Dawson.

La apusul soarelui, printr-o manevră dibace, Marcel reuși să împingă pluta pe un banc de nisip care se afla la mijlocul râului, ceea ce le îngădui să se odihnească peste noapte.

La patru dimineața porniră iar la drum, nădăjduind că spre seară vor ajunge la Dawson.

În primele două ore, lucrurile merseră cât se poate de bine.

Pluta depăși fără greutate afluentul râului Stewart și trecu pe lângă orășelul Ogilvie — o așezare de căsuțe de bușteni acoperite cu tablă.

Dar pe măsură ce înaintau spre nord, drumul devenea tot mai greu. Curentul era din ce în ce mai puternic iar sloiurile de gheață mai multe și mai mari.

Cu toată dibăcia lor, cei doi nu izbuteau întotdeauna să se ferească de izbiturile lor. Astfel că pluta, aruncată de colo colo, slăbea din ce în ce din încheieturi și amenința să se desfacă. Totuși ar fi fost cu neputință să acosteze pei malurile acelea pline de stânci și bolovani.

Înțepeniți în picioare, Marcel și cu Fullerton, cu mâinile încleștate pe prăjini, se luptau cu sloiurile de gheață. Împinsă de curent, pluta aluneca printre cele două maluri cu o viteză extraordinară. Se izbea de sloiuri, sărea pe valuri, se învârtea prinsă de vârtejuri, ocolea bolovanii acoperiți de spumă.

În mijlocul plutei, câinii stăteau cuminți și priveau în tăcere malurile acoperite cu brazi. Deodată Marcel își încordă auzul; din depărtare venea un muget înfiorător care creștea din clipă în clipă.

— Fullerton! Atenție! Trebuie să fie vreo cascadă prin apropiere! strigă Marcel.

Dar vâjâitul apei și zgomotul sloiurilor îi acoperea glasul, așa că englezul nu-l auzi.

Mugetul devenea tot mai grozav. Fullerton prinse și el de veste și strigă la Marcel. În neputință de a-și părăsi posturile, cei doi prieteni se priviră cu spaimă.

Se înțeleseră din priviri: trebuia cu orice preț să oprească pluta, s-o îndrepte spre mal.

În vremea asta, vuietul, asemenea unui bubuit de tunet, creştea; la vreo cinci sute de metri de plută, un zăgaz de spumă albă tăia râul pe toată lăţimea lui.

Un banc de stânci fără îndoială. Cu toate eforturile pe care le făceau ei ca să îndrepte pluta spre mal, aceasta aluneca pe apă cu o iuţeală ameţitoare.

Marcel zări deodată un vârf de stâncă în mijlocul râului. Încercă să îndrepte într-acolo pluta, dar curentul era prea puternic. Pluta aluneca drept înainte fără să se abată cu un centimetru din drum.

Se apropiau de zăgazul de spumă.

Iată-l la o sută de metri... la cincizeci... patruzeci treizeci... zece...

Deodată pluta se răsuci în loc de la sine şi se puse de-a curmezişul. Vreme de o secundă se opri, se clătină de două ori ca şi când ar fi fost înghiţită de valuri şi porni mai departe cu o iuţeală nebună.

O izbitură grozavă o zgudui brusc. Se auzi un răcnet de spaimă. Pluta se aplecă pe dreapta şi rămase nemişcată sub un strat de spumă. Câinii urlau sinistru.

Marcel Dunot, care era cât p-aci să fie aruncat în valuri, văzu că pluta era suspendată în gol.

În clipa când era să fie rostogolită în cataracta adâncă de peste treizeci de metri, pluta se înfipsese într-un colţ de stâncă, aşa că rămăsese acum jumătate în apa clocotitoare şi jumătate atârnând deasupra prăpăstiei.

Fullerton, aruncat probabil în valuri, dispăruse

Marcel cercetă cu privirea înfrigurată râul şi zări un ţipăt de bucuric văzându-l pe Fullerton la trei metri de plută, agăţat de un colţ de stâncă.

— Ajutor! Ajutor! răcnea cât putea englezul.

Din pricina vuietului asurzitor pe care-l făcea apa, Marcel îl vedea deschizând şi înghiţind gura, fără să-l audă.

Se repezi la un colac de frânghie şi, cu o îndemânare uimitoare, îi aruncă un capăt lui Fullerton. Acesta îl apucă şi se îndreptă spre plută. Cel dintâi gest pe care-l făcu văzându-se scăpat de primejdie fu să-l sărute pe Marcel, zicând:

— E pentru a treia oară când mă scapi de la moarte, dragul meu. N-am să uit asta niciodată!...

— Bine, bine făcu Marcel morocănos. Vezi că eşti ud leoarcă şi poţi să răceşti. Schimbă-ţi repede hainele dacă nu vrei să se facă sloi pe dumneata.

Fullerton dădu la o parte muşamaua şi scoase dintr-o ladă o pătură uscată.

În vremea asta Marcel se gândea la situaţia în care se aflau.

Din toate punctele de vedere stăteau prost. Căci, ori plutea rămânea astfel suspendată în aer şi mureau de foame după ce li se sfârşeau proviziile, ori îi va târî în cele din urmă curentul în vâltoare şi s-ar fi ales praful de ei căzând de la o înălţime de cel puţin treizeci de metri.

Să ajungă la mal? Nici gând! Cel mai apropiat mal era la o sută de metri.

Cel mai bun înotător ar fi fost luat de curent într-o clipă şi aruncat în vâltoare.

Pe când se gândea simţi scândurile mişcându-se sub picioarele lui. Întoarse capul şi-l văzu pe Fullerton venind spre el.

— Ei, ce zici prietene? De astă dată cred că trebuie să ne dăm bătuţi făcu englezul zâmbind amar.

Uite ce înseamnă să te grăbeşti! Dacă am fi făcut drumul pe uscat, ca şi ceilalţi mineri, n-am fi păţit ce-am păţit. Dar fiindcă ziceai că nu poţi sta decât trei luni la Klondyke, ţineam să ajungem mai repede. Acum ce ne facem? Ai vreo idee? Eu, drept să-ţi spun, habar n-am cum puteam ieşi din încurcătură.

— Nici eu, cel puţin deocamdată. După cum văd, pluta e bine înţepenită în stâncă aşa că pentru moment nu e nici o primejdie. Cred că n-ar fi rău să mâncăm ceva şi să ne odihnim, fiindcă sunt frânt de oboseală.

— Şi eu!

Deci să mâncăm şi să dormim nitel. Aici ştim că n-are cum ne ajungă Jim Cramer. Poate că după ce ne vom odihni, vom găsi vreun mijloc de scăpare.

Atunci, hai să mâncăm.

Se duseră amândoi să scoată dintr-o ladă o cutie cu slănină şi câţiva pesmeţi pe care îi înfulecară la repezeală, apoi se culcară peste baloturile acoperite cu prelata şi adormiră numaidecât, neştiind dacă se vor mai deştepta vreodată.

Se treziră în puterea nopţii şi văzură că pluta nu se urnise din loc. Stătea suspendată deasupra prăpastiei,

iar la partea dinapoi, câinii, pe jumătate în apă, urlau mereu de spaimă. Nenorocitele animale trebuie să fi suferit îngrozitor în mijlocul apei reci ca gheaţa.

Dar ce le puteau face? Să-i dezlege! I-ar fi luat imediat curentul.

Pe cerul senin, de un albastru catifelat, luna sclipea ca un disc de aur.

Cei doi tovarăşi se îndreptară spre capătul suspendat deasupra prăpastiei. Se aşezară pe o ladă şi se cufundară în gânduri.

Din când în când, vântul îngheţat care sufla peste Yukon îi făcea să se înfioare.

Deodată Marcel sări în picioare.

— Am găsit! răcni el acoperind vuietul apei în cădere.

— Ce... ce-ai zis? întrebă Fullerton care auzise, dar nu-i venea să creadă.

— Îţi spun că am găsit! Uite ce e: avem frânghii destul de lungi şi de groase. Dumneata o să legi capătul uneia din ele de un butuc al plutei iar de celălalt mă vei lega pe mine. Eu o să mă arunc în apă, curentul o să mă târască în vâltoare. Dumneta să laşi încet frânghia, aşa că voi ajunge fără prea mare efort în vale. Odată în apa râului, voi înnota — tot legat de frânghie — până la mal. Mă întorc apoi în spatele plutei şi leg frânghia de un copac; pe urmă te vei ţine dumneata de frânghie — cum ai făcut ieri — şi vei ajunge la mal.

— Şi dacă se rupe frânghia în timp ce te las la vale? Curentul e de o violenţă grozavă? strigă Fullerton.

— Văd şi eu. Dacă se rupe frânghia, mă duc pe copcă ... Ei şi? La urma urmei tot ăsta o să fie sfârşitul dacă rămânem aici, fiindcă şi aşa frânghiile care ţin pluta au început să slăbească şi peste douăzeci şi patru de ore ne ducem toţi la fund.

— Aşa e, ai dreptate; dar încercarea o fac eu, nu dumneata. A venit şi rândul meu să risc.

— Nu se poate. E ideea mea eu trebuie s-o pun în practică. Nu mai stărui, e de prisos.

Zadarnic se trudi bietul Fullerton să-l convingă că a venit şi rândul lui, zadarnic se rugă, toate stăruinţele lui nu folosiră la nimic. Marcel Dunot nu se lăsă înduplecat.

Înfăşură de două iri o frânghie lungă şi groasă în jurul unui butuc de-al plutei şi-o legă zdravăn. Fullerton apucă

frânghia. Marcel se legă cu capătul celălalt, strânse mâna prietenului său şi sări în apa înspumată.

Simţi mai întâi un frig atât de grozav încât fu cât pe aci să leşine. O putere de neînvins îl târa în gol. Ameţit, asurzit de mugetul cascadei, orbit de trâmbele de apă crezu că i-a venit sfârşitul. Totuşi se folosi de întreaga energie pentru a profita de cea mai mică şansă de scăpare.

Ajunse ca în vis, jos, la poalele cataractei şi se simţi târât într-un vârtej nebun. De sus de pe plută Fullerton lăsa încet frânghia la vale.

Marcel zări o clipă, numai, malul, la nici cincizeci de metri de el. Vru s-o ia pieziş pentru a ajunge până acolo, dar nu-i fu cu putinţă. Curentul era atât de grozav încât după o muncă istovitoare de zece minute, tânărul nu înaintase nici măcar cu zece centimetri.

Nemaiputând lupta, se lăsă dus de curent.

Deodată simţi o smucitură grozavă şi apa îl trase la fund. Ieşi la suprafaţă şi înţelese că Fullerton isprăvise frânghia. Aşadar, asemenea unui vas cu ancora aruncată, Marcel rămăsese agăţat de frânghie în mijlocul unui râu clocotitor.

Un moment se gândi să taie frânghia şi să încerce să ajungă la mal înot, dar asta ar fi însemnat să-l lase pe Fullerton pradă morţii. Numai frânghia îl putea salva.

Ce era de făcut? Treptat, treptat, Marcel simţi cum frigul îi pătrunde în măduva oaselor. Îi venea să urle.

Trecură astfel vreo zece minute.

Atunci, cu puterea aceea care ţi-o dă disperarea, viteazul băiat porni înapoi. Cu toată violenţa curentului încălecă pe frânghie şi, după două ceasuri de eforturi supraomeneşti, reuşi să pună piciorul pe o stâncă, la nivelul apei, la vreo zece metri de cataractă.

Se opri să răsufle şi deodată scoase un ţipăt de bucurie: de unde se afla şi până la mal, un şir de stânci aveau vârfurile ieşite din apă!

Orbit de şuvoi şi asurzit de mugetul cataractei, Marcel nu le văzuse până atunci. Simţi că-i revin puterile. Trase spre el frânghia care plutea pe apă şi sări pe stânca din apropiere, apoi, din stâncă-n stâncă, ajunse la vreo zece metri de mal. Se opri să răsufle, făcu un salt formidabil de doi metri până la bolovanul cel mai apropiat şi după trei secunde căzu gâfâind pe mal.

Chinuit de îngrijorare, cu gândul la prietenul său, se sculă repede de jos și fără să-i pese de frigul care-l pătrundea din ce în ce mai mult, porni de-a lungul malului, în direcția opusă curentului trăgând după el frânghia al cărui capăt era legat de plută.

Ajunse în sfârșit la nivelul superior al cataractei și-l zări pe Fullerton care îi făcea semne disperate.

Marcel își urmă drumul până ce se sfârși frânghia, adică la vreo sută de metri mai sus.

Pe mal trona un stejar uriaș, cu trunchiul de o grosime extraordinară. Legă bine frânghia de el și-i făcu semn lui Fullerton că totul e gata.

Engletul îl înțelese.

Dezlegă capătul frânghiei și se înfășură cu el în jurul mijlocului.

Marcel îl văzu codindu-se o clipă, ca și când i-ar fi părut rău să părăsească pluta, apoi sărind în apa clocotitoare.

După trei secunde pieri în vâltoare, pe urmă ieși iar la suprafață și înotă spre mal.

Dar curentul era atât de puternic, încât îi trebuiră mai bine de trei sferturi de ceas s-ajungă la mal.

Sprijinit de Marcel, urcă povârnișul și căzu grămadă la pământ.

— Uite ce-a mai rămas din sculele și proviziile noastre, zise el cu amărăciune arătând frânghia din jurul mijlocului.

— Privește! strigă Marcel cu ochii măriți de groază.

Cedând curentului, pluta se desprinsese încetul cu încetul de colțul de stâncă în care era înțepenită; timp de zece minute butucii se ridicară cu vârfurile spre cer, pe când bieții câini priponiți urlau de groază, pe urmă totul pieri în vâltoare.

Nimic nu mai rămase din toată agoniseala sărmanului Fullerton...

O lacrimă de deznădejde se prelinse pe chipul lui palid.

— Ar fi fost mai bine să rămânem și noi pe plută, murmură el, cel puțin s-ar fi sfârșit și suferințele noastre... Decât să murim de foame ori degerați, isprăveam dintr-odată...

— Nu se știe dacă o să murim, cum zici dumneata făcu Marcel care nu-și pierduse încă speranța. După socotelile mele, ne aflăm la nici cincizeci de mile de Dawson-

City. De degerat n-am degerat încă. Ei bine, să pornim la drum. Scoală, Fullerton, ce dracu, nu te lăsa! Când vom ajunge la Dawson vom vedea noi ce e de făcut.

— Din fericire mai am încă vreo trei-patru sute de dolari în chimir, dar cu suma asta nu se pot cumpăra uneltele pe care le-am pierdut.

— Lasă că o să vedem noi când vom ajunge acolo. Deocamdată să plecăm, fiindcă au şi început să îngheţe hainele pe noi. Eu ştiu o vorbă: „Cât are omul un pic de viaţă în el, nu trebuie să dispere".

Ruşinat că se lăsase stăpânit de descurajare, Fullerton se ridică, strânse în tăcere mâinile tovarăşului său şi porni la drum.

Spre norocul lor, vântul încetase. Soarele strălucea pe un cer fără nori.

Merseră toată ziua şi toată noaptea. Frânţi de oboseală, poticnindu-se la fiecare pas, împiedicându-se, mergeau mereu, ştiind că dacă s-ar opri să se odihnească, nu s-ar mai putea ridica de jos.

Deodată, William Fullerton scoase un strigăt, se opri, întinse braţul şi începu să tropăie pe loc.

— Ce ai, pentru Dumnezeu? îl întrebă Marcel speriat, crezând că omul şi-a pierdut minţile.

Se uită în direcţia arătată de englez şi pricepu: în mijlocul Yukonului, fixată de o stâncă mare care despărţea apa râului, se afla o scândură vopsită în alb pe care scria cu litere uriaşe, negre: Dawson City, 1 milă.

— Ura! Ura! O milă! Ura! răcna mereu Fullerton nebun de bucurie.

Fericit, Marcel aşteptă cinci minute ca prietenul său să se potolească.

Întăriţi de speranţa de a se vedea la capătul suferinţelor cei doi tovarăşi porniră la drum. Zăriră în curând înaintea lor o aşezare de căsuţe scunde de busteni, toate la fel, înghesuite pe malul Yukonului.

Sute de bărci mişunau pe râu.

William Fullerton se scotoci în bunzunar, scoase două ţevi de aramă cu monede de aur şi zise după ce le numără:

— Asta e toată averea noastră: trei sute de dolari; nu prea facem mare scofală cu ei, dragul meu!

— Bineînţeles că nu, n-ar avea însă nici o noimă să vii cu buzunale pline de aur în ţara aurului. N-avem? nu face nimic, o să găsim noi destul.

— Să sperăm... murmură mâhnit Fullerton pe care paguba pe care o avusese îl amărâse.

Ajunseră la cele dintâi case din Dawson.

Cu toate că hainele le erau ferfeniţă şi chipurile trase, nimeni din cei care îi întâlneau nu-i luau în seamă.

Spre marea mirare a lui Marcel, văzu că pe străzile Dawson-ului domnea o mare agitaţie. Mineri în zdrenţe, cu cizmele rupte, vorbeau între ei cu însufleţire şi aceleaşi cuvinte se auzeau mereu: aur... am găsit aur!... a găsit aur!...

Sergenţii de oraş, în uniformă roşie, circulau pe stradă scoţându-şi pieptul în afară când vedeau trecând vreo fată îmbrăcată cu fustă scurtă şi cizmuliţe înalte.

Câini cu blana zbârlită alergau de colo până acolo, încrucişându-se cu care încărcaţi cu poveri grele conduşi de minerii care plecau în căutarea aurului.

— Mai întâi de toate trebuie să ne odihnim, fu de părere Fullerton. A, mi se pare că am şi găsit! adăugă el arătând un fel de baracă mare de care atârna o tablă pe care scria:

Hotel Paris

— Hai să intrăm aici, zise Marcel Dunot.

Cei doi prieteni trecură pragul şi se pomeniră într-o încăpere mare, mult mai mare ca cea a hanului din Sheep-Camp. În jurul meselor, vreo douăzeci de mineri vorbeau cu aprindere, bineînţeles despre aur.

Cârciumarul se apropie de noii sosiţi şi William Fullerton îi spuse că ar dori să mănânce şi să li se dea o cameră cât mai ieftină ca să poată dormi peste noapte.

— Preţ fix, gentlemeni, răspunse răstit cârciumarul. Cinci dolari masa şi cinci dolari camera.

Fullerton răsufla. Se aştepta la mai mult.

După obicei plăti înainte şi după ce mâncară câte o felie de şuncă de urs, nişte varză cu slănină şi carne de vită conservată şi băură o bere dezgustătoare, se duseră să se culce într-o cameră în care nu erau decât două paturi şi un cuier.

Adormiră numaidecât.

Se treziră abia a doua zi la amiază.

În vremea asta hainele lor de blană fuseseră uscate jos, în cârciumă, la focul din sobă.

— Uf, făcu Fullerton, bine că simţim şi noi în sfârşit ceva cald în spinare!...

Îşi curmă vorba şi trase o înjurătură.

— Pe toţi dracii!

— Ce e? întrebă Marcel mirat de furia neaşteptată a englezului.

— M-au jefuit, tâlharii, de tot ce aveam... nu mi-au mai lăsat nici măcar o leţcaie! răspunse Fullerton vânăt de mânie.

— Eşti sigur! Ai căutat bine?

— Ce naiba doar nu sunt copil. Uite-te şi dumneata...

Şi, cu un gest furios îşi întoarse buzunarele pe dos. Nu mai avea asupra lui decât o pipă, o pungă de cauciuc pentru tutun, o brichetă şi o bucată de creion. Altceva nimic.

Cele două fişicuri de aur dispăruseră.

Scotociră paturile, fiecare colţişor al odăii — nici urmă de bani... parcă ar fi intrat în pământ.

— Stai că nu merge aşa... mormăi Fullerton încleştând mâna pe pumnalul ruginit de la brâu. Mă duc să vorbesc cu hangiul şi nu se poate să nu mi se dea banii îndărăt.

— Eşti sigur că nu i-ai pierdut?

— Cum să nu fiu! zbieră englezul. Am avut aseară fişicurile în mână înainte de-a mă culca. Hai jos... Să vezi acum tămbălău!

Cuprinşi amândoi de o dreaptă mânie, coborâră în cârciumă.

Demn, cârciumarul şi chelnerii îşi serveau muşterii. Împărţeau paharele mici de whisky cât nişte degetare, la preţul de o jumătate de dolar unul!

— Ce doriţi, gentlemeni? îi întrebă el pe cei doi văzându-i venind spre tejghea.

— Dorim să ni se dea cele trei sute de dolari care ni s-au furat azi noapte pe când dormeam, tună Fullerton.

— Da? Şi ce-mi pasă mie, rogut-te? răspunse cu nepăsare cârciumarul.

— Cum adică, furtul se petrece în casa dumitale şi pu-ţi pasă? Să-mi... răcni Fullerton care îşi pierduse răbdarea.

— Mă rog, mă rog, gentlemeni... îi tăie vorba cârciumarul îndreptând spre el revolverul, ştiţi cine e hoţul?

— Nu, dar...

— Lasă-mă să vorbesc ori de nu îți zbor creierii... Eu n-am vreme de pierdut. mușterii așteaptă. Ziceai că nu știi cine e hoțul; păi, dacă nu știi Dumneata de unde vrei să știu eu? Adresează-te comisarului, dar mai înainte citește ce scrie pe toate odăile, chiar și în a Dumneavoastră.

Scrâșnind din dinți, Fullerton nu răspunse și vru să se repeadă la cârciumar, care fără îndoială n-ar fi șovăit să-i găurească țeasta cu un glonte.

— Hai să citim și noi ce zice individul ăsta, făcu Marcel apucându-l pe englez de braț. Pe urmă vom vedea ce e de făcut.

Vânăt de furie, Fullerton îl urmă pe francez și intrară în cameră. Văzură pe perete o bucată de carton pe care scria următoarele:

Proprietarul hotelului informează pe domnii călători că nu poate fi făcut răspunzător de siguranța vieții sau a avutului domniilor lor.

Administrația nu va lua în seamă nici o plângere. Toți servitorii noștri sunt înarmați; domnii călători se pot explica direct cu ei.

Cheltuie ile de înmormântare, în caz de deces, se plătesc separa și sunt exclusiv personale.

Hotel Paris, fiind un hotel de primul rang și rezervat numai clientelei elegante, domnii călători sunt rugați să se poarte cuviincios, ca niște adevărați gentelmeni ce sunt.

Proprietarul ține în special la aceasta și-și rezervă dreptul s-o obțină la nevoie cu revolverul.

— E cât se poate de clar, zise Marcel după ce citi: Hai, Fullerton, o să facem haz nu glumă.

Buimac, englezul nu-i răspunse și-l urmă pe Marcel în cârciumă.

Hangiul stătea la tejghea.

Marcel se apropie de el și-i zise foarte liniștit:

— Domnule, am citit admirabila dumitale înștiințare pentru călători și.

— Dacă ai citit-o, cară-te și lasă-mă să-mi văd de treabă. N-am vreme pentru niște păduchioși ca voi... Aici, ori consumi ceva, ori îți vezi de drum. Nu ard eu focul în sobă pentru toate haimanalele.

Marcel Dunot se îngălbeni. Mânia lui trebuie să fi fost teribilă, dar se stăpâni.

— Mare lucru n-am ce-ţi spune, zise el cârciumarului, vreau numai să mă explic cu dumneata.

Cârciumarul încruntă sprâncenele. Luă revolverul de pe tejghea şi aşteptă ameninţător.

— Ia seama! strigă Fullerton, tâlharul ăsta are de gând să te împuşte!

Maecel Dunot dădu din umeri. Îl împinse cât colo pe englez care voia să se aşeze în faţa lui şi urmă fără să se tulbure:

— Mi s-au furat 300 de dolari, nu vrei să mi-i dai înapoi?

Cuvintele acestea spuse rar şi cu glas potolit, fură auzite de toţi din cârciumă.

Minerii de pe la mese se sculară în picioare, curioşi să vadă ce are să se întâmple.

Cârciumarul râse cu hohote, ridică revolverul şi zbieră:

— Ieşi afară derbedeule, ori te ucid!

— Ne dai banii ori nu ni-i dai? întrebă Marcel cu glas puternic.

— Ia seama Dunot! răcni Fullerton.

Se auzi o detunătură; un horcăit înăbuşit şi o bufnitură îi urmă aproape imediat.

III

Cârciumarul trăsese dar în aceeaşi secundă, Marcel Dunot aplecase capul să se ferească de glonţ şi izbi cu pumnul în creştetul cârciumarului.

Cu şira spinării frântă, omul căzuse peste tejghea ca o cârpă.

Era mort!

În cârciumă se făcuse o linişte mormântală. Minerii se uitau îngroziţi la Marcel. Uşa se deschise şi apărură doi servitori. Văzându-l pe stăpânul lor căzut pe sticlele şi paharele de pe tejghea, scoaseră într-o clipită revolverele de la brâu şi traseră asupra lui Marcel

Acesta însă îi văzuse şi ridicase o masă de brad în faţa lui, aşa că gloanţele se înfigeau cu un zgomot sec în lemn.

Marcel Dunot îşi încordă cât putu muşchii şi aruncă cu putere masa înainte, care îl izbi pe unul din băieţi în piept şi-i zdrobi coastele.

Si până să-şi dea celălalt seama de ce se întâmplă, Marcel apucă revolverul care căzuse din mâna cârciumarului, îl întinse spre el şi răcni:

— Sus mâinile, tâlharule, ori trag!

Înspăimântat, omul se supuse.

— Scotoceşte-i buzunarele, Fullerton, poate îţi găseşti banii, zise Marcel englezului.

Totul se petrecuse cu atâta repeziciune, încât Fullerton n-avusese timp să facă nici o mişcare.

Alergă la individ, care stătea nemişcat cu mâinile ridicate şi-l căută în buzunare; dar nu găsi decât vreo câţiva dolari pe care nici nu-i luă.

Minerii, martori nepăsători ai acestei tragedii, începură acum să murmure.

Se auziră cuvintele de hoţ, poliţia, bandiţi.

Marcel înţelese că-l luase drept tâlhar.

— Gentlemeni, începu el atunci neslăbindu-l din ochi pe servitor, suntem doi oameni cinstiţi, căutători de aur ca şi voi. Am sosit ascară şi am cerut să ni se dea o odaie unde să ne odihnim. Peste noapte am fost jefuiţi de tot ce aveam adică vreo trei sute de dolari. Am cerut lămuriri hangiului, care, după cum aţi văzut a vrut să ne omoare. Noi nu cerem decât să ni se dea înapoi avutul. E ori nu e drept?

— Ba da! ba da! răcniră toţi, într-un glas.

— Are dreptate.

— Winch era un pungaş, ştie toată lumea!

— Ura! Lupta a fost dreaptă!

— Căutaţi-l pe cârciumar în buzunare! Banii trebuie să fie la el!

— O să vedem îndată, gentlemeni, urmă Marcel Dunot. Banii erau în nişte ţevi de aramă.

— Da, încuviinţă Fullerton, două tuburi de aramă de la fabrica Adolfo Cristobal-Sacramento. Le-am cumpărat în Mexic.

— Scotociţi-i hainele cârciumarului! Scotociţi-l pe cârciumar! strigă minerii.

Fullerton nu se lăsă rugat. Alergă la tejghea, ridică trupul care începuse să se răccască şi-l căută în buzunare, de unde scoase o verigă mare cu chei, o sticluţă pe jumătate plină cu un lichid incolor, un pachetel de vată şi cele două tuburi de aramă ale lui Fullerton.

— Astea sunt, gentlemeni! strigă englezul vesel, arătându-le. Uitaţi-vă şi voi... Citiţi ce scrie pe ele: Adolfo Cristobal-Sacramento!

Urmă o învălmăşeală, dar nu ca să examineze tuburile ci ca să pună mâna pe cei doi servitori ai hanului. Până să aibă Marcel vreme să spună un cuvânt ori să facă un gest, minerii îl apucară pe individul ţinut la respect de revolverul francezului şi-l scoaseră în pumni şi-n ghionţi din cârciumă, zbierând:

— Să-l spânzurăm!

— Nu, nu să-l ardem de viu!

— La moarte!

— Si pe celălalt! N-a murit încă!

— Să-i spânzurăm pe amândoi!

Îl ridicară şi pe celălalt servitor, care zăcea leşinat cu coastele zdrobite, şi-l târâră şi pe el afară.

În vremea asta, Fullerton stătea nepăsător şi-şi număra cu răbdare banii.

— Nu lipseşte nimic, făcu el fericit. All right!

— Eram sigur că hoţul nu putea fi decât unul de-al casei, zise Marcel Dunot, de aceea...

Zece glasuri îl întrerupseră. În uşă apărură câţiva mineri şi ziseră cu veselie:

— Veniţi să vedeţi, gentlemeni.

Intrară cu toţii în cârciumă şi-l apucară pe Marcel şi pe englez de braţ ca să-i tragă după ei afară.

Cei doi prieteni, înconjuraţi din toate părţile de o gloată veselă, fură de faţă, fără voia lor, la o scenă cât se poate de teribilă. Cei doi servitori ai hanului, aproape morţi de atâta bătaie, erau târâţi spre un stâlp de telegraf. Pe când ceilalţi făceau haz şi glumeau, un miner se cocoţă în vârful stâlpului şi agăţă de el un scripete ale cărei capete de frânghie ajungeau la pământ.

— Mai da-ţi-mi un scripete! strigă el, de sus.

— Nu e nevoie. Să-i spânzure pe amândoi odată. Funia e trainică.

— Da, da! Hai, nu mai pierdeţi vremea degeaba, spânzuraţii odată!

Omul cocoţat în vârful stâlpului îi auzise, de aceea strigă :

— Cum poftiţi, gentlemeni, scripetele poate să-i ţină pe amândoi...

Şi mândru de-aş fi împlinit misiunea, omul se lăsă să alunece la pământ. Doi mineri aduseră o funie bine săpunită făcură la capete câte un laţ pe care-l trecură în jurul gâturilor condamnaţilor.

— În numele poporului vă osândim la moarte ! zbieră unul din asistenţi.

— Ura ! Ura ! răcni cu mulţimea.

Zeci de mâini apucară funia şi traseră cu putere. Cele două trupuri fură ridicate de jos ca nişte fulgi şi trase în aer.

Vreme de zece secunde Marcel Dunot şi William Fullerton îi văzură pe cei doi ticăloşi schimonosindu-se, cu limba scoasă, cu faţa învinţită şi degetele încleştate.

Uralele nu mai conteneau.

— Hai, Fullerton, făcu Marcel scârbit, trăgându-l de mână pe tovarăşul său care privea cu plăcere spectacolul.

— De ce ? răspunse englezul, care odată cu banii îşi regăsise şi voia bună. N-au decât ceea ce merită.

Cei doi tovarăşi intrară în prima cârciumă şi cerură să li se dea de mâncare.

După ce se săturară, se duseră să cumpere proviziile şi sculele de care aveau nevoie pentru a porni în căutarea aurului.

Totul era grozav de scump la Dawson-City, aşa că Fullerton plăti de pildă, o sapă zece dolari, o lopată — opt dolari şi o pan (un fel de crăţiţă mare de fier, cu sită în care se spală nisipul aurifer) — cinci dolari.

Se înţelege că, la astfel de preţuri cele trei sute de dolari se irosiră repede.

Ca să nu mai cheltuiască şi puţinul ce le mai rămăsese, cei doi tovarăşi părăsiră oraşul în seara aceea.

Luaseră cu ei, în afară de sculele trebuincioase, merinde pentru o lună, adică pernican, pesmeţi de zahăr, o maşină de spirt, doi saci căptuşiţi cu blană, două revolvere şi o sută de cartuşe. În tubuile de aramă, pe care Fullerton le păstrase nu mai rămăsese decât o singură monedă de aur.

După ce se odihniră câteva ore la poalele fortului Rellance, porniră în zori mai departe.

Timpul era frumos, nici pic de vânt, cerul senin. Făcură vreo patruzeci de kilometri în ziua aceea.

Ştiau că nu se pot aştepta să găsească aur în preajma Dawsonului, căci de multă vreme pământul fusese răscolit şi despuiat de toate bogăţiile.

William Fullerton avea de gând să ajungă la malurile lui Porcupine-River, care se afla cam la vreo două sute de kilometri la nord de Dawson, unde, după unele informaţii pe care le aveau de la un prieten, s-ar fi găsit aur din belşug.

Favorizaţi de timpul care se menţinuse frumos, cei doi prieteni străbătură în şase zile şi jumătate distanţa de la Dawson până la Porcupine-River.

Văzură, însă, spre dezamăgirea lor, că malurile râului erau pline de sute de mineri, care slabi şi prăpădiţi, lucrau fără răgaz la scoaterea prundişului care forma albia râului.

— Să mergem mai departe, nu se poate să nu găsim un loc liber, zise Fullerton.

Porniră iar la drum.

După ce merseră încă trei zile prin smârcuri, bălării şi păduri, ajunseră în sfârşit la un râuleţ care părea să nu fi fost încă cercetat.

— Să ne oprim aici, zise Fullerton. Locul mi se pare bun. Chiar de mâine dimineaţă ne vom apuca de treabă.

Marcel Dunot, care avea încredere în experienţa prietenului său, fu de acord. Retezară câţiva brazi şi-şi făcură o colibă mică, astupând crăpăturile cu pământ.

Se vârâră apoi în sacii lor de blană şi adormiră.

A doua zi de dimineaţă se puseră pe lucru.

Cercetară terenul din preajma lor. Săpară ici o groapă, colo alta. Fullerton examină ţărâna cu băgare de seamă: pământ, pietriş curat, dar nici urmă de aur!

Seara se culcară istoviţi fără să fi găsit ceva şi a doua zi reîncepură munca lor istovitoare.

Patru zile în şir scormoniră degeaba pământul. Proviziile se împuţinau din ce în ce.

Adevărat e, zise Fullerton, văzând că Marcel Dunot începe să se descurajeze, că aurul nu se găseşte atât de lesne. Prea ar fi mare norocul! Trebuie însă să te bizui pe întâmplare. Mie îmi spune inima că aici trebuie să fie aur, mult aur. Să mai avem răbdare!

— Răbdare am eu destulă, răspunse, tânărul şi dacă nu găsim nimic, atâta pagubă. Visam şi eu să mă îmbogă-

țesc ca să mă pot răzbuna pe ticălosul acela de Mac Farlar și să... În sfârșit, știu eu ce vreau să spun... Dacă nu reușim, nu reușim și pace!

William Fullerton nu-i răspunse.

Munca de a doua zi fu tot fără rezultat.

— Ce-ar fi să vedem dacă nu găsim ceva în râu? zise Marcel Dunot.

— Curentul e prea slab pentru a lua cu el aurul din stâncile de pe mal, dacă bineînțeles se găsește aur în ele fu de părere Fullerton. În orice caz să încercăm.

— O să găsim cât am găsit și până acum, zise zâmbind ironic Marcel.

Se îndreptară amândoi spre mal.

Apa nu era mai adâncă de o jumătate de metru. Intrară în ea și scoaseră cu lopata atâta nisip cât să umple cratița cu sită la fund.

Fullerton se apucă să cearnă nisipul. Deodată începu să zbiere ca nebun:

— Aur!

Marcel se aplecă și apucă sita care-i scăpase englezului din mână. Era goală. Dar Fullerton o umplu repede la loc și cernu iar prundișul.

— Aur! repetă el. Aur, Dunot! E cel puțin de un dolar în sită. Suntem bogați, Dunot, bogați, auzi?

Tot atât de emoționat ca și tovarășul său, se aplecă peste cratiță și văzu pe fundul ei grăunți de aur sclipind printre pietriș.

Ținând cratița întinsă, Fullerton începu să joace în apă cântând:

— Aur! Aur! Aur!

Molipsit de bucuria englezului, Marcel Dunot începu și el să țopăie.

Cine i-ar fi văzut, ar fi crezut că au înnebunit amândoi.

În sfârșit, după ce se mai potoliră, se apucară cu înfrigurare de treabă. Marcel săpa mereu nisipul pe care Fullerton îl turna cu lopata în sită și-l cernea.

— Repede! repede! zicea mereu englezul, să nu vină și alții.

Munciră fără răgaz până seara, mâncară ceva și se culcară. Se sculară în zori și se apucară iar să sape.

Aurul era din belșug. În patru zile adunaseră mai bine de zece kilograme, după socoteala lui Fullerton.

— Să reducem raţia de mâncare, propuse englezul, vom putea sta astfel mai multă vreme aici fără să fie nevoie să ne aprovizionăm.

Timp de douăzeci de zile, cei doi tovarăşi scormoniră albia râului, mâncând mai nimic şi dormind cât mai puţin cu putinţă. Slabi, prpădiţi, cu pleoapele umflte, cu mădularele zrdobite, munceau fără răgaz, consolîndu-se la vederea grămezii de aur care creştea văzând cu ochii.

În a douăzecea zi, Fullerton evaluă la peste două sute de kilograme greutatea pulberii adunate — o adevărată avere!

— Iată-ne bogaţi, zise el. Eu, aici rămân! O să-mi îngrop aurul, pe urmă mă duc la Dawson să cer să mi se recunoască dreptul asupra terenului. Sper că peste şase luni să am peste zece milioane avere. Şi dumnata de asemenea, Dunot.

— Nu, mie-mi ajunge jumătate din cât avem, fiindcă nu sunt ambiţios. E suficient pentru a-l putea urmări pe Mac Farlan; de aceea, oricât de greu îmi vine să te părăsesc, trebuie să plec.

William Fullerton se uită încremenit la tovarăşul său, nevenindu-i să creadă ce spunea.

— Cum, zise el, vrei să părăseşti un pământ care produce zece mii de dolari pe zi? Dar bine, tinere trebuie să fi nebun.

— Am chibzuit bine, dragul meu, plec. Şi fiindcă tot te duci la Dawson, o să te rog să mă iei şi pe mine şi să mă ajuţi să-mi transport aurul până acolo, adică cincizeci de kilograme dumneta şi cincizeci eu.

— Dacă e vorba de aur, duc şi o mie de kilograme în spinare, răspunse englezul. Şi zi aşa, Dunot, mă părăseşti!

— Sper să ne revedem însă când vei fi miliardar, Fullerton adică foarte curând, răspunse Marcel râzând.

— În sfârşit... fiecare cu destinul lui.

Acum în numele prieteniei noastre, vreau să-ţi cer un lucru, dragă Dunot.

— Spune...

— N-o să mă refuzi?

— Nu — doar dacă nu-mi ceri ceva cu neputinţă.

— Nu e cu neputinţă. Aşadar, îmi făgăduieşti? stărui Fullerton.

— Bine îţi făgăduiesc...

— Uite ce e: la Dawson o să mergi cu mine la notar să iscăleşti contractul de co-proprietar al terenului pe care l-am descoperit datorită dumitale. Îl vom numi „Pământul celor doi prieteni" şi vom împărţi beneficiile.

— Vorbeşti prostii, Fullerton! Sunt pe deplin răsplătit cu aurul pe care-l am. Mi-e deajuns. Refuz oferta dumitale.

— Nu se poate, ţi-ai dat cuvântul... şi apoi crezi că am uitat că mi-ai salvat viaţa de patru ori!

Aşadar ne-am înţeles! Vom împărţi chiar acum aurul pe care l-am adunat; partea mea o voi îngropa, iar pe a dumitale o vom lua cu noi la Dawson. Eu o să mă întorc pe urmă aici cu scule perfecţionate şi cu tot ce-mi trebuie pentru o şedere mai îndelungată. Şi o să vezi... vreau să devenim „regii aurului".

Marcel Dunot nu ştia ce să-i răspundă. Cu ochii plini de lacrimi îşi sărută tovarăşul şi rămaseră câteva momente îmbrăţişaţi, fără să scoată un cuvânt.

Petrecură noaptea îngropând aurul care se cuvenea lui Fullerton. Partea lui Marcel o legaseră în două săculeţe cântărind câte cincizeci de kilograme fiecare.

După ce se odihniră câteva ceasuri, cei doi prieteni îşi ridicară sacii în spinare şi restul de provizii ce le mai rămăsese şi porniră spre sud, după ce înfipseră pe malul apei doi stâlpi pe care scria:

Two friend's
Proprietors: William Garbett Fullerton and
Marcel Dunot

Cu toată povara grea pe care o duceau în spate, făcură peste cincizeci de kilometri în ziua aceea.

Exact după o săptămână ajunseră cu bine la Dawson. Dădură buzna într-un birt. Sărmanii, erau lihniţi de foame, căci nu mai mâncaseră nimic de două zile.

După ce plăti masa cu cea din urmă liră sterlină pe care o mai avea, William Fullerton se duse însoţit de Marcel Dunot la „Canadian National Bank", unde, după ce aurul fu controlat şi cântărit, i se dădu lui Marcel un cec în valoare de 60.000 de dolari, plătibil la San Francisco şi peste 3.000 de dolari în bancnote.

Marcel Dunot se înfioră când puse mâna pe bani. Atâta bogăţie!

Ieşi cu Fullerton la braţ din bancă şi-şi zise în gând „Acum, între noi doi, Mac Farlan!"

De abia făcuseră vreo câţiva paşi, că-l văzu pe Fullerton oprindu-se brusc.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă mirat Marcel.

— L-am zărit pe Jim Cramer. Sunt sigur că nu m-am înşelat... murmură englezul îngrijorat.

IV

— Unde? În ce parte? şopti Marcel Dunot, tresărind.

— Acolo... haidem repede după el... nu cred să fi ajuns departe.

Cei doi prieteni o luară repede în direcţia arătată de englez. Ocoliră o casă mare de butuci, în spatele căreia dispăruse Jim Cramer, dar nu văzură pe nimeni. Strada largă, plină de noroi, mărginită de case cu firme enorme, era pustie.

— Afurisit lucru! făcu mânios englezul, ticălosul a pierit ca înghiţit de pământ! Dar l-am văzut cum mă vezi şi te văd...

— O fi intrat în vreo casă, zise Marcel. Acum ce să-i faci! Aş fi dat orice să mă răfuiesc cu el înainte de plecare...

— Lasă că o s-o fac eu, pentru dumneata, n-avea grijă. Cum oi da ochii cu el, îl şi trimit pe lumea cealaltă să-şi întâlnească acolo tovarăşii pe care i-ai învăţat dumneata minte... Acum hai la biroul cadastrului să facem declaraţia pentru pământul nostru.

— Haidem, zise Marcel.

Cei doi prieteni rugară un trecător să le arate unde e cadastrul.

După o jumătate de ceas ieşeau de acolo, fiecare cu un act de autentificare cu sigiliul lui „Domination Of Canada", prin care li se concesiona legal proprietatea terenului „Cei doi prieteni" situat la 139°39'343" longitudine estică şi 65°53'30" latitudine nordică, alcătuit într-o porţiune de 304 metri a râului Big-White. Preţul era de 160 de dolari, bani pe care Marcel Dunot îi vărsă fără să clipească.

— Acum, dragul meu, zise Fullerton, bucuros că scăpase de aceste formalităţi, să mergem. Am citit adineauri că mâine pleacă de aici un vapor cu turişti, „Gold-Bottom" pentru San-Michael. Ar fi, după cum scria pe afiş, cel din urmă care pleacă anul acesta, căci iarna bate la uşă şi în curând Yukon-ul va îngheţa, aşa că te sfătuiesc să te foloseşti de prilej.

— Ai dreptate, răspunse Marcel după ce se gândi câteva momente.

Dacă e aşa, atunci să începem să facem pregătirile, fiindcă vreau ca înainte de plecare să te ştiu bine echipat şi că nu duci lipsă de nimic. Banca mi-a dat trei mii de dolari în bancnote. O mie îmi sunt suficienţi ca să ajung la San-Francisco, restul de două mii vor sluji la cumpărarea uneltelor a materialului şi a proviziilor trebuincioase pentru exploatarea terenului.

— Nu e nevoie de atât, cu trei-patru sute de dolari cumpăr tot ce-mi trebuie, zise cu sinceritate Fullerton. N-avu însă încotro şi trebui să primească banii oferiţi de Marcel. Până seara cutreierară prăvăliile din oraş. Cumpărară o sanie bună, foarte uşoară, la care înhămară douăzeci şi cinci de câini şi încărcară cu provizii. Cheltuiră cu totul 1895 de dolari.

După ce puseră totul la adăpost într-o magazie a hotelului, îşi petrecură seara într-unul din numeroasele cazinouri ale oraşului, unde zbierau vreo zece cântăreţe, una mai urâtă ca alta — ceea ce nu împiedica publicul să aplaude cu frenezie aruncând pe scenă tot ce-i cădea în mână: pălării, sticle, pahare, etc.

Cu toată veselia din jurul lor, Marcel şi Fullerton erau trişti; urmau să se despartă după ce împărţiseră atâta vreme bucurii şi necazuri, griji şi primejdii.

Zorii zilei îi găsiră tăcuţi şi posomorâţi. Ieşiră din local şi se îndreptară spre hotelul unde Fullerton îşi pusese la adăpost câinii şi proviziile, apoi se duseră să-şi cumpere haine, căci cele de pe ei se făcuseră ferfeliţă.

Cu şaizeci de dolari, Marcel se îmbrăcă din cap până în picioare. Îşi mai luă o pereche de cizme, cu zece dolari, trei cămăşi de flanelă şi o căciulă de blană.

William Fullerton îşi cumpără o haină şi o pereche de pantaloni de piele de ren şi o pereche de cizme.

După ce se gătiră, se îndreptară spre Yukon, unde era ancorat vaporul cu care trebuia să plece Marcel.

Când ajunseră în port, văzură acostat un vas enorm, la pupa căruia flutura mândru pavilionul american.

Două roți mari, pe amândouă flancurile vasului, purtau pe ele scris cu litere de aur cuvintele: „Gold-Bottom".

Din cele două coșuri înalte ale vaporului se înălțau spre cer trâmbe de fum gros. Pe puntea superioară se vedeau vreo zece persoane, printre care câteva cucoane elegante, în haine de călătorie, care priveau curioase la forfoteala de pe țărm.

— Ăștia nu par să se fi obosit ca noi să ajungă la Dawson, zise Marcel Dunot, arătând spre călători. Trebuia să facem și noi ca ei.

— Desigur, răspunse Fullerton zâmbind. Ar fi trebuit să ne ducem întâi de la Juneau la San-Michael — costă două sute de dolari, și de la San-Michael la Dawson alte opt sute. De unde era să luăm atâția bani?

— Bine zici, nu m-am gândit... Dar de ce e atât de scump drumul, Fullerton?

— Fiindcă prin Juneau e un drum de vreo 200 de kilometri, pe când de aici până la San-Michael trebuie să coborî aproape în întregime cursul râului Klondyke, adică peste 3000 de kilometri, și încă alți 3000 de la San-Michael la Vancouver.

Tot vorbind, ajunseră înaintea unei gherete cu geamuri pe care scria:

TICKETS

Marcel intră înăuntru urmat de Fullerton și se apropie de o masă unde stătea un funcționar care vindea bilete. Cu 850 de dolari Marcel cumpără un bilet de clasa întâi (alta nici nu era) de la Dawson-City la Vancouver (Columbia britanică) via San-Michael.

— Mai aveți un ceas până la plecare, le zise funcționarul. Acum e ora zece, vaporul pleacă la unsprezece fix. Călătorie frumoasă, gentlemen!

Cei doi prieteni ieșiră din ghereță și trecură pe puntea vaporului.

„Gold-Bottom" se pregătea de plecare. Marinarii dezlegau odgoanele. Pe puntea de comandă, căpitanul stătea de vorbă cu doi din ofițerii săi.

— Prea puțini călători!

Marcel Dunot făcu această observație, la care Fullerton răspunse:

—Nu e de mirare. Sezonul e înaintat, mai toți turiștii au plecat. Cât despre minerii care au avut norocul să se îmbogățească, nu știu să-și păstreze avutul; și-l cheltuiesc mai tot în tripourile din Dawson. Așa că explică de ce vei avea atât de puțini tovarăși de drum. Dar să-ți pară bine, vei călători mai comod.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Pe măsură ce vremea trecea, îi venea tot mai greu să se despartă de prietenul său, deși se bucura că, bogat fiind, îl va putea urmări pe Mac Farlan ca să se poată răzbuna.

Se auzi pe punte un dangăt de clopot și glasul unui marinar care striga:

— Cine nu pleacă să coboare de pe vapor!

Cei doi prieteni se îmbrățișară.

— De azi într-un an ne vom vedea la Paris, adică exact în ziua de 28 August voi fi acolo, zise Fullerton. N-o să fie nevoie să-ți anunț sosirea, o vei afla din gazete, fiindcă nădăjduiesc că vom avea atunci atâtea milioane cât păr în cap!

— Să dea Dumnezeu!

— O să dea! Cât despre Mac Farlau, n-am nici o grijă; sunt sigur că o să-l găsești și o să-i sfărâmi oasele. Ce n-aș da să fiu și eu de față! Te-am văzut ce poți și drept să-ți spun, nu cred să fie boxer să se poată măsura cu dumneata. N-am să uit cât oi trăi cum l-ai doborât cu un singur pumn pe cârciumarul din Dawson.

— Coborâți gentlemeni! Pleacă vaporul! strigă iar marinarul de pe „Gold-Bottom".

— Drum bun, Dunot, și la revedere, zise Fullerton, strângând mâna lui Marcel.

— Rămâi sănătos, prietene, și nu uita făgăduiala, la anu, la Paris. De altminteri, o să-ți scriu la Post-Restant, în Dawson.

— Ne-am înțeles! Atunci, la revedere și... îți doresc din suflet să ți se împlinească dorințele.. Știi ce vreau să spun...

După ce zise aceste cuvinte, Fullerton mai strânse o dată mâna lui Marcel și-și șterse pe furiș o lacrimă care-i tremura pe gene.

Doi marinari, traseră puntea pe vapor.

— La revedere Dunot, strigă Fullerton cu glas tremurat de pe ponton.

— La revedere, la Paris, vezi să nu uiți! îi răspunse Marcel tot atât de emoționat ca și el.

Un fluierat scurt sfâșie aerul, în vreme ce steagul înstelat de pe „Gold-Bottom" se lăsă și se ridică de trei ori ca să salute orașul.

O sonerie electrică țârâi.

Vaporul se îndepărtă încet de mal, unde câțiva mineri se uitau triști după el.

Marcel Dunot îl văzu pe Fullerton, care rămăsese pe ponton fluturându-și căciula apoi, vaporul ieșind în larg își mări viteza și Marcel nu mai zări decât o dungă cenușie cu pete negre — casele din Dawson-City — care se pierdea în depărtare.

Tânărul se așeză pe o bancă din apropierea mașinilor.

Încălzit de aburul care ieșea de la cazanele vaporului, Marcel, care nu dormise toată noaptea, închise ochii și aținți.

Când se deșteptă, văzu că se înnoptase și luminile electrice ale vaporului, oglindindu-se în apa întunecată, dădeau o priveliște grandioasă.

Sufla un vânt rece. Marcel se înfioră. Se ridică de pe bancă și intră într-un salon unde câțiva bărbați jucau cărți.

Marcel sună chelenerul și ceru să i se arate cabina.

Era tocmai în fundul vaporului. Tânărul francez se spălă, se pieptănă, își perie hainele și urcă iar pe punte. În clipa aceea sună clopotul pentru masă. Se bucură, căci îi era foame. Intră în sala de mese și se așeză pe locul pe care i-l arătase chelnerul.

Masa era aleasă și îmbelșugată.

Pe când mânca, privi în juru-i la tovarășii de drum. Erau unsprezece.

Domnul Gerard Broomley, bătrân gentlemen, cam de vreo cincizeci de ani, cu fiica sa Lisbeth, domnul John Hope, un miner îmbogățit dar prăpădit de boală; Charles Kennedy-Purvis, un omuleț mărunt și îngâmfat, cu soția lui, Ketty, o cumătră grasă și roșcovană; baronul Edmond Fanshaw, cu nevasta și trei fete și, în sfârșit un om burtos James Corfe din San-Francisco, care se înapoia acasă după ce cumpărase pentru o societate câteva terenuri aurifere pe malul lui Sixty-mile river.

Cei mai mulți din ei se întorceau dezamăgiți. Făcuseră călătoria aceasta lungă și costisitoare cu speranța că vor

vedea lagăre de mineri, interesante și pitorești, și nu văzuseră la Dawson decât ceea ce se poate vedea în oricare oraș din Statele-Unite sau Marea Britanie.

De aceea, conversația lâncezea; călătorii nu vorbeau de altceva decât cum să se vadă mai repede acasă.

Domnul Gerard Broomley mânca zdravăn, fără să scoată un cuvânt, pe când John Hope povestea vecinei sale, mistress Kennedy-Purvis, despre planurile sale de-a cumpăra satul în care se născuse și de unde plecase un biet vagabond calic, să dărâme toate casele până la temelie și să lase vitele să pască pe pământul pustiit.

— Așa mă voi putea răzbuna pe idioții mei concetățeni pentru disprețul lor față de mine, încheie minerul îmbogățit.

James Corfe, socotea bogățiile viitoare ale pământurilor cumpărate și îl îmbia mereu pe baronul Fanshaw să ia și el câteva acțiuni de ale societății pe care o înființase.

Marcel Dunot tăcea și asculta.

Tovarășii săi de drum nu-l prea interesau. Cina se prelungi până pe la nouă seara.

După ce-și bău ceaiul, ceru chelnerului o țigară și ieși pe punte.

Vântul se potolise. Stelele sclipeau pe un cer senin, uimitor de senin. Vaporul aluneca cu repeziciune pe apa neagră ca abanosul. Zbaturile lui enorme stârneau cascade de spumă albă.

Cu țigara în gură, cu stomacul plin și inima veselă, simțind lipit de piept portofelul cu cecul de 60.000 de dolari, Marcel Dunot își zicea că viața e totuși frumoasă.

Se așeză într-un fotoliu de răchită și, trăgând cu voluptate din țigară, începu să se gândească la viitor: va pune mâna pe Mac Farlan, îl va ucide și se va înapoia bogat la Saint-Quentin. Și atunci... atunci... va vedea el!

Pe când se gândea așa, auzi șoapte în spatele lui. Întoarse capul dar nu văzu pe nimeni, pentru simplul motiv că scaunul lui era rezemat de un oblon. Bănuitor din fire, tânărul francez se ridică fără zgomot și examină oblonul. Era puțin deschis. Probabil că dădea undeva unde mai mulți stăteau de vorbă. Marcel ciuli urechile și auzi următorul schimb de cuvinte:

— Eşti sigur Ned, că baronul are numai bancnote la el şi nu un carnet de cecuri? Mie nu-mi prea plac cecurile.

Cum să nu fiu sigur! Le-am văzut chiar astă-seară, la masă, când scoase portofelul din buzunar. Ce de bani! Dar e ceva încă şi mai bun.

— Ce?

— Hai, vorbeşte!

— Uite ce e: ştiţi că se află la bord John Hope, cel care a găsit aur cu nemiluita în Stewart-River.

— Bine, bine, ei şi? Parcă a lăsat tot aurul la Canadian National Bank?

— Păi vezi, asta e! Banca n-a oprit aurul la Dawson. Se zice că avem pe bord treizeci şi şase de lăzi cu antimoniu. Hahaha! Ce antimoniu!? Treizeci şi şase de lăzi sunt pline cu pulbere de aur, chiar cel vândut de Hope băncii!

Treizeci şi şase de lăzi cu aur? Păi ştii cât face asta? Pe puţin un milion de dolari!

Adică vrei să ziei trei milioane!

O fi! zise altul, dar eu tot nu văd cum am putea pune mâna noi pe ele. E doar coşcogeamitea greutate; şi apoi nici o barcă nu poate duce atât.

Tăcură iar.

— Am găsit! strigă deodată un glas care i se păru cunoscut lui Marcel. Suntem la bord treizeci de tovarăşi, unu şi unu. Numai să vrem şi vaporul e în mâinile noastre. Mare lucru de făcut nu e. Îl omorâm pe căpitanul Codington şi-l aruncăm în apă; ar fi singurul care n-ar fi de partea noastră. Cât despre pasageri, nici n-ar crâcni, le-am făcut şi lor de petrecanie. Odată stăpâni pe vapor, vom debarca undeva lăzile şi vom scufunda vasul. Vom, îngropa aurul şi ne vom întoarce pe urmă cu un alt vapor cumpărat de noi, ca să-l luăm. După cum vedeţi, nu e cine ştie ce greutate.

— Minunat! făcură câteva glasuri. Nu s-ar putea să începem din această seară?

— Nu; mâine trebuie să trecem pe la Circle-City şi, dacă nu vor vedea vaporul, autorităţile se vor mira şi vor porni cercetări, aşa că am fi prinşi ca nişte şoareci în capcană. Aveţi încredere în mine... mă cunoaşteţi doar!

Cel mai bun lucru e să aşteptăm până ce vom fi de parte; vă voi da eu de ştire când va sosi momentul. Până atunci, nici un cuvânt şi să ne prefacem că nu ne cunoaştem.

Tu, Ned, vei avea parte dublă fiindcă ne-ai dat afacerea pe mână. Eu am spus-o întotdeauna: proştii să caute şi să găsească aurul, iar cei deştepţi să se bucure de el.

— Părerea mea e să ţi se dea ţie trei părţi, nu două, fiindcă tu eşti care a avut ideea să ne îmbarcăm pe „Gold-Bottom".

— Bine, primesc. De altminteri, prada va fi destul de mare ca să ne îngăduie la toţi să trăim boiereşte. Drept, să vă spun, ăsta a fost visul meu din totdeauna... Acum destul cu vorba. Trebuie să fie zece şi-mi vine rândul să fac de cart. Aşadar, ne-am înţeles. Nici o vorbă până la noi ordine.

Marcel Dunot aflase destul. Se îndepărtă în vârful picioarelor şi intră în cabina lui.

Încuie uşa şi se culcă. Cu toată plăcerea pe care o simţise să se întindă în aşternutul cald şi moale — lucru ce nu i se întâmplase de atâta vreme — nu putu adormi.

Cuvintele pe care le auzise îi răsunau şi acum în urechi şi se gândea că n-are şi el parte de o călătorie liniştită.

Ce era de făcut? Să-l înştiinţeze pe căpitan? Era riscant căci n-avea nici o dovadă. De altminteri, ştia chiar din cuvintele banditilor misterioşi că nu era nici o grabă.

Îşi propuse să înceapă chiar de a doua zi o campanie pentru a împiedica planul acesta criminal.

Un amănunt însă îl obseda: i se păruse că recunoaşte glasul unuia din banditi.

Deşi se frământă toată noaptea să afle cine era necunoscutul, nu-şi putu aduce aminte al cui era glasul.

La ora şapte dimineaţa se sculă tot atât de obosit ca în ajun. Nu închisese ochii o clipă. Se spălă, se îmbrăcă şi ieşi pe punte.

Trecând pe lângă scara care ducea la maşini, văzu un om murdar de ulei şi cărbuni urcând scara.

Marcel de abia îşi putu stăpâni un strigăt.

Era Jim Cramer!

V

Marcel întoarse brusc capul ca să nu fie recunoscut şi se îndreptă cu nepăsare spre sala de mese unde ceru o cafea.

Pe când sorbea tacticos din ea, tânărul francez se gândea la descoperirea pe care o făcuse pe neaşteptate.

Deoarece Jim Cramer îi ieşea iar în cale, se hotărî să sfârşească odată pentru totdeauna cu el, fie ce-o fi.

Se gândi să dea de ştire căpitanului. După ce-şi bău cafeaua se sculă şi porni spre puntea de comandă, unde-l găsi pe comandant stând de vorbă cu un ofiţer mecanic.

Marcel rămase încremenit. După glas, recunoscu omul care destăinuise ascară bandiţilor existenţa celor treizeci şi şase de lăzi cu aur la bordul lui „Gold-Bottom"

Neştiind ce să facă, Marcel se întoarse din drum. Situaţia devenea din ce în ce mai gravă. Ce rost mai avea să-l prevină pe Codington, odată ce întreg echipajul, chiar şi ofiţerii săi, erau complicii lui Jim Cramer? La cea mai neînsemnată măsură de prevedere pe care ar lua-o căpitanul, bandiţii ar ghici că au fost descoperiţi şi ar acţiona. Trebuia, deci, să fie foarte prudent.

Marcel se înapoie în cabină. Se înfăşură cu un şal care-i acoperea faţa pe jumătate, trase căciula pe ochi şi urcă iar pe punte.

Deşi soarele lucea pe cer, era un frig pătrunzător, care-i silise pe călători să se adăpostească în salon. Marcel se aşeză într-un loc mai apărat de vânt şi începu să chibzuiască. După câteva momente, hotărârea lui era luată: seara, când vaporul va opri la Circle-City, va coborî pe uscat sub un pretext oarecare şi se va duce să înştiinţeze poliţia, care va veni la bord să-i aresteze pe Jim Camer şi complicii săi.

Aşadar, totul se va sfârşi cu bine.

Marcel intră în sala de fumat unde-l văzu într-un colţ pe marele bancher James Corfe scriind nişte cifre pe o bucată de hârtie, iar lângă el pe Charles Kennedy-Purvis care se certa, pe şoptite, cu nevastă-sa.

Tânărul francez se aşeză într-un fotoliu de unde nu se mişcă toată dimineaţa, fumând ţigară de la ţigară.

La amiază se duse împreună cu ceilalţi călători la masă şi mâncă cu poftă.

La sfârşitul mesei, căpitanul Codington, se sculă şi zise:

— Doamnelor şi domnilor vom ancora azi pe la orele patru la Circle-City. Rog pe cei din dumneavoastră care vor să coboare pe uscat să binevoiască să-mi spună de pe acum, pentru ca să dau ordin să se pregătească bărcile.

Călătorii se uitară unii la alţii. Se auziră murmure:

— Foarte mulţumesc, zise înţepată mistress Kenedy-Purvis soţului ei. M-am săturat să mă bălăcesc în noroi şi să mă lupt cu nămeţii de zăpadă ca să văd nişte păcătoşi de mineri murdari şi zdrenţăroşi. Dute tu dacă vrei.

— Mulţumesc, nu simt nevoia.

— Ar fi mai bine să daţi niţică viteză rablei ăsteia de vapor, fu de părere James Corfe. Aş vrea să mă văd odată acasă...

— Si eu, adăugă John Hope, minerul îmbogăţit.

— Atunci nu vrea nimeni să coboare la Circle-City? întrebă cu nepăsare Codington.

— Ba da, eu! răspunse Marcel Dunot. Aş vrea să-mi cumpăr nişte rufărie fiindcă n-am avut timp la Dawson.

— Bine, o să dau ordin să ţi se rezerve un loc în luntre, zise căpitanul.

— Mulţumesc, domnule căpitan.

Codington se înclină, salută pe toată lumea şi ieşi din salon.

Fără să se uite la cineva, Marcel îşi aprinse o ţigară şi urcă pe punte. Se rezemă de parapet şi privi lung la malurile presărate cu brazi verzi. Sloiurile mari de gheaţă aluneacu pe apă. În depărtare se zărea pe o colină o clădire masivă cu o prăjină în vârf, lângă care se aflau grupate câteva căsuţe de buşteni. „Aici trebuie să fie Circle-City", îşi zise el.

Aşa şi era.

Vaporul se apropia din ce în ce de colină. Peste puţin, Marcel putu deslusi în vârful prăjinii câteva steaguri multicolore.

Văzu că şi vaporul arborează mai multe steaguri în loc de unul singur.

Se întreba cu mirare ce însemnau semnalele acestea.

Între timp, „Gold-Bottom" îşi urma calea. Nu mai era, acum decât la vreo cinci sute de metri de oraşel; dar,

spre marea mirare a lui Marcel Dunot, vaporaşul îşi mări viteza. Ce să fie asta?

Deodată se simţi atins pe umăr. Se întoarse şi văzu un ofiţer care îi zise:

— Gentlemen, căpitanul m-a însărcinat să vă spun că nu mai oprim la Circle-City, deoarece ni s-a semnalat că Yukon-ul e ameninţat să îngheţe şi trebuie să ne grăbim să ajungem cât mai repede la San-Michael, pentru ca vaporul să nu fie prins de gheţuri.

— Mulţumesc, răspunse Marcel îngălbenindu-se.

Într-o clipă înţelese primejdia. Trebuia cu orice preţ să dea de veste căpitanului, căci odată trecuţi de Circle-City va fi prea târziu.

Se repezi spre puntea de comandă.

Din trei sărituri Marcel fu pe punte, dar un ţipăt îl opri în loc şi se dădu înapoi îngrozit. Grinda de lemn care susţinea pânza de deasupra punţii se desprinse şi căzuse în capul lui Codington. Nenorocitul căpitan scăpă ochianul din mână şi se prăbuşi cu ţeasta sfărâmată, horcăind.

Marcel se repezi să-l ridice, dar unul din ofiţeri care se afla lângă el, îl opri:

— Ce poftești dumneata, gentlemen? N-ai citit ce scrie acolo: „Intrarea pe puntea de comandă interzisă călătorilor". Hai pleacă!

O clipă Marcel simţi o dorinţă nestăpânită să-l apuce de gât, dar se potoli şi zise cu părere de rău în glas:

— Te rog să mă ierţi, dar domnule, venisem să privesc mai bine. Săracul de el... bietul căpitan..

— Nu te îngriji dumneata de el, o să-l ducem la infirmerie, răspunse cu asprime ofiţerul.

Marcel nu mai stărui şi coborî pe punte.

Văzu doi marinari cu o targă luându-l pe comandant.

Nici unul din pasageri nu văzuse ce se petrecuse.

Vaporul trecuse de Circle-City, şi-şi mărea mereu viteza.

Tânărul francez se duse în cabina lui, zicându-şi că Jim Cramer era mai tare decât îşi închipuise.

Banditul era acum stăpân pe vapor, căci după Circle-City, urma pustiul îngheţat al Alaskei, pe o întindere de sute şi sute de kilometri.

Să ţină piept banditilor, după cum se gândise Marcel o clipă, era cu neputinţă. Erau peste treizeci!

Si apoi cine? Nici bătrânul Gerard Broomley, nici slăbănogul Kennedy-Purvis, nici prăpădiţul de John Hope, nici firavul baron Fanshaw n-ar fi fost în stare. Iar pe el, singur, nu s-ar fi putut bizui.

Nu rămânea decât un singur lucru: să fugă, să fugă cât mai curând! Dar cum?

Totuşi, viteazul tânăr nu dispera.

Încotoşmănit, bine, ieşi pe punte, pentru a căuta un mijloc de fugă.

În cel mai rău caz, mai avea patru ceasuri înaintea lui. Bătuse ora cinci şi era sigur că banditii nu vor încerca nimic până nu se înnopta, fiind încă prea aproape de port.

Cu un aer nepăsător, făcu agale înconjurul punţii.

Se opri deodată înaintea unei bărci cu motor ataşate la babord. Barca părea să fie nouă şi în bună stare de funcţionare.

VI

„Am găsit! îşi zise el. Cu o astfel de barcă poţi ajunge repede departe. Vorba e dacă are destulă benzină în rezervor? Trebuie neapărat să mă asigur de asta."

Nu-i trebui multă vreme. Ca şi când ar fi vrut să vadă mai bine priveliştea, Marcel Dunot se urcă pe o banchetă de lângă barcă, se aplecă şi ridică binişor un colţ al muşamalei care o acoperea. Văzu în fundul vasului vreo douăzeci de bidoane pline cu benzină. Era mai mult decât îi trebuia.

„Acum îşi zise el, trebuie să mă duc să dau de veste nenorociţilor aceloa de călători. Ar fi o laşitate din partea mea să-i părăsesc când aş putea să-i scap!"

Intră în sala de fumat.

Se bucură când văzu pe Gerard Broomley, John Hope şi Charles Kennedy-Purvis jucând cărţi la o masă, pe când la alta, James Corfe încerca pentru a nu ştiu câta oară să-l convingă pe baronul Fanshaw de viitorul strălucit al terenurilor pe care le cumpărase.

Fără să-i pese de privirile fulgerătoare pe care i le arunca James Corfe, Marcel se așeză liniștit lângă baron.

După ce se asigură că nimeni din personalul vaporului nu e acolo, zise repede cu glas scăzut:

Gentlemeni, ascultați fără să mă întrerupeți; e vorba de viața noastră a tuturor. Echipajul vaporului e alcătuit în întregime din bandiți, care sub conducerea lui Jim Cramer, șeful lor...

— Jim Cramer? Îl cunosc, e un asasin feroce, în întreaga Columbie Britanică, îl întrerupse James Corfe.

— Nu mă întrerupe, îi tăie vorba Marcel. Jim Cramer are de gând să ne omoare pe toți ca să ne jefuiască și să pună mâna pe aurul care se află în cala vaporului.

— De unde știi dumneata? îl întrebă bănuitor Fanshaw.

— Am surprins aseară pe punte o convorbire între bandiți.

— Trebuie să-l prevenim imediat pe comandant, strigă Corfe.

— Căpitanul Codington a fost rănit mortal de o traversă care i-a zdrobit țeasta.

— A! atunci, îndată ce vom ajunge la Circle-City, să cerem ajutorul poliției, zise baronul Fanshaw.

— Asta am vrut să fac și eu, gentlemeni, de aceea am spus că vreau să cobor pe uscat. Din nenorocire pentru noi, ni s-a semnalat din port să nu ne oprim din drum ci să căutăm să ajungem cât mai repede la San-Michael, deoarece Yukon-ul a început să înghețe.

— Așadar, am trecut de Circle-City? strigară ei.

— Uitați-vă și dumneavoastră pe fereastră și-o să vă convingeți.

Dintr-o aruncătură de ochi, cei doi văzură că era adevărat.

— By God! Stăm prost.. mormăi James Corfe.

— Ce nenorocire! făcu bietul baron. Și nevasta și fetele mele, sărmanele! Ce-au să se facă ele.. murmură deznădăjduit. Ce e de făcut? Poate că dându-le o sumă mare de bani, au să ne lase viața.

— Se vede că nu știi cine e Jim Cramer zise James Corfe. E de o îndrăzneală și o cruzime nemaipomenită. Ar fi o imprudență din partea lui să-i scape unul din noi. Eu am șase gloanțe în revolver: cinci pentru ticălosul acela și cel din urmă pentru mine...

— Ce nenorocire! se tângui baronul. Copilele mele sărmanele! Ce s-au mai rugat de mine să le iau şi pe ele...

— Gentlemeni, zise cu asprime, Marcel Dunot, nu bocetele au să ne scape din situaţia în care ne aflăm. Ascultaţi: la babord e o barcă cu motor gata pregătită; dacă vreţi să faceţi cum vă spun eu, vom pune diseară mâna pe ea şi vom fugi. Eu sunt de meserie mecanic, aşa că ştiu s-o mânuiesc. În câteva ore putem fi la Circle-City unde vom înştiinţa poliţia ca să pornească pe urmele bandiţilor.

Aş fi putut să fug singur, dar n-am vrut. Ce vă cer acum, gentlemeni, e să-i înconoştinţaţi şi pe ceilalţi tovarăşi de drum, dar în aşa fel încât să nu simtă ceva echipajul, altminteri suntem pierduţi!

— Mă însărcinez eu cu asta, zise baronul Fanshaw palid la faţă. Cât despre dumneta, gentlemen, dă-mi voie să spun că eşti un adevărat erou... Nu prea pari să fii... Te rog să nu te simţi jignit de ce-ţi spun... Am un venit de opt sute de mii de lire sterline pe an. dacă ai nevoie de ceva, îţi stau la dispoziţie...

— Eşti foarte bun, domnule, răspunse Marcel zâmbind, dar noi, francezii, ne facem datoria gratis, din plăcere. De altfel, am şaizeci de mii de dolari şi sunt coproprietarul unui teren aurifer unde am găsit de două ori atâta aur numai în douăzeci de zile.

— Ţi-l cumpăr eu! strigă James Corfe, entuziasmat. Cât ceri pe el!

— Nu e de vânzare, domnule. Şi acum, vă rog să nu uitaţi ce v-am spus. Eu voi pregăti fuga. Fiţi toţi gata în cabinele dumneavoastră voi veni să vă iau pe la ora unu noaptea? Şi mai ales, fiţi cu băgare-de seamă să nu scăpaţi o vorbă. Aşadar, ne-am înţeles: la ora unu.

— Bine, răspunseră ceilalţi doi într-un glas.

Marcel se sculă şi ieşi liniştit din sala de fumat, lăsându-şi pe cei doi bărbaţi foarte tulburaţi.

Până la masa de seară, tânărul nostru se plimbă nepăsător pe punte, cu ţigara în gură. Fără să atragă atenţia, examină cu coada ochiului poziţia bărcii şi telul cum era legată.

În vremea asta, vaporul îşi urma drumul ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Era clar că — după cum prevăzuse Marcel — Jim Cramer şi tovarăşii săi nu se grăbeau să-şi pună planul lor

criminal în aplicare. Stăpâni pe vas, aşteptau să se îndepărteze cât mai mult de Circle-City pentru a opera în voie.

Frigul era din ce în ce mai pătrunzător. Sloiurile care pluteau pe râu deveneau tot mai multe şi mai mari. Violenţa curentului din mijlocul Yukon-ului nu lăsa râul să îngheţe însă de tot.

Cina, care se servea la ora şase seara, fu luată într-o tăcere posomorâtă. Din chipurile palide şi agitaţia femeilor pe care acestea se trudeau zadarnic să şi-o ascundă, Marcel înţelese că toţi erau la curent cu cele ce se petreceau.

Unul din ofiţeri se aşeză pe scaunul ocupat de obicei de Codington şi zise:

— Stimaţi pasageri, căpitanul fiind puţin bolnav, mi-a dat ordin să-i ţin cu locul şi să vă rog să-l iertaţi că nu poate veni.

Masa nu ţinu nici un ceas.

Pretextând că sunt obosiţi, călătorii ieşiră unul după altul din sala de mese şi se duseră în cabinele lor.

Marcel făcu şi el la fel. Încuie uşa şi, odată la adăpost de priviri indiscrete, se pregăti să-şi joace bine rolul în drama care avea să se petreacă.

Examină tăişul cuţitului pe care-l ţinea ascus sub vestă, cele două revolvere, şi-şi strânse bine în jurul mijlocului cureaua lată din piele de ren.

Se întinse în pat şi aşteptă să apună soarele.

Pe la ora nouă, curajosul tânăr ieşi tiptil din cabină, încălţat în cizme de cauciuc ca să nu facă zgomot, urcă pe punte şi se apropie de barca cu motor.

„Gold-Bottom" îşi vedea liniştit de drum.

Pe puntea de comandă însă, lucru neobişnuit, vreo zece indivizi adunaţi în jurul timonierului vorbeau pe şoptite.

Cu ochii la pândă, încredinţându-se că nu-l vedea nimeni, Marcel Dunot dădu la o parte muşamaua care acoperea barca, se strecură înăuntru şi trase muşamaua la loc.

„Pare să fie toate la locul lor, să vedem dacă o să şi meargă când i-oi da drumul... îşi zise Marcel"

Mulţumit de inspecţia făcută, ieşi de sub muşama şi, văzând că puntea era pustie, tăie frânghiile cu care era legată barca. Ştia acum că în câteva secunde îi putea da drumul la apă.

Din călătoriile făcute până acum cu vaporul, începuse să priceapă câte ceva în ale marinăritului.

Vaporul plutea în continuare liniştit pe apă.

În sfârşit sosi şi momentul hotărât: ora unu după miezul nopţii. Se gândi că dacă se va duce să bată la uşa fiecărei cabine în parte, bandiţii ar putea simţi ceva. De abia ciocăni însă la uşa cabinei lui James Corfe, şi toate celelalte uşi se deschiseră imediat. Acum ce era de făcut? Să-i încarce unul câte unul în barcă sau pe toţi odată? Mijlocul dintâi era mai prudent, dar cel din urmă mai rapid

Se hotărî pentru acesta din urmă.

– Veniţi toţi după mine, le şopti el, iar d-ta, domnule Corfe o să-mi ajuţi să las barca la apă. Călcaţi încet ca să nu vă simtă...

Cei unsprezece călători păşeau în vârful picioarelor ţinându-se după Marcel. Ajunseră la scara din spatele vasului, la mai puţin de trei metri de barcă.

Când fură la uşa care ducea pe punte, Marcel o deschise: nimeni! Jim Cramer şi complicii săi nu bănuiau nimic.

– Repede! şopti Marcel.

În zece secunde prelata fu dată la o parte şi toţi, afară de James Corfe şi Marcel, se aşezară în barcă.

Tânărul francez şi financiarul american apucară de frânghii şi coborâră barca. Se auzi o bufnitură înăbuşită: barca atinsese apa.

Dădură drumul frânghiilor şi urcară şi ei în barcă. Dusă de curent, barca se îndepărtă repede de vapor.

Marcel alergă la motor, apucă manivela şi cu o smucitură puternică puse motorul în mişcare.

Pocnituri grozave sfâşiară tăcerea nopţii.

Răcnete de furie îi răspunseră de pe „Gold-Bottom"; în acelaşi timp focuri de armă străfulgerară întunericul, iar în jurul bărcii apa sărea la căderea gloanţelor

În picioare, la cârma bărcii, Marcel Dunot strigă cu glas detunător:

Mă recunoşti, Jim Cramer? Eu sunt cel care te-am snopit în bătaie la Sheep-Camp şi care am asmuţit câinii asupra ta. Acum îţi făgăduiesc să te trimit la spânzurătoare şi să ştii că eu mă ţin de cuvânt!

– Aha! tu eşti, nemerniculе? urlă banditul. Trageţi, băieţi, trageţi să nu scape unul!

VII

Gloanţele şuierau deasupra capetelor fugarilor, dar din pricina vitezei cu care înainta barca, nici unul nu-şi nimeri ţinta.

Femeile scoteau gemete înăbuşite; mistress Kennedy-Purvis leşinse, iar Kate şi Lily Fanshaw ţipau înnebunite de spaimă.

— Tăceţi! se răsti Marcel Dunot, aflat în picioare la cârmă, fără să-i pese de grindina de gloanţe care cădea în jurul lui. Întindeţi-vă toţi pe fundul bărcii şi să nu mai crâcnească unul dacă vrea să scape cu viaţă.

Mai înspăimântate de vorbele lui decât de împuşcături, femeile se ghemuiră în barcă şi tăcură.

— Si d-ta, domnule Corfe, nu te mai expune gloanţelor!

James Corfe îl ascultă şi ceilalţi trei bărbaţi făcură la fel. Charles Kennedy-Purvis nu aşteptase sfatul lui Marcel; se pusese de mult la adăpost.

Marcel Dunot se luptă din răsputeri să îndrepte barca în direcţia lui Circle-City, ceea ce era foarte greu fiindcă trebuia să meargă împotriva curentului şi nu putea decât înainta foarte încet.

Din când în când întorcea capul să vadă ce e cu Gold-Bottom.

Vaporul se oprise. Masa aceea luminoasă se vedea desluşit în zarea întunecată. Deodată luminile se stinseră la bord şi împuşcăturile încetară.

— Ce vor mai fi punând tâlharii la cale? se întrebă Marcel.

Îşi dădu în curând seama ce era: roţile vaporului se învârtiră încet, vasul se răsuci în loc şi porni după barcă.

— „Vor să pună mâna pe noi! Ştiu ei că dacă le scăpăm sunt pierduţi...” îşi zise Marcel Dunot.

Acceleră motorul. Din nenorocire tocmai micimea vasului nu-i îngăduia să lupte cum trebuie împotriva valurilor puternice ale curentului, pe când vaporul trecea peste ele fără să-i pese.

Şase sute de metri mai despărţeau barca de vapor.

Marcel vedea distanţa micşorându-se din ce în ce.

— Peste un sfert de ceas ne ajung, murmură el.

Şi, fără să slăbească din ochi vaporul, îşi frămînta mintea să găsească un mijloc de scăpare.

O clipă se gîndi să se apropie de mal, unde vaporul nu ar fi putut acosta; din nenorocire, însă, malurile Yukonului erau prinse de gheţuri.

Trebuia să găsească altceva.

Zadarnic, nu-i venea nimic în gînd. Si Gold-Bottom se apropia!

Fugarii auzeau glasuri de pe vapor. Jim Cramer şi tovarăşii săi se bucurau de pe acum de măcelul pe care aveau să-l facă. Perspectiva îi înveselea.

Marcel Dunot socoti că e de datoria lui să-i pună la curent pe fugari cu primejdia care îi ameninţa.

— Ladies and gentlemen, zise el cu glas potolit, Gold-Bottom e pe urmele noastre şi ne va ajunge peste puţin timp. Gheaţa ne împiedică să acostăm. Va trebui deci să luptăm.

Baronul Edmond Fanshaw, James Corfe şi Gérard Brommley se ridicară în picioare, pe cînd femeile începură să ţipe de spaimă. Dintr-o privire, cei trei bărbaţi înţeleseră că tânărul spunea adevărul.

— Ne vom lupta! zise baronul cu hotărâre.

— Da, ne vom lupta, şi pe toţi dracii dacă n-o să trimit vreo câţiva pe lumea cealaltă înainte de a muri! strigă James Corfe.

— Ne vom face datoria, adăugă simplu Gérard Brommley.

Ţipetele femeilor îi acoperiră glasul.

— Tăcere! tună Marcel, ne vom bate şi sper că vom învinge. Bărbaţii să se ridice în picioare! Ei, n-auzi'? Şi d-ta...

Cuvintele erau adresate lui John Hope şi lui Charles Kennedy-Purvis căruia îi clănţăneau dinţii de frică.

Cu toate că se simţea fără putere, John Hope se sculă plin de curaj. Kennedy-Purvis, care tremura, se potoli şi se întinse cât era de lung.

Pe măsură ce noi vom descărca revolverele, femeile le vor încărca. Curaj, domnilor, s-ar putea să biruim eu...

Auzind bufnitura care urmă căderii lui Kennedy, Marcel îşi curmă deodată vorba.

— Hai, spune ce voiai să spui, îl zoriră ceilalți, influențați de curajul tânărului francez.

— St! făcu el. Suntem salvați dacă faceți cum vă voi învăța eu. Destupați imediat toate bidoanele de benzină și, la un semn al meu vărsați conținutul în apă. O să vedeți ce haz o să facem! Acum la lucru... pe răspunderea mea...

— Acum, începu el iar, așezați-vă câte cinci de fiecare parte a bărcii și unul la coadă, fiecare cu câte un bidon lângă el. Gata?

— Da, răspunseră toți în același timp.

— Bine, așteptați ordinul meu.

Marcel încetini mersul bărcii; distanța dintre ea și vapor nu era acum mai mare de 300 metri și scădea din ce în ce.

— Ura! zbieră Jim Cramer de pe puntea de comandă. Predați-vă altminteri vă opărim de vii în cazanele vaporului..

— Ne-ajung... șopti dolofana mistress Kennedy-Purvis.

— Tacă-ți gura, cucoană, ori te arunc în apă! se răsti Marcel la ea. Fiți cu luare-aminte la comanda mea...

Barca se găsea acum într-un fel de defileu de stânci de bazalt, îngust de cincizeci de metri, prin care Yukon-ul curgea cu un vuiet înăbușit. Marcel scoase bricheta din buzunar și strigă:

— Goliți bidoanele!

Urmă o învălmășeală în barcă, un zgomot de tinichele care se loveau unele de altle, bodogăneli...

Dar tânărul francez zâmbea mulțumit văzând că ordinele lui erau ascultate. În mai puțin de două minute bidoanele fură golite în râu. Atunci, cu o mișcare bruscă, Marcel ambală motorul și foarte calm, aprinse filtilul și-l aruncă în apă. O bubuitură grozavă repetată de ecou cutremură văzduhul. O lumină orbitoare, roșie la început, apoi albăstrie se împrăștie peste râu: benzina luase foc!

— Priviți! strigă Marcel tovarășilor săi.

Barca, mergând împotriva curentului, nu putea fi atinsă de flăcări, pe când vaporul primea în plin benzina aprinsă.

Într-o clipă, „Gold-Bottom" fu înconjurat de flăcări. Limbile de foc ajungeau până în vârful catargului. Fiind construit din lemn de brad, ca mai toate vapoarele care

circulă pe Yukon, „Gold-Bottom" luase foc din toate părțile.

Un spectacol înfiorător îi făcu pe fugari să se cutremure.

Văzură vaporul care ardea cu vâlvătăi încetinindu-și mersul. Pe punte, Jim Cramer și oamenii săi, pe care focul îi lumina ca într-un decor de teatru, alergau de colo colo, înnebuniți de groază.

Focul îi împresura.

Urletele lor înfiorătoare, de spaimă și durere, se amestecau cu pârâitul lemnului arzând.

Unii din ei cădeau și nu se mai ridicau.

Alții se aruncau în apa aprinsă și capetele lor păreau o clipă ca niște bucățele de zahăr cărora le dai foc la punct.

Se auzi o bubuitură grozavă: cazanele vaporului explodaseră!

Vasul se despică în două.

Câteva momente fugarii mai văzură niște flăcări mititele, albastre lunecând pe apa râului, apoi totul se cufundă în întuneric.

Stăteau toți, muți de groază. Lisbeth Broomley, Lucy și Kate Fanshaw erau leșinate pe fundul bărcii.

— Cred că de data asta am scăpat definitiv de Jim Cramer și de banditii lui, zise Marcel Dunot încetinind motorul, ca să economisească puțina benzină pe care o mai avea.

James Corfe, căruia îi revenise glasul, se sculă și zise:

— Ladies and gentlemen, omul acesta ne-a salvat viața. Îl rugăm să ne spună cum îl chemă ca să strigăm de trei ori ura în cinstea lui.

— Da, da, da! răspunseră ceilalți bărbați, pe când femeile, cărora nu le trecuse încă spaima, nu puteau scoate o vorbă.

— Numele d-tale, gentlemen? întrebă James Corfe.

— Marcel Dunot.

— Nu e un nume american, nu e așa?

— Nu, sunt francez.

— Da? Ei bine, tinere, ești vrednic să fii american, „Hurrah for Marcel Dunot"!

„Hurrah for Marcel Dunot"! repetară toți în cor.

— Vă mulțumesc, gentlemen, răspunse Marcel mișcat. Ce am făcut eu, nu e cine știe ce ispravă... Acum e vorba

să ajungem la Circle-City, dacă ne va ajunge benzina. Lăsaţi-mă să fac cum ştiu eu şi d-v. vedeţi de cucoane.

Şi, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, Marcel se apucă să supravegheze funcţionarea motorului.

Se apropie de mal ca să se ferească de curentul puternic din mijlocul râului.

Se lumină de ziuă.

Tânărul se simţea istovit. Era însă singurul care se pricepea să conducă barca. Rămase deci la cârmă, pe când cucoanele şi domnişoarele, liniştite acum, pălăvrăgeau şi se plângeau de lipsa de confort a bărcii. Mistress Kennedy-Purvis zicea că nu mai poate de foame.

Dar, fiindcă nu se găsea nici o firimitură de pâine la bord, trebui să înghită în sec.

Pe la amiază, Marcel văzu că motorul slăbeşte. Se uită în rezervor şi constată, fără să se mire dealtfel, că era gol.

Îşi aruncă ochii în barcă. Nici un bidon, toate fuseseră aruncate în apă.

Viteazul băiat îndreptă barca spre mal. Motorul se opri tocmai în momentul în care barca ajunse la un sloi care mărginea malul.

— Ce faci? Ce s-a întâmplat? întrebară în acelaşi timp James Corfe şi baronul Fanshaw.

Marcel nu le răspunse; luă cangea legată de marginea bărcii şi o înfipse în gheaţă.

— Ce fac? Acostez ca să nu fim târâţi de curent, căci nu mai avem benzină.

— Dar bine, omule, suntem la mai bine de cincizeci de mile de Circle-City! O să murim aici de foame şi de frig!

— Ce ce-ai spus? Motorul? Benzină? Doamne, Doamne? Suntem pierduţi! se tânguiră femeile.

Marcel dădu din umeri cu dispreţ văzându-le pe cucoanele acestea atât de mândre şi fudule ieri, şi care acum scâncean ca nişte copii.

— Lasă că n-o să murim, răspunse el puţin batjocoritor, dar om slăbi niţel, ceea ce nu dispalce nici unei femei. Am văzut o secure pe fundul bărcii; domnii James Corfe, Kennedy-Purvis şi Fanshaw au să meargă cu mine să tăiem câţiva brazi ca să facem vâsle şi un catarg. Prelata ne va sluji de pânză. Domnule Corfe, ia securea şi... la drum. Iar d-v. cucoanelor, staţi liniştite şi aveţi răbdare.

Toți se supuseră fără să murmure.

Marcel apucă frânghia de la capătul bărcii și sări pe gheață. Din câțiva pași fu pe mal și legă frânghia de un brad; pe urmă, împreună cu ceilalți trei, se îndreptă spre o tufă de brazi tineri, la vreo zece metri de-acolo.

Luă securea din mâna lui James Corfe și doborî cinci drăguleți.

Îi tăie crengile la repezeală, îi coji și făcu două lopeți și o prăjină de catarg, pe care le târî cu ajutorul celorlalți în barcă.

Se așezară la lopeți și după ce dezlegară barca, începură să vâslească din răsputeri.

Făcură cu schimbul, rând pe rând, vâslind fiecare câte trei ceasuri, odihnindu-se apoi un ceas.

Numai John Hope, prăpădit cum era, fu scutit. Marcel îl puse însă la cârmă.

Cu toate că toți erau istoviți și slăbiți de nemâncare, înaintară în ziua aceea vreo douăzeci de mile. La apusul soarelui, Marcel ordonă repaus.

Barca fu trasă lângă un sloi mare de gheață lipit de mal și supraviețuitorii lui „Gold-Bottom" se culcară în fundul bărcii, acoperiți doar cu o simplă mușama.

Cu toate că erau obosiți din cale-afară, nimeni nu putu închide ochii din pricina frigului.

În zori, pe la șase dimineața, Marcel ieși cel dintâi de sub mușama. Se înfioră: vântul sufla cu putere și ningea.

Apa din jurul bărcii înghețase.

— Sculați! strigă Marcel cu glas tunător.

Cu picioarele înțepenite, cu gurile încleiate, baronul Fanshaw, James Corfe și Gérard Broomley ieșiră de sub mușama.

Tremurau și se uitau deznădăjduiți la tânărul francez.

— Dați-mi o mână de ajutor, le zise Marcel scurt, vântul e prielnic. Să așezăm catargul și să-i punem pânza. Dacă nu se răstoarnă barca, până la prânz o să fim la Circle-City.

— Cum adică, s-ar putea întâmpla să se răstoarne? întrebă Gérard Broomley care era cam fricos din fire.

— Orice se poate întâmpla în viața omului și numai dobitocilor le e frică... zise James Corfe. Cine nu riscă, nu câștigă. La lucru deci, by God! Eu m-am săturat să vâslesc.

— Bine, fie şi-aşa... oftă baronul Fanshaw, care blestemă ceasul în care avusese proasta idee să-şi ia nevasta şi fetele cu el.

Datorită eforturilor celor patru bărbaţi, catargul fu aşezat în mijlocul bărcii şi înţepenit bine cu frânghii, apoi i se legă prelata.

Marcel se aşeză la cârmă.

— Acum luaţi bine aminte la cuvintele mele, zise el. D-ta, domnule Fanshaw, o să dezlegi funia care leagă barca de mal; d-ta, domnule Broomley, o să spargi gheaţa din jurul bărcii, iar d-ta, domnule Corfe, o să tragi spre d-ta colţul de sus al prelatei ca s-o umfle bine vântul şi să legi colţul celălalt dincoace. Dar să nu faceţi nimic până ce nu vă voi spune eu.

— Ai grijă, domnule Broomley, să nu-ţi scape securea în apă, fiindcă s-ar putea să mai avem nevoie de ea.

Desprinsă din brâul de ghiaţă şi împinsă de o pală de vânt, barca se apleca brusc spre dreapta, gata să se răstoarne.

Femeile începură să ţipe.

Dar, ascultând porunca lui Marcel, trei din bărbaţi se aşezară în stânga bărcii şi vasul îşi recăpătă echilibrul.

Sparseră pojghiţa subţire de ghiaţă şi, condusă cu dibăcie de Marcel, barca ieşi în larg şi porni, mânată de curent, cu repeziciune pe apă, stârnind în juru-i două dâre de spumă.

— Ura! Ura! răcni James Corfe.

Împinsă de vântul năprasnic care sufla cu furie, barca alerga ca fulgerul.

Financiarul, ţinând piept vântului biciuitor şi ninsorii, se înţepenise în picioare şi privea necontenit în zare cu ocheanul pe care avusese prevederea să-l ia cu el la plecare.

Dar până la ora unsprezece dimineaţa nu zări încă fortul care domină Circle-City.

Viscolul era tot mai grozav, ameninţând în fiecare clipă să răstoarne şubredul vas care alerga pe valuri. Ghemuite unele peste altele în fundul bărcii, femeile începuseră să-şi piardă speranţa.

VIII

Totuşi, datorită îndemânării şi dibăciei lui Marcel Dunot, barca trecea peste valuri, ocolea sloiurile, se lupta cu viscolul şi-şi urma calea.

Deodată, James Corfe scoase un strigăt.

— Am ajuns! Ura! Vino iute să vezi, domnule Dunot. Uite, Circle-City!

Americanul spunea adevărul. Ceaţa şi zăpada îi împiedicaseră până atunci să vadă fortul.

Marcel întoarse capul şi zări căsuţele înzăpezite de pe malul Yukon-ului.

Cârmi barca într-acolo.

— Întinde mai bine pânza, domnule Corfe! strigă el.

Americanul ascultă şi trase cât putu de prelata fixată de catarg. Smucită de curent, izbindu-se de sloiurile care pluteau pe apă, barca se îndreptă spre mal.

— Ura! Ura! Am ajuns! răcnea James Corfe nebun de bucurie.

Cuvintele lui îi însufleţiră şi pe ceilalţi.

Cu tot viscolul cumplit care domnea, săriră toţi în picioare şi priviră încântaţi la căsuţele care erau acum numai la vreo cincizeci de metri de ei.

Deşi malurile erau îngheţate, le fu uşor să acosteze la ponton.

Vrură să sară imediat din barcă şi în grabă erau cât p-aci s-o răstoarne.

— Nu vă mişcaţi! tună Marcel Dunot înfuriat. Cine cutează să coboare până nu spun eu, are de-a face cu mine!

Domnule Corfe, ia frânghia şi leag-o de ponton, dar repede..

Americanul sări pe ponton şi legă barca.

— Gata, făcu el când isprăvi.

— Foarte bine. Acum coborâţi, unul după altul: întâi fetele, femeile după ele şi la urmă bărbaţii. Ai auzit, cucoană? se răsti Marcel la doamna Kennedy-Purvis.

Stângace, cu frică, Lisbeth, Kate, Lily şi Mary Fanshaw săriră pe ponton, urmate de celelalte femei.

Tânărul francez îi ajută lui John Hope, care abia se mai ţinea pe picioare, să coboare; cel din urmă care puse piciorul pe ponton fu Marcel.

Apoi, prin vânt şi ninsoare, porniră spre sat.

Ajunseră în curând în faţa unei cârciumi şi intrară înăuntru. Fură primiţi cu braţele deschise. Li se dădură haine şi grog fierbinte, pe când James Hope povestea gesticulând şi cu multe amănunte întâmplările prin care trecuseră.

Hangiul, un miner retras din afaceri, îi povăţui să se ducă imediat să-l înştiinţeze pe comandantul fortului....

Le mai spuse că vor trebui să rămână peste iarnă la Circle-City, deoarece până la primăvară nu mai trecea nici un vapor pe acolo.

Or, erau abia la începutul lui septembrie. Perspectiva nu le surâdea defel.

Se auziră tânguiri şi glasul ascuţit al doamnei Kennedy-Purvis care le întrecea pe-ale tuturor.

— Tăcere! răcni Marcel Dunot făcând semn că vrea să vorbească.

Toţi amuţiră.

— Nu e nevoie să zbieraţi aşa, le zise el, e inutil. Dacă vreţi, mă duc să vorbesc cu comandantul fortului; să meargă şi domnii Fanshaw, Broomley şi Corfe cu mine.

— Şi eu? întrebă Kennedy-Purvis pe care dulcea lui jumătate îl ocărâse până atunci.

— D-ta? D-ta te-ai purtat ca o muiere, rămâi cu ele.... răspunse Marcel. Împreună cu aceşti trei domni, mă voi duce să-l întreb pe comandant dacă nu ne poate da un vapor care să ne ducă la San-Michael. Sunteţi toţi de acord?

— Da! Da! strigară.

— Ţi-am spus eu întotdeauna, Charles, că ai fost, eşti şi vei rămâne un dobitoc, şopti doamna Kennedy la urechea bărbatului ei.

— Aşadar, vă învoiţi, urmă Marcel. Mai întâi să mâncăm ceva, că mi s-au lungit urechile de foame, pe urmă vom vedea ce spune comandantul fortului.

Nici nu trecu o jumătate de ceas şi li se puse pe masă două gâşte fripte, o friptură enormă din carne de ren şi o mâncare de măcriş, precum şi o mulţime de sticle cu vin.

La sfârşitul mesei, James Corfe, care părea să fie mai bun de gură decât ceilalţi, se sculă şi zise:

— Ladies and gentlemen, ridic acest pahar în sănătatea doamnelor și domnișoarelor aici de față, care au îndurat cu atâta bărbăție încercările prin care am trecut — deasemenea și pentru domnul Marcel Dunot, al cărui curaj și ingeniozitate ne-au scăpat de la moarte.

— Ura! Trăiască Marcel Dunot!

Tânărul emoționat, nu spunea altceva decât;

— Mulțumesc.. mulțumesc, domnilor.

În clipa aceea gândurile lui erau departe. Se vedea parcă la Saint-Quentin.. vedea chipul blând și drag al Denisei Pordon și-și zicea că pentru ea ar fi putut face lucruri de o mie de ori mai dificile.

Se așezară toți, afară de baronul Fanshaw care veni la Marcel și-i zise numai atât

— Dă-mi voie să-ți strâng mâna. Aș fi dorit să-mi dea Dumnezeu un fiu ca D-ta. Acum, dacă ești dispus, să mergem să vorbim cu comandantul fortului căci sunt foarte obosit și aș vrea să mă odihnesc puțin.

Să mergem, răspunse Marcel.

Se îmbrăcă numaidecât cu blana împrumutată de birtaș și ieși din hotel însoțit de baron, James Corfe și Gérard Broomley.

Fortul Circle-City e ridicat în vârful unei coline, înaltă de vreo trei sute de metri, la o depărtare de peste două mile de orășel.

Le trebuiră mai bine de două ore ca să ajungă. Santinela de la poarta exterioară îi duse imediat la maiorul Atkinson, comandantul fortului.

Acesta îi primi cât se poate de bine, mai ales că-l cunoștea pe baronul Fanshaw, și după ce ascultă tragica poveste a supraviețuitorilor lui Gold-Bottom, îl felicită mai întâi pe Marcel Dunot pentru curajul și bărbăția lui, apoi le zise:

— Voi gentlemeni, va trebui să vă petreceți iarna la Circle-City, ceea ce nu e o plăcere, credeți-mă Știu din experiență căci este așa a treia de când sunt aici. Va fi imposibil să plecați. Yukonul e pe jumătate plin de ghețuri și peste câteva zile va fi complet înghețat. Aș putea să cer prin telegraf să vi se trimită de la San-Michael un vapor, dar până să sosească râul va îngheța de tot.

Credeți-mă că regret din suflet întâmplarea aceasta, n-aveți însă ce face. Sunt de părere că tot mai bine e să

petrecețî o iarnă la Circle-City decât să fi murit asasinați — ceea ce era cât pe-aci să vi se întâmple — încheie zâmbind maiorul Atkinson.

— Să stau opt luni aici! Ce nenorocire! se tângui Gérard Broomley.

— O să murim de plictiseală, murmură baronul Fanshaw.

— Și eu, care trebuie neapărat să fiu la Frisco peste o lună, ca să pun în circulație acțiunile terenurilor aurifere pe care le-am cumpărat! Sunt ruinat... complet ruinat! bombăni James Corfe înfuriat.

Numai Marcel Dunot nu zicea nimic. Chibzuia.

— Aveți benzină pe aici? îl întrebă el deodată pe maior.

— Da, ba mai avem și un motor care ne slujește la producerea electricității pentru iluminat. Dar de ce mă-ntrebi?

— Stați că vă spun acum. Îmi puteți da cinci sute de litri de benzină?

— Cinci sute de litri? Ce să faci cu ea?

— Să umplu rezervorul bărci cu motor cu care am venit Dacă-mi dați ce vă cer plec singur cu barca la San-Michael.

— Dar dacă te prinzi în ghețuri?

— Ies eu din ele. Cu barca străbat lesne.

— D-ta știi, domnule, că-ți primejduiești viața?

— N-ar fi pentru prima oară.

— Ești hotărât s-o faci?

— Da!

— Iarna la Circle-City trece repede. Avem distracții; tobogan, patinaj, curse de săniuțe — o să vezi!

— Sunteți foarte amabil, domnule, dar sunt nevoit să plec.

— Și eu! strigă James Corfe. Trebuie să depun peste cinci milioane de dolari la bursa din San Francisco!

— Eu trebuie să pedepsesc un ticălos, un criminal care a asasinat un prieten de-al meu și a încercat să mă omoare și pe mine. De aceea v-aș fi foarte recunoscător domnule miaor, dacă mi-ați da cele cinci sute de litri de benzină de care am nevoie.

— Cinci sute de litri.... e cam mult. În sfârșit, domnule Dunot, ar fi nedrept din partea mea ca, în urma celor ce ai făcut, să te refuz... Țin însă să-ți spun încă odată că-ți pui viața în primejdie.

— Știu și vă mulțumesc pentru grija pe care mi-o purtați, dar nu pot face altfel, credeți-mă domnule maior.

— Te însoțesc mister Dunot; îți dau o mie de dolari dacă mă iei și pe mine! strigă James Corfe.

— De ce nu! Te iau, dar nu primesc nimic. Eu nu sunt companie de navigație ca să-mi plătești bilet de drum.

— Mulțumesc! mulțumesc! Ești un adevărat gentlemen. Ce păcat că nu ești american!

— Prefer să fiu francez, domnule Corfe...

— Așadar, ne-am înțeles, zise maiorul. O să dau ordin să vi se pună la dispoziție benzina, două lăzi cu conserve, trei galoane cu alcool și trei saci cu cartofi; te rog să le primești în dar de la mine, deasemenea și un săculeț cu cafea, care cred că vă va prinde foarte bine. În schimb, îți cer ca îndată ce vei dispune de timp, domnule Dunot, să-mi scrii cum a fost călătoria între Circle-City și San-Michael. Îmi pare rău că nu vă pot însoți și eu. Cât despre Dv., domnilor și despre doamnele care sunt cu Dv., voi pune imediat să vi se pregătească, aici în fort, camere, unde veți fi mai bine găzduiți decât în oricare hotel din oraș.

Cu un gest, maiorul nu îngădui celor de față să-i mulțumească și-și luă rămas bun.

Restul zilei Marcel și-l întrebuință transportând în barcă bidoanele cu benzină și proviziile oferite cu atâta bunăvoință de comandant. Cu ajutorul unor soldați puși la dispoziție de maior, activitatea se termină repede.

Marcel cumpără și câteva haine îmblănite, apoi controlă motorul. Funcționa de minune.

După ce toate fură puse la punct, se duse împreună cu James Corfe să-și ia rămas bun de la maiorul Atkinson și de la tovarășii săi de călătorie.

Scena fu înduioșătoare. Marcel trebui să se sărute cu toți iar ochii femeilor erau scăldați în lacrimi.

Kate Fanshaw izbucni în plâns și mistress Kennedy-Purvis îl strânse la pieptul ei voluminos, apoi zise uscățivului ei soț:

— Asta zic și eu bărbat, nu papă-lapte ca tine...

În sfârșit, după ce băură un punci de adio împreună cu cei șase ofițeri ai garnizoanei și mulțumi încă o dată maiorului Atkinson, Marcel Dunot și James Corfe părăsiră cortul.

Cu vântul biciuindu-le fața, cei doi bărbați se îndreptară spre râu. În timp ce James Corfe spărgea pojghița de ghiață care se prinsese în jurul bărcii, Marcel puse motorul în funcțiune. Mânată de curent barca porni.

Zi și noapte, șubredul vas pluti printre sloiuri. Trecu rând pe rând prin toate forturile: Yukon, Hamelin, Rempart, City, Weare, se înțepeni vreme de trei ceasuri pe un banc de ghiață în fața lui Newikakal, trecu pe lângă golful Koyukuk, a orășelelor acoperite de zăpadă Antik și Clark și după treisprezece zile ajunse la țintă. Nu mai aveau decât trei litri de benzină.

Slabi, prăpădiți, cu picioarele aproape înghețate, cu mâinile pline de crăpături și degerături, Marcel Dunot și James Corfe erau cu desăvârșire istoviți.

Se opriră două ceasuri la Kulik, apoi porniră spre San-Michael, aflat la zece mile de acolo.

Văzură un vapor mare ancorat în radă, gata de plecare.

Manevrând cu dibăcie, Marcel acostă barca lângă scăricica fixată de flancul Olympiei — cum se numea vaporul — și urmat de James Corfe urcă pe punte.

Cerură să vorbească numaidecât cu comandantul vasului. Acesta înștiințat prin telegraf despre drama petrecută pe Gold-Bottom, îl felicită pe Marcel pentru vitejia și curajul lui și le puse amândurora câte o cameră la dispoziție.

După două ore, Olympia ridică ancora și porni spre San-Francisco.

Marcel Dunot se folosi de cele două săptămâni cât ținu drumul ca să-și vină în fire. Se plimba toată ziua pe punte și în curând fu iar rumen și în putere, așa că, în ziua de 29 septembrie, când vaporul trecu de strâmtoarea Golden-Gate, tânărul francez nu mai simțea nimic din oboseala acumulată.

Își luă rămas bun de la James Corfe și se duse la Californian Bank unde își preschimbă cecul într-o scrisoare de credit, valabilă la toate băncile din lume.

Liniștit dinspre partea asta, cercetă care vapor pleacă mai curând spre China. Știa că Mac Farlan părăsise Colon pentru Shangai, unde trebuia să susțină un meci de box cu Tiu-Na-Ma. Marcel se gândi că numai la Shangai ar putea lua urma mulatrului.

De la San Francisco pleacă foarte multe vapoare spre China și Japonia, avea deci de ales.

A doua zi chiar, tânărul francez plutea spre Yokohama, Kobe, Nahasaki și Shangai la bordul vaporului japonez Kanagawa-Maru.

Îmbrăcat elegant, cu chipul zâmbitor și semeț, Marcel nu mai semăna defel cu minerul jerpelit și murdar de acum câteva săptămâni.

Un singur gând îl urmărea deocamdată: să-l găsească pe Mac Farlan ca să-l răzbune pe Louis Harty și să se reîntoarcă apoi în Franța.

Era acum bogat și se simțea în stare de fapte mari.

Și-apoi, cine știe! Întâmplarea joacă un rol atât de mare în viața omului... Cu puțin noroc, ar putea chiar să spere că...

Să spere ce? Nu cuteza să-și mărturisească, dar un cap blond de fată îi apărea mereu înaintea ochilor...

După ce vaporul se opri, rând pe rând, la Honolulu (insula Sandwish), Yokohama, Kobe și Nagasaki, străbătu marea Chinei în patruzeci și opt de ore și ancoră la gurile lui Yang-Tse-Kiang.

O șalupă cu aburi îi duse pe călători, între care și Marcel, în lungul Bund-ului, cum se numește cheiul din Shangai și-i debarcă în port.

După ce trase la unul din hotelurile orașului — și sunt destule în Shangai — tânărul francez plecă fără zăbavă să afle noutăți despre Mac Farlan. Se duse mai întâi la consulatul Statelor-Unite și, fără să spună pentru ce, rugă să i se indice unde ar putea da de celebrul boxeur.

— Aha! ești pesemne și D-ta unul din numeroși admiratori ai lui Mac Farlan, îi zise zâmbind funcționarul. Fiindcă, trebuie să știi că mai tot Shangai-ul îl admiră. L-a învins până și pe faimosul Tiu-Na-Ma, de care erau atât de mândri chinezii; fără să...

— Mă rog, Mac Farlan e tot în Shangai? îi tăie scurt vorba Marcel.

— Tocmai voiam să-ți spun: fără să țină seamă de simpatiile pe care și le-a câștigat aici, viteazul campion și-a dat seama că nu poate rămâne toată viața la Shangai. A stat doar patru luni și jumătate, ceea ce e foarte mult pentru un om atât de căutat de o lume întreagă.

Se vede că chipul lui Marcel era atât de amenințător în clipa aceea, încât admiratorul lui Mac Farlan încheie

repede cu vorbele:

— În sfârşit, Mac Farlan ne-a părăsit ieri, plecând la Vladivostok, de unde se va duce cred, la Moscova, ca să ia parte la un meci împotriva rusului Kallubry.

— Da? făcu Marcel îngălbenindu-se. A plecat, desigur, cu trenul, nu-i aşa?

— Nu, cu vaporul... cu... stai să-mi aduc aminte... Da, da, cu vaporul german Zieten... — Union Sporting Club, societatea din care fac şi eu parte, a trimis o delegaţie pe vapor ca să-i ureze drum bun.

— Mul... mulţumesc, bângui Marcel, salută şi ieşi repede din birou.

Avea acum un singur gând: să ajungă cât mai curând la Vladivostok şi să sfârşească odată pentru totdeauna cu Mac Farlan.

Alergă în port.

Toată ziua nu făcu altceva decât să caute un vapor care să-l ducă la Vladivostok.

Nu găsi nici unul. Abia peste şapte zile pleca unul cu destinaţia Rusia.

Îl cuprinse o mânie turbată. Şi de data aceasta, Mac Farlan îi scăpa printre degete...

IX

La firile energice şi tari ca a lui Marcel Dunot, descurajarea nu ţine mult, astfel că tânărul francez îşi reveni repede. Avea în buzunar scrisoarea de credit pentru 300.000 de franci şi colindase destul lumea ca să ştie că banul face multe, dacă nu chiar tot.

Deoarece nu exista nici un vapor care să plece la Vladivostok, va închiria unul chiar de ar fi să-şi dea şi ultimul gologan.

Se îndreptă spre o clădire mare de pe chei, pe care văzu o firmă cu litere de-o şchioapă:

A—TIE—SONG
Închirieri de vapoare,
Furnizorii Curţii Imperiale

— Am găsit ce căutam ! își zise el, și fără să se codească intră.

Câțiva chinezi, îmbrăcați în mătase neagră și cu inele enorme în degete, stăteau și discutau la niște birouri mari de mahon, în timp ce un lungan, murdar de cerneală pe mâini, desena niște semne ciudate pe o foaie mare de hârtie.

În fund un chinez cu pântecele enorm și nasul coroiat, asculta cu luare-aminte ce vorbeau compatrioții săi.

La vederea lui Marcel Dunot, individul întoarse capul.

— Ce dorești ? îl întrebă în franțuzește.

— Aș vrea să plec la Vladivostok, dar cât mai curând cu putință.

— Foarte bine. Avem vaporul Argo, al lui Chinese and Manchurian Steampship Co, care pleacă peste șase zile. O să-ți opresc un loc.

— Nu-mi trebuie, eu vreau să plec chiar astăzi.

— Nu se poate.

— Atunci o să închiriez un vapor, oricât ar costa !

— Hm... Nu știu nici unul... Stai... ar fi Ceylon, dar descarcă niște șine și nu va termina decât mâine seară, cel mai devreme. Și Ceylon e un foarte bun vapor.

— Tot ce se poate, numai că eu vreau să plec astăzi, nu mâine. Ceylon al Dv. își va sfârși de descărcat ce mai are după ce se va întoarce de la Vladivostok.

Chinezul zâmbi.

— Imposibil, domnule ! Șinele sunt pentru calea ferată chineză, care are nevoie de ele. Gândește-te și D-ta : o întârziere de o săptămână ! Nu, nu, cu neputință. Așteaptă până mâine ; îți dau cuvântul meu că la ora șase fix veți putea ridica ancora.

— Eu astăzi vreau să plec, nu mâine. Altceva n-ai ?

— Nu, și dă-mi voie să-ți spun că nu vei găsi ce cauți în momentul de față la Shangai. Cunosc toate vapoarele care se află acum în port ; nici unul din ele nu poate pleca :

Ceylon descarcă marfă ; Wabrus și Gambia deasemenea ; City of Cambridge e închiriat pentru Europa, London tot așa ; Tasmania, Lord-Nelson la fel. Altele nu cred să mai fie. Ascultă ce-ți spun eu, domnule : așteaptă să pleci mâine cu Ceylon. Dacă vrei, voi da ordin să grăbească descărcarea, poate să fie gata până la amiază. Și o să-ți fac un preț convenabil : 1500 de lire cel mult.

„Și în vremea asta Fred Mac Farlan a șters-o!" își zise Marcel.

— Nu, răspunse el hotărât, astăzi vreau să plec — și-o să plec! Salutare!

Și Marcel ieși din birou, lăsându-l pe chinez uluit.

Tânărul își reîncepu plimbarea pe chei. Domnea aici o forfoteală și o gălăgie grozavă. Scârțâitul macaralelor și fluieratul sirenelor îți spărgeau urechile.

Marcel se întreba ce are să facă; din ce se gândea mai mult, se încredința că propunerea chinezului era cea mai rezonabilă.

Totuși, înainte de a se hotărî, își zise că n-ar strica să mai facă o ultimă încercare.

Ajunse la capătul cheiului și văzu un vaporaș de vreo 12 000 tone, cu coșul galben încercuit cu roșu. Citi la pupa cuvintele: Tasmania London.

Micul vapor părea pustiu pe lângă agitația care domnea pe celelalte. Pe punte dinainte, câțiva marinari își întindeau rufele la uscat. Un bărbat voinic, cu chipiu galonat pe cap — căpitanul probabil — se uita nepăsător la ei.

Marcel își aminti că agentul de vapoare îi spusese că vaporul era închiriat pentru Europa.

Vru totuși să-și încerce norocul.

Trecu puntea care lega vasul de chei și se apropie de căpitan.

— Bună ziua, domnule, îi zise el. Am onoarea să vorbesc cu comandantul Tasmaniei, dacă nu mă-nșel?

— Da, eu sunt, numele meu e John Clayton Mitchell. Cu ce te pot servi?

— Mi s-a spus că Tasmania a fost închiriat pentru un drum în Europa; e adevărat?

— Ar fi cam greu, râse căpitanul. Abia l-am adus de la Londra până aici, să-l mai duc îndărăt... nu știu zău cum aș face-o. A cam îmbătrânit, săracul!

Nu, domnule, Tasmania a fost închiriat pentru o cursă la Saigon ca să transportăm opt sute de tone de antimoniu și s-aducem de acolo o mie de tone de orez.

Vrei să vii cu noi? Trebuie să știi însă că nu prea sunt elegante cabinele noastre. Da, vaporașul nostru nu e un transatlantic!

— Vreau să merg la Vladivostok, zise simplu Marcel.

Hotărât, căpitanul era un om vesel din fire.

— Hahaha! râse el cu hohote. La Vladivostok, ai? Păi bine, tinere, ce-are a face Saigonul cu Vladivostokul?

— Uite ce e, căpitane: interese grave mă silesc să plec chiar astăzi spre Vladivostok. Or, nu e nici un vapor până peste şase zile.

— Ai parale?

— Da.

— Atunci închiriază unul. Ar fi singurul mijloc.

— N-am găsit niciunul, deşi caut de azi dimineaţă.

— Tot ce se poate, ai nimerit prost. Nu prea sunt vapoare în Shangai în momentul de faţă.

— Îl iau cu chirie pe-al D-tale, propuse Marcel Dunot fără să clipească.

John Clayton râse şi mai cu poftă.

— Hahaha: Nu cumva eşti francez? Da? Îmi închipuiam eu! Francezii ăştia te iau la sigur... Dar îmi pare foarte rău, tinere... Am semnat ieri un contract de închiriere cu casa Sing-Lang-Hai din Saigon.

— Chiar dacă îţi ofer preţ dublu? stărui Marcel.

— Mi-ar părea şi mai rău! E însă cu neputinţă, contractul a fost înregistrat la consulatul Marii Britanii.

— Ah! făcu Marcel deznădăjduit. Şi nu poţi cu nici un chip anula contractul?

— Nu, fiindcă Sing-Lang-Hai m-ar da în judecată.

— Plătesc eu despăgubirile.

— Până atunci va încărca marfa pe vapor şi n-aş putea ridica ancora. Ţi-ai cheltui banii degeaba.

— Dacă m-aş duce să-l rog eu pe Sing-Lang-Hai să rezilieze contractul, crezi că ar vrea?

John Clayton râse iar.

— Hahaha: Se cunoaşte că nu ştii cine e Sing-Lang-Hai! Antimoniul trebuie să sosească mâine din Han-Keou. Are contract cu un client din Saigon să-i livreze marfa în zece zile. N-o să renunţe el pentru mutra D-tale...

— Aşa e, ai dreptate căpitane. Mulţumesc...

— N-ai pentru ce!

Marcel salută şi se îndreptă spre puntea care lega vasul de chei. Deodată îl auzi pe căpitan strigând:

— Ei, mister frenchman, (domnule francez) ia vino-ncoa!

Dintr-o săritură Marcel fu lângă el.

— Am uitat să-ţi spun un lucru. Parcă ziceai că ai parale?

— Da, răspunse Marcel mirat, de ce?

— Uitasem să-ţi spun că în contractul meu de închiriere e o clauză de reziliere, una singură...

— Care?

— Contractul cade în cazul în care vând vaporul. Eu...

— Ţi-l cumpăr! strigă Marcel.

— Vezi că e cam scump. Preţul fierului a crescut simţitor. Şi-apoi, „Tasmania" îmi aduce un câştig foarte bun fiindcă...

— Cât ceri pe el?

— Hm... un vas de douăzeci de ani... trainic... duce bine la drum... consumă mai nimic...

— Te-am întrebat cât ceri? spuse nerăbdător Marcel.

— Păi... zise John Clayton devenind serios, să-mi dai... să-mi dai cincisprezece mii de lire sterline. E aproape degeaba...

Marcel Dunot se îngălbeni.

— Căpitane, făcu el hotărât, n-am decât douăsprezece mii, dacă vrei atât, bine, dacă nu, nu...

John Clayton nu-i răspunse imediat. La drept vorbind, vaporul nu făcea nici o sută de mii de franci şi preţul oferit de Marcel aducea un câştig enorm căpitanului.

— Ştii ce? zise el, îmi placi, tinere. O să-mi dai cât ai şi pentru rest, îmi rămâi dator. Pun ipotecă pe vapor. După cum vezi, sunt om de-nţeles, nu-i aşa? Aşa suntem noi marinarii. Ne trage toată lumea pe sfoară.

— Bine, mă învoiesc, făcu hotărât Marcel şi-şi strânseră mâinile.

— Când vrei să pleci? îl întrebă Clayton ascunzându-şi cu greu bucuria.

— Îndată ce se va putea.

— Well! Mă duc să dau ordin şefului mecanic. Peste două ore plecăm. Atât ne trebuie, să punem cazanele sub presiune.

Până atunci hai la Consulatul britanic să facem contractul de vânzare. Pe urmă îl voi înştiinţa pe Sing-Lang-Hai şi, la drum! Îţi convine?

— Yes! răspunse scurt Marcel.

După cum spusese căpitanul, după două ore „Tasmania" porni din golful Yang-Tze-Kiang şi o luă spre nord, spintecând undele murdare ale Mării Galbene.

În picioare, lângă căpitan, pe puntea de comandă, Marcel Dunot se gândea cu tristeţe că nu-i mai rămăseseră decât unsprezece lire sterline.

„Nu face nimic, îşi zicea el. Când voi ajunge la Vladivostok o să vând vaporul căpitanului Clayton. Chiar în pagubă, tot o să-mi rămână atât cât să am cu ce să mă întorc în Franţa."

Cu toate laudele lui Clayton, „Tasmania" era o „rablă". Se legăna îngrozitor pe valuri şi înainta cu încetineala unei broaşte ţestoase.

— Ce dracu căpitane, parc-am sta în loc! zise necăjit Marcel.

— Ţi se pare! Înaintăm cu o viteză de cel puţin opt noduri (cincisprezece kilometri) pe oră.

— Opt, zici? Dar vapoarele care fac cursa între Shangai şi Vladivostok cât fac?

— Depinde de vapor, răspunse fără să se tulbure Clayton.

— Bine, bine, dar acela care a aplecat ieri:

— Ieri? zici? Stai... a, „Zieten"! Păi ăsta e unul din cele bune... cred că face peste douăsprezece.

— Atunci nu ne va fi cu putinţă să-l ajungem! strigă Marcel disperat.

Căpitanul ridică braţele.

— S-ajungem pe „Zieten" care a plecat cu treizeci de ore înaintea noastră? Chiar de-am da foc să crape cazanele tot nu putem face mai mult de douăsprezece noduri pe oră, mister Dunot; vaporul nostru nu e rapid, asta trebuia să ţi-o închipui de la început.

— Ştiu, trebuie însă să facă neapărat cincisprezece noduri.

— Imposibil:

— Noi francezii nu ştim vorba asta! Dă ordin fochistului să înteţească focul, ai înţeles? Dacă ajungem în acelaşi timp cu „Zieten" la Vladivostok, îţi dau jumătate din vapor, iar jumătatea ecalaltă o dăruiesc marinarilor.

— Cred că nu vorbeşti serios, domnule Dunot, zise căpitanul neliniştit.

— Ba foarte serios... Hai cu mine, jos, la maşini.

Englezului îi pierise pofta de glumit.

— Şi dacă nu vreau să-ţi fac pe plac?

— Îţi zbor creierii? Hai! Şi nu cumva să încerci ceva împotriva mea!

Căpitanul îşi dăduse seama, din tonul cu care fuseseră spuse aceste cuvinte, că orice împotrivire era zadarnică.

Cu capul plecat se luă după Marcel.

Coborâră amândoi la cazane, unde patru inşi, goi până la brâu şi plini de sudoare, îndesau cărbunii.

— Băieţi, le zise Marcel, cred că ştiţi că am cumpărat vaporul şi că sunt acum stăpânul „Tasmaniei". Trebuie să fiu neapărat, în cel mai scurt timp, la Vladivostok. Dacă ajungem în mai puţin de cinci zile acolo, vând vaporul şi vă dau jumătate din banii obţinuţi pe el.

Aşadar, daţi zor şi nu economisiţi cărbunii. Voi da ordin să vi se dea raţia de vin şi rachiu dublă.

— Hurrah, for the new captain! (Trăiască noul căpitan), strigară fochiştii într-un glas şi începură să îndoape cuptoarele.

Târându-l pe căpitanul Clayton, uluit, după el, Marcel intră în sala maşinilor şi repetă mecanicilor ceea ce spusese fochiştilor, stârnind şi aici acelaşi entuziasm.

Maşinile începură să se învârtească nebuneşte.

Întregul vapor duduia sub puterea şi iuţeala elicelor, pe când trâmbe groase de fum se ridicau prin coş risipindu-se apoi în vânt.

Marcel Dunot şi căpitanul urcară pe punte. Rezemaţi amândoi de drugul de fier al parapetului, priveau zarea în tăcere.

— Cu ce viteză mergem? întrebă în cele din urmă tânărul.

— O să-ţi spun îndată, zise căpitanul, şi duse fluierul la buze. Doi marinari veniră în fugă.

Clayton le porunci să măsoare viteza. Se întoarse după câteva minute însoţiţi de un ofiţer.

— Ei? întrebă căpitanul.

— Unsprezece noduri, răspunse locotenentul. Frumoasă viteză!

— Cred şi eu! Vezi, domnule Dunot! Ce-ţi spuneam eu? Mai mult de atât nu se poate. „Tasmania" nu e un transatlantic!

— Bine, bine, făcu Marcel furios, văzând că toate eforturile lui erau fără folos.

În momentul acela veni şi şeful maşiniştilor pe punte.

— Eşti mulţumit, sper, de viteza pe care am dat-o vaporului, domnule Dunot? zise el încântat ca de o mare ispravă.

— Cum vrei să fiu când ne trebuie cel puţin patrusprezece noduri, nu unsprezece? răspunse Marcel necăjit.

— Da? Ei bine, eu mă însărcinez s-o măresc cu încă două. Cazanele sunt bune, domnule căpitan?

— Hm... da, cât se poate de bune, făcu Clayton cu gura pe jumătate.

— Au fost controlate de curând? urmă maşinistul.

— Acum un an, cu trei luni înainte de-a fi fost d-ta angajat, răspunse Clayton care mintea cu nerusinare.

— Atunci putem să-i dăm drumul!

— Mă întreb ce-are de gând să facă... murmură Clayton, căci nu cutezase să spună de faţă cu Marcel că de doisprezece ani, de când fuseseră montate cazaele, n-au fost controlate nici măcar o singură dată. Controlul vapoarelor nu e defel sever în porturile Chinei.

De aceea, Clayton nu prea avea încredere în trăinicia cazanelor „Tasmaniei". Dar ce putea face? Marcel nu-l slăbea o clipă din ochi, pentru simplul motiv de a avea cine să-i spună care e viteza vaporului.

În vremea asta, „Tasmania" îşi iuţea din ce în ce mersul. De la cazane se auzea un sfârâit strident care făcea să tremure până şi parapetul care înconjura puntea.

Jerbe de flăcări gălbui, amestecate cu vârtejuri de fum, se înălţau pe coş.

Vopseaua se topea de căldură şi se prelingea.

— Afurisitul de maşinist a turnat petrol în cuptoare! mormăi Clayton îngălbenindu-se la faţă.

Nu ştia însă că maşinistul deschisese în acelaşi timp supapa de siguranţă.

„Tasmania" duduia sărind pe valuri.

— Patrusprezece noduri şi o zecime! E admirabil! strigă locotenentul încântat.

Dar de abia sfârşi vorba şi vapórul se cutremură sub picioarele lor. La mijloc, aproape de coş, se ivi un crater, un val de flăcări izbucni şi se auzi o bubuitură grozavă. Despicat drept în două, „Tasmania" se cufundă în mijlocul unui nor de aburi alburii.

Cazanele explodaseră!

X

Sunt situaţii în care energia cea mai tenace, voinţa cea mai puternică nu poate opune împotrivire.

De luni de zile Marcel Dunot îl urmărea pe Fred Mac Farlan, faimosul campion de box, şi ca să-l ajungă străbătuse atâta cale. Nenorocul făcuse ca Marcel s-ajungă la Shangai la douăzeci şi patru de ore după plecarea acestuia spre Vladivostok. Totuşi, fără să se descurajeze, tânărul îşi cheltuise toată averea ca să cumpere un vapor pentru a ajunge la ţintă.

Or, fatalitatea făcea acum ca „Tasmania" să nu poată suporta presiunea cerută de Marcel şi vaporul se scufundase într-o clipită.

Sărmanul băiat, care se afla pe punte, văzu roşu înaintea ochilor şi se simţi târât de un puhoi de flăcări. Vru să ţipe, să se agaţe de ceva, dar zadarnic.

Azvârlit în aer de explozie, căzu ca un bolovan în valurile spumegânde.

Totul se petrecuse în numai câteva secunde.

Ameţit neştiind în realitate ce s-a întâmplat, Marcel îşi reveni la atingerea apei.

Căzătura fusese atât de grozavă încât se scufundase la zece metri sub apă.

Deşi cu mădularele aproape frânte, reuşi, cu o sforţare neînchipuită, să iasă la suprafaţă şi simţi o arsură grozavă la cap.

Deschise ochii.

Oceanul era pustiu.

Din „Tasmania" nu mai rămăseseră decât vreo câteva bucăţi de scândură afumate şi vreo zece cadavre aproape carbonizate, printre care şi al căpitanului Clayton.

Vreme de câteva secunde, Marcel simţi o disperare adâncă. Era zdrobit tot de violenţa exploziei şi cu greu putea face mişcările trebuincioase ca să se menţină la suprafaţă. I se părea că faţa, capul, trupul îi erau în flăcări.

Încă un minut sau două şi puterile îl vor părăsi complet.

Atunci, pentru ce să-şi mai prelungească agonia? Mai bine s-o sfârşească mai repede.

Înainte de a muri, Marcel Dunot îşi reaminti toate întâmplările prin care trecuse: plecarea lui din Saint-Quentin şi... Denisa Pordon — pe care n-o s-o mai revadă niciodată.

Se cutremură.

„Nu... îşi zise el, nu vreau să mor... Ar fi o laşitate din partea mea... Atâta vreme cât mai e o scânteie de viaţă în mine, trebuie să sper... Voi face tot ce se poate ca să scap..."

Îşi încleştă fălcile, înotă la un colac de salvare care plutea la câţiva metri de el şi reuşi cu anevoie să şi-l treacă pe sub subţiori. Răsuflă uşurat şi se lăsă dus de apă, cu braţele legănate, cu capul pe spate.

Din fericire marea era liniştită.

Treptat, treptat, Marcel simţi că-i revin puterile. Capul îl durea însă cumplit. Duse mâna la creştet şi constată cu groază că nu mai avea nici un fir de păr! Focul i-l arsese până la rădăcină şi-i pârlise pielea capului.

— Frumos trebuie să mai fiu! mormăi el. În sfârşit, să nu mă mai gândesc la asta, deşi mă doare al dracului... Dacă aş putea să dau de vreo scândură ca să încalec pe ea, zău c-aş dormi... sunt rupt de oboseală.

Lemne se aflau destule, aşa că Marcel găsi repede o bucată de uşă şi se urcă pe ea. Rămase astfel, plutind pe undele potolite ale mării.

Uşurat într-câtva şi oarecum odihnit în poziţia aceasta, lăsă privirile să i se piardă în depărtare.

Soarele se lăsa spre asfinţit.

Închise ochii şi aţipi.

O izbitură în creştet îl trezi brusc.

Tresări atât de tare încât scândura alunecă de sub el.

„Să mă fi lovit un rechin?" se întrebă el cu groază.

Privi în jur.

Era noapte.

Cerul senin şi înstelat îngădui însă lui Marcel să vadă la un metru de el cadavrul locotenentului „Tasmaniei".

Nenorocitul ar fi scăpat probabil şi el cu viaţă dacă nu i-ar fi sfărâmat ţeasta o tablă de fier aruncată de explozie. Legănat de valuri, cu faţa întoarsă spre cer, cu barba şi părul împrăştiate pe chipul ca de ceară, era grozav la vedere.

Cu toată oboseala, Marcel făcu o sforțare și se îndepărtă înot cât putu mai mult. Se apucă apoi să caute o altă scândură.

Nu găsi însă nimic.

Cât ținu noaptea rămase treaz. Arsurile de pe cap îl usturau cumplit de la apa sărată de mare.

Fu însă și mai rău când se ivi soarele. Bietul băiat abiă se putea stăpâni să nu urle de durere. Rănile mâncate de sare și arse de soare îl ardeau.

Rămășițele „Tasmaniei" dispăruseră cu desăvârșire.

Cât cuprindeai cu ochii, oceanul era pustiu.

Marcel înțelesese că nu mai era scăpare și-și aștepta cu resemnare moartea.

Cel puțin suferințele vor lua sfârșit!

Își încrucișă brațele peste colacul de salvare și-și rezemă capul care îl ardea cumplit, cu gând să se odihnească nițel. Rămase astfel ceasuri întregi, fără să cugete, fără o mișcare, așteptându-și moartea.

Deodată i se păru că aude voci.

— Hei! Hei!

Crezând că visează, ridică încet capul.

„Sunt nebun!" își zise el.

Dar nu se înșela. La vreo cinci sute de metri de el, o corabie cu trei catarge, cu pânzele negre și cârpite care se zbăteau în bătaia vântului, stătea în loc.

Pe funii, se vedeau felinare aprinse. Marinarii adunați la pravă se uitau curioși în direcția lui Marcel Dunot spre care se îndrepta acum o luntre cu patru oameni.

Marcel simți cum îi revin puterile. Începu să înoate spre luntre, unde ajunse în câteva minute.

Patru mâini zdravene îl traseră la bord și-l lăsară jos, în luntre. I se vorbi într-o limbă pe care n-o cunoștea.

— Eu francez! Francez! „Frenchman"! „Franceze"! strigă el.

— Da, da, franțos! răcniră în cor cei patru marinari și, rânjind cu gura până la urechi, strânseră mâinile naufragiatului.

Unul din ei îi întinse o ploscă plină cu rachiu, făcându-i semn să bea. Marcel duse plosca la gură și sorbi o înghițitură dintr-o băutură care îi arse gâtlejul, în timp ce marinarii strigau mulțumiți.

— Bon, bon, franțos! Ruski! Ruski! Franțos, bon!

„Ce naiba or fi tot sporovăind ăştia?" Se întrebă el mirat.

Dar marinarii râdeau mereu şi vâsleau cu putere spre corabie.

Ajunseră în curând la marginea vasului de care atârna o scară de frânghie.

Cu toate că se simţea cu desăvârşire istovit, Marcel apucă scara şi în câteva clipe fu pe punte.

Văzu aci un individ voinic, încălţat cu cizme înalte şi având o căciulă cât o baniţă pe cap, care veni spre el şi-i spuse cu glas răguşit câteva cuvinte pe care nu le înţelese.

— Francez, sunt francez... zise Marcel străinului.

— Da? Foarte bine, răspunse omul în franţuzeşte. Să-ţi spun atunci unde te afli: la bordul balenierei „Rurik" din Vladivostok. Fii bine-venit. Mie îmi sunt foarte dragi francezii fiindcă şi bunica mea era franţuzoaică. Dar de unde vii, omule, te-a scalpat cineva?

— Nu, mi-a ars părul o explozie de pe vaporul pe care mă aflam şi...

— Aşa? Lasă că o să-mi povesteşti mai pe urmă; acum hai cu mine în cabină să te pansez.

Sfântă Fecioară! în ce hal eşti! Stai numai să dau ordin să pornească vasul şi sunt la dispoziţia d-tale.

Uriaşul mormăi ceva şi scoase un fluierat prelung. Marinarii se repeziră la pânze.

— Acum hai, zise omul apucându-l pe Marcel de braţ cu atâta putere încât acesta abia îşi putu stăpâni un ţipăt de durere.

Îl duse în cabină, un fel de cutie de la capătul punţii.

— Eu sunt căpitanul Ivan Tomanovsky, zise el aşezându-l pe Marcel pe o canapea fixată de perete.

Scoase apoi dintr-un dulap o lădiţă cu medicamente din care luă un borcănel cu alifie, vată şi feşe.

Îl unse pe Marcel pe cap cu alifie, puse deasupra un strat de vată şi-l pansă cu îndemânare.

— Aşa: Peste două săptămâni o să-ţi crească părul la loc, de asta să fii sigur — când spun eu ceva, ştiu ce spun. Stai acum frumuşel aici şi eu mă duc să-ţi trimit ceva de mâncare; pe urmă o să te duci să te odihneşti în cabina echipajului. Ai mai navigat până acum?

— Sunt la al treilea naufragiu.

— „Haraşo": Mi-au murit doi marinati de scorbut; o să-l înlocuieşti pe unul din ei. La Vladivostok o să te

dau jos. Ai nimerit bine. Războiul s-a sfârşit şi corabia e încărcată cu grăsime de balenă.

— Când ajungem la Vladivostok, căpitane? întrebă Marcel, care tot la Mac Farlan se gândea.

— Peste două săptămâni ori... peste o lună! Depinde de vânt, răspnse Tomanovsky ieşind pe uşă.

Se întoarse în curând urmat de bucătarul vasului, o matahală de om, murdar şi zdrenţăros, care aducea o strachină mare plină cu ciorbă, pe care Marcel o înghiţi cu lăcomie.

După ce se sătură, căpitanul îl puse să-i povestească pe larg ce păţise, ceea ce ţinu două ceasuri încheiate.

Frânt de oboseală, se duse la postul echipajului, o încăpere strâmtă de la baza catargului, unde domnea un aer îmbâcsit.

Vreo zece marinari, întinşi în nişte hamace murdare, sforăiau pe întrecute.

Unul din ei deschise ochii şi-i arătă lui Marcel un hamac gol în care tânărul francez se culcă şi adormi numaidecât. Se trezi după cincisprezece ore.

Era ziuă. Nu mai era nimeni în încăpere afară de el. Marinarii, adunaţi pe punte, înfulecau de zor nişte slănină cu mazăre.

Marcel Dunot sări din hamac şi ieşi afară.

Îi era foame.

Fără să facă mofturi, se aşezase lângă cazanul cu mazăre, scoase un cuţit ruginit din buzunar şi-l înfipse într-o bucată de slănină şi o duse la gură, pe când cu mâna cealaltă apucă un pesmet uscat de pe jos.

În jur toţi râdeau cu poftă şi glumeau pe socoteala lui, Dar fiindcă el nu înţelegea ce spun, îşi vedea tacticos de mâncare.

— La tumta are poft mare: zise cineva lângă el.

Mirat, tânărul întoarse capul şi văzu un individ la fel de voinic ca şi căpitanul, care îl privea batjocoritor.

— Da, aşa e, răspunse el, fără să-i pese de vorbele individului.

— Ta, ta! Mănânce mult... nu costă parale la tumta, zise iar omul, şi adăugă pe ruseşte ceva celorlalţi marinari care se puseră pe râs.

Stăpânindu-şi cu greu mânia, Marcel îl întrebă nepăsător:

— D-ta trebuie să fii german, nu e aşa?

— Ta, eu eşti de la Koenigsberg. Şi tumta franţuz?

— Aşa e, sunt francez, ai ghicit.

— Ştiu eu ce spun. Hoch! Hans Gufacht şti totdauna ce spune...

Germanul se sculă murmurând câteva cuvinte care îi făcură pe ceilalţi să se tăvălească de râs.

„Neamţul ăsta îşi bate joc de mine, îşi zise Marcel, dar nu face nimic, cine râde la urmă, râde mai bine..."

Se auzi fluieratul şefului de echipaj şi marinarii se împrăştiară pe punte, fiecare la treaba lui.

Deşi slăbit încă şi abia ţinându-se pe picioare, Marcel nu vru să se spună că mâncase de pomană.

Se duse deci la şeful de echipaj şi-i dădu să înţeleagă că ar vrea să i se dea şi lui de lucru.

Din fericire, marinarul ştia niţel englezeşte; îl sfătui pe tânărul francez să se mai odihnească o zi, două, dar acesta nu vru să-l asculte cu nici un chip. Fu trimis atunci să dea ajutor la catarg.

Pe când lucra, Marcel se gândea la situaţia în care se găsea.

Negreşit, era bucuros că scăpase cu viaţă, dar nu mai puţin adevărat că numai avea un gologan şi că ticălosul de Mac Farlan îi scapă printre degete.

„Rurik" cu tot vântul prielnic, abia se mişca, lucru ce-l făcea pe Marcel să turbeze.

Când se înseră se duse să cineze împreună cu ceilalţi marinari. Ca şi de dimineaţă, Hans Gufacht îl luă peste picior, în hazul celorlalţi care păreau că se tem de uriaşul acela şi râdeau la fiecare vorbă. Marcel fierbea de mânie, dar ştia să se stăpânească.

Părea că pansamentul francezului îl înveseleşte grozav.

Fără ca Marcel să ştie, îl poreclise „baba" şi cum îi vedea pe marinari adunaţi la masă, începea să facă haz pe socoteala lui.

— Aha, uite că a venit şi „baba", zicea el.

— „Baba" e supărată pe ziua de azi, pesemne că i-a furat cineva papagalul.

— Săraca „baba" şi-a pierdut ochelarii:

Şi marinarii râdeau de se prăpădeau.

Marcel Dunot părea că nu bagă de seamă. Avea de gând să se răfuiască el cu neamţul când vor ajunge la Vladivostok.

Hans Gufacht își sprăvi însă repede repertoriul. Acum nu mai râdea nimeni când îi zicea lui Marcel „baba". De aceea se hotărî să născocească altceva.

Într-o dimineață, pe când stăteau cu toții și mâncau, Gufacht se opri zâmbind provocator în fața lui Marcel.

— Știți ce m-am gândit azi-noapte, băieți? făcu el zâmbind.

— Ce? întrebară ceilalți curioși.

— Că franțuzul nu e o babă ci un țânc; o să-l fac acuși să sară coarda. Stați să vedeți ce haz o să facem.

Marinarii se priviră în tăcere. Marcel Dunot le era simpatic, pe când pe german nu-l puteau suferi și ar fi vrut să se sfârșească odată caraghioslâcul acesta.

Se temeau însă de Hans Gufacht pe care îl văzuseră zdrobind fălcile la câțiva.

— Știi tu cum cheamă la tine marinar? îl întrebă el pe Marcel legănându-se în fața lui.

— Nu.

— Hahaha: Ei zice la tine „baba".

— Zău?

— Da, dar eu găsește că tu seamănă mai bine cu un cupil... un cupil mare... haha:

Marcel rămase liniștit.

— Așa? făcu el fără să se tulbure.

Abia acum înțelegea glumele neamțului. Înghiți și zise iar:

— Zău?

— La tine este un cupil caraghioz ca toți franțuzii. Franțuzi toți caraghioz...

Marcel se îngălbeni, dar din pricina pansamentului care îi acoperea o parte din obraz nu se băgă de seamă.

Neamțul rânji uitându-se triumfător la ceilalți marinari care, stingheriți și curioși în același timp, se uitau în tăcere la ei, apoi luă de jos o bucată de frânghie și i-o întinse lui Marcel zicând:

— La tine ești un fetița mic... ia frânghie și sari nițel ca să faci plăcere la noi.

Marcel se ridică liniștit în picioare.

— Vrei adică să sar coarda?

— Ta, ta...

— Păi... nu știu.

— Nu face nimic... tu sare! se răsti neamțul la el amenințător.

— Şi dacă nu vreau?
— Eu stâlcesc în bătaie la tine...
Marcel izbucni în râs.

XI

Deşii nu pricepeau un cuvânt din cele ce vorbeau cei doi, marinarii de pe „Rurik" auzindu-l pe Marcel râzând, se priviră întrebător.

Era vădit că tânărul francez nu se supăra de glumele lui Hans Gufacht.

Acesta zâmbea încântat de sine.

— Uitaţi-vă băieţi, zise el marinarilor, francezul o să sară coarda. Hahaha:

Acum se isprăvise cu gluma.

— Şi zici că dacă nu vreau mă stâlceşti în bătaie? întrebă foarte serios Marcel.

— Aşa... hai, sare repede!

— Dacă te stâlcesc eu pe tine în bătaie, sări?

— Ce spus? strigă neamţul ameninţător.

— Te-am întrebat dacă după ce te-oi stâlci în bătaie o să sări? repetă Marcel foarte liniştit.

Hans Gufacht înţelese că Marcel nu glumea.

— O să... eu... oh!

Marcel se şi puse în gardă. Feri cu îndemânare lovitura neamţului şi îl lovi fulgerător cu pumnul lui ca de oţel.

Se auzi o bufnitură înăbuşită.

Hans Gufacht bătu aerul cu mâinile şi se prăbuşi pe punte, scuipându-şi dinţii.

Cu o repeziciune uimitoare, Marcel se aplecă, ridică de jos frânghia şi-l lovi pe neamţ peste faţă.

— Aha nemernicule, vreai să sar coarda, ai? Lasă că o să joci tu acum cum ţi-oi cânta eu! strigă el scrâşnind.

Spumegând de furie şi de ruşine, Hans Gufacht trase cuţitul de la brâu şi se repezi la Marcel.

Marinarii vrură să-i sară în ajutor.

De prisos!

Tânărul francez îl apucă de mână şi-l strânse cu atâta putere încât ticălosul scoase un urlet de durere şi scăpă cuţitul.

În aceeaşi clipă cu mâna stângă pe care o avea liberă, Marcel îi trase două palme zdravene.

Turbat de furie şi de ruşine, Hans Gufacht vru să se elibereze din strâmtoare. Zadarnic însă. Mâna lui Marcel asemenea unui cleşte de oţel, îi sfărâmase încheietura.

— Aşa ! Acum ridică frânghia : Ridic-o când îţi spun ! porunci Marcel neslăbindu-l din strânsoare.

Biruit de durere, gâfâind, Hans Gufacht se supuse. Se aplecă şi ridică frânghia.

— Bagă de seamă, îi zise Marcel ameninţător. O să-ţi dau drumul mâinii dar să nu încerci ceva, că te ucid pe loc... m-ai înţeles ? Şi-acum, hai, sari !

Ruşii stăteau înmărmuriţi şi priveau cu admiraţie la Marcel. Dar Hans Gufacht nu se mişcă ; ochii lui injectaţi de sânge aruncau în jur priviri sinistre.

Deodată îşi căută din ochi cuţitul. Îl văzu sub piciorul lui Marcel.

— Ei, sari ori nu ? se răsti acesta.

Cu dinţii clănţănind, neamţul se supuse. Luă frânghia în mână şi începu să joace în loc ca un urs legat de funie, pe când Marcel, care nu-l slăbea din ochi, bătea tactul cu pumnul.

Printre marinari se stârni un entuziasm de nedescris.

— Bravo, francezule :

— Ura !

— Ia uitaţi-vă cum mai ţopăie neamţul !

Doi marinari fugiră la postul de echipaj, veniră cu o armonică şi începură să cânte, pe când ceilalţi băteau din palme măsura.

Vreme de aproape un ceas, cu falca zdrobită, cu mâna sucită, cu capul în flăcări, Hans Gufacht ţopăi fără-ntrerupere în hazul marinarilor care aveau acum prilejul să se răzbune pentru tirania îndurată atâta timp. În cele din urmă, fluieratul şefului de echipaj, care îi chema la lucru puse capăt chinurilor nemernicului.

Asudând de oboseală şi furie, se apropie de Marcel şi-l şopti scrâşnind. :

— O s... o să răzbun eu... fi tu pe pace.

— Mă rog... n-ai decât ! răspunse francezul zâmbind ironic.

Zilele următoare neamțul își văzu de treabă fără să crâcnească.

La masă mânca în tăcere, apoi se ducea să se culce fără să spună un cuvânt.

Marcel îl observa pe furiș și se păzea. Părea însă că Hans Gufacht uitase umilința.

„Rurik" se apropia încet de Vladivostok.

Marcel nu-și găsea astâmpărul. Totuși se gândea cu ciudă că nerăbdarea lui nu avea nici un rost. Era mai mult ca sigur că nu-l va găsi pe Mac Farlan la Vladivostok.

Mulțumită însă unui vânt prielnic, baleniera trecuse de Strâmtoarea Coreei și plutea acum în Marea Japoniei. Dar deodată vântul se schimbă brusc tocmai când „Rurik" se afla la vreo sută de mile de Vladivostok.

Peste noapte izbucni furtuna.

Marcel Dunot, care dormea ca de obicei în hamacul lui, fu trezit de fluieratul șefului de echipaj. Alergă împreună cu ceilalți marinari pe punte.

Se îngrozi de ce văzu: corabia era aplecată într-o rână, gata să se răstoarne, pe când valurile înfuriate o izbeau din toate părțile.

Sus, între funiile catargelor, vreo zece marinari se trudeau să înțepenească mizena, fără însă să reușească.

Împreună cu marinarii pe care fluieratul șefului îi trezise din somn, Marcel se repezi la frânghiile care susțineau catargul cel mare și, fără să-i pese de vântul care-i umfla hainele și de ploaia care-l biciuia în față, ajunse la verge.

Se înțepeni bine în picioare și legă pânza udă și aspră, în care unghiile i se rupeau până la carne și care îi sfâșia degetele până la sânge.

Vreme de un ceas, clătinat încoace și încolo de hulă, cu mâinile însângerate, cu gura uscată și șalele frânte, luptă prin întuneric împotriva furtunii.

În cele din urmă izbutiră să lege pânza de verge.

Istoviți marinarii coborâră de pe catarg. Marcel era ultimul. Dar când fu să se dea Marcel în jos pe frânghii, când fu numai la doi metri de catarg, văzu un om repezindu-se spre el. Zări lucind lama unui cuțit. Nu-i fu greu să recunoască, după statură, pe uriașul Hans Gufacht. Se ținea între frânghii, tăindu-i calea.

Marcel Dunot înțelese.

Trase și el cuțitul de la brâu, încălecă pe una din verge și așteptă atacul germanului.

Mulțumiți că au scăpat de munca aceea grea, ceilalți marinari coborâseră pe punte fără să se uite în urmă, așa că Marcel Dunot și Hans Gufacht se găseau acum singuri între verge.

— Mi-ai căzut în mână, câine francez! Hai, vino dacă nu ești laș ca toți francezii! răcni germanul.

Marcel n-auzi decât cuvintele „laș" și „francez".

Scrâșnind din dinți fără să răspundă.

Totuși Hans Gufacht nu cuteza să-l atace; pentru aceasta ar fi trebuit să vină mai aproape și să dea drumul odgonului de care se ținea. De aceea încercă să-l provoace pe Marcel prin insulte, ca să înceapă el întâi atacul.

Trecu un minut, două...

Cei doi dușmani se observau.

Deodată, Hans Gufacht izbucni în hohote — un râs de nebun. Tăie o bucată de frânghie groasă și înghețată de vânt, lungă de vreo doi metri; o apucă de un capăt și-l izbi cu ea pe Marcel drept în creștet.

Marcel, care n-avusese cum feri lovitura, scoase un țipăt de durere.

— Porc de francez! Vino să-ți crăp capul, ticălosule, vino! răcnea germanul hohotind.

Ghemuit pe vergeaua alunecoasă, tânărul abia se mai putea ține, pe când Gufacht, în picioare și rezemat de odgonul care lega catargul, era oarecum în siguranță.

Marcel se pomeni iar cu o lovitură de funie în cap.

Totuși, își stăpâni durerea și nu scoase nici un sunet, pe când Hans Gufacht mârâia de bucuria trimfului.

Dar mârâitul i se opri în gât.

Dintr-o săritură, Marcel se ridică în picioare, cu riscul de a se prăbuși pe punte. O secundă rămase astfel în echilibru, ca un dansator pe sârmă, apoi, folosindu-se de o smucitură a vasului, se repezi la neamț.

Acesta n-avu când trage cuțitul pe care-l pusese la loc la brâu, căci Marcel se și năpustise asupra lui și-i înfipse cuțitul în inimă..

Hans Gufacht scoase un horcăit de moarte, scăpă odgonul din mână și se prăbuși în valuri.

Tânărul francez aruncă după el cuțitul plin de sânge și se duse încetinel jos pe punte.

Nimeni nu văzuse lupta pe viață și pe moarte care se dăduse între cei doi.

Fără să-i pese că era ud până la piele, Marcel se duse la postul de echipaj, se întinse îmbrăcat în hamacul lui și adormi numaidecât.

În zori, marea se liniști. Când se deșteptă și ieși pe punte, Marcel văzu că „Rurik" își vedea liniștit de drum. Șeful echipajului îi spuse că Hans Gufacht dispăruse, Marcel păru foarte mirat.

După trei zile, corabia acosta la cheiul Vladivostokului.

Înainte de a coborî pe chei, căpitnul dădu lui Marcel ca răsplată pentru munca și curajul lui o hârtie de zece ruble și-i strânse prietenește mâna.

Tânărul francez îi mulțumi călduros și porni în oraș.

Cea dintâi grijă a lui fu, să cercezeze ce e cu Mac Farlan, dar nimeni nu-i putea da un răspuns. Probabil că mulatrul nu se oprise la Vladivostok ci o pornise numaidecât spre Moscova.

Când se înnoptă, Marcel se duse la un han unde pentru o rublă și jumătate i se dădu de mâncare și un loc de dormit.

În cele trei săptămâni cât fusese la bordul lui „Rurik" părul îi crescuse și se întremase complet.

A doua zi se sculă, mâncă o bucată de pâine de secară unsă cu usturoi și ieși din han.

Situația lui era cât se poate de neplăcută. Se găsea pe străzile Vladivostokului, cu șapte ruble și jumătate în buzunar, neștiid limba și neavând nici o hârtie prin care să dovedească la Consulat cine e și de unde vine.

Dar Marcel Dunot trecuse prin situații și mai grele. Dacă n-ar fi fost ciuda că-i scăpase iar Mac Farlan, ar fi găsit că soarta lui nu era chiar atât de rea.

Mai cercetă pe ici colo să afle ceva despre mulatrul asasin, dar nimic.

A doua zi nu mai avea decât cinci ruble.

„Trebuie neapărat să găsesc de lucru, altfel n-o să am ce mânca", își zise el.

Să găsească de lucru la Vladivostok? Greu! Deși nu știa o boabă rușește, se adresă la toate atelierele pe care le văzu, dar pretutindeni i se răspunse că nu au ce face cu el.

Când se înseră, se întoarse la han, frânt de oboseală.

Se așeză la o masă și ceru prin semne să i se dea ceva de mâncare.

În timp ce mânca se gândea îngrijorat că peste două zile nu va mai avea nici măcar o copeică.

Ce era de făcut? Cel mai bun lucru ar fi să plece cât mai curând. Se hotărî să se angajeze chiar a doua zi pe vreun vapor pentru a-și căuta aiurea norocul. Liniștit întrucâtva, își sfârși cina și se duse la culcare.

A doua zi merse în port. Mare îi fu dezamăgirea când văzu cheiul pustiu. Nici un vapor, afară de „Rutik", care își descărca marfa.

Deznădăjduit, Marcel se îndreptă spre han.

Pe când mergea el așa dus pe gânduri, auzi în urma lui claxonul unui automobil.

Se întoarse brusc și zări o mașină venind în goană. Sări la o parte ca să lase mașina să treacă, dar văzu cu mirare automobilul oprindu-se brusc la câțiva pași de el. Din mașină coborî un individ care se apropie și deschise cutia cu scule fixată de scara automobilului.

Marcel băgă atunci de seamă că amândouă cauciucurile roților dinapoi se dezumflaseră și șoferul se căznea să pună altele noi.

Neavând nimic de făcut, tânărul francez se apropie de mașină ca să ceară gura la ce făcea șoferul. Dar mare-i fu mirarea auzindu-l pe acesta bodogănind în franțuzește:

— Afurisită țară, domnule! Păcătoase șosele! Îți plesnesc cauciucurile la fiecare pas... Fir-ar să fie!...

— Ce, d-ta ești francez? strigă Marcel cu bucurie.

— Păi cam așa ceva. Și încă din Pantruche.

— Eu sunt din Saint-Quentin.

— Oi fi, numai că n-am fost niciodată pe acolo. Dar nu face nimic, se cheamă că tot dintr-o țară suntem amândoi... Acum, ia ajută-mă nițel, frățicare, să așez cauciucurile astea că mi-au scos sufletul...

— Cum să nu! cu plăcere... făcu Marcel bucuros.

Își suflecă mânecile și apucă o rangă cu care sprijini roata ca să-i poată pune șoferul cauciucul.

Pe când își vedea de treabă, îi zise lui Marcel:

— Bine că plecăm de pe meleagurile astea afurisite. De când hoinărim pe aici, am stricat, în două luni, paisprezece cauciucuri.

— Plecați?

— Da, cu un vapor japonez, care trebuie să sosească mâine.

— Ferice de d-ta!

— Pe dracu! Eu aş vrea să mă văd odată acasă, patronul nu se grăbeşte defel; zice că vrea să viziteze Japonia şi de acolo vrea să se ducă în America. Afurisită meserie şi a mea!... Tare m-am săturat!

— Ce n-aş da să fiu în locul d-tale! Caut de lucru şi nu găsesc.

— Ce meserie ai? îl întrebă şoferul care sfârşise de aşezat cauciucurile.

— Mecanic.

— Mecanic... stai... o să vorbesc eu cu patronul. Nu se poate să nu-l cunoşti, e domnul de Plasnik, un om foarte cumsecade.

— Habar n-am cine e, mărturisi Marcel Dunot.

— Păi... e unul din „ăi mari" de la calea ferată transsiberiană. Dacă îţi dă el o recomandare, te primeşte oricine numaidecât.

Şoferul luă pompa şi s-apucă să umfle cauciucurile.

— O să vorbesc eu cu patronul. Vino diseară la „Hotelul Naţiunilor" din strada Împăratul Pavel şi întreabă de Dominic, adică de mine.

— Mulţumesc! făcu Marcel fericit, şi...

— N-ai de ce-mi mulţumi, îl întrerupse şoferul, dacă nu ne-om ajuta noi între noi... Atunci, ne-am înţeles... diseară la „Hotelul Naţiunilor"... domnul Dominic... Mă duc, fiindcă patronul m-o fi aşteptând cam de mult... La revedere!

Şoferul sări la volan şi maşina porni în goană.

Marcel Dunot se întoarse la han şi mâncă de astădată cu mare poftă.

După amiaza i se păru nesfârşită. Pe la orele cinci se duse la „Hotelul Naţiunilor" şi-l întrebă pe portarul galonat care îl opri la uşă:

— Mă rog, domnul Dominic e acasă?

— Şoferul domnului de Plasnik? bângui portarul într-o franţuzească stricată.

— Da.

— A plecat cu stăpânu-său la Ningonta.

— A! Şi când se întoarce?

— Nu se mai întoarce!

XII

Marcel Dunot rămase o clipă ca ametit. Aşadar speranţele lui se iroseau iar...

— Si n-au lăsat nimic pentru mine? întrebă el.

— Nu ştiu, făcu portarul cu nepăsare. Cum te cheamă pe d-ta?

— Marcel Dunot, răspunse tânărul, care abia acum îşi dădu seama că uitase să-i spună şoferului numele.

— Bine. Mă duc să văd.

Cu inima zvâcnind, Marcel se uită după portar care dispăru pe una din uşile vestibulului.

Trecură cinci minute care i se părură cât cinci veacuri. În sfârşit, portarul apăru.

— Din ce ţară eşti d-ta? îl întrebă el.

— Sunt francez, d-ta nu vezi?

— Bine, bine, dar din ce oraş?

— Din Saint-Quentin.

— Da? Păi atunci scrisoarea asta e pentru d-ta! Poftim!

Tremurând de emoţie, Marcel apucă plicul pe care i-l întindea portarul, mulţumi şi plecă.

Plicul purta următoarea adresă scrisă şi în fanţuzeşte şi în ruseşte:

„A se preda tânărului francez din Saint-Quentin care va veni să întrebe astăzi de domnul Dominic."

Marcel Dunot zâmbi. Rupse repede plicul. Găsi înăuntru o scrisoare pentru el şi încă un plic închis, adresat unui domn Buzoff, şeful serviciului tehnic al Căii ferate transsiberiene din Vladivostok.

Tânărul băgă în buzunar plicul închis şi despături scrisoarea lui.

Era de la şofer, care îi scria că patronul lui se hotărâse pe neaşteptate să plece în Manciuria, dar că lăsase o scri-

soare de recomandare pentru el, ca să poată fi primit la lucrările de cale ferată ale transsiberianului.

Marcel mulţumi în gînd şoferului şi se întoarse la han, deoarece era prea tîrziu ca să se prezinte acum la domnul Buzoff.

A doua zi dimineaţă rugă un trecător să-i spună unde e biroul domnului Buzoff.

Domnul Buzoff, sau mai bine zis colonelul de geniu Buzoff, îşi avea biroul într-o cazarmă mare, plină de cazaci.

Neştiind limba, cum ajunse în faţa santinelei, Marcel strigă doar atât.

— Domnul Buzoff!

Noroc că soldatul era băiat deştept şi pricepu că străinul vrea să vorbească chiar cu şeful; chemă un camarad şi făcu semn lui Marcel să-l urmeze.

Fără să piardă vremea, tânărul se luă după cazac. Trecu printr-o curte mare unde soldaţii făceau exerciţii cu baioneta şi ajunse la un birou unde un subofiţer îl întrebă de doreşte.

Drept răspuns, Marcel îi înmână plicul cu scrisoarea de recomandare şi zise:

— Domnul Buzoff.

— Adică colonelul Buzoff, făcu subofiţerul citind adresa.

Se ridică numaidecât de pe scaun şi ieşi din birou, lăsându-l pe Marcel cu soldatul.

Trecură zece minute. În sfârşit, gradatul se întoarse şi-i făcu semn tânărului francez să-l urmeze.

Acesta porni după el.

Trecu prin coridoare nesfârşite şi ajunse în cele din urmă într-o încăpere mare, în mijlocul căreia stătea, la un birou de mahon, un bărbat gras, cu chipul roşcovan şi cu favoriţi blonzi. Era colonelul Buzoff.

Spuse câteva cuvinte subofiţerului, care salută şi plecă.

— Eşti mecanic? îl întrebă el în franţuzeşte pe Marcel.

— Da, domnule.

— Colonel... sunt colonel. Numele d-tale?

— Marcel Dunot.

— Cum ai ajuns aici?

— Am fost salvat dintr-un naufragiu de baleniera „Rurik", vaporul meu fiind aruncat în aer de o explozie.

— Bine. O să-ţi dau un bilet de tren pentru Irkutsk, unde vei lucra în atelierele de maşini; o sută douăzeci de ruble pe lună şi gratificaţiile. Vei pleca chiar astă-seară.

— Mulţumesc, domnule colonel!

Ofiţerul sună şi veni un soldat, căruia îi spuse câteva cuvinte, apoi încheie adresându-se lui Marcel:

— Mie-mi sunt foarte dragi francezii. D-ta fă-ţi datoria şi fii sigur că vei ajunge departe. Mecanici buni sunt puţini. Acum dute. Omul acesta te va conduce la biroul de tranzit unde ţi se va da un bilet de drum pentru Irkutsk; trenul pleacă la amiază. Vezi să nu-l scapi, şi umblă sănătos!

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule colonel, răspunse Marcel şi ieşi după soldat.

La biroul de tranzit i se dădu un bilet de clasa treia pentru Irkutsk. Se duse direct la gară, fără să mai dea pe la han; n-avea nimic de plătit şi nici bagaje de luat.

Când ajunse la gară, era ora unsprezece.

Cu cele două ruble care îi mai rămăseseră mâncă bine într-un restaurant de lângă gară zicându-şi în gând.

„Deseară, când voi ajunge la Irkutsk, o să cer să mi se dea un avans. În orice caz, am găsit în sfârşit de lucru, aşa că sunt sigur că n-o să mor de foame... Cum oi strânge ceva parale, plec iar să dau de Mac Farlan"

Isprăvi de mâncat şi ieşi pe peron. Trenul era tras şi în faţa lui văzu mişunând fel de fel de indivizi de toate naţiile: ruşi, chinezi, japonezi care făceau o larmă grozavă.

În vagoanele de clasa întâi văzu ofiţeri în mantale lungi, cenuşii, turişti englezi venind din Japonia, chelneri îmbrăcaţi în frac.

În faţa furgoanelor, cufere mari stăteau înşirate pe peron.

Trecând pe lângă vagoanele de clasa întâi, Marcel se gândi cu tristeţe că dacă n-ar fi avut ideea nenorocită să-şi bage toţi banii în „Tasmania", şi-ar fi putut îngădui şi el acum luxul să călătorească boiereşte.

Îşi cumpără un pachet de ţigări, aprinse una şi se sui într-un vagon de clasa a treia.

Văzu cu mirare că vagonul nu era despărţit în compartimente. Nimic decât nişte bănci de lemn aşezate transversal şi în mijloc o sobă mare de porţelan.

Aşezaţi pe bănci, cu boccele mari alături, ţărani ruşi vorbeau cu glas tare şi glumeau între ei, pe când un grup de japonezi veni să-şi facă loc, cu gesturi măsurate şi în cete, lângă ţărani.

Într-un ungher, patru chinezi, chirciţi pe podea, trăgeau din nişte lulele mici de aramă, schimbând între ei cuvinte neînţelese.

Marcel se aşeză liniştit pe o bancă şi, cu ţigarea în gură, se puse să observe pe călătorii din jurul lui.

Se apropia timpul plecării. Treptat, treptat, vagonul se umplu de lume şi un miros tare şi înăbuşitor îmbâcsi aerul. Dar se părea că, în afară de tânărul francez, nimeni nu-l simţea.

Marcel se sculă. O bucată de carton agăţată de peretele vagonului îi atrăsese atenţia. Era scrisă în patru limbi: rusește, chinezește, englezește şi franţuzește.

În clipa aceea se auzi un fluierat şi trenul se puse în mişcare.

Deodată, tânărul scoase o exclamaţie de mirare. Pe bucata de carton scria orarul trenului şi văzu că de la Vladivostok la Irkutsk erau cinci zile de drum!

„Ce naiba o să mănânc eu în aste cinci zile? se întrebă el.

Şi nici de dat jos din tren nu se putea da.

După ce se gândi câtva timp la ce e de făcut, hotărî să spună la cea dintâi staţie şefului de tren situaţia în care se afla.

Când, după două ceasuri, trenul se opri la Nikolsk, Marcel sări pe peron, se apropie de şef şi-i arătă biletul de tren povestindu-i în acelaşi timp trista lui situaţie.

Noroc că acesta vorbea binişor franţuzeşte.

— Văd că într-adevăr ai fost angajat să lucrezi la Irkutsk. Trebuia să-i spui colonelului că n-ai parale, ţi-ar fi dat un avans, răspunse şeful după ce examină biletul.

— Nu m-am gândit... credeam că drumul ţine numai câteva ceasuri.

Şeful de tren zâmbi.

— Câteva ceasuri, bine-ar fi! Eu, dragul meu, nu pot să fac nimic, doar să te recomand bucătarului de la vagonul-restaurant; avem multă lume în tren, poate că are nevoie de un ajutor la bucătărie. Hai repede, că peste cinci minute pleacă trenul.

Alergară amândoi la bucătăria vagonului restaurant. Ușa era deschisă și Marcel îl văzu pe bucătar, o matahală de om care robotea de zor la mașina de gătit.

Șeful îi spuse în câteva cuvinte situația.

Dintr-o aruncătură de ochi, bucătarul judecă pe tânărul francez și-l găsi pe placul lui, se vede, căci îi zise:

— Pari băiat dezghețat, tinere, te iau la mine. O să-mi dai ajutor la curățatul zarzavaturilor și la spălatul vaselor. Cât despre mâncare, o să ai câtă vrei fii pe pace. Hai, urcă-te repede, e treabă destulă de făcut...

Marcel sări în vagon și trenul se puse în mișcare.

Bucătarul îi arătă o găleată cu cartofi și tânărul se apucă să-i curețe plin de voie-bună.

Pe drum, bucătarul îi spuse că e elvețian și că-l cheama Adolf Courbe. Marcel își spuse și el numele.

Până seara, tânărul cu sudoarea șiroind pe el din pricina căldurii care domnea în bucătăria strâmtă ca o cutie, nu avu o clipă de răgaz. Abia pe la nouă, după ce spălă vasele și le puse la locul lor, mâncă și se culcă, având cugetul împăcat că nu mâncase de pomană.

Adormi numaidecât și fu trezit în zori de bucătar ca să aprindă focul, să prăjească pâinea și să fiarbă cafeaua. Se apucă pe urmă să curețe peștele, zarzavatul, în sfârșit, tot ce se cerea pentru masă.

Dar ce-i păsa lui Marcel? Nu se speria el de muncă. Era sigur acum că va ajunge la Irkutsk și gândul acesta îl făcea să i se pară munca ușoară, deși i-ar fi plăcut mai mult să facă altceva decât să spele vase.

Timp de trei zile tânărul francez își văzu cu atâta zel de treabă, încât bucătarului începu să-i pară rău că va trebui să se despartă atât de curând de el.

Trenul alerga cu o viteză de cincizeci de kilometri pe oră. Trecu de Mulin, Karbin, Titibar, Manciuria și în a patra noapte se opri la Tcita ca să încarce niște ceai pentru Stat. În zori porni mai departe.

Încă douăzeci și patru de ore și va fi la Irkutsk.

Marcel se bucura să ajungă, căci se săturase de curățat cartofi și de spălat crătiți. Seara, după ce se servi călătorilor cina, bucătarul se apropie de el cu o sticlă în mână

— Hai să bem un pahar în sănătatea d-tale, domnule. Dunot.

Ciocniră.

Bucătarul plescăi din limbă.

— Bună vodcă, ai? E de la Simpferopol. Şi-am zis mâine ne părăseşti.

— Da.

— Te-ai angajat la calea ferată transsiberiană?

— Chiar aşa, domnule Courbe.

— Să nu crezi că e cine ştie ce noroc... disciplină militară, muncă multă şi parale puţine. Unde mai pui că vine iarna — m-aş mira să nu ningă la noapte — şi e frig al dracului la Irkutsk, o să vezi!

— Tot ce se poate, dar ce să-i faci! Trebuie să munceşti ca să trăieşti...

— Nu zic ba, numai că ai putea găsi o muncă mai uşoară. Ştii ce-o să-ţi spun, tinere? Îmi placi! Eşti băiat dezgheţat; hai cu noi până la Moscova şi o să stărui eu să te angajeze ca ajutor de bucătar la Compania noastră. Şi-mi pun capul dacă într-un an nu eşti bucătar-şef!

Marcel zâmbi.

— Eşti foarte bun, dragă domnule Courbe, dar uiţi că m-am angajat la transsiberian şi că de aceea mi s-a plătit biletul de drum.

— Îţi dau eu parale să ţi-l achiţi, strigă bucătarul. Am încredere în d-ta şi sunt sigur că o să mi-i dai îndărăt din leafă. Hai să mai ciocnim un pahar. Strașnic rachiu!

— Nu, mulţumesc. Cât despre propunerea d-tale, îţi mulţumesc foarte mult, dar mi-am dat cuvântul şi nu pot să mi-l iau înapoi, răspunse Marcel calm dar hotărât.

— Rău faci, domnule Dunot, foarte rău, ascultă ce-ţi spun eu! A, uite că a şi început să ningă! Şi încă zdravăn! ... Asta încă nu e nimic, să vezi ce o să fie peste două luni!

Bucătarul avea dreptate. Se pornise o ninsoare deasă şi se stârnise un vânt rece care spulbera zăpada. Brazii înalţi şi drepţi care mărgineau drumul se şi acoperiseră de nea.

Marcel Dunot clătină din cap.

— Ce să-i faci, domnule Courbe, nu e întotdeauna după voia omului. Şi-apoi, n-am de gând să prind rădăcini la Irkutsk; îndată ce voi fi strâns atât cât îmi trebuie ca să mă întorc în Franţa, plec. Iarna trece repede.

Bucătarul înțelese că hotărârea tânărului era de neclintit. Se uită posomorât la ceasul din perete și zise:

— S-a și făcut unsprezece! Eu mă culc; fă și d-ta ca mine. Ajungem mâine dimineață la șapte. Sper că mai înainte o să-mi dai o mână de ajutor la pregătitul dejunului.

— Cum să nu! Cu plăcere... Noapte bună!

— Noapte bună. Brr! Ce frig s-a lăsat!... făcu bucătarul înfiorându-se și trecu în compartimentul de alături unde își avea culcușul, împreună cu chelnerul restaurantului.

Ca și în celelalte nopți, Marcel scoase dintr-un dulap o pătură de lână, se înfășură în ea și se întinse jos pe scânduri.

Deși obosit, nu se lipea somnul de el, de bucurie că va ajunge în sfârșit la Irkutsk.

Totuși, legănat de tren, pe la unu din noapte aținpi. Un zăngănit de fiare îl trezi. Trenul frânase brusc.

O detunătură spintecă aerul, pe urmă alta și iar alta. Se auziră țipete.

Marcel sări în picioare și se repezi la ușă urmat de bucătar care dăduse buzna în bucătărie.

Afară ningea mereu. Un strat de aproape un metru se așezase pe linia ferată mărginită de brazi înalți de un verde întunecat.

La lumina gălbuie care pătrundea prin geamurile vagoanelor, zăriră vreo sută de inși înarmați cu topoare și cu sulițe năvălind în lungul șinelor.

De la locomotivă se auzeau răcnete de furie și durere.

Călătorii, deșteptați de împușcături, deschideau ferestrele întrebându-se unii pe alții speriați ce s-a întâmplat.

— Ce e? întrebă Courbe cu glas sugrumat.

— Ce să fie! Atacă trenul... răspunse Marcel înălțând din umeri. Ai ceva arme? Dă-le încoa repede....

Mi se pare... mi se pare că sunt niște revolvere în compartimentul meu.

— Bine, făcu Marcel. Îl împinse la o parte pe bucătar și alergă în compartimentul lui, unde-l găsi pe chelner îmbrăcându-se.

— Repede... repede... Trenul a fost atacat nu știu de cine... revolverele... unde sunt revolverele? strigă el.

— Colo... în dulap, sub teancul de șervețele... eu...

Fără să-l mai asculte, Marcel se repezi la dulap, unde găsi trei revolvere și o cutie de cartușe. Bagă cutia în buzunar, dădu un revolver chelcnerului, se uită să vadă dacă sunt și celelalte încărcate și ieși pe culoar unde se întâlni cu șeful de tren care răcnea cât putea:

— La arme! Apărați-vă! Am fost atacați de pușcăriașii de la ocnele Posalky!

— Ce? întrebă Marcel uluit.

— Trenul și-a încetinit mersul din pricina troienelor de zăpadă de pe linie și ocnașii s-au folosit de prilej ca să sară pe locomotivă... i-au ucis pe mașinist și pe fochist, pe urmă...

Marcel nu-l lăsă să sfârșească și alergă la ușa vagonului.

Trei din călătorii trenului — niște englezi — trăgeau de zor într-un grup de vreo douăzeci de ocnași care dădeau buzna spre vagoane urlând și înjurând.

Marcel trase și el și ucise trei bandiți unul după altul.

Acum șanțul care mărginea calea ferată era plin de ocnași.

Erau peste două sute și atacau din toate părțile.

Țipete de femei, amestecate cu împușcături și lovituri de topoare, sfâșiau întunericul.

— Cred că suntem pierduți, făcu flegmatic un englez și doborî cu o pocnitură de revolver un bandit care voia să se năpustească asupra lui.

— Yes! Să murim cel puțin luptând, răspunse altul.

Marcel Dunot nu vorbea, dar vorbeau destul de lămurit revolverele pentru el.

Rezemat de ușa vagonului, trăgea fără răgaz, întrerupându-se numai când trebuia să-și încarce revolverul fumegând.

Dar degeaba; ocnașii erau mult prea mulți ca să li se poată pune împotrivire. Șapte din cele nouă vagoane ale trenului erau acum în mâinile lor. Răcnetele de biruință se amestecau cu țipetele femeilor și ale copiilor pe care îi omorau fără milă.

— Atenție! zise deodată unul din englezi, năvălesc din partea cealaltă. Suntem...

N-apucă să-și termine vorba căci un bandit îi spintecă fața cu o lovitură de topor.

XIII

Revolverul lui Marcel Dunot bubui; ocnaşul se prăvăli în zăpadă. Alţi doi avură acecaşi soartă. Trupurile lor însângerate zăceau unul peste altul pe scara vagonului, împiedicând drumul, ceea ce dădu o clipă de răgaz lui Marcel.

Nu-i mai rămăseseră decât trei gloanţe; după ce le va trage şi pe acestea...

Întoarse capul: doi englezi erau încă în viaţă. Smulseră drugii de fier de la reţelele de bagaje şi loveau cu ele unde nimereau.

Unul din englezi avea la cap o rană adâncă, iar sângele care ţâşnea din ea împroşca în jur la fiecare mişcare.

Uşa unui compartiment se deschise cu furie şi o ceată de ocnaşi, cu topoarele pline de sânge, dădură năvală spre ei. În acelaşi moment lumina se stinse.

Marcel împinse cu piciorul uşa care despărţea culoarul vagonului, sperând să câştige astfel timp. Pe când voia să-l pocnească unul din ocnaşi, englezul cu capul spintecat se prăbuşi în braţele lui şi primi el lovitura de topor.

Cu o mişcare bruscă, Marcel îl aruncă la o parte pe englez, ochi şi trase. Ocnaşul căzu grămadă; horcăielile lui se amestecau cu ale englezului lovit de moarte.

Tânărul stătea acum pe platforma spre care năvăleau ocnaşii din amândouă părţile. Smulse drugul din mâna englezului în agonie şi se repezi la droaia de ocnaşi care urlau.

Cu cele două gloanţe pe care le mai avea ucise doi din ei, sfărâmă cu patul revolverului ţeasta unui al treilea şi, învârtind drugul ca pe o măciucă deasupra capului, trecu asemenea unui fulger printre bandiţi.

Marcel sări în zăpadă şi o luă la fugă prin întuneric. Căzu într-un şanţ nu prea adânc şi rămase ascuns acolo.

În tren, măcelul continua.

Totuşi, trebuie să fi rămas prea puţini călători în viaţă, căci se auzeau până la el răcnetele de biruinţă ale ocnaşilor.

Cu tot frigul, tânărul era leoarcă de sudoare. Fulgii de zăpadă se cerneau rar şi potolit din văzduh.

Marcel se înfioră.

„Cel mai bun lucru ar fi să merg pe jos până la Irkutsk sau cel puţin până la cel mai apropiat oraş, îşi zise el. Ce pot face eu, de unul singur, împotriva atâtora?"

Auzi deodată pufăitul aburului care ieşea prin supapa de siguranţă a locomotivei.

„Aha, maşina e sub presiune, ceea ce înseamnă că funcţionează încă..."

Ocnaşii scoteau acum strigăte de bucurie. Aprinseră lămpile de rezervă ale vagonului-restaurant şi se puseseră pe băut.

Printre crengile bradului din faţa lui, Marcel zărea umbrele lor enorme ce se profilau pe geamurile aburite ale vagonului.

— Petrec dumnealor! murmură el deznădăjduit. A, o idee! Dacă aş putea ajunge la locomotivă i-aş duce pe toţi plocon la Irkutsk. Ar avea haz, zău!

Marcel Dunot era omul care unea gândul cu fapta.

Cu o îndrăzneală şi un curaj neînchipuit, aruncă drugul în zăpadă şi într-o clipă fu afară din şanţ.

Banditii, care beu de svântau în vagoane, nu-l văzură.

Se târî până la locomotivă, ale cărei lumini roşii rămaseseră aprinse, şi se urcă pe maşină. Supapa de siguranţă scuipă mereu aburi; cazanul duduia, gata de plecare.

Marcel împinse cu piciorul trupul neînsufleţit al mecanicului şi dădu drumul maşinii.

Se auzi un şuierat prelung; roţile pătinară o clipă pe şinele îngheţate şi deodată locomotiva smuci trenul din loc şi porni târând vagoanele după ea. Din vagonul-restaurant se auzi un urlet de furie.

Trenul alerga acum cu mare viteză în noaptea îngheţată de iarnă.

Fără să se sinchisească de larma pe care o făceau ocnaşii Marcel deschise uşa cuptorului, apucă lopata şi începu să îndese cărbuni în cuptor.

După ce-l umplu până la gură, se opri mulţumit de isprava lui.

Se gândi acum la omul care zăcea la picioarele lui şi se aplecă să vadă dacă mai e vreo scânteie de viaţă în el. Dar nenorocitul era mort.

Trenul ieşise dintre şanţuri şi gonea cu o viteză nebună peste un câmp întins acoperit de zăpadă.

„Cu viteza asta, trebuie s-ajungem în curând în vreo gară", îşi zise Marcel.

Tocmai voia să se aşeze pe o grămadă de cărbuni ca să răsufle nițel, când auzi un râcâit ciudat. Întoarse capul şi tresări speriat zărind pe acoperişul vagonului de bagaje vreo zece bandiți care se pregăteau să sară în tenderul maşinii.

Marcel n-avea altă armă la îndemână decât lopata şi drugul de învârtit cărbuni.

Deschise uşa cuptorului şi băgă vârful drugului în foc, apoi, fără să-i piardă din ochi pe banditii care se codeau să sară aşteptă.

Deodată văzu pe unul din ei luându-şi avânt şi sărind în tender, unde se întinse în patru labe peste grămada de cărbuni. Apucă lopata, se repezi la bandit şi dintr-o lovitură îi sfărâmă țeasta.

— Ei, care mai pofteşte? strigă el celorlalți cu lopata ridicată.

Glasuri înfuriate îi răspunseră.

Văzu acum peste treizeci de inşi îngrămădiți pe acoperiş şi sfătuindu-se între ei. Înțelese că într-o clipă vor sări toți peste el.

Trase drugul încins din foc şi, cu arma aceasta grozavă în mână, păşi pe grămada de cărbuni tocmai când alți patru bandiți săriseră lângă el şi-i pocni cu vârful drugului în față. Banditii se poticniră urlând de durere şi se rostogoliră pe şine. Vagoanele trecură peste ei lăsând în urmă un morman de carne şi oase.

Fără să răsufle, Marcel vârî drugul încins în pântecele altuia şi cu o lovitură dată de sus în jos spintecă țesta unui al patrulea care căzu pe linie horcăind.

Trenul alerga mereu cu o viteză nebună.

De pe vagonul de bagaje, banditii văzuseră ce se petrecuse.

Ştiau că peste câteva minute trenul va ajunge în stația Kolynsk şi că trebuia oprit cu orice preț, altminteri vor fi prinşi şi spânzurați.

După ce se sfătuiră iar între ei, vreo zece se aşezară în rând la marginea vagonului de bagaje şi dintr-o săritură fură pe tender.

Marcel Dunot se crezu pierdut.

Cu o lovitură de drug mai ucise unul, dar o smucitură a trenului îl făcu să-şi piardă echilibrul. Scăpă drugul din mână şi căzu peste puntea de fier care lega tenderul de locomotivă.

Se ridică totuşi şi avu timp să apuce lopata.

Înjurând, zbierând şi urlând, ocnaşii se năpustiră asupra lui. Marcel se rezemă de cazan, cu lopata ridicată şi ţinu piept vreme de zece minute năvălitorilor, apărându-se cu lopata, ba rănind chiar destul de grav pe doi din ocnaşi.

Lupta aceasta eroică a unuia singur împotriva atâtora nu putea dura mult.

Cu tot curajul lui, Marcel îşi dădu seama că puterile îl părăsesc şi că sfârşitul se apropie. Bandiţii înţeleseră şi ei acest lucru şi atacară cu tot mai multă înverşunare.

Deodată şinele duduiră sub picioarele lor: trenul trecea pe un pod de fier peste un râu lat şi adânc.

Marcel întrezări o şansă de scăpare. Îşi încordă muşchii şi se repezi cu atâta furie la duşmanii săi încât aceştia se dădură îndărăt uluiţi. Izbi cu lopata în cap pe unul care îi tăia calea, doborî un altul cu o lovitură de pumn, şi, fără să-i pese de viteza trenului, dintr-o săritură fu dincolo de parapetul podului în apă.

Răceala undelor îngheţate îl făcu să nu-şi piardă cunoştinţa. Cu o sforţare supraomenească reuşi să iasă la suprafaţă; văzu trenul pierind în depărtare pe întinsul alb de zăpadă.

Se afla acum în mijlocul râului Orkhon, lat în partea aceea de peste două sute de metri şi al cărui curent era de o violenţă neînchipuită.

Din fericire, Marcel Dunot era un bun înotător, aşa că porni spre mal. Curentul era însă foarte puternic şi, cu toate sforţările lui, nu făcu într-un ceas nici măcar cincizeci de metri.

Începuse să-şi piardă nădejdea, când zări o corabie chinezească coborând cu pânzele întinse râul şi apropiindu-se de el.

„Sunt salvat!" îşi zise Marcel plin de bucurie simţind că-i revin puterile.

Porni înot spre corabie.

Ninsoarea încetase. Printre nori, razele lunii răspândeau pe apă o lumină argintie.

Marcel văzu trei chinezi care stăteau de vorbă pe corabie.

— Ajutor! Ajutor! răcni el.

Chinezii întoarseră niţel capul, apoi îşi văzură de drum.

— Nemernicilor! mormăi el şi începu iar să strige.

Zadarnic.

Chinezii nu-l luară în seamă.

„O să mă salvez și fără ajutorul lor", își zise el și înotă cu disperare până la corabie. Reuși cu mare greutate să se agațe de cârmă.

După ce stătu vreo două minute nemișcat, căci sforțările pe care le făcuse îl istoviseră, începu să se cațere și ajunse repede la parapet. Tocmai voia să treacă peste el, când auzi un mormăit de spaimă.

— Tcia!

În același moment se pomeni lovit cu atâta putere în umăr, încât fu cât p-aci să cadă în apă.

Unul din chinezi îl întâmpinase cu acest semn de prietenie...

Cu puterile sporite de mânie și de ciudă, Marcel sări pe punte, îl apucă pe chinez de beregată, îi smulse bastonul din mână și-l pocni cu el drept în creștetul capului.

— Aha, tâlharule! așa știi tu să te porți cu oamenii care îți cer ajutor? răcni el înfuriat.

Chinezul se prăbuși ca mort pe punte și nu mai crâcni. Ceilalți doi vrură să se năpustească asupra lui Marcel, dar acesta prinse mișcarea și ridică amenințător bastonul; înspăimântați, chinezii căzură în genunchi bolborosind cuvinte neînțelese.

Uimit, tânărul nu știa ce să mai creadă. Tocmai voia să-i lase pe chinezi în plata domnului, când auzi un foșnet la spatele lui. Făcu o săritură în lături ca să ferească lovitura de pumnal pe care i-o hărăzise chinezul care se trezise din leșin.

Marcel își pierdu răbdarea când văzu atâta fățărnicie. Cuprins de o furie nestăpânită, începu să lovească în dreapta și-n stânga. Chinezii, cu capetele sparte, crezând că le-a sosit ceasul, cu o sprinteneală de maimuțe sărira în apă.

Îi văzu înotând cu disperare printre valuri, în vreme ce corabia, împinsă de vânt, se îndepărta cu repeziciune.

Bănuitor, tânărul francez alergă la cabina de la capătul vasului ca să vadă dacă nu mai e cineva ascuns acolo, dar cabina era goală.

Liniștit, aruncă bastonul și se lăsă pe o saltea de bumbac din fundul cabinei.

O zguduitură puternică îl trezi. Sări în picioare și alergă pe punte.

Se luminase de mult de ziuă. Sufla un vânt rece care împrăştiase norii de peste noapte. Soarele lucea pe cerul senin.

Corabia lăsată în voie se împotmolise la un cot al râului în nişte trestii. Valurile mici clipoceau în lungul vasului aplecat într-o rână.

— Alta acum ! făcu el necăjit. Iar naufragiu. Trebuia să nu mă mişc de la cârmă...

Deocamdată să mănânc ceva.

Marcel se duse în cabină unde găsi nişte orez şi câţiva peşti uscaţi.

Aprinse cu o brichetă pe care o văzuse atârnată în perete o maşină mică de lut plină cu mangal, care se afla într-un colţ, turnă într-o strachină apă, o puse pe maşină, o umplu cu orez şi ieşi să se plimbe pe punte.

Îl luă cu frig. Ca să se mai încălzească, se gândi să cerceteze nitel împrejurimile ca să vadă unde se află.

Sări pe mal, cu picioarele până la glezne în apă şi-şi făcu drum printre trestii.

Văzu înaintea lui un câmp întins presărat cu bolovani, care se pierdea în depărtare.

Nici un copac, nici o locuinţă omenească, nimic, decât pustiul nemărginit.

Vru să meargă mai departe, dar deodată apărură în spatele lui doi chinezi uriaşi, cu puştile în bandulieră, cu capetele rase, îmbrăcaţi în zdrenţe soioase.

Abia avu timp să-i vadă şi chinezii se şi repeziră la el, îl trântiră la pământ şi-l izbiră cu pumnii.

Ameţit, cu pieptul zdrobit, Marcel rămase nemişcat. Într-o clipă fu legat burduf, apoi chinezii se ridicară în picioare rânjind mulţumiţi. Unul din ei îl apucă de cap, celălalt de picioare şi porniră cu el printre bolovani.

Merseră astfel cam un kilometru şi ajunseră la un loc măturat de zăpadă, unde vreo douăzeci de chinezi, cu chipurile fioroase, îşi făcuseră tabără din patru corturi de piele de capră.

Aproape de ei, cămilele păşteau iarba rară şi uscată.

Chinezii îl înconjurară, iar unul din ei se aplecă şi-l întrebă ceva în ruseşte.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Chinezul râse fioros şi duse mâinile la gât arătându-i că va fi spânzurat.

Tânărul înţelese, dar nici nu clipi.

Asiaticii nu se mai uitară la el şi-şi văzură de masă. După ce se săturară, plecară lăsându-l în paza a patru dintre ei.

Marcel îşi zise că s-au dus probabil să prade corabia.

Chinezii se înapoiară după vreo două ceasuri; păreau furioşi.

— Tare mă tem că necazul lor o să se spargă în capul meu! murmură Marcel. În sfârşit, o să vedem noi ce-o mai fi...

Bietul băiat trecuse prin atâtea, încât nu se mai mira de nimic. Deocamdată simţea o mare durere în tot trupul din pricina frânghiilor care îi zdrobeau carnea.

Îi era frig, dar mai cu seamă foame. Îşi zise că afurisiţii de chinezi ar fi putut aştepta măcar până ce şi-ar fi mâncat şi el orezul.

Făcu ce făcu, se întoarse pe spate şi strigă:

— Ei! Chinezilor!

Aceştia îl priviră ameninţător.

Fără să se tulbure, Marcel deschise şi închise de câteva ori gura ca să le dea de înţeles că îi e foame.

Să-l fi priceput chinezii? Probabil. Unul din ei, care ţinea o suliţă în mână, îl pocni de două ori în cap ca să-l facă să tacă.

După ce mai stătură câtva timp de vorbă între ei chinezii se împrăştiară.

Marcel îi văzu adunându-se pe urmă în jurul unui foc de buruieni uscate unde se frigeau nişte hălci de carne şi mâncând cu lăcomie.

Trecură încă două ceasuri fără ca asiaticii să se uite la prizonierul lor, apoi unul din ei îi dezlegă mâinile şi-i dădu un ciolan cu nişte urme de carne aproape crudă.

Tânărul apucă ciolanul şi înfulecă lacom carnea de pe el.

Chinezul se uită rânjind la el şi-i împinse un burduf mic cu apă stătută pe care Marcel o sorbi pe nerăsuflate, atât era, sărmanul, de înfetat...

Mâinile îi fură iarăşi legate şi patru chinezi îl ridicară de jos şi-l urcară în spatele unei cămile de care îl legară nu nişte curele late, din piele de capră.

Îl acoperiră apoi cu o pătură, nu pentru a-l apăra de frig, ci pentru a nu-l vedea cineva dacă i-ar fi întâlnit cumva în cale.

Auzi strigăte, chemări, toată larma obişnuită când pornesc oamenii la drum.

Într-adevăr, cămila pe care se afla se ridică de jos şi în curând iuţi pasul.

„Ce n-aş da să ştiu unde mă duc afurisiţii ăştia!" îşi zise Marcel, pe jumătate înăbuşit de pătura care îl acoperea.

Cu toată grosimea ei, tremura de frig şi legănatul monoton al animalului îi pricinuia greţuri grozave.

Câtă vreme să fi ţinut supliciul? N-ar fi putut să spună. Dè patru ori simţi cămila oprindu-se şi lăsându-se la pământ.

Fiecare interval dintre popasuri ţinuse vreo şase ceasuri — cel puţin aşa i se păruse lui Marcel, căci îndată ce se opreau venea un chinez şi-i dădea ceva de mâncare. Restul timpului prizonierul stătea întins pe spatele cămilei fără să ştie ce se petrece.

Nenorocitul simţea cum treptat, treptat puterile îl părăsesc. Cu tot curajul şi bărbăţia lui, îşi dădea seama că dacă nu va survei vreun eveniment neaşteptat sfârşitul i se apropia.

Membrele îi amorţeau încetul cu încetul. Corpul îi era greu ca plumbul, capul i se izbea mereu de şa şi uneori nori roşii ca sângele îi împăienjeneau ochii.

Deşi i se dădea puţină mâncare, nu-i era foame. Îl chinuia o sete cumplită.

Încercase de câteva ori să strige, dar i se răspunsese cu lovituri de măciucă.

„Acum ştiu că s-a isprăvit", îşi zicea el şi-i părea rău că nu-şi găsise moartea în lupta cu banditii ceea ce l-ar fi scutit de chinurile pe care le îndura acum.

Ceasuri după ceasuri treceau... Cămila alerga mereu... Marcel auzea tropotul monoton al celorlalte animale.

I se părea că era legat de cămilă de veacuri întregi; în sfârşit, cămila se opri şi un chinez veni să tragă pătura de pe el. Când îl dezlegă, bietul băiat nu se putu ţine pe picioare şi căzu grămadă la pământ.

Se văzu în mijlocul unei curţi octogonale străjuită de opt turnuri înalte de piatră albă care sclipeau în soare.

Lângă el stăteau doi chinezi, drepţi ca nişte statui, cu suliţele în mâini.

Niţel mai departe vreo câţiva câini cu blana galbenă se hârjoneau lătrând.

Pardoseala curții era din marmură verde. Steaguri de mătase roșii, brodate cu litere chinezești în fir de aur, atârnau la ferestrele înguste ale turnurilor.

„Unde mă aflu?" se întrebă nedumerit Marcel.

Încet, încet se ridică în picioare. Se deschise o ușă și intrară doi chinezi în haine albe care luară în tăcere cămila pe care fusese adus Marcel și plecară.

Trecură zece minute.

Deodată auzi un sunet de clopoțel, apoi un concert întreg de clopote.

Canaturile aurite ale unei uși mari din peretele unuia din turnuri se deschiseră larg și prin ea păși patru chinezi voinici în haine largi de mătase galben cu roșu.

În spatele lor, întins pe un fel de lectică dusă de patru servitori apăru un chinez enorm, cu fața rasă, cu ochii pe jumătate închiși.

Servitorii puseră jos lectica, dând semne de satisfacție.

La vederea chinezului, cei doi care îl păzeau pe Marcel se prosternară la pământ atingând pardoseala de marmură cu fruntea, ca înaintea unui sfânt.

Chinezul zâmbi cu îngădiuință, spuse câteva cuvinte și chinezii se ridicară. Unul din ei răspunse ceva, ținând capul plecat.

Atunci un chinez în haine albe înaintă spre Marcel și-l întrebă ceva în rusește.

Marcel îi explică prin semne că nu înțelege

— Englishman? (Englez?) făcu chinezul.

— No, french! (nu, francez!) răspunse el.

Chinezul clătină din cap. Bolborosi câteva cuvinte în vreme ce individul întins în lectică se uita curios la Marcel. Unul din chinezi dispăru printr-una din multele uși care dădeau în curte.

„Un adevărat comitet de maimuțe!" își zise tânărul francez. Ce dracu or fi vrând de la mine?

O va afla foarte curând.

Chinezul se întoarse însoțit de o făptură ciudată, îmbrăcată în haine albastre de bumbac, cu picioarele retezate de la glezne.

Mergea rezemându-se în cârje de bambus destul de lesne totuși.

Pe chipul lui se citea viclenia și răutatea.

Se ploconi în fața lecticei și cu un zâmbet slugarnic pe buze, așteptă.

Chinezul care vorbise cu Marcel se întoarse spre schilod și-i ținu un lung discurs în urma căruia acesta zise tânărului:

— Eu sunt anamit și vorbesc bine franțuzește.

— Văd, răspunse Marcel bănuitor.

— Mă numesc Doc-Cuang. Dar dumneata?

— Marcel Dunot.

— Da! Știi să conduci și să repari un automobil?

— Treaba mea!

— O, domnule Bunot!

— Nu Bunot și Dunot...

— Îți cer iertare, domnule Lunot...

— Dunot, ți-am spus, D-U... adică du...

— Aha, am înțeles... sunt prea plecata dumitale slugă... mă tăvălesc rușinat la picioarele dumitale.

— Scoală-te și nu te mai tăvăli că o să-ți faci o grămadă de vânătăi... Dar fiindcă ești sluga mea — c-așa ziseși? — spune indivizilor de colo să-mi dea un scaun și să-mi aducă și ceva de mâncare.

— Să șezi! În fața zeului! Cu neputință! strigă Doc-Cuang indignat.

— În fața zeului? Grăsanului de acolo îi spuneți voi zeu? Are și mutră, n-am ce zice!

— Taci nenorocitule? Dacă ar ști ce-ai spus, ar pune să te taie în bucăți. El e solul lui Budha pe pământ.

— Halal să-i fie! În sfârșit, treaba lui! Mie să-mi dați mâncare că nu mai pot de foame.

— Dar știi să repari automobile?

— Ia slăbește-mă, ai înțeles! Dă-mi să mănânc și-ți spun eu pe urmă.

Și fără să se sinchisească de „zeu" se așează jos pe pardoseală.

Cei doi bandiți vrură să se repeadă la el, dar „zeul" îi opri cu un gest.

De ce era să se teamă Marcel?

De moarte?

În starea în care se afla moartea i s-ar fi părut aproape o binefacere.

Doc-Cuang tălmăci zeului cuvintele tânărului.

Burtosul încruntă sprâncenele, apoi zise ceva și peste câteva minute veniră doi servitori care aduceau o tavă mare, lăcuită, plină cu fel de fel de bunătăți.

Unul din ei îi dezlegă mâinile lui Marcel și-i puse tava dinainte.

Marcel începu să mănânce cu lăcomie. Orez, fripturi, cuiburi de rândunică, dulcețuri, pește — înfuleca de zor, sorbind din când în când din sticla cu apă rece.

— Zeul Ourga e bun și milostiv căci i-a fost milă de dumneata, zise Doc-Cuang, tânărului francez cu fățărnicie. Ei, acum poți să-mi spui: știi să repari și să conduci un automobil?

— O să-ți spun numaidecât, ilustre Doc-Cuang, deocamdată lasă-mă să mănânc, răspunse Marcel văzându-și de treabă.

— Da, da, mănâncă stăpâne alb dacă vrei, poți deveni în cel mai scurt timp un om bogat.

— Zău?

— Jur pe ce am mai scump. Trebuie să știi că de acum doi ani zeul din Ourga, care e, împreună cu Dalai-Lama, reprezentantul lui Budha pe pământ, are un automobil pe care i l-a dăruit un misionar american. Dar, din nenorocire, mașina nu merge și n-a mers niciodată. Degeaba a adus zeul mecanici din Pekin, n-au avut ce-i face. Atunci zeul s-a întristat foarte și a făgăduit să dea celui care îi va aduce un mecanic alb, care să poată repara automobilul, oricât i-r cere.

De aceea Losi-Nhor, un foarte puternic șef Kunguș, a pornit în căutarea acelui alb și te-a găsit pe dumneata.

— Așa?

— Da. A socotit că poate vei ști dumneata să repari automobilul, și nu te-a omorât.

— Foarte drăguț din partea lui... Dar dumneata cum de ai ajuns aici? Parcă ziceai că ești anamit?

— Sunt din Saigon. Am fost interpret la palatul guvernamental și pe când însoțeam un explorator englez sir William Plate, am fost luat prizonier de Kunguși și adus aici. Zeul a poruncit să mi se taie picioarele, ca să nu pot fugi.

— Te compătimesc din inimă, crede-mă. Și William Plate ce a pățit? Desigur că a fost omorât.

— Vai, da! A fost masacrat împreună cu toți ai noștri. Zeul din Ourga e foarte crud, ca toți mongolii. A ucis până acum vreo treizeci de albi care au fost aduși să-i repare automobilul dar n-au reușit. Îți doresc mai mult noroc decât au avut ei.

Şi zicând acestea, Doc-Cuang aruncă o privire plină de ironie crudă lui Marcel Dunot. Tânărul păru că nu bagă de seamă.

— Sper, răspunse el cu răceală.

Terminase de mâncat. Se lăsă să i se lege iar mâinile. Era sătul, dar simţea o nevoie imperioasă să doarmă. Se întinse pe pardoseală şi închise ochii.

— Ei, domnule Bunot, scoală-te ! îi strigă anamitul. Zeul aşteaptă, vrea să te apuci numaidecât de reparat automobilul.

— Slăbeşte-mă ! Nu vezi că dorm ?

— Nu se poate să dormi ! Scoală, altminteri vei muri.

— Spune-i că dacă mă lasă să mă odihnesc măcar şase ceasuri, îi repar rabla. Vrea ? bine, nu ! n-are decât să mă omoare. Noapte bună. !

Tânărul francez închise ochii şi începu să sforăie.

Zeul se mânie.

— Scoală-l pe câinele de colo ! porunci el unuia dintre chinezi.

Acesta îl izbi pe Marcel în cap cu patul suliţei.

Tânărul tresări speriat şi privi nedumerit în jur.

— Spune-i să se scoale, dacă nu vrea să pun să i se taie capul, mormăi mongolul.

Anamitul tălmăci lui Marcel, rânjind, vorbele „zeului".

— Ascultă, zise Marcel înfuriat. De patru zile, ori de patru săptămâni nu mai ştiu ce e somnul, călătorind legat pe o cămilă. Acum vreau să dorm. Dacă zeul tău caraghios vrea să mă omoare, n-are decât ! Să ştie însă că prietenii mei mă vor răzbuna. Şi tot cu automobilul nereparat o să rămână.

— Păi.

— Tacă-ţi gura ! Spune-i maimuţoiului ce ţi-am spus şi dă-mi pace ; m-ai înţeles ?

Doc-Cuang se supuse, pe când Marcel se întinse iar pe pardoseală şi închise ochii.

Cuvintele „prietenii mei mă vor răzbuna" pe care le spusese, aşa într-o doară, îşi făcură efectul.

După ce holbă ochii furios „zeul" porunci să-l lase pe Marcel să doarmă.

Cu toate că Losi-Nhor, şeful banditilor chinezi care îl adusese pe Marcel, stărui în spusele lui că-l găsise pe acesta singur, într-o corabie chinezească împotmolită la mal, „zeul" nu vru să-l creadă, neputându-şi închipui că

un european a pornit așa de unul singur, pe vreme de iarnă, să se plimbe pe meleagurile acelea.

De aceea, voia, înainte de a pune să-l omoare, să se încredințeze că n-are de ce se teme, mai ales că de la o vreme rușii începuseră să se cam amestece în treburile lui și zeul din Ourga ținea să nu le dea prilej de nemulțumire.

Și apoi, nădăjduia că prizonierul va fi în stare să-i repare automobilul.

Plecă împreună cu suita sa, lăsându-l în paza a patru mongoli uriași.

Cam pe la ceasurile patru, după ce dormise vreo șapte ore, unul din chinezii care-l însoțiseră de dimineață pe „zeu", veni împreună cu Doc-Cuang să-l scoale pe Marcel.

Izbutiră cu greu.

În cele din urmă, tânărul se ridică somnoros, deschise ochii, strănută și, recunoscându-l pe anamit, mormăi:

— Ce vrei?

— Scoală. Te așteaptă zeul să-i pui automobilul în mișcare.

— O, da, vin... dar cum vrei să-l pun în mișcare cu mâinile legate?

Anamitul tălmăci chinezului vorbele lui Marcel. Acesta porunci unuia din păzitori să taie legăturile de la mâinile și gleznele prizonierului.

— Uf! făcu Marcel răsuflând.

Își frecă nițel mădularele înțepenite, apoi, după ce se simți mai bine, zise:

— Gata, maistre Doc-Cuang, hai să vedem „rabla".

Cei patru paznici îl luară între ei pe Marcel și porniră după mongol și tălmaci.

Ajunseră înaintea unei uși mari, străbătură coridoare nesfârșite cu pereții lăcuiți în roșu și intrară într-o sală mare unde se aflau înșirați lângă pereți o mulțime de războinici mongoli, soldați de-ai „zeului", înarmați cu sulițe și iatagane.

În fund pe un fel de altar, stătea nemișcat și mut, cu picioarele încrucișate sub el, cu mâinile pe pântec, zeul din Ourga, încarnarea lui Budha pe pământ.

Era îmbrăcat într-o haină largă țesută cu fir de aur și presărată cu rubine și topaze care sclipeau orbitor la lumina unui mare candelabru de aur atârnat de tavan.

În fața altarului, vreo cincizeci de preoți budiști, în haine de mătase roșie mai puțin scumpe ca ale zeului, stăteau pe niște scăunele cubice de marmură albă.

Steaguri de mătase roșie, brodate cu litere chinezești, atârnau din tavan printre luminile candelabrului.

Dar ceea ce-l minună mai mult pe Marcel era faimosul automobil așezat în mijlocul sălii și pentru care fusese adus de la atâta depărtare.

Cauciucurile bine umflate erau noi. Caroseria, vopsită în verde, era împodobită cu plăci de nichel.

Marcel se apropie de automobil.

„Ia să vedem ce e cu rabla asta", își zise el.

Se întoarse mai întâi spre Doc-Cuang și-l întrebă:

— Ăsta e automobilul cu pricina?

— Da, stăpâne Bunot.

— Ți-am mai spus că nu mă cheamă Bunot ci Dunot, bagă bine la cap, ce dracu!... În sfârșit, fie! Și zici că dacă nu-l fac să meargă mi se taie capul?

— Nu.

— Cum nu! strigă tânărul francez plin de mirare.

— Fiindcă zeul a spus că în caz că nu reușești, vei fi pus între două scânduri și tăiat de viu cu fierăstrăul, pedeapsă care se aplică celor care jură pe nedrept.

— Păi, eu n-am jurat nici într-un fel! zise Marcel, îngălbenindu-se.

— Ba da, ai spus că vei face automobilul să meargă.

— Dar, dacă reușesc, ce mi se dă în schimb?

— Nu știu, răspunse anamitul.

— Eu vreau însă să știu. Întreabă-l pe zeu, Doc-Cuang îl ascultă.

Glasul subțire al zeului răsună în imensitatea încăperii.

— Zeul a spus că dacă faci automobilul să meargă, îți dăruiește viața, zise anamitul. Ia uită-te acolo lângă

perete: fierăstrăul şi scândurile acelea sunt pentru dumneata dacă nu reuşeşti. Si călăul aşteaptă alături.

— Bine, făcu Marcel înţelegând că orice cuvânt ar fi de prisos, şi se apropie hotărât de automobil.

Deschise capota şi... rămase încremenit: automobilul n-avea motor!

— Acum nu mă mai mir de ce n-a mers niciodată, murmură el dezamăgit.

XIV

— Ei, ce zici? întrebă Doc-Cuang zâmbind cu ferocitate.

— Nimic, răspunse scurt Marcel Dunot aruncându-i o privire piezişă, şi se aplecă peste automobil ca şi când ar fi vrut să controleze ceva.

În realitate căuta să câştige timp ca să chibzuiască.

Atitudinea anamitului îl punea pe gânduri şi-şi dădu seama că dacă va mărturisi că nu poate face nimic, va fi dus imediat la moarte. Trebuia deci să întârzie cât mai mult momentul.

— Aşadar, stăpâne alb, eşti în stare să repari automobilul? Zeul aşteaptă cu nerăbdare, zise anamitul.

Marcel Dunot îl privi drept în faţă.

— Negreşit că sunt, numai că nu se poate aşa de repede cum crezi.

— Cât îţi trebuie? Două ceasuri ajung! Mai mult nu ţi se poate îngădui, căci la apusul soarelui zeul trebuie să plece.

— N-are decât! N-am nevoie de el.

— Vrea să vadă mai întâi automobilul mergând, altminteri pune să te omoare.

— Dacă pune să mă omoare, n-are cine-i repara maşina, pe când dacă-mi dă timp o fac să umble.

— Să-i spun, să vedem ce zice.

Anamitul vorbi multă vreme fără ca Marcel să înţeleagă un cuvânt. Îl văzu pe „zeu" încruntându-se şi-l auzi mormăind ceva cu glas răstit.

Patru mongoli se repeziră la prizonier, care luat pe neaşteptate, n-avu când să se împotrivească. Îl legară de mâini şi de picioare şi-l duseră pe sus, pe când Don-Cuang zâmbea mulţumit de sine.

„Ce n-aş da să ştiu ce i-a spus afurisitul ăsta de anamit, îşi zise Marcel, pe când îl duceau mongolii în spinare. Trebuia să mă aştept la o trădare din partea lui; numai după mutră... Şi doar nu i-am făcut nimic nemernicului. Dacă o să scap odată şi odată de aici, îl învăţ eu minte...

Cocoţat în spinarea a doi paznici, şi urmat de ceilalţi, trecu prin coridoare lungi luminate de câte un ochi de geam, străbătu mai multe încăperi goale ca nişte chilii şi ajunse în cele din urmă la o scară întortocheată pe care paznicii porniră să urce cu el în spinare.

Marcel numără maşinal treptele. La a patrusutecincizecişitreia, mongolii se opriră: se aflau în tinda scării, de tavanul căreia atârna un felinar mare de hârtie violetă.

Aici se sfârşea scara.

Tinda era în formă de semicerc şi în perete era o uşă îngustă.

Unul din mongoli scoase o cheie de la brâu şi descuie uşa.

Marcel avu timp să observe că uşa era groasă de cel puţin cincizeci de centrimetri.

Simţi cum îl împing cu atâta putere încât căzu grămadă pe o lespede de marmură, unde rămase câteva momente ameţit.

Când îşi veni în fire, crezu că a orbit; în jur domnea un întuneric de nepătruns; nimic decât o beznă adâncă şi un aer greu, împuţit, care-l înăbuşea. Sub el, lespezi de marmură ca sloiurile de gheaţă.

— Ar fi trebuit să mă împotrivesc adineauri, ca să mă omoare şi să isprăvesc odată, zise el cu glas tare.

Cu toată situaţia grozavă în care se afla, curajosul băiat nu se lăsă pradă deznădejdiei. Cine ştie dacă, toate aparenţele îi erau împotrivă, nu exista totuşi vreun mijloc de scăpare... Care? Nici el nu ştia, dar nu se dădu încă bătut.

Încet, târându-se pe brânci, pipăi în jur. Se lovi cu capul de un perete rece şi neted.

Tresări apoi speriat simţind lângă el ceva moale şi călduţ.

Era un corp omenesc îmbrăcat în haine de pânză. Şi omul nu era mort deoarece era cald.

— Ei, domnule! Gentleman! Sennor! Dormi? Du yo sleep? Usted esta dormiendo? strigă Marcel scos din sărite de această descoperire.

Un lung oftat îi răspunse. Îl simţi pe om făcând o mişcare.

— Da, dormeam murmură necunoscutul în englezeşte. Cine eşti dumneata?

— Sunt un francez... mă cheamă Marcel Dunot şi am fost închis aici pentru că n-am putut să repar automobilul zeului din Ourga.

— A, da! Automobilul fără motor! răspunse cu amărăciune englezul. Eu sunt sir William Plate din Birmingham.

— Exploratorul! strigă Marcel, amintindu-şi ce-i spusese Doc-Cuang.

— Da, dar de unde ştii?

— Mi-a spus un anamit, unul Doc-Cuang care.

— Ticălosul! El m-a trădat... eu...

— Cum se poate? Zicea că i-au tăiat picioarele fiindcă îţi luase apărarea!

— Nemernicul! Dimpotrivă, m-a dat pe mâna maimuţei aceleia care îşi zice zeu... Dar Anglia mă va răzbuna.

După ce a fost tîlhar de drumul mare la frontiera Tonkin-uliu, a fost prins, şi călăul din Mong i-a tăiat ticălosului picioarele de la gleznе. L-am găsit cerşind pe străzile Tsin-Tsin-ului.

Nu ştiu cum a aflat că vreau să explorez pustiul şi s-a oferit ca interptret. Nenorocirea mea a fost că l-am primit. Când am ajuns la Ourga, a omorât pe unul din preoţii budişti şi a făcut ce a făcut să cadă vina pe secretarul meu, onorabilul Jimmy Shrim.

„Zeul" din Ourga a trimis atunci un pluton de soldaţi ca să-l aresteze. Bineînţeles că m-am împotrivit. A urmat o luptă în care toţi tovarăşii mei au fost uciși sau răniţi. Eu însumi am fost lovit la cap şi mi-am pierdut conştiinţa.

M-am trezit legat de mâini şi de picioare în palatul unde se afla un automobil. Lângă mine stătea nemernicul de Doc-Cuang şi râdea.

„Mister Plate, mi-a zis el, zeul a spus că, s-a gândit să-ţi dăruiască viaţa dacă vei putea să-i repari automobilul ăsta".

„Câine! Trădătorule! i-am strigat eu, nu vreau să repar nimic! Prefer să mor... şi Anglia mă va răzbuna! Iar tu, nemernicule, vei fi spânzurat!"

Afurisitul de anamit a început atunci să râdă şi mi-a răspuns:

„Ştiu că n-ai să repari nimic, căci automobilul nu se poate repara, fiindcă i-am scos eu motorul. O să mă răzbun pe albi! Ei m-au prins şi m-au dat pe mâna chinezilor ca să-mi taie picioarele. Am să-l fac pe zeul din Ourga să creadă că maşina poate merge. Hahaha! Are să aducă mereu alţi ca să i-o repare şi o să-i ucidă pe toţi, iar eu o să râd... Frumoasă răzbunare, nu-i aşa! Uite, acum o să-i spun zeului că-ţi baţi joc de el şi că nu vrei să repari automobilul. Hahaha!"

Aşa mi-a spus ticălosul, domnule Dunot, şi n-am avut cum tăgădui...

L-am auzit pe „zeu" mormăind ceva şi m-am pomenit luat pe sus, pe când Doc-Cuang zbiera după mine: „Eşti osândit să mori de foame! Să mori de foame!"

Asta e povestea mea, domnule Dunot. Dar dumneata, cum ai ajuns aici? încheie englezul.

Marcel îi povesti şi el ce se întâmplase.

— Şi cum ai putut trăi zăvorât aici doi ani dacă ai fost condamnat la moarte prin înfometare? întrebă el.

— Sunt numai doi ani de atunci! se miră englezul. Eu credeam că a trecut mai mult timp. După un moment de şovăire începu iar cu glas schimbat.

— N-am murit fiindcă la cinci zile după ce m-au închis pe mine, au mai adus pe cineva... un german care nici el n-a putut să repare automobilul. Era rănit şi-a murit peste câteva ceasuri. Înţelegi!

— Nu, răspunse Marcel, înfiorându-se că a ghicit.

— L-am mâncat! Şi pe ceilalţi care au venit în urma lui; Am aşteptat să moară ca să-i mănânc! Şi aşa am trăit sir! Sunt un om cinstit şi un onorabil gentleman, dar nu puteam face altfel.

Marcel Dunot nu-i răspunse. Cu tot curajul lui, simţea o groază şi un dezgust lesne de închipuit pentru tovarăşul său de captivitate. Acum îşi explica el mirosul de carne împuţită care domnea în jur.

„Prefer de o mie de ori să mor decât să fac ce-a făcut englezul acesta", îşi zise el. Dar să nu-mi dau pe faţă scârba pe care mi-o inspiră. Poate că mă va ajuta să scap".

— Şi n-ai încercat niciodată să fugi de aici? îl întrebă el.

— Nici nu s-ar putea; uşa e din lemn masiv şi ar fi o nebunie. M-am resemnat însă. Dumnezeu va lua în seamă suferinţele mele şi Anglia mă va răzbuna.

— Uite aş vrea să te rog să-mi faci un serviciu. Mi-au legat prea strâns mâinile şi mă dor de nu mai pot. N-ai vrea dumneata să fii atât de bun şi să rozi cu dinţii legăturile?

— Dacă vrei... Vino mai aproape.

Deşi mărturisirea englezului îl făcea bănuitor — poate că lui sir Plate i-o fi foame? — Marcel îşi apropie mâinile de obrazul tovarăşului său de suferinţă. În mai puţin de cinci minute, sforicelele din firişoare de bambus cu care îi legaseră mâinile fură roase.

— Parcă o să-ţi slujească la ceva! făcu englezul cu amărăciune după ce sfârşi.

— Cum să nu-mi slujească? Oho! şi încă bine de tot, fiindcă am de gând s-o şterg de aici, sau cel puţin să încerc...

— Nu ţi-am spus că nu se poate? Uşa e solidă! Solidă! strigă savantul cu glas aspru.

— Da, da, ştiu, dar o să am răbdare... o să aştept. O să stau lângă uşă şi când mongolii vor veni să mai aducă pe cineva o să mă reped la ei şi... lasă că o să vezi dumneata!

— N-ai să faci asta! se răsti sir Plate.

— De ce să n-o fac?

— Au să te omoare...

— Poate. În orice caz, prefer să mor luptând decât aici, ca un câine în întuneric şi murdărie.

— Eşti nebun. Nu trebuia să te dezleg... scrâşni englezul. Îţi interzic să faci vreo încercare, auzi?

— Ba o să fac ce doresc.

— Dar bine, omule, nu înţelegi că dacă îi vei ataca pe mongoli vor cerceta închisoarea şi vor vedea că trăiesc! Şi au să mă omoare... da, au să mă omoare...

— N-ai decât să mă ajuţi... să fugim împreună.

— Cu neputinţă! Eu vreau să trăiesc... măcar aşa cum trăiesc. Te rog... te implor... nu încerca nimic.

— Ascultă, domnule, n-ai putea să mă laşi în pace! făcu Marcel enervat de atâta laşitate.

— Şi apoi, urmă englezul, nu poţi face nimic fără voia mea. Eu te-am dezlegat...

— Mulţumesc, îţi ofer în schimb să te scap şi pe dumneata.

— Eu nu vreau să plec de aici.

— Treaba dumitale! Eu da.

— Eşti hotărât? Nu vrei să mă asculţi?

— Nu.

— Atunci mori, câine! răcni exploratorul. Marcel simţi răsuflarea fierbinte a englezului în acelaşi timp cu o lovitură grozavă în umăr, dată cu un ciolan gros.

Se gândi în clipa aceea că bine făcuse că-şi dezlegase în timp ce vorbea cu englezul, gleznele.

Scoase un răcnet de furie şi se repezi cu pumnii întinşi spre el. Atacul fu atât de violent încât englezul nu avu timp să se ferească. Urmă o luptă îndârjită.

Marcel îl apucase pe sir William Plate de părul lui lung şi se căznea să-i paralizeze mişcările, căci cu toate cele întâmplate, nu-i venea să-l omoare.

Dar sir William nu avea aceleaşi scrupule.

Pradă unei furii sălbatice, căuta să-l sugrume pe tânărul francez. Reuşi să-şi împreuneze degetele descărnate în jurul gâtului acestuia şi strângea cu toate puterile.

Cu tot curajul său, simţea cum slăbea din ce în ce. Se înăbuşea.

Făcu o sforţare. Cu o smucitură grozavă sări îndărăt, îşi descleştă mâinile din părul englezului şi-i dădu un pumn teribil în cap.

Se auzi o bufnitură înăbuşită, apoi un horcăit.

Sir William Plate, cu tâmpla sfărâmată, căzu pe spate şi nu mai mişcă.

Era mort. Marcel Dunot răsuflă adânc.

— Dumnezeu mi-e martor că n-am vrut să-l omor! murmură el simțind trupul englezului răcindu-se.

Îl durea grozav umărul. Se frictionă nițel și durerile se mai potoliră.

O sete cumplită îi ardea gâtul: își simțea gura uscată și limba îi amorțise.

„Nu se poate ca mâncătorul acesta de oameni să fi trăit doi ani fără apă", își zise Marcel.

Începu să se târască prin întuneric. Pipăind pereții văzu că se află într-o închisoare de formă cilindrică. Deodată se opri, simțind sub palmă un firicel subțire de apă rece care se prelingea din vreo cărămidă a zidului.

Gâfâind, își lipi buzele uscate și bău până ce se mai învioră. Stătu acolo mai bine de un ceas, lingând cu lăcomie apa salvatoare.

În sfârșit se întinse pe jos și uitând de toate, adormi.

Se deșteptă înviorat și începu să se plimbe în jurul pereților.

Se izbea la fiecare pas de oseminte care se rostogoleau pe jos cu un zgomot sinistru.

Închisoarea este destul de mare; trebuia să fi avut cel puțin zece metri în circumferință.

După ce merse câteva minute, Marcel ridică de jos un femur enorm și se postă lângă ușă.

„Acum nu-mi rămâne decât să aștept. Numai de n-aș aștepta prea mult..." își zise el.

Orele se scurgeau monotone și nesfârșite.

Nimic... nici cel mai mic zgomot.

Ghemuit pe lespedea rece, rezemat cu spatele de zid, Marcel simțea că-l prinde somnul. Încercă să se împotrivească dar zadarnic.

Ochii i se închiseră și adormi.

Se deșteptă cu mâinile moi, capul în flăcări și corpul fierbinte.

Se ridică de jos, pipăi până la locul unde se prelingea apa și sorbi cu lăcomie. Din fericire, curajul nu-l părăsise. Voia să lupte până la capăt.

Șezu iar lângă ușă, cu ciolanul în mână și aștepta.

Cât să fi stat așa? N-ar fi putut spune.

Un ceas, o zi, poate o săptămână.

Nu-i mai era nici foame, nici sete.

Treptat, treptat, totul i se amesteca în minte. Un singur gând i se înfipsese în creier:

Va captura zeul din Ourga alt european? Dacă nu, va muri de sete, foame, și istovire în închisoarea asta împuțită.

Ațipi.

Auzul lui devenit și mai ascuțit din pricina tăcerii care-l înconjura de atâta vreme, prinse un zgomot ușor de pași în depărtare.

Ca electrizat, sări în picioare cu mâna încleștată pe ciolan.

Dar nimic... ușa nu se deschise.

Pradă unei deznădejdi cumplite, lipi urechea de ușă. N-auzi altceva decât bătăile inimii gata să-i spargă pieptul.

— Nu-mi rămâne altceva de făcut decât să-mi zdrobesc capul de zid ca să isprăvesc odată, murmură el.

Rămase o clipă nemișcat, înainte de a-și pune planul în aplicare. Curajosul băiat șovăia încă. Să moară atât de stupid în această carceră!.

Trebuia totuși. Înțelegea că orice speranță era zadarnică și că era mai bine să sfârșească dintr-odată.

Pipăi zidul; se dădu vreo câțiva pași înapoi ca să-și facă vânt și să-și zdrobească țeasta dintr-odată.

În același moment scârțâi o cheie în broască.

Ca lovit de trăsnet, Marcel rămase nemișcat, apoi se aplecă, ridică de jos ciolanul și așteptă cu înfrigurare.

Ușa se deschise încet.

Orbit de lumina zilei pe care n-o văzuse de atâta vreme, Marcel închise ochii. O secundă numai, căci își reveni și se repezi ca nebun la cei patru mongoli care aduceau în spinare un alb legat de mâini și de picioare, plin de sânge.

XV

La vederea unui european, galben ca un mort, apărându-le în față, mongolii, care credeau că nu vor găsi în închisoare decât cadavre, se dădură înapoi uluiți.

Marcel nu le dădu răgaz să se dezmeticească.

Cu o lovitură de ciolan sfărâmară țeasta unuia dintre ei.

Izbitura fu atât de grozavă, încât ciolanul se sparse în mâinile lui. Îl aruncă și smulse iataganul de la brâul mongolului pe care-l omorâse și se repezi la ceilalți trei.

Totul se petrecu cu iuțeala fulgerului. Unul din asiatici, cu gâtul aproape retezat, se prăbuși într-o baltă de sânge.

Cei care îl duceau pe alb în spinare aruncară jos povara și vrură să fugă, răcnind îngroziți.

Dar Marcel Dunot, beat de furie, le tăie calea. Spintecă unuia capul, apoi înfipse sabia în pieptul celuilalt.

Se făcu liniște.

Cu fălcile încleștate, cu ochii lucitori, Marcel aruncă în jur o privire sălbatică. Văzu pe cei patru mongoli zăcând fără viață, pe când prizonierul stătea nemișcat într-o baltă de sânge.

Era un bărbat înalt și slab, cu fața osoasă și pârlită de soare, cu o mustață mică, neagră, cu o crestătură adâncă în frunte, din care picurau stropi mici roșii.

Era îmbrăcat în haine kaki, pătate de sânge și de noroi

Marcel se repezi la el îi tăie legăturile de la mâini și glezne.

— Scoală, îi zise el apoi, și să fugim!

— Ce, ești francez! Uite domnule ce noroc pe mine! Și eu sunt francez! Mă cheamă Teofil Amphoux, sunt din Marsilia... Dar știi că... începu francezul.

— Bine, bine, o să-mi spui pe urmă, îl întrerupse Marcel nerăbdător. Acum ia sabia unuia din mongoli și hai să mergem. Nu-ți închipui că suntem salvați... mai avem de furcă. Și să-ți dau un sfat: decât să te lași prins, mai bine omoară-te.

— Lasă, nu te teme... noi ăștia din Marsilia nu prea știm ce e frica.

O luară amândoi la fugă pe scară.

Dădură jos de o ușă întredeschisă, prin care pătrundea o rază de soare.

Înainte de a păși pragul, Marcel vru să se încredințeze că țipetele mongolilor n-au fost auzite de cineva.

Dar nimic nu se mișca. Liniștea era desăvârșită.

— Stăm bine, zise tânărul, A, am o idee! Hai repede sus să ne îmbrăcăm cu hainele mongolilor; vom avea astfel mai multe șanse să trecem.

— Minunată idee!... Eu... strigă vesel marseiezul.

— Sst! Haidem!

Urcară în fugă scara. Trei din mongoli erau morți, cel de al patrulea în agonie.

Cei doi francezi îi dezbrăcară pe mongoli — alegând hainele mai puțin pătate de sânge — și se îmbrăcară cu ele, luându-le și armele, adică două pumnale și câte o secure mică de bronz.

Se încălțară apoi cu papucii lor cu talpă de pâslă și când fură astfel echipați, Marcel îl întrebă pe tovarășul său:

— Cred că așa o să meargă; ce zici?

— Zău dacă nu semeni leit cu un chinez, tinere, făcu marseiezul privindu-l cu mirare. De altfel dacă ne vor întreba ceva o să răspund eu, fiindcă vorbesc chinezește ca un chinez adevărat.

— Cu atât mai bine. Acum haidem!

Fugarii coborâră iar scara de marmură și ajunseră la ușă.

Marcel o împinse cu mâna și, spre marea lui mirare, văzu că se află în curtea octogonală în care îl dăduseră jos de pe cămilă cu vreo câteva zile în urmă.

Curtea era pustie și tăcută.

— Trebuie să fie pe undeva o ușă care să ducă afară, șopti Marcel tovarășului său. Aici am fost cu adus de bandiți.

— Și eu tot aici, răspunse marsiliezul.

După cum știm, curtea avea patru turnuri zidite unele lângă altele. Fiecare dintre ele avea jos câte o ușă care se asemăna perfect una cu alta.

Pe care s-o aleagă?

Marcel se codi o clipă, apoi se hotărî pentru cea din fața scării.

— Să ieșim pe aici, zise el.

Marseiezul îl urmă în tăcere. Străbătură curtea agale și ajunseră la ușă.

Era încuiată.

Marcel Dunot se întoarse spre tovarășul său.

— Ei gata de luptă, îi zise el și începu să bată cu putere în ușă.

Trecură zece secunde.

Nici un răspuns.

Bătu iar.

Nimic.

— Să încercăm la alta, făcu marsciezul pierzându-şi răbdarea.

— Nu. Vine cineva. Ia seama!

Abia sfârşi vorba şi uşa se deschise încet şi apăru un mongol în haină de mătase roşie. La vederea celor doi fugari scoase o exclamaţie de mirare şi vru să închidă uşa la loc.

Prea târziu. Prevăzând gestul, Marcel îl apucă de beregată.

Atacul fu atât de năpraznic încât asiaticul se prăbuşi la pământ fără să scoată un sunet.

— Închide repede uşa! strigă Marcel ţinându-l pe mongol de gât.

Amphoux împinse cu putere uşa grea de lemn în urma lui. Dar mongolul era voinic şi se zbătea din răsputeri în mâinile lui Marcel. Hotărât să sfârşească odată cu el, tânărul îi dădu drumul şi-l izbi cu pumnul în faţă. Ameţit, asiaticul rămase nemişcat.

Se aflau acum într-o încăpere vătuită în alb, mobilată numai cu vreo câteva scaune de răchită. Pe pereţi atârnau fâşii lungi de mătase roşie, brodate cu litere chinezeşti. Marcel Dunot rupse câteva din ele şi-l legă bine pe mongol, vârându-i şi un căluş în gură.

— Acum, să mergem, zise el lui Amphoux, care îl privea uimit.

În fundul încăperii era o uşă. Fără să şovăie, Marcel se îndreptă într-acolo şi trecu pragul. Ieşiră într-un coridor nesfârşit în care răspundeau mai multe uşi.

Deschise una din ele.

Înăuntru, întins pe un divan de mătase, se afla ticălosul de Doc-Cuang, pricina atâtor nelegiuiri!

Înfăşurat într-o haină largă de mătase brodată, anamitul fuma tacticos dintr-o lulea de aur încrustată cu pietre scumpe şi vorbea cu ifos celor vreo zece soldaţi mongoli care îl ascultau în picioare cu respect.

La început, Doc-Cuang nu-i recunoscu pe fugari. Încăperea era întunecoasă şi nu putea să le vadă bine chipurile.

Mirat numai de îndrzneala de a pătrunde nechemaţi la el, le porunci în limba mongolă să iasă imediat, ameninţându-i cu pedepse aspre.

În loc de răspuns, Marcel râse în hohote.

— Încuie uşa, Amphoux şi să ne ocupăm de ei, zise el, liniştit.

Cei doi francezi, cu iataganele în mână, năvăliră asupra mongolilor. Fără să apuce să se folosească de armele lor, o parte din ei zăceau deja la pământ morţi sau răniţi.

Urmă o învălmăşeală grozavă între fugari şi cei rămaşi teferi.

În vremea aceasta, Doc-Cuang se sculase de pe divan şi se căznea să-şi vâre cioturile în picioroangle de bambus care îl ajutau la mers.

Anamitul era vânăt de furie.

Reuşi în sfârşit să şi le pună şi sărea ca o pasăre prin cameră ca să-şi ia cârjele.

Marcel Dunot şi Teofil Amphoux se luptau vitejeşte.

Demoralizaţi de moartea camarazilor lor şi neînţelegând ce s-a întâmplat cu toată bravura lor, mongolii cădeau unii după alţii sub loviturile celor doi fancezi.

Când şi cel din urmă dintre ei se prăbuşi lovit în inimă de sabia lui Marcel anamitul, care nu-şi pierdea timpul degeaba, ajunse la uşă şi reuşi s-o deschidă.

Se credea salvat.

Avea însă de-a face cu Marcel Dunot. Dintr-o săritură, tânărul fu lângă el, îl apucă de braţ şi, cu sabia ridicată asupra lui, îi zise:

— Să nu faci o mişcare, scârnăvie, că te zdrobesc ca pe un vierme, ai înţeles? Amphoux, închide uşa şi stai de pază, fiindcă am ceva de vorbit cu ticălosul ăsta!

— Eu în locul dumitale l-aş omorî numaidecât; rău facem că mai zăbovim, răspunse nemulţumit marseiezul.

— Ai răbdare. Am eu planurile mele.... O să vezi.

— Fie!

Marcel îl împinse pe anamit spre divan.

— Acum să ne lămurim, maistre Doc-Cuang, începu tânărul francez cu glas aspru. Află mai întâi, nemernicule, că ştiu tot. Ştiu că ai pus să-i omoare pe europenii căzuţi în mâinile „zeului", ca să te răzbuni. Ascultă-mă şi nu încerca să minţi: ce ai făcut cu motorul automobilului?

— Nu l-am luat eu... gâfâi anamitul cu dinţii clănţănind de groază.

— Bine. Ori îmi spui unde e motorul, şi în cazul acesta mă mulţumesc să-ţi tai capul, ori nu-mi spui şi-atunci îţi scot ochii şi-ţi tai mâinile. Îţi las cincizeci de secunde să te hotărăşti. Încep : „Unu... doi... trei... patru..."

— Eu... eu nu... ştiu ce vrei să spui, bolborosi anamitul.

Marcel continua fără să se întrerupă : „optsprezece... nouăsprezece..."

La „treizeci", Doc-Cuang mişcă buzele dar nici un sunet nu se auzi din gura lui.

La „patruzeci" tresări.

— Patruzeci şi trei, patruzeci şi patru, patruzeci şi cinci, patruzeci şi şase, patruzeci şi şapte... urmă Marcel Dunot fără să se grăbească.

La „patruzeci şi opt" ridică sabia.

— Stai ! strigă Doc-Cuang cu glas răguşit. Motorul e...

— Patruzeci şi nouă !

— E... e sub altarul lui Buda ! Iertare ! bâigui anamitul.

— Felicitările mele, făcu Marcel Dunot, zâmbind. Ţi-a trebuit cam mult până să te hotărăşti. Aşadar, o să ne duci imediat la altarul lui Buda, altminteri...

— Păi, vezi că...

— Să ne duci imediat, am spus ! Ia-ţi cârjele ! Nu vrei ? Bine ! O să-ţi scot deocamdată un ochi ca să te fac să înţelegi.

Anamitul scrâşni. Trebuia să se supună. Vedea bine că francezul nu glumea.

— Să mergem, dar dacă ne întâlnim cu... bâigui el.

— O să le spui să ne lase în pace, îi tăie scurt vorba Marcel. De altminteri, nici n-au să ne recunoască. Ascultă nemernicule. Din pricina ta au murit în chinuri groaznice o mulţime de albi care nu erau vinovaţi cu nimic. Ai încercat să mă trimiţi chiar pe mine la moarte — şi ce moarte cumplită ! Îţi dau cuvântul meu că dacă ne arăţi unde e motorul, îţi dăruiesc viaţa. Ai înţeles ?

— Da, stăpâne alb.

— Bine. Ia-ţi cârjele şi să mergem. Hai, Amphoux !

Doc-Cuang suspină. Se ridică în picioare cu o sprinteneală de necrezut şi se îndreptă spre uşă, între Marcel şi Amphoux.

— Şi ia aminte la ce-ţi spun, îi şopti Marcel la ureche în clipa când treceau pragul, să nu încerci să mă trădezi, căci până să faci o mişcare, ţi-am şi scos ochii... Acum, haidem.

Străbătură mai multe coridoare cu uşi de lemn lăcuit, dar toate fără broaşte. În drum se întâlniră cu vreo doi-trei mongoli, care, văzându-l pe anamit, nu părură de fel miraţi.

Ajunseră în sfârşit în încăperea unde se afla automobilul zeului.

— Unde e motorul! întrebă Marcel cu glas scăzut.

— Dacă... îţi spun... îmi dăruieşti viaţa? bolborosi Doc-Cuang nehotărât.

— Ţi-am făgăduit şi un francez nu-şi calcă niciodată cuvântul, nemernicule!

Anamitul stătu câteva momente pe gânduri, apoi arătă cu capul altarul lăcuit pe care Marcel îl văzuse ultima dată pe „zeu" stând turceşte, cu mâinile încrucişate pe pântec.

— Acolo... dedesubt, zise Doc-Cuang. Dar e greu de umblat la el. Abia l-au ridicat patru oameni când am pus de l-au dat la o parte ca să ascundă motorul.

— Aşa? Şi nu ţi-a fost frică de ei că au să te denunţe?

— A, nu! — anamitul zâmbi fioros — i-am otrăvit...

— Dar cum ai putut demonta motorul?

— M-a ajutat un european.

— L-ai omorât şi pe el, desigur?

— Da.

— Frumos.

— De aceea nu ştiu dacă veţi putea ridica amândoi altarul, fiindcă...

— Amândoi? Adică în vremea asta tu s-o ştergi şi să dai alarma, nu-i aşa? Tare şiret eşti dumneta! Amphoux, stai niţel de vorbă cu stimabilul Doc-Cuang ca să văd eu dacă e adevărat ce-a spus în privinţa motorului.

— Fii fără grijă! Dacă face o mişcare, îi scot ochii cât ai clipi.

Marcel se apropie de altar.

Era făcut dintr-un trunchi enorm de lemn de cedru, cu desene aurite.

Jos avea două trepte de fildeș pe care zeul se putea urca fără multă greutate pe altar.

Marcel încercă să dea altarul la o parte cu umărul dar nu putu clinti din loc buturuga enormă.

Obosit, plin de sudoare, se opri să răsufle.

Se înțepeni apoi mai bine în picioare și, cu mușchii încordați, adunându-și toate puterile, repetă încercarea.

La început eforturile lui fură zadarnice.

Cu venele de la gât gata să plesnească, puse iar umărul să împingă altarul într-o parte. Simți de astă dată buturuga clătinându-se ușor, apoi încet, altarul se aplecă și se răsturnă.

Un vuiet grozav răsună în imensitatea încăperii.

Tânărul își șterse broboanele de sudoare de pe frunte și răsuflă adânc.

Tot corpul îi tremura de încordarea făcută. Câteva momente de odihnă și se calmă. La picioarele lui, în locul altarului, se deschidea o gaură în lespedea de marmură. Marcel văzu cu bucurie un motor cu doi cilindri așezat pe două traverse de lemn.

— Am găsit motorul! Ia bine seama la anamit! strigă Marcel lui Amphoux.

— Las că-l păzesc, n-avea grijă, numai o mișcare să facă, și-i arăt eu lui, răspunse marseiezul.

Marcel se aplecă și cu o zmucitură scoase afară motorul, deși cântărea cel puțin cincizeci de kilograme.

— Uh! da greu mai e! făcu el gâfâind. Acum nu ne mai rămâne decât să-l așezăm la locul lui; treaba ar merge repede dacă, bineînțeles, am avea scule.

Dădu fuga la mașină și deschise lădița. Găsi de toate.

— Am găsit! strigă el plin de bucurie.

Se întoarse la motor, îl împinse până la automobil și deschise carota; se aplecă, ridică motorul și-l puse la locul lui.

— Într-o jumătate de ceas e gata, zise el tovarășului său, fără să se oprească din lucru.

— Bravo! strigă Amphoux încântat și se apropie de mașină ca să vadă cum lucrează Marcel.

Doc-Cuang atât aștepta. Sărind ca o lăcustă se repezi la ușă și până să prindă cei doi de veste, o deschise și pieri ca o năluca.

XVI

Marcel Dunot şi tovarăşul lui nebuni de furie, săriră după el, dar anamitul încuiase uşa în urma lui.

Zadarnic se căzniră ei s-o scoată din balamale. uşa era grea şi nu o putură mişca din loc.

— Să spargem uşa! răcni Marcel în prada unei furii grozave.

— O să facem gălăgie şi au să ne audă, zise Amphoux îngrijorat.

— Ei şi? Afurisitul de anamit va fi dat şi aşa alarma până acum.

— Bine zici!

Începură amândoi să izbească în uşă cu levierele. Dar lemnul era tare ca fierul şi abia sărea când şi când câte o ţandără.

Cu neputinţă! făcu Amphoux gâfâind. N-o să...

— St! şopti Marcel, vin...

— Aşa e, îi aud şi eu! Dar las pe mine, până nu omor măcar douăzeci nu mă dau bătut!

— Cată-ţi de treabă, omule, şi vino lângă maşină să-ţi spun ce am de spus.

— Dar bine, cum vrei să ieşi de aici când nici măcar n-ai isprăvit ce aveai de făcut, zise Amphoux uluit.

— Nici prin gând nu-mi trece! Vreau să ne găsească robotind la automobil.

Marseiezul îl urmă în tăcere. Marcel se apucă de lucru.

— Parcă ziceai că vorbeşti limba mongolă, îl întrebă el pe Amphoux.

— Păi te cred! De opt ani de când cutreier ţara asta pentru casa Maurebru pe care o reprezint, ar fi...

— Bine, bine, îi curmă Marcel vorba. Să spui „zeului" care va veni desigur cu suita lui — că am evadat ca să-i reparăm automobilul şi că a fost tras pe sfoară de Doc-Cuang. Ai înţeles?

Tocmai când să zică „da", uşa vastei încăperi se deschise de perete şi o trupă de soldaţi mongoli vru să se repeadă la cei doi francezi.

Din fericire, ca orice bun marseiez, Teofil Amphoux era înzestrat cu o voce de tenor.

— Am reparat automobilul ! răcni el cât putu de tare.

Poate că mongolii n-ar fi ţinut seama de vorbele lui, dar zeul din Ourga venea în urma lor însoţit de Doc-Cuang care ţopăia vesel pe proteze — şi-l auzi.

Se ridică în lectica lui purtată de opt preoţi îmbrăcaţi în mătase şi porunci soldaţilor să nu se atingă de prizonieri.

Doc-Cuang turba de ciudă, dar nu cuteză să spună ceva.

Marcel Dunot, nepăsător, ca şi când s-ar fi aflat în atelierul maşinilor de la uzina Pordon, îşi vedea liniştit de treabă, fără să se sinchisească de ameninţările soldaţilor.

— Amphoux, dă-mi regu-te, cheia. Mulţumesc. Acum pila. Bine ! Ia ţine niţel şurubul ăsta, zicea el din când în când marseiezului.

În vremea asta, zeul nu-şi putu stăpâni un gest de mânie văzându-şi tronul răsturnat. Era însă foarte curios să vadă la ce rezultat au să-ajungă albii care spuseseră că o să facă automobilul să meargă şi nu voia să dea ordin să-i omoare până nu va vedea sfârşitul.

Porunci să lase jos lectica la doi metri de Marcel şi se uita în tăcere cum lucrează.

— Spune-i şopti acesta lui Amphoux la ureche, ca să nu-l audă anamitul, că automobilul n-a mers din pricina lui Doc-Cuang.

— Am înţeles, răspunse marseiezul, apoi strigă în limba mongolă ;

— O ! atotputernice zeu, vreau să-ţi spun adevărul ! Doc-Cuang e acela care a făcut să nu meargă căruţa. A ascuns sub altarul tău sacru, ca să nu poată fi găsit de nimeni, duhul care trebuia să dea viaţă maşinii. Dar am izbutit să-l facem să-şi mărturisească crima. Atunci a vrut să fugă. Priveşte-l !

Ochii tuturor se aţintiră asupra anamitului care era acum pământiu la faţă.

Nu se dădu însă învins. Cu fulgere în priviri, cu glas tremurător de mânie, strigă :

— Minte ! Minte ! Nu era nimic sub altar ! Nemernicii aceştia albi mint cu nerusinare ! Au profanat sanctuarul ca să se răzbune, dar eu i-am văzut... de aceea vor să mă piardă. Tu, însă, mare zeu eşti puternic ca soarele şi drept

ca și Budha ! Nu se poate să crezi ce spun ei... poruncește-le să facă mașina să meargă, o tu, zeu puternic ! întreită încarnare a lui Budha pe pământ !

— Ai dreptate, zise zeul Ourga, dând din cap. Faceți căruța să meargă, albilor, și-o să cred ce spuneți.

Amphoux tălmăci lui Marcel acest „ultimatum"

Nu era nevoie, căci din gesturile anamitului și ale „zeului", tânărul înțelesese. Strânse bine un șurub, controlă încă o dată motorul, apoi strigă cu bucurie :

— Gata.

— Atunci pune repede motorul în mișcare, fiindcă văd că „zeul" a început să se cam plictisească.

Deodată Marcel Dunot păli.

— Suntem pierduți ! Imposibil să pot face ceva. Mare idiot mai sunt !

— Ce... ce-ai spus ?

— Benzină... n-avem benzină... rezervorul e gol ! murmură Marcel distrus.

— Să meargă căruța ! zbieră „zeul" înfuriat.

— Zice să-i faci mașina să meargă, ce să-i răspund ? întrebă Amphoux pe Marcel.

— Știu și eu ? Ne trebuie benzină. Nu există pe aici.

— Îmi închipuiam eu ! Atunci... nu ne mai rămâne să ne vindem cât mai scump pielea, făcu el cu disperare.

— Vezi ? Vezi, zeu atotputernic ! „Chipurile lunii" nici nu-ți răspund, mormăi Doc-Cuang. Sunt niște șarlatani ... niște mincinoși... trădători și nelegiuiți, care și-au bătut joc de lucrurile sfinte !

— Să se pregătească o cruce pe locul unde mi-au profanat altarul ! răcni înfuriat „zeul".

Doi oameni plecară să îndeplinească porunca.

Marcel puse mâna pe o pârghie, hotărât să se apere până la cea din urmă picătură de sânge.

—Ce tot sporovăiește ? întrebă el pe Amphoux.

— Nu știu, n-am înțeles ce-a spus.

Doc-Cuang triumfa.

Se apropie de cei doi francezi și le zise, rânjind :

— Hahaha ! Veți fi puși pe cruce... O să vin și eu să văd cum o să crăpați în chinurile cumplite... Ah, cu ce plăcere o să bat eu singur cuiele în carnea voastră ! Voiați să-mi scoateți ochii... acum o să vi-i scot eu vouă, câini nelegiuiți !

Marcel Dunot se cutremură. Cu mare greutate se stăpâni să nu-l pocnească pe anamit cu drugul pe care-l ţinea în mână.

Când „zeul" deschise gura ca să dea poruncă soldaţilor să-i răstignească pe cei doi francezi, Marcel strigă repede tovarăşului său :

— Spune-i „zeului" că peste zece minute îi fac maşina să meargă. Am găsit mijlocul !

Cu toată uimirea pe care i-o produse aceste cuvinte neaşteptate, marsciezul ascultă.

— S-o facă să meargă ! repetă zeul, căruia nu-i venea să creadă ce auzise.

— Zice că nu te ţii de făgăduială, spuse Amphoux lui Marcel.

— Am înţeles, răspunse acesta liniştit.

— Minte ! Minte ! Nu-l asculta, o tu, chip al lui Budha pe pământ ! strigă Doc-Cuang.

— Spune-i zeului" că mi-e sete, zise Marcel, şi că vreau să beau spirt — spirt, din cel mai bun, auzi ? Nu se poate să nu aibă.

— Da, „sum-sum" (alcool de orez) e destul, dar nu e bun de băut.

— Nu face nimic ; spune-i că ne trebuie vreo zece litri şi zece litri de apă curată. Suntem foarte însetaţi.

Deşi habar n-avea ce plănuia tovarăşul său, Amphoux transmise „zeului" cererea.

— Albii sunt nebuni ! Îşi bat joc de tine, o zeu milostiv ! strigă Doc-Cuang, neliniştit şi furios. Nu pot turna doi oameni atâta băutură în ei... Uneltesc cu siguranţă ceva... vor să facă farmece...

Ultimele cuvinte îl puseră pe gânduri pe „zeu".

— Ce vreţi să faceţi cu spirtul ? întrebă el.

Încurcat acesta nu ştiu ce să răspundă şi-l întrebă pe Marcel.

— Spune-i că şi nouă şi căruţii ne e sete că am stat atâta vreme fără să bem.

Răspunsul păru să-l mulţumească pe „zeu", cu toate protestele lui Doc-Cuang, căci porunci soldaţilor să li se aducă europenilor ce-au cerut.

Tot atât de mirat ca şi zeul, Amphoux ar fi vrut să-l întrebe pe Marcel ce avea de gând, dar acesta, temându-se să nu fie auzit de anamit, zise tovarăşului său să aibă răbdare. În vremea aceasta, câţiva mongoli lucrau de

zor la ridicarea crucii pe care urma să fie răstigniți cei doi francezi.

În sfârșit, patru soldați aduseră două ulcioare mari de pământ și le puseră lângă automobil.

Unul era plin cu apă, celălalt cu spirt de orez.

După ce gustă din amândouă, Marcel păru mulțumit.

Verifică magnetonul motorului, văzu cu bucurie că toate celelalte piese erau în perfectă stare, și ajutat de Amphoux, deșertă ulciorul cu apă în radiator.

Deschise apoi rezervorul de benzină, îl umplu cu alcoolul din celălalt ulcior, zicând marseiezului care-l privea încântat:

— Fiindcă n-avem benzină, o să ne facem treaba cu spirt.

Astupă rezervorul la loc, se încredință dintr-o aruncătură de ochi că totul e în regulă, și zise lui Amphoux:

— Spune „zeului" că o să facem ocolul încăperii cu automobilul în cinstea lui.

La vestea aceasta, chipul marseiezului se lumină de bucurie.

Aruncă o privire mânioasă lui Doc-Cuang, care stătea ca pe jar și puse să se dea lectica la o parte ca să aibă loc automobilul.

Fără să se sinchisească de privirile ațintite asupra lui, Marcel Dunot reglă carburatorul și, cu o învârtitură de manivelă, puse motorul în mișcare.

— Urcă, zise el tovarășului său.

Acesta se sui în mașină iar Marcel sări la volan.

Automobilul porni încet, pe când zeul din Ourga îl urmărea încremenit.

Doc-Cuang privea și el uluit.

Era pierdut...

Albii învinseseră!

Automobilul ocoli de două ori încet încăperea și se opri înaintea „zeului" care își recăpătase graiul și strigă arătând spre Doc-Cuang.

— Puneți mâna pe nelegiuitul ăsta și răstigniți-l pe cruce.

Soldații se năpustiră asupra anamitului.

Acesta vru să se apere cerând îndurare, dar „zeul" nici nu vru să-l asculte.

Ticălosul fu târât spre locul de supliciu și suit pe cruce.

Ţipetele lui nu impresionară pe nimeni căci era urât de toţi în Ourga.

Cei doi francezi se înfiorară auzind horcăitul renorocitului amestecat cu loviturile înăbuşite ale ciocanelor care îi înfigeau cuiele ascuţite în carne.

Ca să-l mulţumească pe zeu, Marcel trebui să mai facă o dată înconjurul sălii.

Reprezentantul lui Budha, din ce în ce mai entuziasmat se sculă din lectică şi zise că vrea să se plimbe şi el în căruţa aceea minunată.

Nu era uşor, fiindcă zeul din Ourga cântărea peste o sută cincizeci de kilograme.

Patru voinici, cu greu îl putură sui în maşină, unde abia încăpu pe canapea.

Marcel Dunot porni automobilul şi ocoli de trei ori încăperea.

Fericit, cu pântecele săltat de râs, „zeul", după ce se mai potoli, spuse câteva cuvinte lui Amphoux pe care acesta le traduse lui Marcel.

— „Zeul" zice să rămânem aici să-i facem maşina să umble şi ne procopseşte. Ne dă bani, lucruri de preţ, tot ce vrem, numai să nu plecăm. Eu, drept să-ţi spun, aş prefera să-mi iau tălpăşiţa... Dumneata ce zici?

— Sunt de aceeaşi părere, numai te rog să nu pomeneşti un cuvânt despre plecare, fiindcă „zeul" trebuie să fie un om foarte răzbunător. Nu-i convine să plecăm, din două motive: întâi pentru că n-ar avea cine să-i mâne căruţa — cum zice el automobilului — şi al doilea s-ar teme că am putea spune şi altora ce se petrece aici. E sigur că dacă un Stat european ar afla cam în ce fel s-a purtat cu nenorociţii albi care i-au căzut în mână, nu i-ar prea merge bine — cât e el de zeu. Să ne prefacem deci că primim cu bucurie şi recunoştinţă propunerea şi să ne folosim de cel dintâi prilej ca s-o luăm la sănătoasa.

— Admirabil! Eşti pur şi simplu extraordinar! Ai merita să fii marseiez! exclamă Amphoux.

Întrebarea „zeului" dacă s-au hotărât să rămână, îi tăie avântul.

— Cum să nu! Cu cea mai mare plăcere, bucurie, mândrie, recunoştinţă, o nobile reprezentant al lui Budha — răspunse cu un entuziasm bine jucat marseiezul.

Răspunsul mulțumi pe „zeu"; se întinse zâmbind în lectică și zise celor din jurul lui să-i trateze pe cei doi europeni cu mult respect și să li se dea tot ce vor dori.

Apoi, fără să arunce o privire măcar la nenorocitul anamit, care, răstignit pe crucea de bambus, se chinuia în dureri cumplite, porunci purtătorilor să-l ducă în apartamentele lui.

Marcel Dunot și Teofil Amphoux părăsiră și ei încăperea unde era cât pe ce să piară în chip atât de groaznic.

Trecură iar prin coridoarele pe unde veniseră, străbătură curtea octogonală și ajunseră într-o grădină cu cedru și stejari, la picioarele cărora creșteau flori în fel de fel de culori.

Patru clădiri mari împrejmuiau grădina.

Însoțitorul deschise o ușă de lemn sculptat și intrară într-un salon mobilat cu divane de mătase și covoare scumpe.

— Asta e locuința voastră, stăpâne! O să vă trimit îndată un servitor care să vă slujească numai pe voi. În firidele acestea din perete veți găsi îmbrăcăminte. Budha să vă aibă în pază!

— Amin! mormăi Marcel pentru sine.

După ce plecă, cei doi francezi se repeziră unul în brațele celuilalt și rămaseră așa câteva minute, muți de fericire.

După ce le trecu emoția, alergară la dulapurile zidite în perete și găsiră în ele veșminte bogate de mătase.

Amphoux vru să-și schimbe hainele, dar Marcel îl opri.

— Părerea mea e să păstrăm hainele astea pe noi, zise el, fiindcă ne-ar fi mai lesne să fugim, decât în mătăsuri. Ca luptător mongol atragi mai puțin privirile decât ca boier.

— Bine zici, răspunse marseiezul. Măi, da strașnic om ești dumneata! făcu el admirativ. Oare apă s-o fi găsind pe aici? Tare aș vrea să mă spăl nițel pe față; sunt mânjit tot de sânge.

— Și eu. Hai să căutăm.

În dosul unui paravan de bambus dădură peste o ușă pe care o deschiseră cu teamă. Nu-și putură stăpâni un strigăt de admirație. Era o sală mare cu o baie de

marmură, robinetele pentru apă caldă şi rece, prosoape, — nimic nu lipsea !

Se îmbăiară cu rândul şi se îmbrăcară cu hainele curate, după ce mai întâi le împachetară pe cele de soldaţi mongoli şi vârâră pachetul sub un divan, ca să le aibă pregătite pentru fugă.

— Acum aş vrea să şi mănânc ceva, făcu Amphoux. Parcă zicea că o să ne trimită un servitor, dar nu văd niciunul.

— Stai să sun, răspunse Marcel, văzând un gong de argint pe o măsuţă elegantă.

Aproape imediat uşa se deschise fără zgomot şi intră un tânăr chinez care se închină până la pământ în faţa celor doi.

— Spune-i să ne aducă de mâncare, zise Marcel marsciezului.

XVII

In câteva cuvinte, acesta îl făcu pe chinez să înţeleagă că le e foame.

Băiatul dădu din cap şi pieri pe nesimţite.

Până să se întoarcă el, cei doi francezi se întinseră pe câte un divan şi începură să vorbească despre planurile lor.

— Părerea mea e să fugim cât mai repede, până nu apucă „zeul" sau unul din oamenii lui să înveţe să conducă automobilul. Am o idee ! Ce-ar fi să fugim chiar cu maşina ? Ar avea haz, zău !

— Cu neputinţă ! Drumurile sunt aşa de păcătoase pe aici încât abia am putea face zece kilometri pe oră. Cred că automobilul a fost adus într-un car, altminteri n-ar fi în starea în care îl vezi.

— Bine, atunci să căutăm altceva. Cel mai bun lucru e să punem deoparte provizii şi să ne ascundem câteva zile în pădurea cea mai apropiată, apoi, cum vor înceta

bonzii să ne caute, să ieşim din ascunzătoare şi să căutăm să ajungem în Siberia.

— Avem mai aproape Kalgan, un oraş chinezesc cu consuli europeni, ce nevoie avem să ne ducem în Siberia?

— Să mergem atunci la Kalgan.

— De ascuns ne putem ascunde în nişte peşteri pe care le ştiu eu, nu departe de Ourga, unde vom fi în siguranţă.

Greutatea e să ieşim din palat şi pe urmă din oraş.

— Să luăm informaţii de la servitorul nostru chinez care pare să fie destul de dezgheţat. Să-l întrebi dumneata, Amphoux. A, uite-l !...

Într-adevăr, uşa se deschise fără zgomot şi chinezul intră aducând pe o tavă lăcuită, lungă de un metru şi lată de peste şaizeci de centimetri, fel de fel de mâncăruri. Puse tava pe rogojinile foarte fine aşternute pe jos, apoi, cu o închinăciune respectuoasă, se îndreptă spre uşă.

— Ia vino încoace ! strigă Amphoux,

Chinezul se apropie.

— Ne e îngăduit să ieşim niţel la plimbare în oraş ?

Chinezul făcu semn din cap că nu.

— Aşa ? Cum te cheamă pe tine ?

Nici un răspuns. Chinezul arătă cu mâna la gong.

— Aha, flăcăul e mut, râse Marcel. Ne arată că dacă avem trebuinţă de el să-l sunăm.

— Eşti mut ? întreabă Amphoux pe băiat.

Acesta lăsă capul în jos.

— Bine, poţi să pleci.

Chinezul ieşi.

Cei doi prieteni erau lihniţi de foame. Se aşezară turceşte pe jos şi începură să înfulece cu lăcomie : piftie de raţă, un căstron plin cu orez şi o farfurie de saramură de peşte.

După ce se săturară, văzură că nu mai rămăsese pe tavă decât farfuriile goale şi două borcănaşe cu dulceaţă.

— Pare-mi-se că prea ne-am lăcomit şi am uitat să oprim ceva pentru fuga noastră. Trebuie deci s-o amânăm pentru altă dată, zise Amphoux.

— Nici gând, o să-l sunăm pe chinez şi dumneata o să-i spui să ne aducă mâncare fiindcă nu ne-am săturat. Co dracu ! Un zeu e obligat să-şi hrănească bine musafirii, încheie Marcel şi sună iar.

Ca şi când s-ar fi aşteptat să fie chemat, chinezul apăru imediat.

Se însera şi începuse să se întunece în cameră. Teofil Amphoux îl rugă pe chinez să le mai aducă mâncare, şi încă multă.

Fără să pară mirat, chinezul luă tava de jos şi porni spre uşă.

— Spune-i să facă lumină, fiindcă aproape nu se mai vede, zise Marcel tovarăşului său.

Chinezul se întoarse după câteva minute cu două felinare de hârtie roşie cu câte o lumânare parfumată în ele şi le atârnă de nişte cârlige fixate în perete, apoi ieşi pentru a se înapoia cu altă tavă şi mai încărcată decât cealaltă.

— Mâncând cu socoteală, putem rezista cel puţin o săptămână, fu de părerea Marcel. Cel mai bun lucru acum, e să ne culcăm şi să dormim câteva ceasuri. Trebuie să fie şapte. Primul care se va trezi să-l deştepte şi pe celălalt şi... s-o ştergem! A, să nu uit să încui uşa, flăcăul ăsta prea intră lesne în cameră şi ar fi în stare să vină să ne ia tava cu provizii în timpul somnului.

Trase zăvorul de bronz, se întinse pe divan şi adormi. Se trezi cel dintâi.

Era încă noapte; cele două felinare din perete luminau slab încăperea.

Marcel Dunot se duse la uşă şi-o deschise.

Nici o mişcare, grădina era pustie, întuneric la ferestre. Se uită la cer. Învăţase să cunoască ora după stele. Socoti că trebuie să fie trei dimineaţa.

Închise binişor uşa şi se apucă să strângă mâncărurile de pe tavă. Smulse nişte bucăţi de mătase care atârnau pe perete, legă tot în ele şi puse pachetele lângă uşă.

Teofil Amphoux dormea dus. Trebui să-l zgâlţâie de câteva ori ca să-l trezească. Marseiezul se ridică în sus buimac, cu gura cleioasă. Se întinse, privi în juru-i şi întrebă zăpăcit:

— Ce e... ce s-a întîmplat?

— Hai scoală! Să fugim! răspunse Marcel grăbit.

— Acum!

— Repede... timpul trece! Să ne îmbrăcăm cu hainele celelalte şi la drum...

Amphoux își trecu mâna prin păr și trase de sub divan pachetul cu hainele cu care fuseseră îmbrăcați în ajun.

În câteva momente fură gata de plecare.

Îmbucară iute ce mai rămăsese pe tavă, ascunseră sub haină pachetele cu provizii și se îndreptară spre ușă.

Marcel Dunot o deschise, scoase capul afară și văzând că nu e nimeni în grădină ieși tiptil; urmat de Amphoux.

Înăbușindu-și pe cât puteau pașii, cei doi fugari o luară drept înainte, străbătură curtea și, după ce merseră câtva timp lipiți de peretele uneia din clădiri, ajunseră la o ușă.

Era încuiată.

Cu vârful pumnalului, Marcel o deschise și intrară într-un coridor lung și drept în fundul căruia era o altă ușă.

O deschise și intrară amândoi într-o curticică împrejmuită de niște clădiri înalte cu ferestre înguste. Una din ferestre era luminată.

Două uși dădeau în curte. Se duseră la cea mai apropiată și o deschiseră. Văzură o încăpere strâmtă cu un pat vechi de bambus în care dormea un chinez bătrân.

Cu un gest Marcel făcu semn lui Amphoux și ieșiră în vârful picioarelor.

Necăjiți, se îndreptară spre cealaltă ușă. Aceasta nu era încuiată. Tânărul apăsă pe clanță, dar sări speriat îndărăt; un soldat mongol, uriaș, cu un felinar în mână se repezi la el mormăind ceva.

Asiaticul cerea probabil lămuriri. Marcel Dunot nu stătu pe gânduri. Îl izbi cu pumnul în obraz cu atâta putere încât uriașul se clătină. Cu al doilea pumn îl prăvăli la pământ.

Marcel apucă repede felinarul asiaticului, păși peste corpul acestuia și ieși împreună cu Amphoux într-un coridor așternut cu o rogojină pe care dormeau șase soldați mongoli.

La capătul coridorului era o uşă înaltă, cu drugi de fier.

Încet, Marcel se apropie de uşă şi la lumina felinarului pe care-l ducea Amphoux, trase drugul şi o deschise.

O boare de aer rece pătrunse înăuntru.

Unul din mongoli strănută, altul se întoarse pe partea cealaltă bodogănind.

Cei doi francezi, cu inima strânsă de groază, rămaseră nemişcaţi, cu mâna încleştată pe mânerul sabiei, cu gândul să-şi vândă scump pielea.

Dar nici un mongol nu se deşteptă.

În vârful picioarelor, cei doi francezi trecură pragul.

Se văzură în sfârşit afară, liberi, pe un drum plin de băltoace în care se oglindea măreţul palat al zeului din Ourga.

O luară la fugă fără să se uite înapoi.

După ce răsări soarele, se opriră istoviţi în mijlocul unui câmp, cu vreo câţiva copăcei firavi pe alocuri, la capătul căruia se zăreau acoperişurile strâmbe ale caselor din Ourga.

— Aici nu putem rămâne în nici un caz, zise Marcel Dunot, după ce se odihniră niţel. Trebuie să fi prins de veste că am fugit şi mongolii au pornit cu siguranţă să ne caute. Să mergem înainte şi să căutăm un adăpost. Peşterile despre care spuneai sunt departe?

— Tocmai dincolo de oraş, răspunse marseiezul necăjit. Al dracului noroc avem şi noi!

— Apoi să mergem până vom găsi alt adăpost.

Porniră departe. Câmpia se întindea cât vedeai cu ochii.

Merseră până pe la amiază fără să se oprească. Nu întâlniră pe nimeni, în afară de un ţăran chinez care îi luă drept doi soldaţi de-ai „zeului" şi care se dădu speriat la o parte din calea lor.

De ce înaintau, soarele devenea tot mai arzător şi se stârnise un vânt uşor care răscolea praful şi-i orbea.

La vremea prânzului, frânți de oboseală, se opriră la umbra unui stejar cu frunze atât de rare, încât nici de soare nu-i putea apăra bine. Desfăcură legătura cu provizii și începură să mănânce, cercetând când și când cu privirea zarea.

Dar nu le era doar foame, ci și sete. Și nu aveau nici un strop de apă. La asta nu se gândiseră.

— Mi-e sete, zise Amphoux.

— Dar mie! făcu Marcel. Trebuia să luăm și apă cu noi. Să căutăm pe undeva ceva să ne potolim setea.

Cu toată oboseala, cei doi francezi se sculară și, după ce împachetară la loc proviziile ce le mai rămăseseră, porniră iar la drum.

În jurul lor nimic decât nisipul gălbui pe care vântul îl ridica în vârtejuri și, pe alocuri câte un copăcel cu frunzele albite de praf.

De pe cerul fără urmă de nori, soarele își trimitea razele ca niște suliță de foc.

Fără să-și dea seama, fugarii încetiniseră mereu pasul. Deodată Teofil Amphoux scoase un strigăt răgușit:

— Colo... colo! O casă! Au să ne dea apă...

Marcel se uită și văzu, într-adevăr, la vreun kilometru de ei, o casă.

— Să mergem, zise el. Numai de nu ne-ar primi cu topoarele.

— Nu mai pot... m-aprind... mormăi marseiezul. Dacă nu-mi dau de băut, nu știu zău ce sunt în stare să fac!

Speranța că-și vor potoli în curând setea le dădea parcă aripi. În curând fură numai la trei sute de metri de casă, dar Marcel, întorcând capul din întâmplare, se opri brusc și-l apucă pe tovarășul lui de braț.

— Ce vrei? îl întrebă acesta mirat și mânios.

— Privește!

— Ce?

— Vârtejurile acelea de praf din urma noastră. Trebuie să fie călăreţii mongoli trimişi să ne prindă.

— Aşa e, ai dreptate, răspunse el după câteva momente. Sunt călăreţi. Dar, fie ce-o fi, nu mai pot îndura setea. Avem vreme să bem până să sosească ei. De altminteri, nici n-aş mai putea face un pas dacă n-aş bea măcar un strop de apă. Dumneata fă ce-vrei, eu nu mă mişc până nu-mi potolesc arsura din gâtlej, adăugă el cu dinţii clănţăind de friguri.

Marcel Dunot ridică din umeri. În definitiv, marsciezul avea întrucâtva dreptate. Era mai bine să bea ceva pentru a-şi împrospăta puterile.

— Bine, să mergem, se învoi el neavând încotro.

O luară la fugă şi ajunseră la căsuţă, un fel de colibă dărăpănată, împrejumită de o curticică în care un porc năpârlit se răsfăţa la soare guiţând.

Uşa casei era deschisă. Cei doi francezi intrară într-o încăpere mare cât toată casa.

Înaintea vetrei de piatră, şedea pe un scăunel o chinezoaică bătrână, cu un copil pe genunchi.

La vederea lor, se sculă şi scoase un ţipăt de groază căci îi luă drept adevăraţi soldaţi de-ai „zeului"

— Nu-ţi fie frică, venerabilă maică, strigă Amphoux în chinezeşte, am venit numai să te rugăm să ne dai niţică apă. Mai repede, rogu-te că suntem tare însetaţi şi grăbiţi.

Auzind aceste cuvinte din gura unui luptător mongol (care de obicei nu se mulţumeşte cu atât de puţin) bătrâna aruncă o privire bănuitoare asupra străinilor.

Poate că, deşi chipul le era plin de sudoare şi de praf înţelesese totuşi că are de-a face cu europeni.

— Apă, stăpâne? O... o... o să vă dau numaidecât. Eu sunt... o biată văduvă săracă...

— Bine, bine, hai mai repede... n-avem vreme de stat ţi curmă vorba Amphoux, gâfâind.

Chinezoaica luă de pe masă un ulcior de pământ și după ce se încredință că e plin, îl întinse marsciezului.

— Bea! zise acesta lui Marcel.

— Nu, bea dumneata întâi, eu mă duc să văd mongolii.

Amphoux nu mai stărui; duse ulciorul la gură și bău cu lăcomie, pe când Marcel alergase la ușă.

— Sunt la numai vreo două sute de metri, zise el.

Drept răspuns Amphoux îi întinse ulciorul.

Tânărul îl goli într-o clipă fără să bage de seamă privirile mirate ale bătrânei chinezoaice auzindu-i pe acești pretinși mongoli vorbind o limbă străină.

— Mulțumim, venerabilă maică! Budha să te binecuvânteze pe tine, pe strămoșii și pe copii tăi! strigă Amphoux repezindu-se afară după Marcel.

Mongolii erau cam la o sută de metri de ei. Îi zăriră pe fugari din momentul când aceștia ieșeau din casă și dădură pinteni cailor cu un răcnet de biruință.

— Ne-am dus pe copcă! zise Amphoux deznădăjduit.

XVIII

Marcel nu-i răspunse.

Ocoliră căsuța, ceea ce-i făcu pe mongoli să-i piardă din vedere.

În spatele cocioabei, priponiți de un par, păsteau iarba rară și aproape uscată, două cămile slabe, numai piele și os.

— Să încălecăm pe ele și să fugim, zise Marcel tovarășului său, arătând spre cămile.

Era ușor de zis dar greu de făcut.

La vederea celor doi, cămilele se zburliră și nu voiau să-i lase să încalece.

Marcel se apropie de una din ele, apucă funia cu care era priponită şi o tăie cu pumnalul.

Cămila se zbătu, vru s-o ia la fugă, dar pumnul de fier al tânărului o ţinu în loc. Marcel îi sări în spinare, o apucă de căpăstru şi vru s-o urnească din loc.

Animalul se smuci, vrând să-l dea jos pe călăreţ. Nu putu, în schimb acesta începu s-o înţepe cu vârful pumnalului.

Înebunit de durere, animalul se repezi înaintea călăreţilor care soseau în goană.

Marcel vru s-o întoarcă dar cămila nu se lăsă abătută din cale.

Tânărul francez înţelese că nu mai putea ocoli lupta.

Întoarse capul şi-l văzu pe Amphoux trudindu-se zadarnic să urce coccaşa celeilalte cămile.

Şi distanţa care-l despărţea de mongoli scădea văzând cu ochii!

Înarmaţi cu suliţi şi cu săbii lungi asiaticii se ridicaseră în scări şi scoteau urlete de triumf.

Marcel Dunoţ puse pumnalul la brâu şi trase sabia din teacă.

Apoi, încleştându-se cu mâna stângă de coama cămilei, ţinând în dreapta sabia, se repezi la mongoli.

Aceştia erau cel puţin treizeci.

Până să înţeleagă ce se petrece, patru din mongoli, loviţi de moarte, se prăbuşiră de pe cai.

Cuprins de o mânie grozavă, Marcel Dunot se lupta ca un diavol. Părea de neînvins. Sabia lui, ştirbită şi plină de sânge, făcu minuni. Săbiile din mâinile mongolilor îngroziţi, săreau cât colo, oamenii cădeau la pământ cu ţestele sfărâmate şi piepturile spintecate, pe când caii celor ucişi o luau razna peste câmp, înspăimântaţi.

Cu desăvârşire zăpăciţi de groază, mongolii luptau fără spor.

Marcel Dunot nu-i slăbea o clipă. Ucise şi răni încă şase din ei; până ce, din vreo treizeci din câţi fuseseră

nu mai rămaseră decât cinci, care o luară la galop spre oraș fără să se uite îndărăt.

În cele din urmă Marcel reuși să-și astâmpere cămila și se întoarse la căsuța chinezoaicei.

Îl găsi pe Amphoux căznindu-se în continuare să se urce pe cămila lui.

— Ei drăcia dracului! Credeam că te-au omorât mongolii, făcu el când îl văzu. Vream să-ți vin în ajutor, dar vita asta nu mă lasă s-o încalec. Tot o s-o birui eu la urma urmei, nu-i vorbă!

Marcel râse cu poftă. Arătă cu mâna tovarășului său câțiva cai de-ai mongolilor care păsteau acum pașnic iarba rară de pe câmp.

— Lasă cămila în pace, zise el. Uite cum se uită de rugător biata bătrână să nu-i luăm sărmanul ei avut. Uite colo cai câți poftești.

Mulțumit că scăpase de cămilă, Amphoux legă animalul de pripon, ceea ce făcu și Marcel descălecând.

La câțiva pași de ei, biata chinezoaică stătea cu copilul în brațe și se uita cu recunoștință la francezi, fericită că nu-i iau animalele.

— Budha să vă aibă în pază, stăpâni îndurători, zise ea.

Fugarii n-aveau timp să-i răspundă. Puseră mâna pe doi din caii mongolilor, încălecară și o luară la goană.

Călăriră până seara, fără să se oprească, printr-un ținut sterp și pustiu, cu dune de nisip și bolovani.

Cam pe la ceasurile șase ajunseră la un puț lângă care văzură cenușă caldă încă și câțiva tăciuni, semn că nu de mult poposiseră cameni acolo.

— Suntem în sfârșit la răscrucea drumului care duce la Baksrum, strigă plin de bucurie Teofil Amphoux, care cunoștea bine ținutul. Aici se opresc de obicei caravanele care vin de la Pekin spre Purga, să se aprovizioneze cu apă. Până la puțul cel mai apropiat e o distanță

de peste două sute de kilometri. Ar fi o mare nesocotință din partea noastră să pornim singuri prin pustiu.

— Atunci ce e de făcut?

— Să așteptăm aici până ce va trece o caravană în drum spre Kalgan și să ne alăturăm. În timpul ăsta trec foarte multe.

— Mie nu-mi prea place să mă bizui pe alții, răspunse Marcel, totuși n-avem încotro. Vom sta aici trei zile și dacă până atunci nu trece nici o caravană, vom încerca s-ajungem și singuri la Kalgan.

— Cum adică, să străbatem doar noi doi întregul pustiu Gobi? strigă marsciezul speriat.

— De ce nu? Nu murim noi din atâta lucru... Deocamdată hai să mâncăm.

Desfăcură legăturile cu provizii luate de la „zeu" și cinară în tăcere.

Băură apă scoasă din fântână și, după ce-și priponiră bine caii, se întinseră pe nisip.

Deși obosiți, nu putură dormi din pricina frigului care le pătrundea până în măduva oaselor.

Se sculară și, ca să se mai încălzească, începură să tropăie pe loc.

Cât ținu noaptea vântul rece ca gheața nu încetă, așa că le fu cu neputință să se odihnească. În sfârșit soarele răsări și aerul se mai încălzi.

Marcel se întinse iar pe nisip, cu gândul să doarmă nițel, când i se păru că zărește spre apus un nor de praf care venea spre el.

— Ia uite ce se vede acolo, îi zise el lui Amphoux, parcă-ar fi o ceată de oameni. N-o fi vreo caravană?

Marsciezul privi și el.

— Da, e o caravană, răspunse Amphoux, dacă nu cumva o fi o ceată de bandiți tunguși ori tătari. Aici te poți aștepta la orice.

— Noi să ne păzim și să fim gata s-o ștergem, fu de părere Marcel.

Despiedicară caii şi săriră în şa. Stătură astfel vreun ceas, aşteptând să vadă ce va urma.

Grupul înainta foarte încet.

În sfârşit, cei doi francezi putură deslui un şir lung de cămile încărcate cu baloturi mari în spinare.

Era o caravană de negustori paşnici care umblau după treburilor lor.

Ajunseră în curând la fântână.

Cei şase chinezi înarmaţi până în dinţi, care mergeau înainte, se opriră miraţi când îi văzură pe europeni, pe care ei îi luau drept soldaţi mongoli din pricina hainelor.

Şi se pregăteau să-i atace, când Teofil Amphoux ridică mâinile şi le spuse cine sunt.

Bănuitori, chinezii se apropiară şi-şi dădură seama că aveau într-adevăr de-a face cu europeni. Făcură semn caravanei să se apropie.

Aceasta era alcătuită din şaizeci de cămile încărcate cu piei de capră de Mongolia şi zece negustori chinezi călări, escortaţi de doisprezece Fii ai Cerului înarmaţi până-n dinţi.

Caravana venea din Mongolia şi se îndrepta spre Pekin trecând prin Kalgan.

Chinezii primiră cu plăcere tovărăşia europenilor: aveau încă de străbătut tot pustiul Gobi şi se temeau — pe drept cuvânt dealtfel — să nu fie atacaţi de bandiţi, care mişunau prin părţile acelea.

De aceea ajutorul a doi inşi voinici le putea fi binevenit.

După ce caravana poposi în jurul fântânii, oamenii se puseseră să mănânce şi-i poftiră pe cei doi europeni la masă.

Aceştia nu aşteptară să li se spună de două ori. Teofil Amphoux le povesti întâmplarea cu zeul din Ourga şi fură felicitaţi de chinezi pentru vitejia lor.

După amiază caravana porni iar la drum.

Peste trei zile ajunse la Sair-Ousson şi de acolo se îndreptă spre orăşelul Chara-Ouren, o oază pierdută în marele pustiu Gobi, unde ajunse fără să întâlnească ţipenie de om.

De aici porni mai departe spre Kalgan.

Drumeţii înaintau încet prin ierburi înalte şi uscate, pe un pământ plin de movile şi crăpături lăsate de caravanele de care şi căruţe chinezeşti şi se opreau numai din când în când ca să mănânce sau să se odihnească. Caii mergeau anevoie prin aceste făgaşuri. Numai cămilelor nu le păsa de greutatea drumului.

Cu puţin înainte de-a ajunge la Kalgan, trebuiră să urce muntele Kinghan, care avea o mulţime de poteci netede şi abrupte, săpate la întâmplare în stânci.

Dar ce le păsa lui Marcel şi tovarăşului său! Bine hrăniţi, renăşteau la viaţă, neavând nici o grijă.

La Kalgan caravana trase la un mare han, unde rămase două zile ca să se odihnească animalele şi oamenii, tot atât de obosiţi de această lungă călătorie.

Cei doi francezi se folosiră de prilej ca să schimbe hainele lor de soldaţi mongoli, prea bătătoare la ochi, cu altele mai simple, dând pe ele pumnalele lor de preţ încrustate cu aur, unui chinez.

— Un singur lucru mă îngrijorează, zise Marcel tovarăşului său, când ieşiră de la negustorul de vechituri: ce-o să ne facem noi la Pekin fără un gologan în buzunar? În definitiv ar trebui să mă simt fericit că am scăpat cu viaţă din mâinile mongolilor, cu toate astea sunt tare îngrijorat. Ce crezi: un bun mecanic ca mine poate găsi lesne de lucru acolo?

Teofil Amphoux începu să râdă.

— De unde vrei să ştiu? răspunse el. Eu n-am de gând să prind rădăcini în China. Cum voi ajunge la Shanhai, telegrafiez numaidecât la Marsilia să mi se trimită parale. Deocamdată nu e nevoie să ne facem inimă rea, suntem doar bogaţi...

— Zău? Care ți-e bogăția? Eu n-am nici o para chioară și pare-mi-se că nici dumneata nu stai mai bine. În sfârșit, să fim mulțumiți că negustorii chinezi vor să ne ia cu ei la Pekin.

— Dar de asta ce zici? făcu vesel marseiezul trăgând de la brâu un pachet înfășurat într-o cârpă murdară...

— Ce ai acolo? întrebă Marcel Dunot uluit.

Marseiezul nu-i răspunse: desfăcu încet cârpa și, după ce se încredință că nu-i vede nimeni, scoase un obiect sclipitor și i-l arătă lui Marcel Dunot. Era o pipă de aur încrustată cu diamante, topaze și rubine.

— Îți place, ai? O să luăm pe ea cel puțin douăzeci de mii de piaștri, făcu Amphoux triumfător.

— Da, dar de unde o ai, frățioare?

— E a ticălosului de Doc-Cuang, a cui vrei să fie! I-am șterpelit-o fără să simtă. Ce dracu, niei cu atât să nu ne alegem după cât am suferit de pe urma lui!

— Foarte bine, dar lucrul ăsta e al dumintale și n-aș vrea pentru nimic în lume să...

— Zău? Glumești, pesemne! M-ai scăpat de la o moarte sigură și refuzi să împarți cu mine un fleac ca ăsta? Dacă mai spui o dată, să știi că arunc lulcaua într-o fântână.

— Bine, bine. Primesc, nu te supăra, și-ți mulțumesc din inimă. Ești un adevărat prieten și fără dumneata nu știu ce m-aș fi făcut...

Își strânseră mâinile și se îndreptară agale spre locul unde trăsese caravana.

A doua zi dis de dimineață, drumeții porniră mai departe spre Pekin, unde ajunseră după patru zile. Mulțumiră negustorilor chinezi pentru bunăvoința pe care o avuseseră față de ei și se duseră în oraș să vândă pipa.

Tocmeala fu dârză; negustorul nu se lăsa. Amphoux de asemenea, până ce se învoiră în cele din urmă la 12.000 de piaștri, deși pipa valora de zece ori pe-atâta.

Cu punga doldora, tinerii noştri se îndreptară spre un hotel unde împărţiră banii pe din două.

A doua zi după o masă bună şi după ce-şi cumpărară haine europeneşti, Amphoux spuse prietenului său că pleacă la Shanhai, iar de acolo avea de gând să pornească cât mai departe de interiorul Chinei.

— Mă duc chiar acum să dau o cablogramă la Marsilia şi după masă o şi şterg, zise el. Nu mă pot lăsa pe tânjeală fiindcă mişună ţara de concurenţi. Hai, zău şi dumneata cu mine, vrei?

— Nu pot, dragul meu, răspunse Marcel. Am de gând să plec în Japonia şi să iau vaporul pentru Franţa. Mulţumită dumitale am bani de drum şi aş vrea să mă întorc acasă. Deocamdată m-am săturat de aventuri. Dar sper să ne mai întâlnim; e atât de mic pământul!...

— Sunt sigur că o să ne mai întâlnim. În orice caz, dacă ai drum vreodată prin Marsilia, abate-te şi pe la mine. O să-mi facă o mare bucurie, credă-mă...

Mâncară împreună, apoi se duseră la gară unde îşi luară rămas bun, îmbrăţişându-se.

— Să ne vedem sănătoşi! strigă Amphoux când trenul se puse în mişcare, căutând să-şi ascundă emoţia.

— Drum bun! răspunse Marcel tot atât de emoţionat.

Ieşi din gară cu paşi rari şi inima strânsă.

Îşi aduse aminte de toţi prietenii pe care şi-i făcuse în această călătorie plină de peripeţii. Louis Perrin, Jaqueline, Louis Harty, omorât de ticălosul acela mulatru, William Fullerton, rămas în gheţurile din Klondke şi atâţia alţii...

Apoi, printr-o firească asociere de idei, gândurile lui zburară spre ţara lui, spre Sait-Quentin, spre Franţa...

Văzu parcă aievea pe Denisa Pordon care-l privea galeş, cu ochii trişti, în ziua plecării... Ce-o mai fi cu ea? S-o fi măritat poate cu Honorat...

— Sunt nebun! îşi zise el cu glas tare.

Se căia acum că nu plecase şi el cu Amphoux.

Se duse la hotel şi se întinse-n pat.

Dar Marcel Dunot nu era omul care să se lase pradă disperării. După ce-şi adună gândurile, îşi dădu seama că era o nebunie să viseze la lucruri care nu se pot realiza niciodată... La Denise Pordon...

Spre seară se duse să mănânce şi porni să hoinărească prin cartierul european.

Luase următoarea hotărâre: să se întoarcă în Franţa ca să afle unde se găseşte Mac Farlan; să se ducă după el şi să isprăvească odată pentru totdeauna cu mulatrul.

Tânărul francez nu putea să uite fiorosul asasinat asupra familiei Harty săvârşit de boxeur şi tovarăşii săi. Jurase să-şi răzbune prietenii; nimic din lume nu l-ar fi putut face să renunţe.

A doua zi dimineaţă pleca din Pekin cu trenul la Tien-Tsin şi de acolo cu un vapor la Taku.

După patru zile debarcă la Nagasaki cu gândul să ia cel dintâi vapor pentru Franţa.

Mare-i fu bucuria când află că după două zile pleca un vapor francez. Australian, cu destinaţia Marsilia. Se duse deci imediat la agenţie şi-şi cumpără un bilet.

Se plimbă toată ziua prin oraş admirând privelile.

Târgui câte ceva şi spuse să i se trimită lucrurile la hotel.

Tot mergând, ajunse în curând afară din oraş, pe un drumeag de la malul mării, mărginit de stânci netede.

Priveliştea era atât de frumoasă încât tânărul se opri uimit.

Se vedea canalul care ducea în port şerpuind printre munţii înalţi acoperiţi cu stejari.

Pe undele sure, corăbii cu pânze ciudate, asemenea unor aripi imense de liliac, alunecau uşor printre marile vapoare.

Pe când stătea el aşa fă săi a răfuzit cel mai uşor zgomot de paşi, simţi lăsându-i-se cu brutalitate o mână pe umăr.

Marcel Dunot se întoarse brusc, cu sprâncenele încruntate. Se pomeni faţă în faţă cu un japonez voinic, îmbrăcat într-o uniformă de postav negru, care-i spuse cu glas ameninţător câteva cuvinte pe care el nu le înţelese.

— Ce vrei? se răsti Marcel plictisit, smucindu-se din mâna japonezului.

Acesta însă îl apucă pe francez de umeri, vrând să-l trântească la pământ. Atât i-a trebuit lui Marcel! Îl izbi cu atâta putere pe japonez în nas încât îl rupse şi-l umplu de sânge. Niponul scoase un răcnet de furie şi durere, dădu drumul lui Marcel şi se poticni gata să cadă.

— Ei, te-ai săturat? râse tânărul Dunot. Dacă nu, poftim să-ţi mai dau, că am de unde.

Japonezul nu-i răspunse, scoase însă un fluier din buzunar şi suflă o dată prelung şi strident. Aproape imediat răsăriră ca din pământ vreo zece japonezi îmbrăcaţi în aceeaşi uniformă neagră şi se repeziră la Marcel.

Izbind cu picioarele, cu pumnii şi cu capul în toate părţile Marcel se apăra ca un leu. În mai puţin de un minut şase japonezi zăceau la pământ.

Înfierbântat de luptă, tânărul francez nu se lăsa. Pumnii lui, ca două măciuci de oţel, pocneau capetele, loveau pieptu rile.

Şi poate că ar fi reuşit în cele din urmă să-şi birnie adversarii, dacă unul dintre ei, care se prăvălise cu falca sfărâmată, nu l-ar fi apucat de picior. Marcel Dunot se poticni.

Ceilalţi, folosindu-se de împrejurare, se năpustiră asupra-i şi îl apucară şi de mâini şi de picioare.

Zadarnic se lupta Marcel să scape din mâinile lor, nu-i fu cu putinţă. Cu mâinile sfâşiate, cu faţa vânătă şi umflată, cu mădularele moi, fu legat burduf fără să fi avut timp să-şi dea seama se se întâmplase.

Doi japonezi îl apucară de mâini şi de picioare, îl ridicară de jos şi porniră urmaţi de ceilalţi, care mai de care mai schilodit, spre Nagasaky.

Degeaba își frământa Marcel mintea să înțeleagă pricina pentru care fusese arestat, căci nu mai încăpea îndoială că agresorii erau sau soldați sau polițiști.

Nu făcuse doar, nimănui nimic de când se afla în Japonia. Ce înseamnă deci toate acestea? Cu greu, tânărul francez întoarse capul spre japonezul care îi pusese la început mâna pe umăr și care părea să fie șeful celorlalți. Acestea se ținea cu o mână de nas, căci sângele nu i se oprise încă.

— N-ai vrea să-mi spui și mie de ce m-ați arestat? întrebă el cu glas răgușit.

Japonezul îi aruncă o privire dispreţuitoare, dar nu răspunse.

Marcel repetă întrebarea în spaniolă, pe urmă în engleză.

— Shut up! (Tacă-ți gura) se răsti japonezul la el.

Jignit, tânărul nu mai întrebă nimic.

Peste puțin timp ajunseră în oraș. O droaie de nespălați se luă după ei și-i urmă răcnind. Marcel pricepu că-l ocărau și-l înjurau, deși nu știa de ce.

După vreun ceas de mers, cu alaiul crescând mereu, ajunseră înaintea unei clădiri mari pe care fâlfâia drapelul japonez. Deasupra porții era bătută o crizantemă mare de aur în jurul căreia se aflau scrise cuvinte japoneze. Împins de japonezi, Marcel păși pragul, trecu printr-un gang boltit și intră într-o mică încăpere cu pereții văruiți, în mijlocul căreia stătea la un birou plin de hârtii un om mărunțel cu ochelari.

Marcel îl auzi spunând două cuvinte și imediat fu trântit pe un scaun de bambus de lângă birou.

Doi japonzi îl dezbrăcară la piele, sfâșiindu-i hainele ca să meargă mai repede, îi scotociră buzunarele și puseră pe birou portofelul, apoi îl rupseră și pe acesta ca să se încredințeze că nu se află nimic în căptușeală.

Marcel, care tăcuse până atunci, nu se mai putu stăpâni.

— Mă arestați și mă jefuiți, strigă el indignat. Spuneți-mi măcar de ce sunt acuzat... Să fie chemat consulul Franței ca să...

— Taci! se răsti japonezul cu ochelari, nu-ți agrava singur cazul.

— Cazul? Care caz? făcu Marcel tot în englezește. Nu mă știu vinovat cu nimic!

— Taci! ți-am spus!

— Nu tac până ce nu...

— Dacă nu taci, te trimit imediat la închisoare, ai înțeles? Să răspunzi când te voi întreba.

Marcel Dunot fierbea.

Fără să se mai sinchisească de el, japonezul începu să-i cercetezo portofelul. După ce termină, ridică ochii, își șterse tacticos ochelarii și zise uitându-se țintă la arestat:

— Te cheamă — sau spui că te chemă Marcel Dunot, nu-i așa?

— Nu spun, așa mă cheamă.

— Taci! Ești francez după cum văd pe hârtiile dumitale. Ai fost surprins spionând la...

— Eu, spion? Dar asta e...

— Dacă mă mai întrerupi o dată, te trimit imediat la închisoare — ai înțeles?

Ziceam că ai fost surprins pe când examinai împrejurimile fortului de la Miro-Misaki pe care voiai să-l fotografiezi chiar, în momentul când detectivul Honciori, care te pândea, a pus mâna pe dumneata. Pentru cine lucrezi, spune?

— Nu înțeleg un cuvânt din ce mi-ați spus, strigă Marcel încremenit de această acuzație stupidă. Sunt nevinovat! Am sosit azi dimineață la Nagasaky și mi-am reținut un loc pe vaporul Australien care pleacă poimâine spre Franța. Mai bună dovadă că n-am venit să spionez cred că nici nu se poate... Toată povestea pe care mi-ai îndrugat-o dumneata e un caraghioslâc!

— Măsoară-ți cuvintele, tinere! Sunt judecătorul Hibasni, delegatul Consiliului Imperial, dă-ți seama deci cu cine vorbești! Și încearcă să fi sincer, căci explicațiile dumitale nu prea par adevărate. Agentul Honciori a găsit la dumneata un aparat fotografic.

— N-am fotografiat nimic!

— N-ai avut când, dar tocmai voiai s-o faci când a pus mâna pe dumneata.

— Nu e adevărat! Stăteam pe un bolovan și admiram priveliștea.

— De aceea te-ai împotrivit așa când te-ai văzut prins? Dacă te simțeai nevinovat, de ce nu l-ai urmat pe detectiv când te-a rugat?

— Nu cunosc limba japoneză.

— Ăsta nu e un motiv. În loc să cauți să explici, dumneata ai sărit la el și-l omorai cu siguranță dacă nu interveneau ceilalți.

— El m-a atacat întâi, trebuia să mă apăr.

— Nu trebuia să te împotrivești forței publice — asta o știi foarte bine.

— Nu știam cine e.

— Greu de crezut, dat fiind că domnul Honciori era în uniformă. Sistemul dumitale de apărare e absurd, tinere, crede mă.. Mărturisește, mai bine. Ar fi singurul mijloc să-ți atragi indulgența judecătorilor.

— Dar sunt nevinovat, zbieră Marcel Dunot scos din fire.

— Toți criminalii spun așa, tinere! Din nenorocire pentru dumneata, faptele vorbesc. Acum te voi trimite la închisoare și mâine vei fi iar interogat, poate că până atunci te vei mai cuminți...

— Sunt nevinovat! Vreau să fie chemat aici consulul nostru... vreau...

— N-ai ce să vrei, tinere și consulul dumitale n-are de ce se amesteca în afacerea asta. Ești acuzat de spionaj

— crimă pedepsită de legile japoneze cu cinci până la treizeci de ani închisoare. Nădăjduiesc că vei înțelege și dumneta că numai o mărturisire completă și grabnică îți poate ușura pedeapsa.

Marcel Dunot scrâșni. Dacă n-ar fi fost legat burduf, nu i-ar fi mers defel bine judecătorului în momentele acelea.

Impasibil, magistratul spuse câteva cuvinte agenților. Marcel fu ridicat apoi pe sus, ca un pachet, de doi agenți și trecut prin mai multe coridoare până ce-l îmbrânciră într-o celulă strâmtă și întunecoasă și încuiară ușa grea de fier în urma lor.

Vreme de un ceas, Marcel dădu frâu liber furiei care-l stăpânea. Așadar, tocmai acum, după ce îndurase atâtea și când se văzuse și el cu ceva bani în buzunar ca să aibă posibilitatea să se întoarcă acasă, fusese arestat ca spion!

Îl urmărea o fatalitate! De câte ori avea bani rămânea, printr-o întâmplare oarecare, fără ei.

De data asta se crezu într-adevăr pierdut. Toate aparențele erau împotriva lui.

Lacrimi de ciudă îi umplură ochii.

Dar accesul acesta de disperare nu ținu mult, căci Marcel Dunot era o fire prea energică și nu se lăsa biruit de descurajare.

La urma urmei, își zise el, am trecut prin altele și mai și...

Să zicem că voi fi condamnat. E deci de prisos să mă apăr, fiindcă, chiar dacă aș vrea, n-am ce mărturisi. Să căutăm deci alt mijloc. În momentul de față să mă consider condamnat. Morala: nu-mi rămâne altceva decât să spăl putina!

Lesne de spus, dar greu de făcut. Dintr-o aruncătură de ochi, Marcel Dunot își dădu seama că celula era din beton armat, fără nici o crăpătură, iar pardoseala tot de ciment.

Celula n-avea decât două deschizături: uşa şi o fereastră cu gratii de fier. Tot mobilierul se compunea d'ntr-o targă de lemn, o pătură şi un hârdău.

Şi ce era mai prost, Marcel era legat zdravăn de mâini şi de picioare.

Clătină trist din cap. Deocamdată orice încercare de fugă era imposibilă; totuşi, nu-şi pierdu nădejdea.

„N-o să rămân eu în vecii vecilor în cutiuţa asta! îşi zise el. Să am răbdare şi să caut să mă folosesc de cel dintâi prilej care se va ivi".

Când se înseră, veni un gardian, îl dezlegă şi plecă, după ce îi lăsă două hârdăiaşe: unul cu orez fiert, altul cu apă.

Cu toate emoţiile prin care trecuse, lui Marcel îi era foame. Mâncă orezul gălbui, pe jumătate mucegăit, bău niţică apă apoi se întinse pe targă.

Nu putu adormi decât foarte târziu şi se trezi cum se lumină de ziuă.

Ziua i se păru nesfârşită. Credea că va fi dus iar la interogatoriu dar nu veni nimeni, decât gardianul să-i aducă mâncarea.

A doua zi, patru gardieni intrară în celulă şi-i făcură semn să-i urmeze. Îl duseră în faţa judecătorului Hibasni.

În picioare, într-un colţ al camerei îl văzu pe agentul Honciori căruia îi turtise atât de bine nasul.

— Aşadar, tinere, începu cu glas blând Hibasni, sper că te-ai gândit bine la ce ţi-am spus. Îmi faci impresia unui băiat de treabă şi vreau să te ajut. Spune-mi numai pentru cine spionai, numeşte-mi complicii şi nu-mi ascunde nimic. În schimb îţi făgăduiesc că voi stărui să nu ţi se dea mai mult de zece-doisprezece ani de închisoare. Eşti tânăr şi timpul o să treacă repede.

La această veselă perspectivă, Marcel Dunot se cutremură.

— N-am ce mărturisi, zise el.

— Bine, o să te confrunt cu agentul Honciori.

— De prisos... mărturisesc. Fac spionaj pentru republica Sfântului Marino care...

— Republica Sf. Marino. N-am auzit de ea.

— E situată în Italia şi numără zece mii de locuitori care organizează acum o expediţie pentru a pune mâna pe Japonia ca s-o încarce în patruzeci şi şapte de mii de transatlantice şi s-o ducă la Sf. Marino ca să-i mărească astfel suprafaţa terenurilor arabile. Eu am fost însărcinat să cântăresc fiecare stâncă din Nagasaki ca să fim siguri că nu ne păcălim. Complicii mei sunt, în primul rând, detectivul Honciori, căruia i s-a făgăduit un loc de pădurar la Sf. Marino şi alţii pe care o să vi-i spun mai târziu.

Vorbise repede şi cu atâta convingere, încât judecătorul n-avusese vreme să-l întrerupă, deşi turba de ciudă văzând că îşi bate joc de el cu atâta neruşinare.

— Duceţi pe arestat în celula lui ! porunci le înfuriat, când îşi sfârşi Marcel discursul.

Gardienii se repeziră la tânărul francez şi-l împinseră afară.

După câteva momente, bietul băiat era iar în celula lui şi se gândea amărât că dacă n-ar fi fost întâmplarea asta nenorocită ar fi acum în drum spre Franţa.

„Nu face nimic, o să scap eu şi de aici !" îşi zise el apoi, făcându-şi curaj.

Trecură două săptămâni fără să se mai ocupe cineva de el.

Marcel aştepta cu răbdare, ştiind că orice încercare de fugă ar fi fost zadarnică.

A cincisprezecea zi, dimineaţa, cei patru gardieni care îl duseseră şi rândul trecut în faţa judecătorului Hibasni, veniră să-l ia.

Îl scoaseră pe poarta de din dos, care dădea în stradă, unde Marcel văzu o mică dubă.

Îl împinseră într-o despărțitură a dubei, strâmtă de abia încăpuse în ea și duba porni. Se opri, după vreo douăzeci de minute și cineva deschise ușa. Îi puseră cătușe la mâini, apoi îl traseră afară. Escortat de cei patru gardieni, fu împins până în fața unei mari clădiri de piatră, pe acoperișul căreia fâlfâia drapelul japonez.

Tânărul francez înțelese că se afla la Palatul de Justiție.

Înconjurat de gardieni, urcă vreo câteva trepte, trecu printr-o ușă înaltă, străbătu coridoare nesfârșite și intră în sfârșit într-o sală vastă cu pereții cenușii care își făceau o impresie sinistră.

În fundul sălii, în spatele unei mese lungi, acoperită cu postav roșu, doisprezece ofițeri japonezi așteptau în tăcere

Marcel Dunot fu împins pe un scaun de lemn la doi metri de masă.

Gardienii îl înconjurau stând în picioare. Unul din ei se aplecă și-i scoase cătușele, căci legile japoneze prevăd ca acuzatul să apară liber în fața judecătorului.

Marcel Dunot scoase un suspin de ușurare și începu să-și frece mâinile amorțite, privind curios în jur.

Sala era goală. Doi soldați, cu baioneta la armă, păzeau ușa.

„Nu mai încape îndoială că mă aflu înaintea consiliului de război, își zise Marcel. Bine stau, n-am ce zice! Nu mai spun de ofițerii care parcă ar vrea să mă înghită. Se uită la mine ca generalii președintelui Hurgel... Dar nu face nimic. răbdare... vom vedea noi ce o să mai fie. "

Vocea unuia din ofițerii japonezi — a colonelului Arusaka, președintele Consiliului de război — trezi pe Marcel din meditațiile lui.

XIX

— Acuzat, ridică-te! porunci ofițerul într-o engleză stricată.

Marcel Dunot se sculă în picioare.

— Zici că ești francez, că te numești Marcel Dunot, în vârstă de nouăsprezece ani și călătorești de plăcere. Adevărat?

— Da.

— Zi: „da, domnule colonel".

— Da, domnule colonel, răspunse Marcel care părea foarte preocupat de o idee.

— Ești acuzat de a fi căutat să afli secretul apărării fortului din portul Nagasaki pentru o Putere străină — Rusia, probabil. Prezența dumitale în apropierea fortului — zonă interzisă — aparatul fotografic pe care-l aveai, împotrivirea dumitale de a-l urma pe agentul Honciori, tăgăduielile absurde, totul dovedește culpabilitatea dumitale. Te previn că numai o mărturisire completă îți poate ușura pedeapsa. Acum răspunde la ce te voi întreba:

— N-am ce să vă răspund.

— Așadar, tăgăduiești?

— Da, răspunse Marcel Dunot calm și hotărât.

Colonelul Arusaka înțelese că orice străduință ar fi de prisos. Se consultă doar de formă cu ceilalți ofițeri, apoi, după ce scrise câteva cuvinte pe o foaie de hârtie, se sculă în picioare și citi:

— Numitul — sau pretinsul — Marcel Dunot, e condamnat de Consiliul de război pentru tentativă de spionaj și rebeliune cu arma împotriva poliției imperiale la închisoare pe viață.

Un răcnet răgușit acoperi glasul colonelului. Marcel Dunot își pusese în acțiune pumnii săi formidabili. Loviți în tâmplă, doi dintre gardieni se prăbușiră la pământ;

apoi, cu capul aplecat ca un berbec, se repezi înainte și-l lovi pe cel de-al treilea, pe când cu o lovitură de picior în pântece îl făcu pe celălalt să se prăbușească lângă tovarășii săi. Din trei sărituri fu la ușă. Totul nu dură mai mult de zece secunde.

Tânărul francez nu lăsă timp soldaților să se dezmeticească. Smulse carabina din mâna unuia, îl împinse cât colo pe celălalt cu patul puștii și o luă la fugă pe coridor fără să știe măcar încotro se ducea.

În urma lui se auzeau răcnete de furie și durere. Alergau cu toții după el, înfuriați de atâta îndrăzneală din partea unui singur om.

— Puneți mâna pe el ! Puneți mâna pe el ! zbierau ca turbați.

Trei soldați și un plutonier, atrași de gălăgie, vrură să-i taie calea, dar atitudinea lui amenințătoare îi făcu să se dea la o parte.

În urma lui se auziră împușcături care nu-l nimeriră. Gloanțele se înfigeau în zid dărâmând tencuiala.

Marcel Dunot nici măcar nu întoarse capul. Își dădea seama că dacă pun mâna pe el e pierdut și era hotărât mai bine să moară decât să se lase prins.

Cu ochii ieșiți din orbite, gonea ca un nebun prin largile coridoare. Dobori în drum vreo câțiva japonezi ce voiau să-l prindă și ajunse fără să știe cum la gangul a cărui ușă dădea în stradă.

Ușa era încuiată. Groasă de cel puțin o jumătate de metru, cu neputință de spart.

Marcel Dunot înțelese că orice încercare ar fi zadarnică. Timpul trecea. Fugarul auzea deslușit răcnetele urmăritorilor.

Sparse cu patul puștii pșa portarului și intră înăuntru.

Acesta, un bătrân veteran din războiul dintre China și Mânciuria, stătea tolănit într-un fotoliu și trăgea tacticos dintr-o lulea. La vederea tânărului francez se ridică amenințător, dar cu un singur pumn Marcel îl lungi la

pământ şi, zărind cheia grea de fier pe masă, o luă repede, deschise poarta şi ieşi în stradă.

Primul lucru pe care-l făcu fu să închidă poarta după el şi să arunce puşca, pe urmă s-o ia la fugă cât îl ţineau picioarele.

N-apucase să facă douăzeci de paşi şi poarta Palatului se deschise ca să iasă prin ea o droaie de ofiţeri, soldaţi, paznici, care alergau toţi după el zbierând şi răcnind.

— Puneţi mâna pe el !Puneţi mâna pe el ! Spionul ! A fugit spionul !...

Într-o clipă trecătorii, gură cască, negustorii din fundul prăvăliilor, muşterii, fugeau ca o haită asmuţită după bietul Marcel.

Tânărul se căia acum că aruncase puşca dar gonea de svânta pământul. Zadarnic ocolea el pe după colţuri de stradă, nădăjduind că i se va pierde urma, duşmanii nu-l slăbeau din ochi.

Gâfâind, cu tâmplele zvâcnind, abia trăgându-şi sufletul Marcel apucă pe o ulicioară întortocheată.

Sări peste un gard de bambus care împrejmuia o grădină de cireşi, o străbătu în goană cu gândul că nu va fi văzut.

Se înşelase însă. Japonezii rupseră într-un loc gardul grădinii şi-l urmăreau.

Nu-l mai despărţeau acum decât o sută de metri de el.

„De data asta mi se pare că mi s-a înfundat" îşi zise el cu disperare.

Voia însă să lupte până la sfârşit şi alerga mereu înainte. La capătul livezii de cireşi era un zid de cărămizi. Marcel Dunot se căţără pe zid, pe când gloanţele şuierau pe la urechile lui fără să-l nimerească.

În spatele zidului se afla o ulicioară îngustă plină de noroi. O clipă şovăi : s-o ia la dreapta sau la stânga ! Se hotărî pentru dreapta şi porni iar în goană. La o sută de metri de el, uliţa cotea după o casă. Abia apucă Marcel

să treacă de colţ şi zări cheiul la capătul uliţei. Bucuria îi dădu noi puteri.

Reuşi să câştige din distanţa care-l despărţea de japonezi. Dar, din nenorocire, cum ajunse pe chei, fu înconjurat de o mulţime de oameni, atraşi de răcnetele şi împuşcăturile urmăritorilor. Cu pumni şi lovituri de picioare, Marcel reuşi să scape o clipă din ghearele lor; zadarnic însă, căci gloata creştea mereu. Cuprins de disperare, nenorocitul se repezi cu capul înainte şi-şi făcu loc prin mulţime.

Răcnetele de furie se prefăcură în urlete de durere.

Tânărul francez trecu pe lângă ei ca un bolid, izbind în dreapta şi-n stânga şi ajunse la chei. Fără să se codească o clipă, sări în mare şi începu să înoate din răsputeri spre larg. Dar abia apucă să facă vreo douăzeci de metri şi apa începu să ţâşnească în juru-i sub ploaia gloanţelor.

Întoarse capul şi-i văzu pe urmăritorii săi sărind într-o barcă şi luându-se după el. Deşi pierduse orice speranţă, Marcel înota mai departe; era hotărât să se lase mai degrabă la fund decât să cadă în mâna duşmanului.

Cele două bărci care îl urmăreau, căci erau acum două, încărcate peste măsură se apropiau încet de fugar. La ordinul şefilor lor solaţii din bărci încetaseră focul... Nu mai avea nici un rost să tragă deoarece spionul era ca şi prins.

Lumea de pe chei îi încuraja cu răcnete de triumf pe vâslaşi.

— Moarte albilor!

— Moarte spionilor!

Marcel Dunot înota mereu. Întoarse din nou capul şi văzu că bărcile erau acum la numai cincizeci de metri de el. Într-una din ele văzu pe colonelul Arusaka cu revolverul în mână.

— Predă-te, îi strigă el.

Viteazul tânăr nu-i răspunse. Auzi pe colonel dând ordin oamenilor săi şi băgă de seamă că bărcile îşi măriseră viteza. În mai puţin de două minute vor fi lângă el.

Sărmanul înțelese că trebuia să moară. Se opri din înot, trase aer în piept și, înainte de a se scufunda, privi încă o dată cerul senin și colinele înverzite care formau golful Nagasaky... Pe dinaintea ochilor i se perindă ca pe pânza unui cinematograf: Franța... orașul unde se născuse și crescuse... Denisa Pordon.

Se înfioră.

— Predă-te! urlă colonelul Arusaka, aflat acum la nu mai douăzeci de metri de el.

În loc de răspuns, Marcel Dunot deschise gura mare ca să înghită cât mai multă apă și să se ducă mai repede la fund. Dar abia ce simți apa amară atingându-i buzele și se auzi o bubuitură grozavă de tun, apoi încă una.

Instinctiv, Marcel ridică repede capul i se păru că e în prada unui vis. Totuși, ceea ce vedea era realitate. La mai puțin de o sută de metri apăru după o cotitură a canalului mărginit de stânci un mare vas de război pe care fâlfâia tricolorul Franței.

Vaporul se apropia încet, salutând prin lovituri de tun pământul japonez.

Marcel simți cum îi revin puterile. Începu să înoate cu disperare spre cuirasat. Auzi în urma lui plescăitul lopeților. Japonezii întinseră cângile să-l apuce.

Noroc că Marcel prinse de veste la timp. Se cufundă și ținându-și respirația începu să înoate pe sub apă. După două minute ieși la suprafață, abia trăgându-și sufletul și văzu cu bucurie că distanța până la vapor era egală cu cea până la bărci.

Japonezii îi pierduseră urma și o luaseră, la întâmplare, într-o altă direcție. Când îl zăriră japonezii se luară din nou pe urma lui.

Pricepând intenția lui Marcel, colonelul Arusaka dădu ordin soldaților să tragă după el.

O sută de detunături zvâcniră, pierzându-se în bubuitul tunului de pe cuirasat.

Gloanţele japonezilor cădeau în apă fără să-l atingă pe fugar, care se scufundase iar şi, apărat de un strat de doi metri de apă, înota din răsputeri spre cuirasatul francez.

Când ieşi pentru a doua oară la suprafaţă, văzu scris cu litere de aramă la pupa vasului cuvintele : „Duquesne".

Era acum la numai douăzeci de metri de el. Japonezii nu mai conteneau cu împuşcăturile. De astădată, însă, tânărul nu se mai cufundă în apă, ci strigă din toate puterile spre vapor :

— Ajutor ! aruncaţi-mi o frânghie ! Sunt francez !

Dar glasul lui fu acoperit de zăngănitul ancorei pe care o aruncau acum de pe cuirasat şi de pocniturile de armă ale japonezilor. Totuşi, marinarii de pe vapor îl zăriră pe fugar şi se înghesuiau să-i arunce care mai de care o frânghie.

Marcel prinse din zbor una din ele şi, ca o maimuţă, se căţără pe puntea cuirasatului, pe când japonezii scoteau răcnete de furie.

— Cine eşti dumneata şi ce vrei ? îl întrebă unul din ofiţeri pe Marcel.

— Sunt francez, domnule locotenent, am fost acuzat pe nedrept de spionaj de către japonezi şi am evadat în momentul când se pronunţa condamnarea. Vă rog să-mi daţi ocrotirea care se cuvine unui cetăţean francez.

— Te poţi considera în siguranţă, domnule, dacă bineînţeles, ai spus adevărul, răspunse locotenentul.

— Uitaţi-vă la mine, am eu aerul unui mincinos ? strigă Marcel privindu-l drept în ochi pe ofiţer.

Acesta zâmbi.

— Nu, nu-mi faci această impresie şi te cred pe cuvânt. Mă duc să comunic comandantului cele întâmplate ; decoamdată dumneata vei fi dus la infirmerie ca să ţi se dea ceva întăritor şi să te schimbi, fiindcă eşti ud până la piele şi s-ar putea să răceşti.

— Vă mulţumesc din suflet, domnule locotenent, zise Marcel, care acum după ce primejdia trecuse, simţi că-l pridideşte oboseala.

Un plutonier îl duse la infirmeria vasului, pe când marinarii îl priveau cu simpatie.

Dar colonelul Arusaka nu se dădea bătut. Văzând că fugarul se refugiase pe un cuirasat francez, acostă barca la scara vasului şi urcă la bord, unde ceru să vorbească imediat cu comandantul. Veni însă un locotenent care-l întrebă politicos ce doreşte.

Domnule locotenent, începu japonezul, vin să-l rog pe comandantul vasului dumneavoastră să-mi predea un ticălos, un hoţ care s-a aciuat pe vaporul dumneavoastră.

Ofiţerul, nu ştia ce se întâmplase, căci se găsea tocmai la capătul celălalt al cuirasatului când urcase Marcel pe bord. Salută şi răspunse în englezeşte.

— Mă duc să anunţ comandantului Verron vizita dumneavoastră, domnule colonel, şi pricina care vă aduce; binevoiţi, vă rog, să veniţi după mine.

Arusaka îl urmă. Locotenentul se îndreptă spre scara care ducea la puntea de comandă şi-l rugă pe colonel să aştepte.

În momentul acela comandantul tocmai voia să coboare, căci aflase de ciudata sosire a lui Marcel Dunot la bord.

— Domnule comandant, zise locotenentul salutând, colonelul japonez Arusaka doreşte să vă vorbească în privinţa unui individ — un hoţ, zice el — care s-a strecurat pe vasul nostru.

— Unde e colonelul?

— Jos, la scară, domnule comandant.

— Bine, spune-i că vin imediat.

Comandantul Hippolyte Verron era un om mărunţel, cu o barbă blondă, sever, şi zgârcit la vorbă, bun şi bine-

voitor cu oamenii săi, dar drept. Era iubit şi temut în acelaşi timp.

Comandantul coborî sprinten scara şi se opri în faţa japonezului, salutând.

— Domnule comandant, începu Arusaka, sunt fericit că am prilejul să vă urez, eu cel dintâi sosit în patria noastră.

Verron se înclină.

— Dar prezenţa mea, urmă el, mai are şi un alt scop; vin să vă rog să-mi predaţi un ticălos, un tâlhar, care a reuşit să scape din mâinile justiţiei şi s-a refugiat la bordul vasului dumneavoastră. L-am văzut eu însumi când a urcat, aşa că trebuie să fie ascuns pe undeva pe aici.

Comandantul Verron nici nu clipi măcar.

— Mulţumesc, domnule colonel, pentru amabilul dumneavoastră salut, răspunse el, şi vă sunt foarte recunoscător pentru atenţia dumneavoastră; ceea ce priveşte însă omul refugiat pe vasul meu, veţi înţelege cred şi dumneavoastră că mi-e imposibil să vi-l predau. Pentru orice altă cerere, vă stau la dispoziţie.

— Dar bine, domnule comandant, omul acesta e un tâlhar, trebuie neapărat...

— Vă rog să nu mai stăruiţi...

— Domnule comandant, omul acesta a fost condamnat de Consiliul de război ca hoţ şi trebuie neapărat...

— Nu trebuie nimic, domnule colonel; vă aflaţi aici pe teritoriul francez. Am onoarea să vă salut.

Şi colonelul Verron, după ce duse mâna la chipiu, îi întoarse spatele şi urcă scara care ducea la puntea de comandă.

Arusaka îngălbenise de mânie şi uitase să răspundă la salut comandantului lui „Duquesne". Rămase câteva momente încremenit, fierbând de furie. Se stăpâni însă şi cu capul sus, silindu-se să pară demn şi nepăsător, se întoarse la barca în care îl aşteptau ceilalţi japonezi.

In vremea asta Marcel se îmbrăcase în hainele împrumutate de un marinar şi se prezenta comandantului, căruia îi povesti pe scurt întâmplarea şi condamnarea nedreaptă a japonezilor.

— Foarte bine, tinere, răspunse comandantul încântat de sinceritatea şi isteţimea viteazului băiat. Ai acţionat cât se poate de inteligent, felicitările mele... Ar fi fost păcat ca Franţa să piardă un viteaz ca tine.

Deocamdată te afli în siguranţă. Poimâine ridicăm ancora. Plecăm la Saigon; te luăm cu noi. Spuneţi căpitanului, comandantul de echipaj să-ţi dea un hamac.

— Mulţumesc, domnule comandant, murmură Marcel e moţionat. Eu...

— Bine bine, du-te acum şi te odihneşte niţel, cred că ai nevoie de aşa ceva.

Vesel cum nu mai fusese el de multă vreme, Marcel salută şi se duse la marinari, care îl luară cu mare bucurie printre ei şi le povesti toate păţaniile lui de până atunci. Bieţii băieţi se întreceau care mai de care să-l cinstească, ba cu un pahar cu vin, ba cu o ţigară.

Dar colonelul Arusaka nu se dădea încă bătut. Spre seară, o şalupă cu aburi la pupa căruia flutura drapelul de război japonez, acostă la scara cuirasului.

Şase ofiţeri superiori japonezi, printre care doi amirali în uniforme pline de fireturi, însoţiţi de doi civili în redingote, urcară pe puntea lui „Duquesne" şi cerură să vorbească imediat cu Verron.

Japonezii fură conduşi numaidecât la comandant. Acesta îi pofti în cabina lui şi-i întrebă ce doresc.

— Domnule comandant, începu fără ocol unul din civili, sunt prefectul provinciei Nagasaky; apoi îi prezentă şi pe ceilalţi: guvernatorul oraşului Ginzu-Sin amiralul Fukuka, prefect maritim şi amiralul Toyashin, comandantul escadrilei de Sud.

Verron se înclină în tăcere.

— Venim, urmă colonelul, să vă urăm bun venit şi să vă rugăm să ne faceţi onoarea de a lua parte la banchetul care va avea loc astă seară în cinstea frumosului vas de sub comanda dumneavoastră.

— Vă mulţumesc, domnilor, şi vă asigur că va fi o deosebită cinste pentru mine, răspunse Verron, care pricepuse foarte bine că japonezii nu veniseră numai pentru asta.

Se încruntă numaidecât, căci amiralul Fukuka luă cuvântul :

— Am ţinut să-i însoţesc pe aceşti domni, zise el, în speranţa că voi avea mai mult noroc decât colonelul Arusaka în privinţa spionului care a ajuns la bordul vaporului dumneavoastsă. Ştiu, domnule comandant, că vă e foarte penibil să predaţi pe cineva care v-a cerut ocrotire, de aceea, în înţelegere cu ministrul marinei, vin să vă cer numai să-l expulzaţi pe individ de pe vasul dumneavoastră. De restul ne ocupăm noi.

— De prisos orice discuţie, domnule amiral ; omul pe care-l urmăriţi e francez şi, mai mult e nevinovat. Motivele acestea ajung cred.

Amiralul Fukuka îşi stăpâni cu greu dezamăgirea. Totuşi stărui :

— Am vorbit şi cu consulul Franţei, domnule comandant, care mi-a spus că se bizuie pe dumneavoastră să faceţi cum credeţi de cuviinţă.

— Foarte bine a făcut consulul, domnule amiral, răspunse scurt Verron.

Japonezii se uitară unii la alţii necăjiţi. Înţelesără că orice stăruinţă ar fi zadarnică.

— Vom adresa un protest guvernului francez, strigă domnul Ginzu-Sin. Cuirasul se afla în apele Japoniei când l-a primit pe criminal la bord.

— Şi Papei de la Roma, dacă vreţi, domnilor ! Deocamdată vă rog să nu-mi vorbiţi despre acest incident ; îl consider închis.

Japonezii nu mai stăruiră. După ce-şi repetară invitaţia pentru banchet, părăsiră vasul.

Comandantul făgăduise să vină la banchet şi se ţinu de cuvânt. Însoţit de câţiva ofiţeri luă parte la masă şi, deşi japonezii fierbeau de ciudă, fură cât se poate de prietenoşi cu musafirii ; nici o notă discordantă nu tulbură petrecerea.

A treia zi de dimineaţă, în zori, „Duquesne", după ce-şi făcu provizia de cărbuni, salută, pământul japonez cu o sută unu bubuituri de tun şi se îndepărtă falnic de port.

Vreme de şase zile, cât ţinu drumul, Marcel Dunot, răsfăţat de întreg echipajul, care-l îndrăgise pentru veselia şi vitejia lui, uitase de toate necazurile. Acum, când se apropia timpul să se despartă de francezii lui, o umbră de tristeţe îi întunecă bucuria.

În momentul acostării în portul Saigonului, comandantul Verron trimise să-l cheme şi-i înmână douăzeci de piaştri, zicându-i :

— Iată-te în siguranţă, dragul meu. Din cele ce mi-ai povestit, te ştiu băiat isteţ şi nu mă îndoiesc că ai să te descurci. Aceşti douăzeci de piaştri îţi vor fi de ajutor până ce vei găsi de lucru, ceea ce îţi doresc din inimă. În orice caz, dacă ţi se întîmplă ceva, vino şi spune-mi. „Duquesne" stă o săptămână la Saigon. Tu mai dă în vremea asta pe aici.

Comandantul întinse apoi mâna viteazului băiat, care i-o strânse cu emoţie şi respect, neputându-şi exprima prin cuvinte recunoştinţa.

Se duse pe urmă să-şi ia rămas bun de la ceilalţi ofiţeri şi marinari şi coborî trist pe chei.

Ploua cu găleata. Strângând în palmă cele câteva monede de argint pe care i le dăduse comandantul, Marcel se îndreptă spre oraş.

Gândurile lui nu erau la fel de vesele — dimpotrivă. Iarăşi se găsea fără aproape un gologan, într-o ţară străi-

nă. Şi-şi zicea că dacă n-ar fi fost nenorocita aceea de întâmplare cu japonezii, ar fi fost în momentul acesta acasă, cu câteva mii de franci în buzunar.

„Nu face nimic, îşi zise el, m-am îmbogăţit şi am sărăcit, de atâtea ori... o să reuşesc eu şi de data aceasta să ies la liman; deocamdată am cu ce trăi câteva zile, deci să nu-mi fac inimă rea degeaba".

O luă cu paşi grăbiţi spre oraş şi intră într-o cafenea unde ceru ceva de băut.

În sfârşit, stătu ploaia. Ieşi din cafenea ca să caute un adăpost pentru noapte. Găsi un han în apropierea portului, unde închirie o cameră cu opt piaştri pe zi, aşa că nu-i mai rămaseră, după ce plătise şi consumaţia decât vreo doisprezeze piaştri.

Mâncă şi se culcă.

A doua zi, dis de dimineaţă, porni să caute de lucru. O nimerise însă rău. Multe fabrici încetaseră în timpul din urmă lucrul şi o mulţime de mecanici albi rămăseseră — cum s-ar zice — pe drumuri. Marcel se gândi să caute altceva, se încredinţă însă repede că nu era atât de lesne să găsească; mai toate slujbele erau ocupate de anamiţi.

Banii pe care îi avea se împuţineau din ce în ce, deşi cheltuia cu mare economie. Într-o zi văzu că nu mai are în buzunar decât un singur piastru care abia îi ajunse să-şi cumpere o bucată de pâine şi câteva banane.

Marcel Dunot nu se descurajă însă şi umblă toată ziua să găsească de lucru — indiferent ce. Dar pretutindeni i se răspunse la fel:

„N-avem nevoie deocamdată, mai treci pe aici, poate că mai târziu..."

Seara bietul băiat mâncă doar câteva banane şi fiindcă simţea că n-o să se lipească somnul de el, porni să cutreiere străzile Saigonului.

Luminile orbitoare ale prăvăliilor, trăsurile elegante, forfota lumii — toate îl făceau să caşte gura uimit la ce vedea.

Deodată auzi un vuiet de tobe şi trâmbiţe care-ţi spărgeau urechile. Se îndreptă spre locul de unde venea zgomotul şi cotind după colţ de stradă, văzu în mijlocul bulevardului Charner un cort imens de pânză în faţa căruia, pe o estradă, clovni japonezi pântecoşi, goi până la brâu, făceau fel de fel de giumbuşlucuri. Deasupra estradei scria cu litere japoneze, aurite, pe o tablă mare:

MARELE CIRC IMPERIAL NIPON

În mijlocul estradei, între vreo zece muzicanţi chinezi, un mulatru voinic, îmbrăcat într-o uniformă de mătase împodobită cu fireturi şi decoraţii caraghioase, anunţa publicului printr-o portavoce, minunile Circului Imperial Nipon:

— Marele Circ Imperial Nipon e unic în lume. Niciodată doamnelor şi domnilor nu s-a văzut şi nu se va vedea în Saigon ceva asemănător. Artiştii noştri au avut cinstea să se producă în faţa Majestăţii Sale Imperiale japoneze, a guvernului Californian şi a vice-regelui Indiei. Călăreţele noastre sunt adevărate păsări zburătoare. Echilibriştii pe care îi avem noi sunt cei mai buni din lume; atleţii noştri nu pot fi biruiţi de nimeni. Dar nu numai atât, doamnelor şi domnilor. Avem în trupa noastră pe celebrul O'Manko Kascaro, supranumitul Elefantul din Hokkaido. O'Manko Kascaro va apare la ora zece în arenă ca să lupte cu oricare amator sau profesionist care va dori să-l provoace.

Direcţiunea „Marelui Circ Imperial Nipon" va plăti cinci sute de piaştri aceluia care îl va învinge pe „Elefantul din Hokkaido". Preţul locurilor e de doi piaştri fotoliul rezervat, un piastru stalul întâi, cincizeci de cenţi al doilea şi se mai găsesc, de asemenea, locuri foarte bune de unde se poate vedea şi auzi perfect pentru douăzeci de cenţi. Pentru militari preţul e pe jumătate. Muzica!

Urmă o larmă asurzitoare, în vreme ce mulțimea, alcătuită mai ales din soldați ai infanteriei coloniale și boy anamiți, dădea buzna pe ușile circului.

Márcel Dunot rămase pe gânduri; își frământa mintea cu ideea: ce-ar fi să cîștige el cei cinci sute de piaștri?

„L-am biruit pe Mac Farlan — își zicea el — oare n-aș putea să-i vin de hac și japonezului? Unde pui că m-aș și răzbuna nițel pentru ce m-au făcut să îndur compatrioții săi. Ar fi, ca să zic așa, câștig îndoit. Ș-apoi, n-am ce pierde!".

Aici se înșela însă, căci trebuia să dea, cei din urmă gologani din buzunar, adică douăzeci de centi cât îi mai rămăseseră.

Plăti biletul la casă și se duse la „locurile foarte bune de unde se putea vedea și auzi perfect".

Mulatrul cam exagerase. Galeria era astfel făcută că se putea auzi, într-adevăr, dar de văzut nu se vedea nimic.

O droaie de boy anamiți, de chinezi aproape goi și de hinduși cu părul lung, mișuna. El era singurul european.

Spectacolul începu. Marcel nu văzu nimic, după cum nu vedeau nici ceilalți din jurul lui. Totuși asiaticii nu protestaseră. Ei veniseră numai să vadă acrobații, care, de pe trapezele din vârful circului puteau fi văzuți din toate părțile — restul nu-i interesa.

Marcel Dunot își ținea auzul încordat așteptând cu nerăbdare rândul faimosului „Elefant din Hokkaido".

Auzi în sfârșit glasul mulatrului anunțând:

— Onorat public, celebrul Manko, „Elefantul din Hokkaido", va avea cinstea să apară în fața dumneavoastră. Spre marea lui părere de rău nu va lupta astă seară deoarece nu s-a prezentat încă nici un adversar. Totuși, e gata să se măsoare cu oricine dorește să ia parte la luptă. După cum a fost anunțat, suma de cinci sute de piaștri se va da acelui boxeur, amator sau profesionist, care va reuși să-l învingă, pe „Elefantul din Hokkaido".

Mulatrul tăcu. Marcel Dunot auzi câteva „Bravo O'Mannko" apoi muzica intonă imnul imperial japonez.

Dând cu coatele în dreapta şi în stânga, Marcel îşi făcu loc printre chinezi şi anamiţi, trecu peste stinghiile care despărţeau galeria de staluri şi dintr-o săritură fu în arenă, tocmai când apăru O'Mannko.

Era un japonez enorm cu un pântec galben, unsuros şi rotund, încins cu un drapel în culorile Japoniei.

Pieptul îi era gol. Avea un gât de taur şi o faţă rasă, cu buze subţiri şi ochi sfredelitori care priveau cu ferocitate şi îngânfare în jurul său.

Lângă el stătea mulatrul care-l anunţase cu atâta emfază. Acesta văzându-l pe Marcel apărând în arenă se încruntă. Dar când să dea ordin ca tânărul francez să fie scos afară, Marcel se întoarse spre public şi strigă cu glas răsunător:

— Vreau să lupt cu japonezul! Să mi se asigure suma făgăduită şi sunt gata.

O'Mannko Kaskaro îl privi batjocoritor pe Marcel. Mulatrul, după ce se uită o clipă la tânăr, răspunse semeţ.:

— Direcţiunea „Marelui circ Imperial Nipon" nu se sinchiseşte de cinci sute de piaştri — nici chiar de cinci mii — aşa să ştii, tinere! N-avem însă obiceiul să dăm unui public ales ca al nostru un spectacol căraghios. Ar fi o înjosire pentru O'Mannko Kaskaro să lupte cu un adversar nedemn de el. Vezi-ţi de treabă, băiete!

Marcel Dunot păli.

— Astea sunt fleacuri! răspunse el indignat. Ai spus că japonezul e gata să lupte cu oricine s-ar prezenta: m-am prezentat eu! Hai, du-te de adu banii, eu sunt gata.

— Da, da! Ţine-te de făgăduială! Bravo, băiete! Curaj! răcnea mulţimea.

Mulatrul păru cam încurcat.

— Direcţiunea „Marelui Circ Imperial Nipon", începu el, se ţine întotdeauna de făgăduială. Şi dacă ţii neapărat să fii stâlcit în bătaie, te priveşte!

— Treaba mea! Adu banii!

— Nu e nevoie, flăcăule!

— Lasă vorba... banii!

Se auziră murmure. Mulatrul şovăi o clipă, apoi văzând că n-are încotro, se duse să aducă suma făgăduită.

Veni cu doi săculeţi plini cu monede de argint.

— Aici sunt banii, doamnelor şi domnuilor, zise el. Cer acum ca domnul (arătând spre Marcel Dunot) să depună şi el aceeaşi sumă pentru O'Mannko Kaskaro.

— Cum... ce-ai spus răcni Marcel scos din fire. Adineauri ziceai că vei da cinci sute de piaştri celui care îl va învinge pe japonez. Eu mă încumet s-o fac, deci, dacă-l înving, cei cinci sute de piaştri sunt ai mei. Publicul e martor că nici n-ai pomenit că se va da ceva campionului vostru dacă va birui.

— Aşa e!

— Să înceapă lupta!

— Astea sunt mofturi!

— Chiţibuşuri!

— Japonezului îi e frică! răcnea mulţimea.

Nepăsător — pentru simplu motiv că nu pricepea o boabă franţuzeşte — „Elefantul din Hokkaido" privea cu dispreţ în jur.

Mulatrul, care o cam sfeclise văzând atitudinea hotărâtă a tânărului francez, vru să pună capăt situaţiei.

— Ai înţeles greşit, tinere, zise el.

Publicul murmură indignat. Se potoli însă numaidecât, deoarece Marcel Dunot se repezi la mulatru, îi smulse săculeţele cu bani din mână, îl împinse cât colo, alergă la o lojă unde se aflau câţiva inşi bine îmbrăcaţi şi le zise:

— Domnilor, aţi auzit, ru e aşa, ce spunea adineauri individul de colo? Vreţi să fiţi atât de buni şi să daţi banii învingătorului?

— Cum să nu? răspunse unul dintre ei, cererea dumitale e justă.

Domnul luă banii şi, aplecându-se peste stinghia lojei, strigă:

— Cei cinci sute de piaştri pe care îi am aici se vor da învingătorului — după cum s-a anunţat la început.

Strigăte de „bravo" încuviinţară spusele domnului.

Cu faţa schimonosită de furie, mulatrul răcni:

— E o hoţie! Aşa ceva nu se poate! Campionul nostru nu va lupta!

— Atunci dă-i tânărului banii! Dă-i banii zbieră publicul.

Marcel Dunot îşi pierdu răbdarea. Se apropie de uriaş şi-i trase două palme zdravene.

„Elefantul din Hokkaido" se repezi cu pumnii întinşi la Marcel, care părea un pitic pe lângă el.

— În sfârşit! murmură tânărul punându-se în gardă.

Lupta începu şi era cât se poate de aprigă.

Mulatrul, înţelegând că orice împotrivire ar fi de prisos, se aşeză lângă cei doi combatanţi cu ceasul în mână. Singura lui nădejde era că va învinge japonezul.

Speranţa părea justificată. O'Mannko Kascaro era mai înalt cu un cap decât Marcel şi puterea lui, sporită de greutate, părea formidabilă.

După cum vedem, lupta era departe de a fi egală, deşi tânărul francez părea să fie mult mai sprinten decât adversarul său.

Îndârjit de mulatru şi stăpânit de dorinţa de a se răzbuna pentru cele îndurate la Nagasaky, Marcel nu se lăsa, pe când „Elefantul din Hokkaido" încerca zadarnic să-l doboare.

Dacă ar fi fost de faţă un arbitru adevărat, ar fi oprit imediat lupta, căci japonezul lupta cât se poate de incorect. Acesta ţinu exact patru „runduri" a câte trei minute.

La început, păru să iasă biruitor japonezul. De două ori pumnul lui grozav îl izbi pe Marcel, o dată în stomac şi de două ori în cap, ceea ce-l făcu pe tânăr să se clatine. Fără să ia în seamă regulile luptei, care interzic luptătorului să lovească un adversar căzut la pământ, O'Mannko dădea cât putea în el.

Dar Marcel îşi reveni repede în fire. Îl pocni o dată pe japonez cu atâta putere, încât acesta rămase ameţit. Al doilea şi al treilea rund fură amândouă în favoarea japonezului. Drept e că puţine din loviturile lui nimereau, dar erau atât de grozave încât părea să-l facă pe tânărul francez „knoc-ul".

Marcel Dunot, însă, „încasa" fără să-i pese. Aştepta momentul prielnic să „plaseze" lovitura hotărâtoare.

Circul vuia. Europenii îl aclamau pe Marcel şi-l încurajau. Asiaticii — chinezi, anamiţi, malaezi şi japonezi — răcneau care mai de care la fiecare lovitură a campionului japonez.

Momentul pe care-l pândea Marcel sosi în al patrulea rund.

O'Mannko Kascaro, vrând să sfârşească, se repezi la adversar cu pumnii înainte. Dintr-o săritură, Marcel fer lovitura, se aplecă şi, destinzându-se ca un arc, dădu un croşeu formidabil în bărbia japonezului.

„Elefantul din Hokkaido" rămase o clipă în loc, se clătină apoi pe picioare şi se prăbuşi la pământ.

Publicul european izbucni în urale.

Înfuriat, mulatrul se năpusti la japonez trăgându-l de picioare ca să-l facă să se ridice.

— Lasă-l în pace, că-i ajunge... râse Marcel Dunot. Nu-l mai chinui degeaba, că nu-l scoli nici cu patru boi. În orice caz, cei cinci sute de piaştri sunt ai mei, cred...

Mulatrul nu-i răsp unse.

Publicul entuziasmat, dăduse buzna în arenă. Domnul căruia Marcel îi încredinţase banii, îi întinse săculeţii, zicând :

— Ia-ţi banii, tinere, ţi se cuvin. Dacă s-ar găsi cineva să-ţi caute pricină, vino de-mi spune. Poftim cartea mea de vizită : Jaques Herve, inginer. Şi acum, dă-mi voie să te felicit, eşti un om şi jumătate.

Marcel se văzu înconjurat din toate părţile de mulţime. Se înghesuiau care mai de care să-i strângă mâna. În cele din urmă, vreo câţiva spectatori îl luară pe umeri şi ieşiră cu el din circ ducându-l în triumf.

Lumea se risipise, aşa că reprezentaţia se întrerupse. „Elefantul din Hokkaido" fu dus în culise, unde se adunară şi ceilalţi artişti să vadă ce e cu el.

După ce bău câteva pahare de şampanie oferite de admiratorii săi, Marcel Dunot se întoarse cu banii câştigaţi atât de greu în odăiţa lui din apropierea portului.

Bietul băiat nu mai putea de bucurie. Era salvat. Se frământă toată noaptea, neştiind ce să facă. Abia spre ziuă luă o hotărâre : să plece cu primul vapor acasă. Deocamdată nu simţea altă dorinţă decât să-şi revadă ţara.

SFÂRŞIT

EXTRAORDINARE AVENTURI ÎN JURUL LUMII

BIZONUL ŞI JAGUARUL

A doua zi dimineaţa, gnişeele arenei fură luate cu asalt de publicul nerăbdător să aibă biletul de intrare. Bancherul reţinu patru locuri, din care trei pentru el, soţie şi doctor, iar al patrulea pentru un tânăr nepot al său, care se afla în trecere pe la el.

Soţia bancherului era franţuzoaică. Ea avea un frate care locuia în Lima, capitala Perului. Acesta avea doi fii care trebuiau odată să moştenească averea bancherului, care nu avea copii. Bancherul, exprimându-şi dorinţa să aibă la el pentru câtva timp pe unul din nepoţii săi, familia îl trimise pe Anton băiatul cel mai tânăr, în vârstă de 16 ani. Drumul pe mare fusese foarte greu pentru băiat, astfel că se hotărâse să se întoarcă acasă pe drumul ce străbătea Anzii. În acest scop se căuta o ocazie, adică un om căruia să-i fie încredinţat şi care să-i fie în acelaşi timp şi ghid şi protector, într-un voiaj atât de periculos...

Lupta trebuia să înceapă la ora 1 precis. Arena era plină încă cu două ore mai înainte; numai loja preşedintelui şi cele ale înalţilor funcţionari erau încă goale.

Afişe mari indicau programul cu litere de-o şchioapă; mai multe muzici cântau pe rând, matadorii nivelau nisipul arenei şi, din când în când, se deschidea o poartă

pentru a intra un luptător foarte bogat îmbrăcat, care înainta încet în arenă pentru a fi admirat şi aplaudat.

Arena era despărţită de băncile amfiteatrului, pe care stăteau spectatorii, printr-un perete de scânduri destul de solid pentru a rezista loviturilor de coarne ale taurilor dar şi destul de jos pentru ca toreadorii să-l poată sări, cu uşurinţă în caz de pericol. În faţă se găsea o poartă prin care trebuiau să fie aduşi taurii; în spate era aceea prin care va fi slobozit jaguarul. Acesta din urmă, prin răgetele pe care le scotea, lăsa să se înţeleagă că nu se va lăsa ucis fără rezistenţă.

Lângă peretele despărţitor se aflau locurile cele mai ieftine. Aci îşi găsise loc Frederic, căruia noul său stăpân îi plătise biletul. Cu mult mai sus, la locurile cele mai scumpe, se aflau aşezaţi bancherul, soţia sa şi cei doi însoţitori ai săi. Lângă ei, din pură întâmplare, se aşezase bărbatul uriaş din Cafeneaua „Paris", împreună cu prietenul său.

Doctorul era într-o conversaţie foarte însufleţită cu tânărul peruan, căruia voia să-i demonstreze inconvenienţa şi cruzimea luptelor de tauri.

— Ai mai văzut lupte de tauri? întrebă el pe adolescent.

Acesta din urmă răspunzând negativ, doctorul reluă:

— Atunci trebuie să-ţi spun că aceste chinuri la care sunt supuse animalele nu sunt invenţiuni recente. Ele existau chiar în timpul Greciei antice, în Tesalia şi, în timpul împăraţilor, la Roma, dar aceşti oameni erau scuzabilii, fiindcă erau păgâni, în timp ce noi, care suntem creştini, trebuie să sfârşim cu aceste erori.

— Dar, senor, dumneavoastră asistaţi, de asemenea, la aceste lupte!

Acest răspuns cauză puţină încurcătură savantului, dar acesta reuşi să scape, replicând:

— Absenţa mea ar împiedica ţinerea acestei lupte?

— Nu, desigur.

— Atunci, eu nu merit nici o observaţie. Eu am venit, de altfel, pentru a studia şi, prin urmare, sunt de două ori scuzabil, *execusatus* în latineşte. Eu sunt puţin zoolog, şi este un spectacol zoologic ceea ce noi aşteptăm acum. Mărturisesc însă că aş fi preferat să fiu în altă parte şi să socotocesc prin terenuri antediluviene.

— Erau, astfel de lupte şi înainte de potop? întrebă cu nevinovăţie tânărul.

Doctorul îl privi chiorâş:

— Este foarte greu să răspunzi printr-un simplu da sau nu. Se vorbeşte de un om antediluvian şi chiar mai vechi. Dacă el a existat cu adevărat, este probabil că el a incitat saurienii şi mastodonţii unii contra altora. Este trist, dar...

El fu în acest moment întrerupt de sunetul trompetelor, care anunţau sosirea preşedintelui. Acesta din urmă, imediat după intrarea în loja sa, dădu semnulul de începere a luptei. Tăcerea cea mai perfectă urmă conversaţiilor zgomotoase de până atunci, pentru a face loc, după un nou semn al stăpânului, la aceentele muzicii, care întonă un marş. Atunci intrară picadorii călare pe nişte cai destul de proşti, urmaţi pe jos de banderiloşi şi toreadori. Aceştia din urmă se împrăştiară în arenă, în spatele unor stâlpi sau în nişte nişe special făcute pentru ei, în timp ce picadorii rămâneau în mijlocul arenei cu faţa spre poarta prin care vor intra taurii şi pe care ei trebuiau să-i atace primii.

Preşedintele făcu atunci al treilea semn. Imediat bariera fu ridicată şi taurul înaintă. El era negru ca tăciunele şi avea coarnele întoarse. Bucuria de a se simţi liber îl făcu să facă unele salturi, apoi, se opri o clipă nehotărât: văzuse picadorii. Brusc el şarjă asupra lor. Călăreţii se împrăştiară din faţa lui ca un stol de vrăbii, dar taurul atinsese pe unul din cai şi-l spintecă dintr-o lovitură de corn. Călăreţul vru să sară din şa, dar, din nefericire

piciorul său rămase în scară şi el căzu. Părea a fi pierdut, căci taurul deja plecase capul pentru al lovi, dacă banderiloşii, repezi ca fulgerul, n-ar fi venit să arunce pe capul şi ochii animalului trei sau patru eşarfe multicolore de mătase, permiţând astfel picadorului să se salveze.

Taurul se zbătea zadarnic pentru a se debarasa de eşarfele ce-l orbeau, şi, după mugetele sale de mânie, se putea prevedea că atacul următor va fi teribil.

Tocmai atunci o voce strigă:

— Daţi-vă la o parte şi lăsaţi-mă să trec.

Era Crusado, espada din Madrid. Toţi ezitau să-l asculte, căci asta însemna să rişte foarte mult. Totuşi, la o nouă cerere din partea sa, i se făcu loc.

El era îmbrăcat în întregime în catifea roşie după moda spaniolă. În mâna stângă ţinea o bucată de mătase roşie ca sângele: *muleta* şi în cealaltă mână avea o spadă strălucitoare. El se opri la 10 paşi de taur, ceea ce era foarte riscant, căci animalul nu arăta câtuşi de puţin epuizat. Dar Crusado voia ca prin acest act de bravură să-şi asigure de la început triumful asupra colegilor săi.

Taurul reuşi în fine să-şi elibereze ochii; el îşi îndreptă privirea asupra lui Crusado, care agita muleta. Îşi luă avânt şi se repezi asupra lui.

Crusado nici nu clipi până ce vârful coarnelor taurului fură la două degete de pieptul său; numai în acea clipă el sări în lături; iar când taurul, datorită elanului său, trecu pe lângă el, Crusado, cu abilitate şi siguranţă, îi înfipse spada drept în inimă. Taurul mai făcu câţiva paşi şi căzu mort. Crusado, scoţându-şi sabia, o roti deasupra capului său în aclamaţiile delirante ale spectatorilor. El se distinsese într-adevăr printr-o lovitură de maestru.

Matadorii veniră atunci de ridicară cadavrul taurului şi calului, iar preşedintele făcu semn să se dea drumul celui de al doilea taur. Va fi suficient să spunem că acest

al doilea taur răni un banderilos și un espada înainte de a fi ucis tot de spaniolul Crusado.

Taurul următor, ucise doi cai și răni ușor la picior pe Perillo. Și de astă dată, tot spaniolul fu acela care îl omorî, asigurându-și astfel succesul total asupra concurenților săi. Mulțimea îi striga în delir: Bravo! Femeile îi aruncau flori și batiste...

Perillo se retrase furios.

Acum venea la rând numărul senzațional: lupta dintre bizon și jaguar.

Jaguarul fu primul introdus în arenă, dar el nu putu să înainteze prea mult, căci era legat cu un lasou, al cărui capăt era fixat de un inel de fier. După ce încercă în zadar să se libereze, jaguarul se culcă în arenă, fără să-i pese de tot publicul ce-l înconjura. Nările sale tremurau la mirosul sângelui de care fusese lipsit de atâta timp. El era un animal încă tânăr și de o forță extraordinară.

În fine se dădu drumul bizonului. Toți se așteptau să-l vadă năvălind în arenă, dar el înainta încet spre surpriza tuturor. Era un uriaș din neamul său, lung de trei metri și atât de gras încât trebuia să cântărească aproape 30 de chintale. El se porni însă după câțiva pași, își scutură coama și descoperi jaguarul. Toată lumea aștepta cu nerăbdare să vadă ce se va întâmpla.

Jaguarul se ridică cu un răget. Ar fi vrut el să se repeadă, dar nu-l lăsa lasonul. Bizonul aplecă înspre el capul, îl examină cu un aer disprețuitor și porni să facă ocolul arenei. Jaguarul se pîti pentru a sări. Bizonul îi arăta coarnele și ceafa sa, mugind amenințător. Jaguarul păru că înțelesese sensul și se retrase, în timp ce bizonul trecu prin fața lui, gata pentru luptă.

Savantul profită de armistițiul dintre cele două animale, pentru a da tânărului său însoțitor câteva explicații:

— Bizonul din America de Nord, îi spuse el, este o rudă a boului, *bos* în latinește. El se deosebește printr-un craniu bombat, o frunte largă, coarne scurte îndreptate înainte, o coamă stufoasă și partea corpului din față foarte dezvoltată. Este un animal sociabil și...

Cuvintele se pierdură în strigătele mulțimii, enervată de liniștea și calmul celor două sălbăticiuni și care pretindea ca animalele să fie asmuțite unul asupra altuia.

— Aruncați artificii, aruncați artificii, striga un spectator.

Cu un singur gest, președintele dădu autorizația ca cererea să fie îndeplinită.

Însoțitorul bărbatului cu barba albă — cunoștința noastră din Cafeneaua „Paris" — se întoarse spre el și-i spuse:

— Crezi tu, că vor reuși să atâțe jaguarul? El se teme de bizon mai mult decât de toate artificiile din lume.

— Eu cred că o nenorocire e pe cale să se întâmple. Nu vezi că jaguarul a luat lasoul în gură? dacă reușește să-l rupă, el nu va ataca bizonul ci pe oameni.

Jaguarul continua să roadă lasoul, fără ca băieții arenei să-l fi observat, fiindcă erau ocupați să aprindă artificiile și să le arunce asupra sălbăticiunii. Jaguarul, atins, se smunci cu un răget groaznic și făcu un astfel de salt, încât lasoul, pe trei sferturi ros, se rupse.

Publicul salută acest incident prin strigăte de bucurie, fiind convins că acum va începe lupta dintre cele două fiare. Jaguarul alergă într-adevăr spre bizon, dar când acesta îl amenință cu coarnele sale, el se piti din nou, privind furios la oamenii din jur.

— Atenție, strigă omul cu barbă albă, jaguarul va sări peste peretele despărțitor.

— Pentru numele lui Dumnezeu, să nu fie așa! strigă savantul care auzise aceste cuvinte. Fiara mă privește ca și cum ar vrea să mă devoreze.

În acelaşi timp el se ridică de pe scaun ca să fugă. Această mişcare a micului om îmbrăcat în roşu atrase într-adevăr atenţia jaguarului, care se ridică, scoase un răget ameninţător şi se repezi ca o săgeată asupra gardului despărţitor, pe care îşi sprijini labele din faţă. Imediat rămase însă ca fascinat.

O tăcere mormântală coborî în arenă. Jaguarul privea pe omul îmbrăcat în roşu şi toţi cei din jur se simţeau ameninţaţi de colţii şi ghearele fiarei înfometate, căci nimeni nu s-ar fi putut salva fugind într-o asemenea aglomeraţie. Se aşteptau deci la o săritură a fiarei, când deodată fiara îşi schimbă direcţia privirii către Omul cu barba albă.

Acesta din urmă îşi părăsise locul său şi, după ce smulsese brusc *poncho*-ul savantului, îl înfăşurase pe braţul său şi scoase cuţitul, strigând:

— Nimeni să nu se mişte!

El se apropie apoi atât de mult de fiară, încât putea s-o atingă cu mâna.

Fiara, sprijinită de gard, cu trei din labele sale, căscă gura aşteptând apropierea omului, în defensivă. Privirile celor doi se întâlniră un moment, apoi străinul dădu o lovitură de pumn atât de groaznică în partea dindărăt a jaguarului, încât acesta pierzându-şi echilibrul începu să se lase pe picioarele sale din spate. O a doua lovitură, tot atât de teribilă, dată acum peste bot, îl făcu să alunece complet la pământ.

Francezul nu se opri însă aici, spre spaima asistenţei, ci sări şi el în arenă. Strigăte de groază ieşiră din gura tuturor, când văzură fiara pregătindu-se să sară asupra adversarului său, dar Martet, strângându-şi bine cuţitul său, ameninţa fiara cu o privire atât de cruntă, încât aceasta se retrase supusă, târându-se, şi, sub privirea care n-o părăsea deloc, o rupse în fine ruşinos la fugă, cu coada între picioare.

Atunci, dintr-unul din locurile cele mai depărtate, o voce se auzi:

— Aceasta este o minune; acest om este cu siguranță Papa-Jaguar.

Iar mulțimea în delir repetă imediat:

— Popa Jaguar! Papa-Jaguar!

Speriată și mai mult de zgomotul mare și de țipetele mulțimii, fiara se îndreptă către poarta prin care intrase în arenă, dar poarta era închisă.

— Des chideți, deschideți repede, porunci Martet.

Chepengul fu ridicat de mâini invizibile și căzu imediat după trecerea fiarei, care deveni acum inofensivă.

Aplauzele izbucniră din toate părțile. Papa-Jaguar salută de jur-împrejur, apoi, sărind rampa arenei, se duse la locul său și înapoie savantului poncho-ul și cuțitul său.

— Scuzați-mă, spuse el, dar n-am avut timpul să vă cer voie.

— Nu face nimic, răspunse micul om, cu toate că în același timp mi-ai dat jos pălăria și mi-ai smuls fularul. Înțeleg că ai avut nevoie de cuțit dar la ce-ți folosea poncho-ul meu?

— Ca să parez, dacă ar fi fost nevoie, atacul fiarei și să-mi apăr brațul de ghearele și dinții jaguarului.

— Senor, ești un erou, și eu admir din toată inima curajul, pe latinește *fortitudo*, de care ai dat dovadă. Ai gonit fiara cum altcineva ar fi gonit o pisică. Dar ce se va face cu bizonul?

— Ai să vezi imediat? dacă vrei să privești în arenă.

Bizonul se culcase pe nisipul arenei fără a se lăsa emoționat de apropierea lui Martet, acum Papa-Jaguar. Publicul ceru să vină toreadorii și să lupte cu bizonul. Crusado apăru într-adevăr, urmat, puțin timp după aceea, de Antonio Perillo. Acesta din urmă ezitase mai întâi din cauza rănii sale, dar își făcu un punct de onoare din a asista cel puțin la spectacol.

Bizonul, înconjurat de picadori, continua să rămână nemişcat, doar după ce fu lovit cu sulița de unul dintre picadori, el se năpusti asupra atacatorului, într-un mod atât de neașteptat, încât acesta n-avu timp să fugă şi căzu sub calul său care fusese străpuns de coarnele bizonului. Fără măcar a părea că răsufla, bizonul făcu un salt în lături spre calul următor, pe care-l străpunse de asemenea cu coarnele; apoi se năpusti asupra călăreţului ce fusese trântit din şa, îl aruncă în aer dintr-o lovitură de coarne, îl lăsă să cadă, îl aruncă din nou în aer, şi, în fine, se încăpăţână să-l calce în picioare.

Nenorocitul strigase degeaba după ajutor, din toate puterile; căci nimeni n-a putut să îndepărteze atenţia bizonului, astfel că el fu în curând un cadavru informe. Bizonul îl abandonă atunci şi, retrăgându-se câţiva paşi scoase un muget faţă de care răgetul jaguarului părea a fi ţipătul unui copil.

Toată lumea începu să-l aclame; i se aruncau flori şi se aplauda, asurzind pe cele câteva persoane dezgustate la vederea acestei sângeroase scene de barbarie.

Animalul excitat căuta deja o altă victimă. El zări pe primul picador care tocmai fusese ridicat de jos şi care nu putea fugi, căci avea piciorul rupt. Trei banderilos se străduiau să-l ducă, dar înanite ca ei să poată face câţiva paşi, bizonul se repezi asupra lor, lovind orbeşte în dreapta şi în stânga. Unul singur dintre ei reuşi să se salveze, toţi ceilalţi sucombară sub tropăitul animalului înfuriat. Un tânăr banderilos, destul de îndrăzneţ, care vru să-l înţepe cu sulița, avu aceeaşi soartă. Bizonul înfuriat la culme, începu să gonească pe toreadorii rămaşi în arenă. Era o panică generală; unii fugeau prin poartă, alţii se salvau sărind îngrăditura despărţitoare a arenei. Picadorii săreau de pe caii lor şi-i abandonau bizonului înfuriat.

Uralele mulțimii deveniră și mai puternice, ea admira forța brutală fără să se gândească la victimele nenorocite și striga:

— Toreadorii! Să revină toreadorii!

La început, Crusado fugise într-adevăr din fața bizonului, printr-o poartă ce se deschisese tocmai la timp, pe când Perillo, întârziat de rana sa, trebuise să sară peste îngrăditura arenei. El rămase așezat în apropiere, dar chemarea mulțimii nu reuși să-l hotărască a-și părăsi locul de spectator.

— Acest bizon este un demon! spuse el. Să se bată dracul cu el, dacă îi place, căci eu nu mă lupt.

Un surâs disprețuitor fu răspunsul la aceste cuvinte și Crusado fu chemat. Dar el nu consimți să intre singur, ci pretinse să mai vină trei banderilos, care să-l însoțească pentru a-i fi de ajutor la nevoie.

Când apărură cei patru oameni, aplauzele reîncepură și mai însuflețite. Bizonul era departe de a se fi calmat; el alerga de la un cadavru la altul, mirosindu-le și aruncându-le în aer. Sângera el însuși din mai multe răni, dar ușoare toate. La vederea noilor adversari, el începu să alerge, mugind.

— Ce se va întâmpla, Carllos, după părerea ta? întrebă bătrânul vecin a lui Papa-Jaguarul.

— Acela dintre ei care nu se va grăbi să fugă este pierdut. Este o crimă să înfurii un bizon contra oamenilor.

— Gândești oare că nu poate fi răpus?

— Nu, doar de un singur om.

— Ce vrei să spui?

— Poate.

Crusado se apropia încet și cu pași temători de bizon. El ținea în mâna stângă muleta, iar în dreapta avea spada. Puterea și eleganța sa, evidențiate mai mult de eleganta sa îmbrăcăminte, păreau că-i vor asigura un nou succes. Cei trei banderilo se strecurau pe laturi,

astfel că cele două grupuri inamice se găsiră faţă în faţă. Animalul tot atât de şiret pe cât era de puternic, părea că ghiceşte intenţia adversarilor săi şi aştepta nemişcat, ţinând capul ridicat. Crusado, care înaintase cinci paşi se crezu sigur de victorie.; el vedea pieptul larg al animalului oferindu-se loviturii sale de spadă care nu putea să greşească. Agitând muleta, el se repezi pentru a da lovitura decisivă. Animalul prevăzuse însă şi, făcând, printr-o lovitură de cap, să alunece sabia între coarnele sale, străpunse pe Crusado, care căzu într-o parte.

Cei trei banderilo ce veniseră în ajutorul său, trebuiră să fugă din faţa atitudinii ameninţătoare a bizonului înfuriat.

— Ce laşitate, ce ruşine! se striga din toate părţile. Dezertori, dezertori!

Ei reveniră, dar în zadar, căci fură siliţi să fugă din nou. Dar de astă dată bizonul le bară drumul spre poartă. Ei nu mai puteau să se salveze deci decât sărind peste îngrăditura arenei: doi din ei reuşiră într-adevăr, al treilea însă greşi săritura şi, înainte de a avea timpul să încerce a doua oară, fu atins la picior, de o lovitură de coarne, care îl aruncă printre spectatori.

Bizonul se aruncă atunci asupra îngrăditurii arenei, lovind-o puternic, din fericire tocmai într-o parte protejată de un stâlp. Atât de puternice erau însă loviturile încât, stâlpul începu să se clatine şi frica puse stăpânire pe asistenţă. Gândul „să scape cine poate" deveni general; fiecare căuta să fugă spre locurile cele mai depărtate de stâlpul ce se clătina, fără să le pese de înghesuială sau de călcarea în picioare a vecinilor. Ţipetele de durere se amestecau cu strigătele de frică. Era o debandadă generală.

Tocmai atunci o voce puternică acoperi acest zgomot infernal.

— Rămâneţi la locurile voastre, seniori! Nu există nici un pericol, mă ocup eu de bizon.

Era Papa-Jaguar acela care luase din nou cuvântul. El se dezbrăcă de mantaua sa, reluă cuțitul de la savantul de alături și sări pentru a doua oară în arenă, în spatele animalului căruia voia să-i distragă atenția.

În acest scop el scoase strigătul indienilor din preerie, bine cunoscut de bizon, căci el se întoarse imediat contra noului adversar. Se făcuse liniște; numai numele lui Papa-Jaguar trecea din gură în gură ca o suflare; o mare nerăbdare domnea în mulțime.

Animalul privi cu neîncredere pe Papa-Jaguar; acesta îl fixă cu privirea sa rece și pătrunzătoare așa cum îl fixase mai înainte pe jaguar. Bizonul începu să înainteze pas cu pas, ca și cum înțelegea că de data asta avea de a face cu un adversar cu totul diferit. Martet, înainta și el tot așa de încet. Si curând ei nu fură decât la câțiva pași unul de altul. Atunci bestia nerăbdătoare, scoțând un muget de mânie, lăsă capul în jos pentru atac.

Toată lumea gândea că Papa-Jaguar se va da la o parte și o groază de nedescris cuprinse mulțimea când îl văzu că rămâne nemișcat la locul său. Bizonul se aruncă asupra sa, coarnele sale îl atinseră și el fu aruncat în aer. Un țipăt ieși din toate piepturile spectatorilor.

Ce se întîmplase de fapt? Papa-Jaguar căzuse în spatele bizonului, dar în picioare și stătea aici ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Animalul se întoarse din nou asupra sa, îl aruncă iar în aer, dar, ca și prima dată, Papa-Jaguar recăzu în picioare. Această manevră se repetă de mai multe ori. Animalul inconștient se epuiza în eforturi zadarnice. El turba de furie, ochii săi se injectau de sânge, dar forțele sale descreșteau vizibil. Aceasta era și ceea ce urmărea Papa-Jaguar Atunci, profitând de o mișcare nesigură a bestiei, el sări călare pe spinarea ei și-i vârî în ceafă cuțitul pe care-l ținea în mână. Bestia se opri, membrele sale începură să tremure și se prăbuși fără viață la pământ.

Mulțimea era uimită și credea că visează; o vorbă nu se auzea; cu privirile îndreptate asupra bizonului mort, toți așteptau parcă să-l vadă sculându-se și reîncepând lupta. Papa-Jaguar profită de această stupoare pentru a face semn prietenilor săi să-l însoțească și toți trei părăsiră arena înainte ca publicul să-și fi revenit din uimirea sa.

Președintele se trezi primul la realitate;

— Bizonul este mort? întrebă el.

— Da, Grația voastră, i se răspunse.

— Este cu adevărat mort? reluă el cu neliniște.

— Fără nici o îndoială și numai dintr-o lovitură de cuțit în ceafă.

Abia atunci aplauzele se auziră, mulțimea bătea din picioare bucuroasă și mii de voci se auziră strigând:

— Papa-Jaguar! Papa-Jaguar! Unde este? Să fie adus!

Dar Papa-Jaguar dispăruse, fiind acum departe.

PAPA-JAGUAR

Papa Jaguar devenise eroul zilei, numele său era pe buzele tuturora și, încă mult timp după luptă, el rămase subiectul preferat al discuțiilor. Dar în zadar încercă lumea să-l găsească. Nimeni nu a reușit nici măcar să afle unde locuiește.

În casa bancherului Selido nu se vorbea decât despre el; nu-i salvase el, la drept vorbind, familia, dacă nu de la moarte, cel puțin de la răniri teribile?

— Am făcut o mare greșală, spunea doctorul, am uitat să-i exprim cea mai mică mulțumire acestui om care m-a salvat din ghearele jaguarului. Ce trebuie să

gândească despre mine? Aproape toate animalele au sentimentul recunoştinţei, cu excepţia câtorva, a insectelor, moluştelor şi a bacililor, iar omul, care le este superior în general, n-ar trebui să fie mai prejos într-un asemenea caz. Imediat ce voi avea ocazia să-l întâlnesc pe salvatorul meu, prima grijă va fi să repar această uitare, căci eu nu-l socot recompensat pentru fapta sa bună prin aceea că posedă acum cuţitul meu, pe care a uitat să mi-l înapoieze.

Chiar în acel moment intră un servitor, aducând o carte de vizită pe care era scris „Papa-Jaguar". Bancherul alergă în antreu şi fu extrem de bucuros să vadă că cel care venise era chiar Papa Jaguar în persoană. Îi întinse amândouă mâinile, spunând:

— Cum, senor, dumneavoastră sunteţi acela care-i pretutindeni căutat, în zadar? Permite-mi a vă ura bun venit. Cât de amabil sunteţi că ne daţi ocazia de a vă mulţumi pentru tot ceea ce vă datorăm!

Fata serioasă a lui Martet se destinse într-un surâs:

— Vă rog senor, să nu credeţi că acesta este scopul vizitei mele. M-am văzut silit să vă deranjez câteva minute pentru chestiuni de afaceri.

Şi în acelaşi timp îi întinse bancherului, o hârtie pe care tocmai o scosese din buzunar.

— Un cec al corespondentului meu din Cordoba, observă bancherul. Suma va fi pusă imediat la dispoziţia dumneavoastră, cu toate că, din cauza luptelor de tauri, banca mea este închisă astăzi.

— Nu este chiar atâta grabă. Am vrut numai să vă prezint cecul personal şi să mă asigur că încasarea se va putea face peste câteva zile.

Şi, cum după aceste cuvinte Papa-Jaguar salută pentru a se retrage, bancherul îl reţinu spunând:

— Rămâneţi, senor, vă rog foarte mult. N-aş putea să vă las să plecaţi astfel; ne-aţi salvat viaţa; daţi-mi voie să vă prezint pe soţia mea.

— Graţie, senor, nu vorbiţi de mulţumiri pentru un serviciu datorat numai întâmplării fericite şi nicidecum meritului meu.

Tonul acestor cuvinte dovedeau o sinceră modestie. Bancherul insistă;

— Noi n-avem acelaşi fel de a vedea. Totuşi, dacă vă promit că, atât eu cât şi ai mei, nu vom pronunţa cuvântul „merci", veţi accepta să rămâneţi?

— Cu această condiţie, da.

Amândoi intrară atunci în salon, unde apariţia lor stârni o mare surpriză şi bucurie. Savantul era extrem de emoţionat. În fine, el se aşează spunând:

— Senor, sunt încântat, *ganedo* în latineşte, de a vă putea saluta aici şi de a vă exprima în acelaşi timp...

— Halt! întrerupse Selido. Domnul n-a intrat aici decât cu condiţia să nu audă vorbindu-se de mulţumiri; vă voi rămâne îndatorat dacă veţi omite acest cuvânt.

— Dar atunci despre ce să-i vorbim?

— Despre tot ceea ce doriţi, despre animale anteduviene spre exemplu!

Vorbind astfel, bancherul intenţionase să glumească; dar doctorul profită din plin de ocazie şi abordă subiectu său favorit:

— Senor, întrebă el pe Martet, ai văzut dumneata vreodată un megatherium sau chiar un mastodont?

— De mai multe ori chiar, răspunse cel întrebat.

— Unde anume?

— În pampas. Acela care ştie că caute, n-are nevoie să cerceteze prea mult până să găsească.

— Cu adevărat? Cu adevărat? Vă pricepeţi deci?

— N-aş afirma cu certitudine. Dar am avut uneori ocazia să servesc drept ghid prin pampas la mai mulţi savanţi.

— Ah! Ah! Trebuie totuşi să ai ceva cunoştinţe de paleontologie pentru a putea recunoaşte un teren în care

s-ar putea găsi plante sau fosile animale: acestea sunt scoase la lumina zilei sub forme extrem de diferite.

— Desigur, răspunse Martet râzând; se vorbeşte de carbonizare, de pietrificare, de încrustare şi chiar de deformare.

La aceste cuvinte micul savant se retrase uimit câţiva paşi şi, privind mirat la uriaş, spuse:

— Senor, vorbiţi ca un profesor de paleontologie. Aceasta este ştiinţa mea preferată. Eu am chiar intenţia de a scrie o mare lucrare asupra animalelor, coborând chiar până la silurian (un fel de formaţie a terenului).

— Erau pe atunci foarte multe animale, căci se cunosc mai mult de 10.000 de specii din această epocă.

— Zece mii... de specii, murmură mirat micul savant, ştiţi dumneavoastră asta?

— Celenterate, articulate, moluşte şi chiar vertebrate în pături superioare. Cât priveşte insectele şi reptilele, ele se găsesc în cărbunele de pământ, în drias, în trias şi în cretă sau roci calcaroase.

— Dar mamiferele? întreabă savantul curios.

— Se găsesc animale de pradă chiar în triasul superior.

— Şi omul?

— Cel mai devreme în epoca terţiară.

Atunci micul savant sări în sus de bucurie şi spuse:

— Cine ar fi putut crede aşa ceva! Şi încă aici la Buenos Aires! Dumneata eşti cu siguranţă faimosu profesor Pignon care a scris un tratat celebru asupra epocii antediluviene. Aşezaţi-vă, aşezaţi-vă repede; ma câteva întrebări foarte importante să vă pun. De ce coada peştilor, până în epoca jurasicului, este heterocercă? De ce se găsesc aşa de puţine amonite în triasul alpin? De ce...

— Încetează, întrerupse bancherul, astupându-şi urechile. Observă, senor, că nu te afli în creta antediluviană, ci la mine acasă, iar eu nu înţeleg nimic din astfel de chestiuni. Vă rămân recunoscător dacă veţi amâna pentru altădată acest subiect oricât de interesant ar fi el.

Tata Jaguar fu bucuros de intervenţia bancherului; savantul însă renunţă cu mare părere de rău la subiectul său favorit. Începură totuşi să vorbească de luptele de tauri care avuseseră loc, şi Deletoile nu se putu opri să nu facă unele observaţii istorice cu privire la acest subiect. El vorbi despre gladiatorii romani şi profită de acest pretext ca să laude pe salvatorul său..

SFÎRŞIT

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

În romanul următor din colecția „Aventurierul", eroul principal are senzaționale aventuri prin următoarele orașe!

- MAKALLA
- BERBERA
- HARRAR-ES-SEGHIR } ABISINIA
- GONDAR
- MATAMA
- KHARTUM
- WADI-HALFA
- ASSUAN
- CAIRO
- PORT SUDAN
- DJEDDAN
- MECA

Dat la cules : 01.09.1993.
Bun de tipar : 24.09.1993
Tiraj : 15.000 ex. Coli tipar 13.
Format 16/54×84.

Tipar executat la S.C. „UNIVERSUL" S.A.
ed. 690. Apărut 1993.

Karl May – José Moselli

AVENTURIERUL DETECTIV
CĂUTĂTORII DE AUR

ÎN ATENȚIA CITITORILOR

Răspunzând interesului crescând pentru romanul de aventuri de tipul ROCAMBOLE, *Editura LOGOS STAR* lansează colecția de romane AVENTURIERUL DETECTIV. Acest palpitant roman, rivalizând ca dramatism și suspans cu îndrăgitul ROCAMBOLE, aduce o notă în plus de interes, prin faptul că eroul cărții, purtat de soartă, cutreieră lumea în lung și-n lat, prilej cu care, cititorul însuși face o extraordinară călătorie prin ținuturi necunoscute lui, descoperind locuri dintre cele mai surprinzătoare.

Stilul alert, dialogul viu și bogat susțin o acțiune trepidantă și fac ca romanul să fie o lectură agreabilă pentru orice cititor, chiar în momentele de maximă depresiune și oboseală.

Călătorii imprevizibile, întâmplări senzaționale, lupte cu pirați, cu bandiți ai deșertului și ținuturi veșnic înghețate, șantaje, intrigi și conflicte re[illegible]ate cu inteligență și forță de eroul principal în stil polițist, arată ambianța în care se desfășoară de-a lungul a 12 romane, minunatele aventuri ale unui visător, cu suflet bun și iubitor care va cuceri cu siguranță adeziunea și dragostea cititorului.

ISBN 973-96185-[illegible]

IUBIRE ȘI HAZARD

550 LEI